

Παναγιώτης Δ. Παπαδημητρίου

ΤΥΠΙΚΟΝ ΕΝΟΡΙΩΝ

Τόμος Α'

Ὁρθρος καθημερινῶν ἐὰν τύχει Ἅγιος μὴ ἑορταζόμενος

- Πλήρης τυπικὴ διάταξις τοῦ Ὁρθρου, μετ' ἐπεξηγηματικῶν σχολίων
- Πλήρες Ἐγκόλπιον Ὁρθρου
- Στοιχεῖα Θείας Λειτουργίας
- Συστηματοποιήσις καὶ κατανόησις τοῦ Τυπικοῦ
- Ἀναλυτικὲς ἡμερομηνίαι Ἁγίου μὴ ἑορταζομένου συμφώνως μετὰ τὸ Μηναιῶν

Ἀθήνα, βίθ'

Παναγιώτης Δ. Παπαδημητρίου

ΤΥΠΙΚΟΝ ΕΝΟΡΙΩΝ

Τόμος Α'

Ὁρθρος καθημερινῶν ἐὰν τύχει Ἅγιος μὴ ἑορταζόμενος

- Πλήρης τυπικὴ διάταξις τοῦ Ὁρθρου, μετ' ἐπεξηγηματικῶν σχολίων
- Πλήρες Ἐγκόλπιον Ὁρθρου
- Στοιχεῖα Θείας Λειτουργίας
- Συστηματοποιήσις καὶ κατανόησις τοῦ Τυπικοῦ
- Ἀναλυτικὲς ἡμερομηνίες Ἁγίου μὴ ἑορταζομένου συμφώνως μετὸ Μηναῖον

Ἀθήνα, ρεθ'

**Τυπικὸν Ἐνοριῶν (Τόμος Α΄) – Ὁρθρος καθημερινῶν ἐὰν τύχει
Ἅγιος μὴ ἑορταζόμενος**

Ἔκδοσις 2α: Ἀθήνα, Δεκέμβριος ,βιθ΄ (2019)
ISBN: 978-618-84650-0-8

Παλαιότερες ἐκδόσεις:

Ἔκδοσις 1η: Ἀθήνα, 2017, ἐκδ. Νεκτ. Δ. Παναγόπουλος (ISBN: 978-960-8034-63-1)

Συγγραφεὺς καὶ ©

Παναγιώτης Δ. Παπαδημητρίου

Δρ. Ἡλεκτρ. Μηχανικὸς – Φυσικὸς

ἠλ. ταχ.: typikonenorion@gmail.com

τηλ. 698-728-8108

Ἴστοσελίς βιβλίου (δωρεάν pdf): analogion.gr/typikon/enorion

Title: Typikon Enoriōn (Vol. 1) – Orthros kathēmerinōn ean tychei Hagios mē
heortazomenos

2nd edition: Athens, December 2019

Author: Panagiōtēs D. Papadēmētriou

email: typikonenorion@gmail.com

copyright © by Panagiōtēs D. Papadēmētriou

All rights reserved.

*Ἀπαγορεύεται ἡ ἀναδημοσίευσις καὶ ἐν γένει ἡ ἀναπαραγωγή καὶ μετάδοσις, ἐν ὅλῳ ἢ ἐν
μέρει, ἔστω καὶ μιᾶς σελίδος ἢ καὶ περιληπτικῶς, κατὰ παράφρασιν ἢ διασκευὴ τοῦ παρόντος
βιβλίου καθ' οἷονδῆποτε τρόπον (μηχανικόν, ἠλεκτρονικόν, τηλεοπτικόν, φωτοτυπικόν,
ἠχογραφήσεως ἢ ἄλλως πως) ἄνευ προηγουμένης γραπτῆς ἀδείας τοῦ ἐκδότη καὶ τοῦ
συγγραφέως (Ν. 2121/93 ἄρθρον 51).*

Ἀφιεροῦται,
εἰς τὴν σύζυγόν μου Στυλιανήν,
εἰς τοὺς γονεῖς μου, Δημήτριον καὶ Εὐαγγελίαν,
εἰς τοὺς φιλακόλουθους ἐκκλησιαστικούς καὶ λαϊκούς,
καὶ εἰς ὄλους τοὺς ἱερεῖς καὶ ἱερομονάχους ποὺ ἀγίασαν
τελώντας ἐν τῷ ἱερῷ Ναῶ, καθημερινῶς, καὶ ἐν ταπεινώσει,
τις ἱερὲς Ἀκολουθίες, καὶ τὴν Θεῖαν Λειτουργίαν

Ἐν ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε τὸν Θεόν (Ψαλμ. ξζ' 27)
Στήκετε, καὶ κρατεῖτε τὰς παραδόσεις (Β' Θεσ. β' 15)
Πάντα εὐσχημόνως καὶ κατὰ τάξιν γινέσθω (Α' Κορ. ιδ' 40)

Καὶ ἐσὺ εὐλαβέστατε Ἀναγνώστα, ποὺ τυχὸν ὠφελεῖσαι ἀπὸ τὸ
παρὸν βιβλίον λέγε μετὰ κατανύξεως, «Κύριε ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστέ
ἐλέησον τὸν δοῦλόν Σου Παναγιώτη καὶ τὴν οἰκογένειά του»

Βοηθήματα - Αναφορές - Συντομογραφίες

- ΤΜΕ Τυπικὸν τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ὑπὸ Γεωργίου Βιολάκη, 1888.
- ΤΚΠ Τυπικὸν Ἐκκλησιαστικόν, ὑπὸ Κωνσταντίνου Πρωτοψάλτου, Κωνσταντινούπολις 1838.
- ΤΓΡ Τυπικὸν Οἰκονόμου Γεωργίου Ῥήγα (1908), Πατρ. Ἰδρυμα Πατερικῶν Μελετῶν, Θεσ/νίκη 1994.
- ΖΤ Ζητήματα Τυπικοῦ, Οἰκονόμου Γεωργίου Ῥήγα.
- ΤΑΣ(χ) Τυπικὸν τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις Λαύρας τοῦ Ὁσίου Σάββα (ἔτους χ).
- ΤΟΕ Τυπικὸν Ὁρθροῦ Ἐνοριῶν, Παναγιώτου Δ. Παπαδημητρίου, ἐκδ. Ἄθως (Σταμούλη) 2008.
- ΤΕ (τ.Β΄) Τυπικὸν Ἐνοριῶν (Τόμος Β΄) : Ὁρθρος καθημερινῶν ἐὰν τύχει Ἅγιος ἑορταζόμενος, Παναγιώτου Δ. Παπαδημητρίου, 2019.
- ΗΕΕ(χ) Ἡμερολόγιον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (ἔτους χ), Ἀποστ. Διακονία.
- ΔΕΕ(χ) Δίπτυχα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (ἔτους χ), Ἀποστ. Διακονία.
- ΗΟΠ(χ) Ἡμερολόγιον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου (ἔτους χ), ἐκδ. Οἰκ. Πατριαρχείου.
- ΜΤ(χ) Μικρὸν Τυπικόν (ἔτους χ), συντάσσεται ἀπὸ ἐπιτροπή, ἐκδ. Νεκτάριος Δ. Παναγόπουλος.
- ΤΔΠ(χ) Τυπικὴ Διάταξις (ἔτους χ), Ἀποστόλου Παπαχρήστου.
- ΑΤ Ἀγιορειτικὸν Τυπικὸν τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἀκολουθίας, Ἱ.Κ. Εὐαγγελισμοῦ Καρυαὶ Ἅγιον Ὄρος, ἐκδ. Καστανιάτη, ἐκδ. γ΄ 2004.
- ΤΣ Τάξις τῶν ἱερῶν Ἀκολουθιῶν τοῦ Σαββάτου, Γ. Γ. Μπεκατώρου, Ἀθήναι 1983.
- ΣΤ Σύστημα Τυπικοῦ, πρωτ. Κωνσταντίνου Παπαγιάννη, Ἀποστ. Διακονία, 2006.
- ΤΚΔ Τυπικόν (Ὑμνολογία-Λειτουργική, Ἱστορία Ἐκκλησιαστικῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς), π. Κωνσταντίνου Δ. Δεληχρήστου, Λάρισα, 2002.
- ΜΒ Μηναῖα ὑπὸ Βαρθολομαίου Κουτλουμουσιανοῦ, Βενετία 1889.
- ΤΡ Τριώδιον κατασκευτικόν, Βενετία 1876.
- ΕΙΡ Εἰρμολόγιον – περιέχον τοὺς εἰρμούς τῶν κανόνων κατ' ἦχον, ἐκδ. Βασ. Ῥηγοπούλου.
- ΙΕΡ Ἱερατικόν, Ἀποστολικὴ Διακονία, ἐκδ. α΄, 1962, ἀνατύπ. ζ΄, 2000.
- ΩΡΒ Ὠρολόγιον τὸ Μέγα, ὑπὸ Βαρθολομαίου Κουτλουμουσιανοῦ, Βενετία 1870.
- ΩΡΑ Ὠρολόγιον τὸ Μέγα, Ἀποστολικὴ Διακονία, ἐκδ. γ΄ 1995.

- ΨΛΤ Ψαλτήριον μετά τροπαρίων καὶ εὐχῶν, Ἰ.Μ. Παντοκράτορος Ἅγιον Ὅρος, 2014 (ἐκ τοῦ περγαμηνοῦ κώδικος 43 τοῦ τέλους τοῦ 1^α αἰῶ-
νος).
- ΕΓΚ Ἐγκόλιον τοῦ Ἀναγνώστου, ὑπὸ ἀνωνύμου, Ἀποστ. Διακονία, ἔκδ. ἸΔ΄ 1996.
- ΕΚΠ Ἐγκόλιον Ἀναγνώστου καὶ Ψάλτου, ὑπὸ π. Κων. Παπαγιάννη, Ἀπο-
στολικὴ Διακονία, ἔκδ. ΣΤ΄ 2005.
- ΣΥΛ Συλλειτουργικόν, ἔκδ. Ἰ.Μ. Σίμωνος Πέτρας, Ἅγιον Ὅρος, 1997.
- ΜΤΕ Μεγάλῃ Τεσσαρακοστή, Ἀποστ. Διακονία, ἔκδ. Ε΄ 1999.
- ΔΤΑ Διάταξις τῆς Ἀγρυπνίας κατὰ τὸ Τυπικὸν τοῦ Ἀγ. Σάββα, Ἀρχιμ. Δοσι-
θέου, ἔκδ. γ΄ Ἱερᾶς Μονῆς Παναγίας Τατάρνης, 2005.
- ΣΥΜ(χ) Περιοδικὸν «ΣΥΜΒΟΛΗ» (ἐπιθεώρησις τυπικοῦ), τεύχος χ.

Ἑλληνικὴ ἀρίθμησις

Α, α = 1	Ι, ι = 10	Ρ, ρ = 100	Α, α = 1000
Β, β = 2	Κ, κ = 20	Σ, σ = 200	Β, β = 2000
Γ, γ = 3	Λ, λ = 30	Τ, τ = 300	Γ, γ = 3000
Δ, δ = 4	Μ, μ = 40	Υ, υ = 400	Δ, δ = 4000
Ε, ε = 5	Ν, ν = 50	Φ, φ = 500	Ε, ε = 5000
Ζ, ζ = 6	Ξ, ξ = 60	Χ, χ = 600	Ζ, ζ = 6000
Ζ, ζ = 7	Ο, ο = 70	Ψ, ψ = 700	Ζ, ζ = 7000
Η, η = 8	Π, π = 80	Ω, ω = 800	Η, η = 8000
Θ, θ = 9	Υ, υ = 90	Τη, ϑ = 900	Θ, θ = 9000

Τό ς λέγεται στίγμα.

Τό ϝ λέγεται κόππα.

Τό ϗ λέγεται σαμπί.

Π.χ. ιθ΄ = 19, ν΄ = 50, αλϗς΄ = 1996, βιθ΄ = 2019.

**«οὐ γάρ εἰσι δύο ἢ τρεῖς συνηγμένοι εἰς τὸ Ἐμὸν ὄνομα,
ἐκεῖ εἰμι ἐν μέσῳ αὐτῶν», Ματθ. ιη΄ 20**

Προφήτης Δαυὶδ

«εὐφράνθην ἐπὶ τοῖς εἰρηκόσι μοι· εἷς οἶκον Κυρίου πορευ-
σόμεθα».

Ψαλμ. ρκα΄ 1

«μίαν ἡτησάμην παρὰ Κυρίου, ταύτην ἐκζητήσω· τοῦ κατοικεῖν με ἐν οἴκῳ Κυρίου πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς μου».

Ψαλμ. κς΄ 4

«ἐν ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε τὸν Θεόν».

Ψαλμ. ζς΄ 27

«εὐλογήσω τὸν Κύριον τὸν συνετίσαντά με».

Ψαλμ. ιε΄ 15

«καθ' ἐκάστην ἡμέραν εὐλογήσω Σε καὶ αἰνέσω τὸ ὄνομά
Σου εἰς τὸν αἰῶνα καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος».

Ψαλμ. ρμδ΄ 2

Περιεχόμενα

Πρόλογος	13
Ὀλίγα λόγια διὰ τὸ «Τυπικὸν Ἐνοριῶν»	17
Συστηματοποιήσις καὶ Κατανόησις τοῦ Τυπικοῦ	21
Διάκρισις Ἀκολουθιῶν Ἁγίων	21
Ἡμερομηνίες Ἀκολουθιῶν Ἁγίων	28
Ἀρχὴ σὺν Θεῷ Ἁγίῳ τοῦ Ὁρθρου	37
Ἀρχὴ τοῦ Ὁρθρου	37
Ἐξάψαλμος	40
Καθημερινὴ (καὶ Σάββατον μὲ Θεὸς Κύριος)	49
Θεὸς Κύριος	49
Ἀπολυτικά	49
Καθίσματα (Στιχολογία τοῦ Ψαλτηρίου)	53
Ν΄ Ψαλμός (50)	54
Κανόνες – Κοντάκιον – Συναξάριον	55
Τιμιωτέρα – Ὁδὴ Ἐνάτη	58
Ἐξαποστειλάρια	60
Αἶνοι (ἄνευ στιχηρῶν)	60
Μικρὰ Δοξολογία	63
Ἀπόστιχα τῶν Αἰνῶν	65
Ἀπολυτικά	67
Στοιχεῖα Θείας Λειτουργίας	68
Σάββατον μὲ Ἀλληλουῖα	73

Αλληλούια	73
Απολυτικά	73
Καθίσματα (Στιχολογία τοῦ Ψαλτηρίου)	74
Νεκρώσιμα Εὐλογητάρια	76
Ν΄ Ψαλμός (50)	79
Κανόνες – Κοντάκιον – Συναξάριον	80
Τιμιωτέρα – Ὡδὴ Ἐνάτη	83
Ἐξαποστειλάρια	85
Αἶνοι	86
Μικρὰ Δοξολογία	87
Ἀπόστιχα τῶν Αἰῶν	89
Ἀπολυτικά	90
Στοιχεῖα Θείας Λειτουργίας	91
Καθημερινὴ Μ. Τεσσαρακοστῆς (ἐκτὸς Σαββάτου)	93
Αλληλούια	93
Τριαδικοὶ ὕμνοι	93
Καθίσματα (Στιχολογία τοῦ Ψαλτηρίου)	98
Ν΄ Ψαλμός (50)	99
Στιχολογία τῶν θ΄ Ὡδῶν – Κανόνες – Συναξάριον	99
Τιμιωτέρα – Ὡδὴ Ἐνάτη	102
Φωταγωγικόν	103
Αἶνοι (ἄνευ στιχηρῶν)	105
Μικρὰ Δοξολογία	105
Ἀπόστιχα τῶν Αἰῶν	106

Απολυτίκιον.....	106
Καθημερινή (καὶ Σάββατον) με Προεόρτια ἢ Μεθέορτα	109
Θεὸς Κύριος	109
Απολυτίκια	109
Καθίσματα (Στιχολογία τοῦ Ψαλτηρίου)	110
Ν΄ Ψαλμός (50)	111
Κανόνες – Κοντάκιον – Συναξάριον.....	112
Τιμιωτέρα – Ὡδὴ Ἐνάτη	114
Ἐξαποστειλάρια	116
Αἶνοι.....	116
Μικρὰ Δοξολογία.....	118
Ἀπόστιχα τῶν Αἰνῶν	118
Απολυτίκια	119
Στοιχεῖα Θείας Λειτουργίας	119
Ψαλμοὶ ιθ΄ καὶ κ΄	121
Κοινὰ ἀπολυτίκια Ἁγίων ἐχόντων Μικρὰν Δοξολογίαν.....	123
Θεοτοκία εἰς ἕκαστον ἤχον ψαλλόμενα ἐν ὄλῳ τῷ ἐνιαυτῷ, εἰς τὸ Θεὸς Κύριος, μετὰ τὰ Ἀπολυτίκια τῶν Ἁγίων ἐχόντων Μικρὰν Δοξολογίαν	127
Εἰς τὸν Α΄ ἤχον.....	127
Εἰς τὸν Β΄ ἤχον.....	128
Εἰς τὸν Γ΄ ἤχον.....	129
Εἰς τὸν Δ΄ ἤχον.....	130
Εἰς τὸν πλάγιον Α΄ ἤχον.....	131
Εἰς τὸν πλάγιον Β΄ ἤχον.....	132

Εἰς τὸν Βαρὺν ἦχον.	133
Εἰς τὸν πλάγιον Δ΄ ἦχον.	133
Θεοτοκία εἰς ἕκαστον ἦχον ψαλλόμενα ἐν ὄλῳ τῷ ἐνιαυτῷ, εἰς τὸ τέλος τοῦ Ὁρθρου, μετὰ τὰ Ἀπολυτικά τῶν Ἁγίων ἐχόντων Μικρὰν Δοξολογίαν	135
Εἰς τὸν Α΄ ἦχον.....	135
Εἰς τὸν Β΄ ἦχον.....	135
Εἰς τὸν Γ΄ ἦχον.	136
Εἰς τὸν Δ΄ ἦχον.....	137
Εἰς τὸν πλάγιον Α΄ ἦχον.....	137
Εἰς τὸν πλάγιον Β΄ ἦχον.....	138
Εἰς τὸν Βαρὺν ἦχον.	138
Εἰς τὸν πλάγιον Δ΄ ἦχον.	139
Κοντάκια τῆς ἐβδομάδος	141
Ἐξαποστειλάρια τῆς ἐβδομάδος.....	143
Εἰρμοὶ τῶν Ὡδῶν τῶν Νεκρωσίμων Κανόνων	147
Ἦχος α΄.	147
Ἦχος β΄.	147
Ἦχος γ΄.	148
Ἦχος δ΄.	149
Ἦχος πλ. α΄.	150
Ἦχος πλ. β΄.	150
Ἦχος βαρὺς.....	151
Ἦχος πλ. δ΄.	152
Περὶ τοῦ Ψαλτηρίου	153

Προσαλλόμενοι Στίχοι τῶν Κανόνων.....	157
Στιχολογία τῶν Θ' Ὁδῶν.....	159
Ὁδὴ Πρώτη.....	159
Ὁδὴ Δευτέρα.....	161
Ὁδὴ Τρίτη.....	165
Ὁδὴ Τετάρτη.....	167
Ὁδὴ Πέμπτη.....	169
Ὁδὴ Ἑκτη.....	170
Ὁδὴ Ἑβδόμη.....	171
Ὁδὴ Ὀγδόη.....	174
Ὁδὴ Ἐνάτη.....	176
Ἐκφωνήσεις Ἱερέων.....	179

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος κάνει «οἰκονομία τις εἰς τὸ ὅλον θέμα τῆς Ἐγκρίσεως νέων Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν, δύναται νὰ ὑπάρχη εἰς τὰς περιπτώσεις τοπικῶν ἢ νεοφανῶν Ἁγίων **καὶ ἀσφαλῶς μόνον διὰ τοπικὴν χρῆσιν**, ἵνα μὴ τελικῶς καταλιμπάνηται ἡ Παρακλητικὴ, τὸ σπουδαιότατον καὶ θεολογικώτατον τοῦτο λειτουργικὸν βιβλίον, λόγῳ τῆς καθημερινῆς χρήσεως Ἀσματικῶν Ἀκολουθιῶν τῶν Ἁγίων τῆς ἡμέρας» (Ἐγκύκλιος Ἱερᾶς Συνόδου 2864 / Ἀριθμ. Πρωτ. 1217/11-4-2008).

Άγιος Πορφύριος ὁ Κουσοκαλυβίτης

«Ανακάλυψα ὅτι θησαυροὶ κρύβονται μέσα στὰ Μηναῖα, στὴν Παρακλητικὴ, στὸν Ὅρθρο, τοῦ Τριωδίου, τοῦ Πεντηκοσταρίου. Καὶ θησαυροὶ. Ἐρωτικοὶ θησαυροὶ!»

[Άγ. Πορφύριος Κουσοκαλυβίτης, Θὰ σᾶς πῶ..., σ. 170]

Ἐπαναλαμβάνοντας τὸ Ψαλτήρι καὶ τοὺς Κανόνας, ἔμαθα γράμματα καὶ ὄχι γράμματα αὐτὰ τὰ [σχολικά]... Τίς συμβουλὲς ποὺ λέω, ἀπὸ κεῖ τίς ἔχω μάθει. Ἀπὸ τοὺς κανόνας τῶν Ἁγίων, τῶν Ὁσίων, ποὺ ἔχει φτειάξει ὁ Θεοφάνης, ὁ ἄλλος μοναχός, καὶ οἱ διάφοροι ἅγιοι. Δηλαδὴ αὐτοὶ ἐγκωμιάζαν τὸν ἅγιο, ποὺ ἤξεραν τὰ βιώματα τὰ δικά τους πάνω στὸ θέμα καὶ λένε τρόπους, πάρα πολλοὺς τρόπους. Νὰ διαβάσετε τοὺς ἀγίους τοῦ χρόνου, ὅλου τοῦ χρόνου, μὲ ἐνδιαφέρον.

[Άγ. Πορφύριος Κουσοκαλυβίτης, Θὰ σᾶς πῶ..., σ. 158]

Άγιος Ἀμφιλόχιος τῆς Πάτμου (+1970)

«Μὴν τρέχετε εἰς τὰ ψαλτήρια καὶ στοὺς ὕμνους, πολὺ μὲ λυπεῖ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα. Πιὸ σιγὰ ψάλλετε γιὰ νὰ συμμετέχη ὁ νοῦς καὶ ἡ καρδιά σας σὲ ὅ,τι λέτε. Ἐγὼ θὰ ἤθελα νὰ κλαῖτε ὅταν ψάλλετε, ἀλλὰ αὐτὸ γιὰ σᾶς... Νὰ δῶ πότε θὰ μάθετε νὰ κλαῖτε. Οἱ παλαιοὶ Μοναχοὶ κρατοῦσαν πάντοτε μανδήλια στὶς ἀκολουθίες».

[Ὁ Ἅγιος Ἀμφιλόχιος τῆς Πάτμου, ἀρχιμ. Π. Νικηταρᾶ, 2019, σ.209]

Πρόλογος

Οί Ἅγιοι Πατέρες μας, μᾶς παρέδωσαν τὰ Μηναιᾶ καὶ τὴν Παρακλητικὴν (ὅπως καὶ τὸ Τριῶδιον καὶ τὸ Πεντηκοστάριον). Ἐθέσπισαν δέ τοὺς Ἅγίους εἰς τὰ Μηναιᾶ, ἄλλους νὰ εἶναι **ἐορταζόμενοι εἰς ἡ´** (ἦτοι **πλήρως ἐορταζόμενοι**), ἄλλοι **ἐορταζόμενοι εἰς ζ´** (ἦτοι **ἡμιορταζόμενοι**), καὶ ἄλλοι **μὴ ἐορταζόμενοι**, καὶ αὐτὸ σοφὰ τὸ ἐπραξαν ὥστε τὶς καθημερινὲς νὰ ψάλλουμε καὶ ἐκ τῶν τροπαρίων / ἀκολουθιῶν τῆς Παρακλητικῆς τὰ ὅποια ἀναφέρονται εἰς τὸν **Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ Θεόν μας, τὴν Ἁγίαν Τριάδα, τὴν Ὑπεραγίαν Θεοτόκον**, τοὺς Ἀγγέλους, τὸν Τίμιον Πρόδρομον, τοὺς Ἀποστόλους, τὸν Τίμιον καὶ Ζωοποιὸν Σταυρόν, ὅλους τοὺς Ἅγίους, ὅλους τοὺς Μάρτυρας, τοὺς Κεκοιμημένους πατέρες καὶ ἀδερφούς μας κτλ., καὶ ἰδιαιτέρως εἰς τὴν δική μας **πνευματικὴ διόρθωση καὶ κατάρτιση**.

Ὑπῆρχαν τότε ἱκανοὶ καὶ θεολογικώτατοι Ἅγιοι Ὑμνογράφοι νὰ συνθέσουν πλήρη ἀκολουθίαν διὰ κάθε Ἅγιον, ὅμως ἐθέσπισαν τὰ Μηναιᾶ καὶ τὴν Παρακλητικὴν (μαζὶ μὲ τὸ Τριῶδιον καὶ τὸ Πεντηκοστάριον), διὰ τοὺς λόγους ποὺ ἐξηγήσαμε ἀνωτέρω.

Τὸ πόσο μεγάλος εἶναι ἓνας Ἅγιος γιὰ τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ Θεό μας, αὐτὸ εἶναι ὑπόθεση τοῦ Θεοῦ μας, καὶ δὲν ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸ ἂν ἐορτάζουμε τὸν Ἅγιο πλήρως ἀπὸ Φυλλάδα, ἢ ἀπὸ τὸ Μηναιῶν, ἢ γενικὰ ἀπὸ τὴν Παρακλητικὴν.

Εἰς τὴν ἐποχὴν μας, κατεκλύσθημεν (συνεπικουροῦντος τοῦ διαδικτύου) ἀπὸ πλῆθος Φυλλάδων Ἁγίων πλήρως ἐορταζομένων διὰ κάθε σχεδὸν ἡμέραν. Δὲν πρέπει ὅμως νὰ παρασυρόμεθα καὶ νὰ καταλιμπάνουμε τὶς Ἀκολουθίαι τῆς Ἐκκλησίας μας, ὅπως μᾶς τὶς παρέδωσαν οἱ Πατέρες μας, καὶ νὰ ἀκολουθοῦμε τὶς Φυλλάδες ἀδιακρίτως. Πολλῶ μᾶλλον δὲν πρέπει νὰ θέλουμε νὰ κάνουμε τοῦ κεφαλιοῦ μας καὶ νὰ ἐπιβάλλουμε ἐγωιστικῶς στὸ ἐκκλησίασμα τὴν δική μας ἀρέσκεια. Τιμὴ Μάρτυρος, μίμησις Μάρτυρος. Καὶ ἡ Παρακλητικὴ (καὶ τὸ Τριῶδιον καὶ τὸ Πεντηκοστάριον) πρέπει νὰ

ἀκούγεται, καὶ τὸ Μηναιὸν μὲ τοὺς μὴ ἐορταζομένους Ἁγίους, καθὼς οἱ σοφοὶ πατέρες ἡμῶν διέταξαν. Εἴμαστε σοφώτεροι ἢ ἀγιώτεροι ἐκείνων πού τὰ ἐθέσπισαν, τὰ διεφύλαξαν καὶ τὰ παρέδωσαν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, γιὰ νὰ τὰ ἀλλάξουμε;

Ἐπιπλέον ἡ ὑπαρξη Μεγάλης Δοξολογίας στὸν Ὅρθρο ἐπιτρέπει τὴν κατάλυση οἴνου καὶ ἐλαίου (ἐκτὸς τῶν ἐξαιρέσεων τῶν 14/9, 29/8, καὶ τὸ Μέγα Σάββατον) [Πηδάλιον (1886), Κανὼν ΞΘ΄ τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων, σ. 86, ὑποσ. 2], [ΤΣ, σ. 14], [ΣΥΜ(8), σ. 23], [ΤΟΕ σ. 73]. Συνεπῶς βάζοντας κάθε μέρα φυλλάδα καὶ πλήρη ἀκολουθία, **τυπικῶς καταλύουμε τὴν τυχούσα νηστεία.**

Ἡ ἄγνοια τοῦ τυπικοῦ, σὲ συνδυασμὸ μὲ τὸν ὑπέρμετρο ἐνθουσιασμὸ τῆς εὑρεσης Φυλλάδος καὶ σὲ συνδυασμὸ μὲ τὴν εὐλάβεια στὸν Ἅγιο, ὀδηγεῖ σὲ **πλήρη ἰσοπέδωση τὴν λειτουργικὴ τάξη τῆς ἐκκλησίας.**

Εἶναι γεγονός ὅτι στὶς ἡμέρες μας ὑπάρχουν πολλοὶ δημοφιλεῖς καὶ θαυματουργοὶ Ἅγιοι, οἱ ὁποῖοι δὲν ἔχουν Ἀκολουθία στὰ Μηναια. Γιὰ τὴν διόρθωση αὐτῆς τῆς κατάστασης προτείναμε τὸ ἄρθρο μας: **«Πρόταση γιὰ Σωστὴ Ἀναθεώρηση τῶν Μηναιῶν»**¹.

Οἱ φυλλάδες γράφτηκαν κυρίως γιὰ τὶς Ἀγρυπνίες, γιὰ τὸν ἐορτασμὸ ἐνὸς Ἁγίου πού ἐορτάζεται σὲ μιὰ περιοχὴ, ἢ σὲ κάποιον ἱερὸ ναό, **τοπικά**², ἢ σὲ κάποια ἄλλη ἐξαιρετικὴ περίπτωσι. Μὲ τὰ βιβλία μας εὐκολα μπορεῖ νὰ «μετατραπεῖ», ἂν χρειαστεῖ, οἰαδήποτε

¹ **«Πρόταση γιὰ Σωστὴ Ἀναθεώρηση τῶν Μηναιῶν»**, τὸ ὅποιο ἀνακοινώσαμε εἰς τοὺς Σεβασμιωτάτους Ἱεράρχες μας τὸ 2018, καὶ περιελήφθη στὸν πρόλογο τοῦ Β΄ τόμου τῆς σειρᾶς μας «Τυπικὸν Ἐνοριῶν».

² «Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος κάνει «Οἰκονομία τις εἰς τὸ ὄλον θέμα τῆς Ἐγκρίσεως νέων Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν, δύναται νὰ ὑπάρχη εἰς τὰς περιπτώσεις τοπικῶν ἢ νεοφανῶν Ἁγίων καὶ ἀσφαλῶς μόνον διὰ τοπικὴν χρῆσιν, ἵνα μὴ τελικῶς καταλιμπάνηται ἡ Παρακλητικὴ, τὸ σπουδαιότατον καὶ θεολογικώτατον τοῦτο λειτουργικὸν βιβλίον, λόγῳ τῆς καθημερινῆς χρήσεως Ἀσματικῶν Ἀκολουθιῶν τῶν Ἁγίων τῆς ἡμέρας» (Ἐγκύκλιος Ἱερᾶς Συνόδου 2864/Ἀριθμ. Πρωτ. 1217/11-4-2008) », π. Θεμιστοκλῆς Στ. Χριστοδούλου, Σύνθεσις Νεωτέρων Ἀκολουθιῶν πρὸς τιμὴν τῶν Ἁγίων, ΙΣΤ΄ Πανελληνιον Λειτουργικόν Συμπόσιον, Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, Λαμία 20/9/2016.

φυλλάδα σὲ Ἀκολουθία ἡμιορτάσιμη ἢ καὶ μὴ ἑορτάσιμη, ἀκολουθώντας τὴν ἀντίστοιχη τυπικὴν διάταξιν τῶν βιβλίων μας.

Μὲ τὸ πρῶτο μας βιβλίον Τυπικοῦ (Τυπικὸν Ὁρθρου Ἐνοριῶν, α΄ ἔκδοσις 2008, ἐκδ. Ἄθως), προσπαθήσαμε τὴν κατανοητότερη, ἀναλυτικότερη καὶ μεθοδικότερη παρουσίαση τοῦ τυπικοῦ τοῦ Ὁρθρου τῶν Ἐνοριῶν γιὰ κάθε ἡμέρα. Σκοπὸς μας ἡ εὐκολη, συνάμα καὶ τυπικῶς σωστή, τέλεση ὁποιουδήποτε Ὁρθρου, εἰδικὰ τῶν καθημερινῶν καὶ τῶν Σαββάτων. Παρείχαμε τὸ Μηνολόγιον μὲ ἀναλυτικὴ διάκριση τῶν ἑορτῶν καὶ τῶν ἑορταζομένων Ἁγίων τῆς κάθε ἡμέρας (μὴ ἑορταζόμενος, ἑορταζόμενος εἰς ζ΄ – ἡμιορταζόμενος, εἰς η΄ – πλήρως ἑορταζόμενος, Δεσποτικὴς/Θεομητορικὴς ἑορτές, προεόρτια, μεθεόρτια). Ἐπίσης, γιὰ πρώτη φορὰ σὲ βιβλίον τυπικοῦ, παραθέσαμε τὴν ἐνότητα Συμψαλμωδῆσεως Ἀκολουθιῶν, ὅπου ἐπέξηγοῦμε πῶς μποροῦν νὰ συμψαλλοῦν διάφορες Ἀκολουθίες (ἐφόσον ἡ ἀνάγκη τὸ ἀπαιτήσει).

Εἰς αὐτὴν τὴν σειρὰν βιβλίων μὲ τίτλο «Τυπικὸν Ἐνοριῶν», προχωρᾶμε ἓνα βῆμα περαιτέρω, ἀπὸ τὸ πρῶτο μας βιβλίον. Κατάγραφομε μὲ πλήρη λεπτομέρεια τὸ τυπικὸν, μετ' ἱκανῶν ἐπέξηγηματικῶν σχολίων, παρέχοντας συνάμα πλήρες ἐγκόλπιον Ὁρθρου, πρὸς διευκόλυνσιν τῶν κοπιώντων καὶ ψαλλόντων εἰς τοὺς ἱεροὺς Ναοὺς.

Εἰς τὸ παρὸν βιβλίον, ἐστιάζομε εἰς τὸ **τυπικὸν τοῦ Ὁρθρου ὅταν τύχει Ἅγιος μὴ ἑορταζόμενος, ἐν καθημερινῇ (περιλαμβανομένου καὶ τοῦ Σαββάτου)**, καὶ παραθέτομε τὶς σχετικὴς ἡμερομηνίες τοῦ ἐνιαυτοῦ. Χαρακτηριστικὸν τῆς τυπικῆς διατάξεως Ἁγίου μὴ ἑορταζομένου ἐν καθημερινῇ, εἶναι οἱ **Εἰρμοὶ τῶν γ΄, ζ΄, η΄ καὶ θ΄ ὧδῶν ἀντὶ Καταβασιῶν³**, ἢ **μικρὰ Δοξολογία** καὶ τὰ **Ἀπόστιχα τῶν Αἰῶν**. Ἐκ τῆς ἐμπειρίας μας εἰς τὰς ἐνορίας, ἢ χρονικὴ διάρκεια τοῦ Ὁρθρου καθημερινῆς ἐὰν τύχει μὴ ἑορταζόμενος

³ Εἰς τὰς καθημερινὰς δὲν ψάλλονται Καταβασίαι, ἐκτὸς ἐὰν τύχει Δεσποτικὴ / Θεομητορικὴ ἑορτὴ ἢ μνήμη Ἁγίου ἑορταζομένου εἰς η΄ (πλήρως ἑορταζομένου, ἢ ἐπισήμως ἑορταζομένου).

Ἅγιος (ἄνευ τῶν συνήθως παραλειπομένων, ὡς σημειοῦνται ἐν τῷ βιβλίῳ) εἶναι περίπου 50΄-60΄ λεπτὰ τῆς ὥρας⁴.

Σημειώνομεν, κατ' οἰκονομίαν, τὰ συνήθως παραλειπόμενα τὴν σήμερον εἰς τὰς ἐνορίας ἐντὸς κοκκίνων ἀγκυλῶν (καίτοι αὐτὰ ἀναφέρονται ῥητῶς στὸ ἰσχύον Τυπικὸν τῆς ἐκκλησίας, πὺ ἀντανακλᾷ τὴν τάξιν τῶν ἐνοριῶν περὶ τὸ 1900, ΤΜΕ). Ὅμως ἐφόσον ὑπάρχει χρόνος, καὶ εἰς εἰρηρικὴν συνεννόησιν μὲ τὸν προεστῶτα ἱερέα, δύνασαι φυσικὰ νὰ τὰ εἴπῃς καὶ αὐτὰ ἢ τοῦλάχιστον μερικὰ ἐξ αὐτῶν.

Εὐελπιστοῦμε νὰ φανεῖ χρήσιμον τὸ παρὸν βιβλίον εἰς τοὺς διακονοῦντας εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ δὴ εἰς τὸ Ἀναλόγιον, καὶ παρακαλοῦμε συγχωρέσετε τὰ ὅποια ἀνθρώπινα λάθη ἢ παραλείψεις μας.

Τέλος θὰ ἤθελα νὰ εὐχαριστήσω τὴν σύζυγόν μου Στυλιανὴ γιὰ τὴν ἀμέριστη συμπαράστασίν της στὴν προετοιμασίαν τοῦ παρόντος βιβλίου.

Ὁ ἐλάχιστος ἐν τοῖς δούλοις τοῦ Χριστοῦ,
Παναγιώτης Δ. Παπαδημητρίου

⁴ Ταπεινῶς φρονοῦμεν, καὶ κατ' οἰκονομίαν ὁμιλοῦμεν, ὅτι ἐὰν δὲν «φθάνει» ὁ χρόνος, προτιμότερον νὰ καταλιμπάνεις ἓνα τροπᾶριον ἐδῶ καὶ ἐκεῖ (π.χ. ἓνα τροπᾶριον Καθισμάτων, ἓνα τροπᾶριον τῆς ὥδῆς τοῦ Κανόνος, κτλ.), παρὰ νὰ παραλλάξεις (ἀλλοιώσεις) τὴν σειρὰ τῆς Τυπικῆς Διατάξεως.

Ὀλίγα λόγια διὰ τὸ «Τυπικὸν Ἐνοριῶν»

Εἰς αὐτὸν τὸν **πρῶτον τόμον τῆς σειρᾶς «Τυπικὸν Ἐνοριῶν»⁵** [TE (τ.Α')], ἀσχολούμαστε μὲ τὸν Ὅρθρον τῶν καθημερινῶν **ἐὰν τύχει Ἅγιος μὴ ἑορταζόμενος**. Τὸ παρὸν βιβλίον περιέχει τὶς ἐξῆς Ἀκολουθίες καὶ στοιχεῖα:

- Καθημερινή (καὶ Σάββατον με Θεὸς Κύριος)
- Σάββατον με Αλληλούια
- Καθημερινή Μ. Τεσσαρακοστής (εκτὸς Σαββάτου)
- Καθημερινή (καὶ Σάββατον) με Προεόρτια ἢ Μεθέορτα
- Στοιχεῖα θείας Λειτουργίας εἰς τὸ τέλος κάθε γενικῆς τυπικῆς διατάξεως.
- Συστηματοποιήσεις καὶ Κατανόσεις τοῦ Τυπικοῦ, Διάκρισις τῶν Ἀκολουθιῶν τῶν Ἁγίων με παράθεσιν ἐκτενῶν Πινάκων καὶ σχετικῆς ἔρευνας
- Ἐκφωνήσεις ἱερέων
- Τροπάρια σχετικά (Θεοτοκία, Κοινὰ ἀπολυτικά, Κοντάκια / Ἐξαποστειλάρια ἑβδομάδος)
- Εἴρμοι ᾠδῶν Νεκρωσίμων Κανόνων
- Διάταξις Ψαλτηρίου
- Στιχολογία τῶν Θ' Ὠδῶν

Εἰς τὸν ἐπίσης ἐκδοθέντα **Β' τόμον τῆς σειρᾶς «Τυπικὸν Ἐνοριῶν»⁵** [TE (τ.Β')], ἀσχολούμαστε μὲ τὸν καθημερινὸ Ὅρθρον **ἐὰν τύχει Ἅγιος ἑορταζόμενος**, ὅπου παραθέτουμε (μαζὶ μὲ ἄλλα στοιχεῖα) τὶς σχετικὰς Ἀκολουθίες:

⁵ Διαθέσιμο καὶ ψηφιακὰ δωρεάν: <http://analogion.gr/typikon/enorion> .

- Ἀκολουθία Ἁγίου ἑορταζομένου εἰς ζ΄ ἡτοὶ ἡμιορταζομένου
- Ἀκολουθία Ἁγίου ἑορταζομένου εἰς η΄ ἡτοὶ πλήρως ἑορταζομένου⁶
- Ἀκολουθία Προεορτίων/Μεθεόρτων
- Στοιχεῖα θείας Λειτουργίας εἰς τὸ τέλος κάθε γενικῆς τυπικῆς διατάξεως.
- Συστηματοποιήσεις καὶ Κατανόσεις τοῦ Τυπικοῦ, Διάκρισις τῶν Ἀκολουθιῶν τῶν Ἁγίων μετὰ παράθεσιν ἐκτενῶν Πινάκων καὶ σχετικῆς ἔρευνας
- Ἐκφωνήσεις ἱερέων
- Τροπάρια σχετικά (Θεοτοκία, Κοινὰ ἀπολυτικά)
- Πολυέλεος
- Μικρὰ Παράκλησις
- Καταβασίαι
- Θεοτοκία συνήθη, ψαλλόμενα εἰς τὸ Καὶ νῦν τῶν Δοξαστικῶν
- Διάταξις Ψαλτηρίου
- Στιχολογία τῶν Θ΄ Ὠδῶν

Πρόκειται περὶ τυπικοεγκολπίου, καθότι συνδυάζει τυπικὸν καὶ ἐγκόλιον μαζί. Ἀκολουθεῖ τὴν ροὴ τῆς ἀκολουθίας ἀναλυτικὰ καὶ διεξοδικά.

Τὸ βιβλίον αὐτὸ εἶναι γενικόν, ἰσχύει γιὰ ὅλα τὰ χρόνια, δὲν δεσμεύεται εἰς ἓνα συγκεκριμένο ἔτος.

Μὲ τὴν σειρὰ «Τυπικὸν Ἐνοριῶν», κάλλιστα καὶ εὐκόλα δύναται ἓνας ἱεροψάλτης, **χρησιμοποιώντας ὅποιαδήποτε φυλλάδα, ἂν χρειαστεῖ, νὰ τὴν μετατρέψει σὲ ἡμιορτάσιμη (ἢ καὶ μὴ ἑορτά-**

⁶ Ἡ περίπτωσις αὕτη δύναται νὰ χρησιμοποιηθεῖ καὶ εἰς Ἀγρυπνίαν, ὅπου καὶ θὰ πείτε **ἅπαντα τὰ εὐρισκόμενα ἐντὸς ἀγκυλῶν**, ἡτοὶ τὴν Στιχολογίαν τοῦ Ψαλτηρίου, τὸν Πολυέλεον, ὅλες τὶς ᾠδὰς τῶν Κανόνων, καὶ τὴν Στιχολογίαν τῶν Αἰνῶν.

σιμη) Ἀκολουθία, ὥστε νὰ ψαλλεῖ καὶ ἡ Παρακλητικὴ, ἀπλὰ ἀκολουθώντας τὴν ἀντίστοιχη τυπικὴν διάταξιν.

Προτείνουμε πρῶτα τὴν διατριβὴν εἰς τὸ κεφάλαιον «Συστηματοποιήσις καὶ Κατανόησις τοῦ Τυπικοῦ», τὸ ὁποῖον εἶναι ἡ βᾶσις τῶν τυπικῶν διατάξεων.

Σημειώνομεν, κατ' οἰκονομίαν, τὰ συνήθως παραλειπόμενα τὴν σήμερον εἰς τὰς ἐνορίας ἐντὸς κοκκίνων ἀγκυλῶν (καίτοι αὐτὰ ἀναφέρονται ῥητῶς στὸ ἰσχύον Τυπικὸν τῆς ἐκκλησίας, πὺ ἀντανακλᾷ τὴν τάξιν τῶν ἐνοριῶν περὶ τὸ 1900, ΤΜΕ). Ὅμως ἐφόσον ὑπάρχει χρόνος, καὶ εἰς εἰρηνικὴν συνεννόησιν μὲ τὸν προεστῶτα ἱερέα, δύνασαι φυσικὰ νὰ τὰ εἴπῃς καὶ αὐτὰ ἢ τοῦλάχιστον μερικὰ ἐξ αὐτῶν.

Εὐελπιστοῦμε νὰ φανεῖ χρήσιμον τὸ παρὸν βιβλίον εἰς τοὺς διακονοῦντας εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ δὴ εἰς τὸ Ἀναλόγιον, καὶ **παρακαλοῦμε συγχωρέσετε τὰ ὅποια ἀνθρώπινα λάθη ἢ παραλείψεις μας.**

Π.Δ.Π.

Ὁ Ἐσπερινὸς καὶ ὁ Ὅρθρος εἶναι ἡ Κατήχησις τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ Ὅρθρος δὲν τελειώνει ὅταν ἀρχίζει ἡ θεία Λειτουργία· ἡ θεία Λειτουργία ἀρχίζει ὅταν τελειώσει ὁ Ὅρθρος, γι' αὐτὸ ὥρα ἐνάρξεως ὑπάρχει μόνον γιὰ τὸν Ὅρθρον, ὄχι γιὰ τὴν θεία Λειτουργία. Ὅρθρος καὶ Θεία Λειτουργία, ἔχουν τὸν αὐτὸν ρυθμὸν, πᾶνε μαζί, καὶ λέγονται «Λειτουργία», καὶ οἱ πιστοὶ πρέπει νὰ μάθουν ὅτι πρέπει νὰ ἔρχονται ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τῆς «Λειτουργίας» καὶ νηστικοί. Ἡ Λειτουργία ἀρχίζει εἰς τὰς ἐπτὰ, ἔλεγαν οἱ παλαιοὶ ἱερεῖς.

ἐκ τῆς Παραδόσεως τῶν Κληρικῶν τοῦ «παλαιοῦ τυπικοῦ»

Ἅγιος Συμεὼν Ἀρχιεπίσκοπος Θεσσαλονίκης

«Ἐν ταύταις δὲ ταῖς ἱεραῖς μοναῖς καὶ σχεδὸν πάσαις ταῖς ἐκκλησίαις, ἢ τοῦ ἀπὸ τῶν Ἱεροσολύμων Τυπικοῦ τῆς μονῆς τοῦ Ἁγίου Σάββα τελεῖται τάξις»

[PG 155, 556 καὶ TOE σ. 88]

«Τὸ Τυπικὸν τῆς Λαύρας τοῦ Ἁγίου Σάββα, ἦτοι τὸ ἱεροσολυμιτικὸν μοναστικὸν τυπικόν, ἐνωρὶς εἶχε διαδοθῆ εἰς τὰς ἐκτὸς τῆς Παλαιστίνης μονάς, μετὰ δὲ τὴν Εἰκονομαχίαν ἐπεκράτησε βαθμιαίως καὶ εἰς τοὺς ἐνοριακοὺς ναοὺς τῆς Ὀρθοδόξου Ἀνατολῆς, ἀντικαταστήσαν τὸ προηγουμένως ἰσχύον εἰς αὐτοὺς τυπικὸν τῶν «ἁσματικῶν ἀκολουθιῶν». Τὸ τελευταῖον διτηρήθη κατ' ἐξαιρέσιν εἰς τὴν Ἁγίαν Σοφίαν τῆς Κωνσταντινουπόλεως μέχρι τῆς ἀλώσεως ἐκείνης ὑπὸ τῶν Λατίνων (ἔτος 1204) καὶ εἰς τὴν Ἁγίαν Σοφίαν τῆς Θεσσαλονίκης μέχρι τῶν χρόνων τοῦ ἀρχιεπισκόπου Συμεῶν (+1429) καὶ ἔτι βραδύτερον. [...]. Βλέπε Γεωργίου Γ. Μπεκατώρου, ἄρθρον «Τυπικόν», Θρησκευτικὴ καὶ Ἠθικὴ Ἐγκυκλοπαιδεία, τόμος 11ος, στήλαι 900-904, καὶ Ἰω. Φουντούλη, Τὸ λειτουργικὸν ἔργον Συμεῶν τοῦ Θεσσαλονίκης, Θεσ/νίκη 1966, σ. 145-159.»

[Ἀρχιμ. Εἰρηναῖος Δεληδήμος, ΣΥΜΒΟΛΗ, τ. 7, σ. 9, ὑποσ. 2]

Συστηματοποιήσις καὶ Κατανόησις τοῦ Τυπικοῦ

Διάκρισις Ἀκολουθιῶν Ἀγίων

Αἱ ἀκολουθίαι τῶν Ἀγίων ἐν τοῖς Μηναίοις διακρίνονται εἰς ἀκολουθίας⁷:

«μὴ ἑορταζομένων» Ἀγίων,
«ἑορταζομένων εἰς ζ΄» (ἡμιορταζομένων) Ἀγίων καὶ
«ἑορταζομένων εἰς η΄» (πλήρως ἑορταζομένων) Ἀγίων.

Ἡ κατάταξις, ἀπὸ πλευρᾶς Τυπικοῦ, ἐνὸς Ἀγίου ὡς «μὴ ἑορταζομένου», «ἑορταζομένου εἰς ζ΄», «ἑορταζομένου εἰς η΄», γίνεται εὐκόλως βάσει τῆς ἐν τῷ Μηναίῳ ἀκολουθίας αὐτοῦ καὶ βάσει ὀρισμένων κανόνων ποὺ ἐκτίθενται παρακάτω.

Νὰ σημειωθῇ ὅτι κατὰ παλαιὰν τάξιν, ὁ κανὼν «μὴ ἑορταζομένου» Ἀγίου ψάλλεται εἰς δ΄, ὁ κανὼν «ἑορταζομένου εἰς ζ΄» (ἡμιορταζομένου) ψάλλεται εἰς ζ΄ καὶ ὁ κανὼν «ἑορταζομένου εἰς η΄» (πλήρως ἑορταζομένου) ψάλλεται εἰς η΄ (τουλάχιστον εἰς τὰς καθημερινάς). Λέγομεν κατὰ παλαιὰν τάξιν, διότι τὸ ΤΜΕ (τὸ ὁποῖον χρησιμοποιεῖται εἰς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον καὶ τὰς Ἐνορίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος Συνοδικῇ ἀποφάσει) ἔθεσε τοὺς κανόνας τῶν ἑορταζομένων (νομίζουμε, παρὸτι δὲν γράφεται ρητῶς, καὶ τῶν μὴ ἑορταζομένων) Ἀγίων εἰς δ΄⁸, τὸ ὁποῖον καὶ ἀκολουθοῦμε.

⁷ Εἰς τὸ βιβλίον «Τυπικὸν Ὁρθρου Ἐνοριῶν» [ΤΟΕ], εἰς τὸ Μηνολόγιον ὑπάρχει πλήρης κατάταξις τῶν ἀκολουθιῶν τῶν Ἀγίων βάσει τοῦ Μηναίου.

⁸ [ΤΜΕ, σ. 21], [ΤΟΕ, σ. 37].

Γνώριζε ὅτι τὰ ἀπαραίτητα μέρη⁹ ἐκάστης ἀκολουθίας Ἁγίου εἶναι:

τρία στιχηρὰ προσόμοια χρησιμεύοντα ὡς ἐσπέρια (στιχηρά),
καὶ
εἷς κανὼν, μετὰ τὴν γ' φῶδὴν τοῦ ὁποίου **ἔν καθίσμα**.

Ἀνάλογα μὲ τὰ πρόσθετα στοιχεῖα ποὺ τυχὸν περιέχει ἡ ἀκολουθία τοῦ Ἁγίου (ἐκ τοῦ Μηναίου), διακρίνεται εἰς τὰς περιπτώσεις¹⁰:

Α΄. Ἅγιοι ἑορταζόμενοι εἰς η' (πλήρως ἑορταζόμενοι)¹¹ εἶναι ὅσων ἡ ἀκολουθία ἔχει τοῦλάχιστον ἕν ἐκ τῶν κατωτέρω:

μικρὸν Ἑσπερινόν
τρία ἀναγνώσματα εἰς τὸν Ἑσπερινόν
καθίσματα δι' ἐκάστην τοῦ Ὅρθρου Στιχολογίαν
κάθισμα πολυελέου εἰς τὸν Ὅρθρον

Σημειωτέον ὅτι ὑπάρχουν μερικοὶ Ἅγιοι εἰς αὐτὴν τὴν κατηγορίαν (συνήθως ἔχοντες μικρὸν Ἑσπερινόν), οἱ ὅποιοι ἑορτάζονται «ἐπισήμως»¹² (ἐν Κυριακῇ) σύμφωνα μὲ τὸ ΤΜΕ.

⁹ Σημείωσε ὅτι, τὸ ἀπολυτικίον δὲν εἶναι ἀπαραίτητο μέρος τῶν Ἀκολουθιῶν, σὲ ἀντίθεση μὲ τὸν κανόνα, δι' αὐτὸ ὑπάρχουν καὶ Ἀκολουθίες Ἁγίων ποὺ δὲν ἔχουν ἀπολυτικίον (βλ. ἐνταῦθα σ. 24), ἀλλὰ ἔχουν πάντα κανόνα.

¹⁰ Αὐτοὺς τοὺς κανόνες κατάταξης (ἐπὶ τὸ πολυπλοκώτερον ὅμως) πρῶτος τοὺς εἰσήγαγε ὁ π. Γεώργιος Ρήγας [ΓΓΡ], καὶ ἐμεῖς τοὺς ἀναλύσαμε καὶ διαμορφώσαμε ἀπλούστερα στὸ βιβλίον μας «Τυπικὸν Ὅρθρου Ἐνοριῶν» (2008), σ. 37, ἐφαρμόζοντάς τους ἀκριβῶς εἰς τὸ Τυπικὸν τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας [ΤΜΕ] γιὰ πρώτη φορά σὲ βιβλίον Τυπικοῦ.

¹¹ Ἔχουν πάντα **Καταβασίεις καὶ Μεγάλη Δοξολογία**.

¹² βλ. σχετικὰ [ΤΟΕ, σ. 40, 100-102], [ΖΤ, σ. 128].

Διακρίνομεν δύο κύριες περιπτώσεις (καὶ δύο ὑποπεριπτώσεις):

- ❖ η´ : Ὁ Ἅγιος ἔχει Εὐαγγέλιον Ὅρθρου
 - η´• : ἑορταζόμενος «ἐπισήμως ἐν Κυριακῇ»
 - η´# : ἔχων Ἀγρυπνία
- ❖ η´× : Ὁ Ἅγιος δὲν ἔχει Εὐαγγέλιον Ὅρθρου¹³

β´. Ἅγιοι ἑορταζόμενοι εἰς ζ´ (ἡμιορταζόμενοι) εἶναι ὅσων ἡ ἀκολουθία δὲν ἔχει κανένα ὅσων ἀναφέρθησαν ἀνωτέρω¹⁴, ἀλλὰ ἔχει τοῦλάχιστον ἓν ἐκ τῶν κατωτέρω:

**ἀπόστιχα τοῦ Ἑσπερινοῦ
δοξαστικὸν ἀποστίχων τῶν αἰνῶν
προσόμοια (στιχηρὰ) τῶν αἰνῶν
μεγάλη Δοξολογία¹⁵**

¹³ Αὐτὴ ἡ περίπτωσις ἀπαντᾶται εἰς: [MB, 6/9, 13/9, 23/9, 4/12, 9/12, 7/1, 2/5, 1/7, 2/7, 5/7, 20/7, 25/7, 26/7, 1/8, 31/8]. Τό ΤΓΡ εἰς ὅλας τὰς παραπάνω ἡμερομηνίας ἔχει Καταβασίεις. Τό ΤΜΕ, πλὴν τῶν 23/9, 7/1, 1/8, 31/8 ὅπου ἔχει Καταβασίεις, λέει ἐν καθημερινῇ ἡ Ἀκολουθία ὡς ἐν τῷ Μηναιῷ. Εἰς τὸ Μηναιῷ [MB] εἰς τὰς 4/12, 2/7, 26/7, ὑπάρχουν οἱ Εἰρμοὶ τῶν γ´, ζ´, η´, θ´ φῶδων, ἀντὶ Καταβασιῶν, καὶ εἰς τὴν 1/8 ὑπάρχουν σαφέστατα Καταβασίεις. Εἰς τὴν [MB, 23/9] λέγει: «Εἰ βούλει εἰπὲ καὶ Καταβασίας. Ἀνοίξω τὸ στόμα μου». Τὸ Μηναιῷ τοῦ 1820, εἰς τὴν 31/8 ἔχει Εἰρμούς. Τὴν σήμερον ὁμως εἰς αὐτὴν τὴν τυπικὴν περίπτωσιν η´× λέγομεν πάντα Καταβασίεις (πρβλ. [ΤΓΡ]).

¹⁴ Ὑπάρχουν δύο ἐξαίρεσις Ἁγίων ἑορταζομένων εἰς ζ´ ἀλλὰ σὲ περίοδο μεθεόρτων, ποὺ ἔχουν ἓνα ἢ δύο Καθίσματα, ἀλλὰ καὶ ἴδιον Δοξαστικὸν Ἀποστίχων τῶν Αἰνῶν· 16/9, 8/2.

¹⁵ Σημειωτέον ὅτι οἱ ἑορταζόμενοι εἰς ζ´ (ἡμιορταζόμενοι) Ἅγιοι, δὲν ἔχουν ποτὲ Καταβασίεις τὶς καθημερινές (καὶ ἄς βάλεις Μεγάλη Δοξολογία).

Διακρίνομεν δύο κύριες περιπτώσεις (καὶ δύο ὑποπεριπτώσεις):

❖ ζ΄ : Ὁ Ἅγιος ἔχει Μικρὰ Δοξολογία

❖ ζ^α : Ὁ Ἅγιος ἔχει Μεγάλη Δοξολογία¹⁶

- ζ^{αα} : ἐορτάζεται «ἐπισήμως ἐν Κυριακῇ» (ισχύει γιὰ τοὺς Εὐαγγελιστὲς ποὺ ἔχουν ἀκολουθία ἡμιορτάσιμη, εἰς ζ΄)¹⁷
- ζ^{αβ} : «εἰ βούλει ποιήσον Μεγάλην δοξολογίαν», κατὰ τὸ Μηναιὸν

Σημείωσε, εἰ τύχει ἐν **Σαββάτῳ**, λέγεται πάντοτε «**Θεὸς Κύριος**» μὲ Ἅγιον ἐορταζόμενον εἰς ζ΄ (ἥτοι ἡμιορταζόμενον).

γ΄. Ἅγιοι μὴ ἐορταζόμενοι εἶναι ὅσων ἡ ἀκολουθία δὲν ἔχει κανένα ὅσων ἀναφέρθηκαν εἰς τὰς ἄνω δύο περιπτώσεις, ἀλλ’ ἔχει τοῦλάχιστον ἓνα ἐκ τῶν κατωτέρω:

τὰ ἀπαραίτητα μέρη ἐκάστης ἀκολουθίας Ἁγίου

δοξαστικὸν ἐσπερίων καὶ δοξαστικὸν ἀποστίχων τοῦ Ἐσπερινοῦ

Σημειωτέον, ὅτι μπορεῖ Ἅγιος μὴ ἐορταζόμενος, ποὺ ἔχει ἀκολουθία ἐκ τῶν ἀπαραιτήτων μερῶν ἐκάστης ἀκολουθίας Ἁγίου, καὶ δοξαστικὸν ἐσπερίων καὶ δοξαστικὸν ἀποστίχων τοῦ Ἐσπερινοῦ καὶ ἐπιπλέον τοῦλάχιστον ἓν **κοντάκιον** καὶ ἓν **ἐξαποστειλάριον**, νὰ ἐορτάζεται εἰς ζ΄ (ἡμιορταζόμενος), ἀλλ’ ἡ διάκρισις κεῖται ἐν τῇ ἐπισημότητι ἢ μὴ τοῦ μνημονευομένου Ἁγίου.

¹⁶ Ἐννοεῖται ἄνευ Καταβασιῶν πάντα, ἐν καθημερινῇ, ἐπειδὴ δὲν εἶναι πλήρως ἐορταζόμενος.

¹⁷ βλ. [ΤΟΕ, σ. 102].

Διακρίνομεν δύο κύριες περιπτώσεις (καὶ μία ὑποπερίπτωσιν):

- ❖ – : Ὁ Ἅγιος δὲν ἔχει κανένα ἰδιόμελον δοξαστικὸν^{18,19} εἰς τὴν ἐν τῷ Μηναιῷ [MB] ἀκολουθίαν του, ὅποτε λέγεται τὸ ἀπολυτικίον τῆς ἡμέρας, καὶ ὄχι τοῦ Ἁγίου²⁰ (μόνη περίπτωσις, εἰ τύχει ἐν Σαββάτῳ ἐκτὸς προεορτίων / μεθεόρτων νὰ λέγεται «Ἀλληλούια»)
- ❖ –: : Ὁ Ἅγιος ἔχει ἰδιόμελον δοξαστικὸν^{18,19} εἰς τὴν ἐν τῷ Μηναιῷ [MB] ἀκολουθίαν του, ὅποτε λέγεται τὸ

¹⁸ Βλ. [ΖΤ, σ. 66], [ΣΤ, σ. 104, ὑποσ. 158, ἀγνωῶντας τὴν καινοτομία]. Αὐτὸς ὁ κανὼν φαίνεται καὶ στὸ Μηναιὸν π.χ. ἰδ' Φεβρουαρίου [MB, Φεβρ. σ. 78] «ἐὰν δὲ τύχη ἐκτὸς τῆς Τεσσαρακοστῆς, λέγε τὸ ἐξῆς Ἰδιόμελον».

¹⁹ Ὁ κανὼν γιὰ νὰ λέγεται ἀπολυτικίον τοῦ Ἁγίου, νὰ ἔχει «ἔστω καὶ ἓνα ἰδιόμελον δοξαστικὸν εἰς τὴν ἐν τῷ Μηναιῷ ἀκολουθίαν του»¹⁸, στὴν πράξη, ἔχει χαλαρώσει στὸ πέρασμα τοῦ χρόνου (ἂν καὶ γιὰ ἀκριβῆ κρίση, χρειάζεται καὶ ἡ ἀντιπαράθεση μὲ τὰ ἀντίστοιχα χρονικῶς Μηναιῶ), καθότι τὸ ΤΑΣ (1545, 2012) δὲν ἔχει ἀπολυτικίον Ἁγίου π.χ. εἰς τὰς 29/11, 1-3/12, 7-8/12, 8/3, 1/6, 15/6, ἐνῶ ἔχει εἰς τὰς 11/10, 29/10, 20/11, 23/11, 21/12, 28/12, 24/1, 26/1, 12/2, 14-15/2, 16/2, 18-23/2, 2-4/3, 30/3, 3/7 (τὸ Μηναιὸν ὑπὸ Βαρθολομαίου (1889) ἔχει μὲν εἰς τὰς 11/10, 29/10, 20/11, 23/11, 29/11, 1-3/12, 7-8/12, 21/12, 28/12, 24/1, 26/1, 15/2, 18/2, 8/3, 1/6, 15/6, 9/7, 3/8, ἀλλὰ δὲν ἔχει εἰς τὰς 12/2, 14/2, 16/2, 19-23/2, 2-4/3, 30/3, 3/7), καὶ ἀλλοῦ. Καὶ τὸ ἀρχαιότερον ΤΑΣ γρ. 88 τῆς Μονῆς Λειμῶνος τοῦ 14ου αἰ. ἔχει ἀπολυτικίον Ἁγίου εἰς τὰς 11/10, 20/11, 23/11, 24/1, 26/1, 14-15/2, 18-23/2, 30/3, ἐνῶ δὲν ἔχει εἰς τὰς 29/11, 1-3/12, 7-8/12, 21/12, 28/12, 1/3, 8/3, 1/6, 15/6, 9/7. Ὅμως καὶ εἰς τὸ ΤΑΣ ὡς φυσικόν, παρατηροῦνται συμπληρώσεις. Π.χ. τὸ ΤΑΣ γρ. 88 ΜΛ δὲν ἔχει ἀπολυτικίον εἰς τὰς 21/12, 2-4/3, 3/7, 9/7, 3/8. Σημειωτέον, ὅτι εἰς τὰ ΔΕΕ (2002), ὡς κανὼν ὀρίζεται «ἐὰν ἡ ἀκολουθία ἐν τῷ Μηναιῷ ἔχει ἢ ὄχι ἀπολυτικίον», ἀλλὰ αὐτὸ προϋποθέτει τὴν διαφύλαξιν τῶν Μηναιῶν μὲ τὰ ἀρχαῖα κοινὰ ἀπολυτικά, ἀνευ συνεχῶν, νεωτέρων καὶ παρατύπων προσθηκῶν (καὶ ἄρα δὲν συμπληρώνομεν τὰ Μηναιῶ με ἀπολυτικά, ἐπειδὴ ἴσως κάποιοι ξέχασαν νὰ βάλουν...).

²⁰ Ἐν τούτοις ὑπάρχουν καὶ μερικὲς ἐξαιρέσεις εἰς τὰ Μηναιῶ ὑπὸ τοῦ Βαρθολομαίου, βλ. ὑποσ. 34, 35, γιὰ τὶς ὁποῖες καλὸ θὰ ἦταν τὰ Μηναιῶ νὰ ἐναρμονισθοῦν ἐνθεν ἢ ἐκεῖθεν. Προτείνουμε τὴν συγγραφὴ ἀπὸ δόκιμους Ὑμνογράφους ἐνὸς καὶ μόνου δοξαστικοῦ γιὰ τὶς ἐξαιρέσεις τῶν Ἀποστόλων.

ἀπολυτίκιον τοῦ Ἁγίου^{21,22,23} καὶ ὄχι τῆς ἡμέρας (εἰ τύχει ἐν **Σαββάτῳ** λέγεται πάντα «**Θεὸς Κύριος**»)

- -/ς' : ἡ Ἀκολουθία μπορεῖ νὰ ἑορτασθεῖ καὶ ὡς εἰς ζ' ἢ εἰς η' ἔχουν, ἀντὶ τριῶν προσομοίων ἐσπερίων, ἕξ τοιαῦτα, καὶ δύο κανόνας ἀνθ' ἑνός.

Ἐπίσης, τινὲς Ἅγιοι, εἴτε μὴ ἑορταζόμενοι, εἴτε ἑορταζόμενοι εἰς ζ' ἢ εἰς η' ἔχουν, ἀντὶ τριῶν προσομοίων ἐσπερίων, ἕξ τοιαῦτα, καὶ δύο κανόνας ἀνθ' ἑνός.

Πιστεύουμε ὅτι ἡ παραπάνω διάκρισις τῶν Ἀκολουθιῶν τῶν Ἁγίων βοηθεῖ στὴν **Συστηματοποίηση καὶ κατανόηση τοῦ Τυπικοῦ** τῆς Ἐκκλησίας καὶ στὴν εὐκολη καὶ ἀβίαστη τήρησή του.

Παραθέτουμε τὶς παραπάνω περιπτώσεις τῶν Ἀκολουθιῶν τῶν Ἁγίων σύμφωνα μὲ τὸ Μηναιὸν [MB], εἰς τὸν Πίνακα 1, διὰ περισσοτέραν εὐκολίαν εἰς τὴν ἀπομνημόνευσιν.

²¹ Νὰ προτιμῶνται τὰ ἀρχαῖα **κοινὰ ἀπολυτικά** γιὰ τοὺς μὴ ἑορταζομένους Ἁγίους (βλ. σ. 123), ὡς ἔχουν τὰ παλαιὰ Τυπικά καὶ Μηναιῶ.

²² Τὰ Μηναιῶ ὑπὸ Βαρθολομαίου, δὲν ἔχουν ἀπολυτικά Ἁγίου εἰς τὰς 13/10, 30/10, 18/11, 5/2, 14/2, 6/3, 27/6, 23/7, 22/8. Εἰς τὰς αὐτὰς ἡμερομηνίας, ὁμοίως καὶ τὸ ΤΑΣ (1545, 2012) δὲν ἔχει ἀπολυτικά Ἁγίου, ἐκτὸς 18/11, 14/2, 6/3, 27/6, 23/7 (εἰ βούλει), 22/8. Ὅμοίως καὶ τὸ ΤΑΣ χφ. 88 ΜΛ δὲν ἔχει ἀπολυτικὸν Ἁγίου εἰς τὰς 13/10, 30/10, 5/2, 23/7. Εἰς τὰς 1/3, τὸ ΤΑΣ (1545, 2012) καὶ τὰ ΜΒ ἔχουν ἀπολυτικὸν Ἁγίου (μὲ προσθήκη δοξαστικοῦ εἰς τὰ ΜΒ ἐκτὸς Μ.Τεσσαρακοστῆς), ἐνῶ τὸ προγενέστερον ΤΑΣ χφ. 88 ΜΛ δὲν ἔχει.

²³ **Ποτὲ** (κανονικὰ) δὲν λέγεται ἀπολυτικὸν Ἁγίου, ἀνευ ψαλμωδῆσεως τῆς ἀκολουθίας Ἁγίου (χωρὶς νὰ ποῦμε ἕστω τὸν κανόνα τοῦ Ἁγίου). Μόνον τὸ ἀπολυτικὸν τοῦ Ἁγίου τοῦ Ναοῦ λέγεται ἄνευ ἀκολουθίας (καὶ αὐτὸ μόνον) στὴν Θεία Λειτουργία.

Πίναξ 1. Ακολουθίες Ἁγίων

<p>εἰς η´ έορταζόμενος</p> <p>ἦτοι πλήρως έορταζόμενος</p>	<p>η´ : Ὁ Ἅγιος ἔχει Εὐαγγέλιον Ὕορθρου</p> <ul style="list-style-type: none"> • η´• : έορταζόμενος «έπισήμως ἐν Κυριακῇ» • η´# : ἔχων Ἀγρυπνία <hr/> <p>η´× : Ὁ Ἅγιος δὲν ἔχει Εὐαγγέλιον Ὕορθρου</p>
<p>εἰς ζ´ έορταζόμενος</p> <p>ἦτοι ἡμιορταζόμενος</p>	<p>ζ´ : Ὁ Ἅγιος ἔχει Μικρὰ Δοξολογία</p> <hr/> <p>ζ´• : Ὁ Ἅγιος ἔχει Μεγάλη Δοξολογία¹⁶</p> <ul style="list-style-type: none"> • ζ´•• : έορτάζεται «έπισήμως ἐν Κυριακῇ» • ζ´◦ : «εἰ βούλει ποιήσον Μεγάλην δοξολογίαν», κατὰ τὸ Μηναιὸν
<p>—</p> <p>ἦτοι μὴ έορταζόμενος</p>	<p>— : Ὁ Ἅγιος δὲν ἔχει κανένα ιδιόμελον δοξαστικὸν^{18,19} εἰς τὴν ἐν τῷ Μηναιῷ ἀκολουθίαν του, ὅποτε λέγεται τὸ ἀπολυτικίον τῆς ἡμέρας, καὶ ὄχι τοῦ Ἁγίου²⁰ (μοναδικῇ περιπτώσει, εἰ τύχει ἐν Σαββάτῳ ἐκτὸς προεορτίων / μεθεόρτων νὰ λέγεται «Ἀλληλούια»)</p> <hr/> <p>—∴ : Ὁ Ἅγιος ἔχει ιδιόμελον δοξαστικὸν^{18,19} εἰς τὴν ἐν τῷ Μηναιῷ [MB] ἀκολουθίαν του, ὅποτε λέγεται τὸ ἀπολυτικίον τοῦ Ἁγίου^{21,22,23} καὶ ὄχι τῆς ἡμέρας (εἰ τύχει ἐν Σαββάτῳ λέγεται πάντα «Θεὸς Κύριος»)</p> <ul style="list-style-type: none"> • -/ζ´ : ἡ Ἀκολουθία μπορεῖ νὰ έορτασθεῖ καὶ ὡς εἰς ζ´ ἡ διάκρισις κεῖται ἐν τῇ ἐπισημότητι ἢ μὴ τοῦ Ἁγίου

Ἡμερομηνίες Ἀκολουθιῶν Ἁγίων

Εἰς τὸν κατωτέρω Πλήρη Πίνακα Μηνολογίου²⁴, συμπεριλάβαμε χάριν πληρότητος, ὄχι μόνον τὶς ἡμέρες Ἁγίου μὴ ἑορταζομένου²⁵ ἢ ἑορταζομένου²⁶, ἀλλὰ καὶ ὅλες τὶς ἡμέρες τοῦ ἐνιαυτοῦ. Ὅταν τύχει Ἅγιος ἑορταζόμενος (ς', η'), χρησιμοποίησε τὸν Β' Τόμον [ΤΕ (τ.Β')].

Εἰς τὸν Πίνακα, πέραν τῶν συντομιῶν ποὺ ἐκτέθηκαν στὶς προηγούμενες παραγράφους (βλ. Πίνακα 1), προστέθηκαν καὶ οἱ ἐξῆς:

- Δ: Δεσποτικὴ Ἑορτή
- Θ: Θεομητορικὴ Ἑορτή
- α: Ἀπόδοσις Ἑορτῆς
- ἐπίσης τὸ γκρι χρῶμα δηλώνει προεόρτια/μεθέορτα.

Σημειωτέον, ὅτι Ἀγρυπνία (⊕) σύμφωνα μὲ τὸ ΤΑΣ (καὶ τὸ Μηναῖον) γίνεται καὶ κάθε Κυριακή²⁷, Δεσποτικὴ ἢ Θεομητορικὴ Ἑορτή (συμπεραίνεται ἀπὸ τὴν ὑπαρξὴ Μικροῦ Ἑσπερινοῦ εἰς

²⁴ πρβλ. ΤΟΕ, Μηνολόγιον, σ. 243-309. Οἱ ἡμερομηνίες αὐτὲς ἐξάγονται εὐκόλα ἀπὸ τὴν μελέτην τῆς ἀκολουθίας τοῦ Ἁγίου εἰς τὸ Μηναῖον [ΜΒ], συμβουλευόμενοι τὴν κατηγοριοποίησιν εἰς τὸ προηγούμενον κεφάλαιον.

²⁵ Εἰς τὸ βιβλίον Τυπικὸν Ὁρθρου Ἐνοριῶν, μπορείτε νὰ βρεῖτε σύντομα διαγράμματα τοῦ Ὁρθρου αὐτοῦ [ΤΟΕ, σ. 105-106, 113-115, 123-124, 149-150].

²⁶ Εἰς τὸ βιβλίον Τυπικὸν Ὁρθρου Ἐνοριῶν, μπορείτε νὰ βρεῖτε σύντομα διαγράμματα τοῦ Ὁρθρου αὐτοῦ [ΤΟΕ, σ. 113-115, 118, 129-130, 134-135, 153-154, κ.λπ.].

²⁷ Γέροντας Δοσίθεος (Ι. Μ. Παναγίας Τατάρνης): «Αὐτὴν τὴν ἀσπηρότητα ὡς πρὸς τὴν τήρησιν τῶν παραδεδομένων τὴν καταγράφουν καὶ ξένοι περιηγηταί. Εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ ΙΗ' αἰῶνος ὁ Γάλλος Tournefort εὕρισκεται εἰς τὴν Μύκονον. Γράφει τὰς ἐντυπώσεις του, ἴσως μὲ κάποιαν δόσιν ὑπερβολῆς. Αἱ Λειτουργίαι τῆς Κυριακῆς “εἶναι ἀτελείωτες καὶ ἐξουθενωτικῆς. Διαρκοῦν ἐξ ὧρες. Διαβάζουν ὄχι μονάχα εὐχὲς καὶ ἀποσπάσματα τῆς Γραφῆς, ἀλλὰ καὶ συναζάρια τῶν Ἁγίων σὲ λαϊκὴ γλῶσσα. Ἡ Λειτουργία ἀρχίζει στὶς δύο τὸ πρωὶ τὴν ὥρα ποὺ κοιμοῦνται οἱ Τοῦρκοι”», Πρακτικὰ Α' Πανελληνίου Συνεδρίου Ψαλτικῆς Τέχνης, 2000, σ. 189.

τὸ Μηναιῖον/Παρακλητικὴ), πέραν ὀρισμένων ἐορτῶν Ἁγίων. Δὲν τὸ ἀναφέρουμε στὸν Πίνακα, χάριν ἀπλουστεύσεως.

Πίναξ 2. Πλήρης Πίναξ Μηνολογίου

	Σεπ	Ὀκτ	Νοε	Δεκ	Ἰαν	Φεβ	Μάρ	Ἀπρ ²⁸	Μάι	Ἰούν	Ἰουλ	Αὔγ
α΄	η΄	ζ ²⁹	ζ΄	—	Δ/η ³⁰	ζ΄	—; ³⁶	— ³⁴	—	—	η΄×	η΄× ³¹
β΄	-/ζ΄	ζ΄	ζ΄	—	—	Θ	—	—	η΄×	— ³⁴	η΄×	ζ΄
γ΄	ζ΄	ζ΄	ζ ^ο	—	—	—	—	—	—	—	—	—
δ΄	-/ζ΄	—	-/ζ΄	η΄×	— ³⁴	—	—	—	—	η΄	— ³⁴	— ³⁴
ε΄	ζ΄	—	—	η΄;# ³²	—	—; ³⁵	—	—	— ³⁴	—	η΄×	—
ζ΄	η΄×	ζ [•]	ζ΄	η΄;#•	Δ	—	-/ζ΄	—	—;#	—	— ³⁴	Δ
ζι΄	—	ζ΄	ζ΄	—	η΄×•	—	—	—	—;#	—	—;#	—
η΄	Θ	-/ζ΄	η΄• ⁴⁴	—	—	ζ΄	—	—	η΄• ⁴⁴	ζ΄	ζ ^ο	—
θ΄	ζ΄	ζ [•]	—	η΄× ³³	—;#	α	η΄	—	—;#	— ³⁴	—	— ³⁴
ι΄	—	-/ζ΄	—	ζ΄	-/ζ΄	η΄;#	—	—	ζ [•]	—	—	—
ια΄	—	— ³⁴	ζ΄	—;#	η΄	-/ζ΄	—	—	— ³⁴	ζ [•]	η΄	—
ιβ΄	α	ζ΄	ζ΄	η ⁴⁴	—	—	—	—	—;#	ζ΄	—	-/ζ΄
ιγ΄	η΄×	—;# ³⁵	η΄;#•	ζ΄	ζ΄	-/ζ΄	—	—	—	—	ζ΄	α
ιδ΄	Δ	ζ΄	ζ [•]	—	α	—;# ³⁶	—	—	—	ζ΄	— ³⁴	—
ιε΄	ζ΄	—	-/ζ ³⁷	ζ [•]	ζ΄	— ³⁴	—	—	-/ζ΄	—	ζ΄	Θ
ις΄	ζ΄	-/ζ΄	ζ ^{••}	—	ζ ^ο	—	—	—	— ³⁴	—	—	— ³⁴
ιζ΄	—	— ³⁴	ζ΄	ζ [•]	η΄;#	ζ΄	—	—	— ³⁴	—;# ³⁸	ζ ^ο	—
ιη΄	—	ζ ^{••}	—;#	—	η΄	— ³⁴	—	—	—	— ³⁹	—	—
ιθ΄	—	—	—	—	ζ΄	— ⁴⁰	—	—	—	—;#	— ³⁴	—
κ΄	ζ΄	-/ζ΄	— ³⁴	ζ ⁴¹	η΄;#	—	—	—	—	—	η΄×	—
κα΄	α	ζ΄	Θ	—	ζ΄	—	—	—	η΄• ⁴⁴	— ³⁹	— ³⁴	—
κβ΄	—;#	ζ΄	ζ΄	—;#	ζ΄	—	—	—	—	—	ζ΄	-/ζ΄
κγ΄	η΄×	ζ [•]	— ³⁴	ζ΄	-/ζ΄	—	—	η΄;#•	—	—	—;#	α
κδ΄	ζ΄	-/ζ΄	ζ΄	—	— ³⁴	η΄	—	—	—;#	η΄;#•	ζ΄	— ³⁴
κε΄	—;#	-/ζ΄	η΄/α ⁴²	Δ	η΄;#•	—	Θ ⁴³	ζ [•]	η΄	ζ΄	η΄×	ζ [•]
κς΄	η΄;#	η΄• ⁴⁴	ζ΄	—	— ³⁴	—	ζ΄	—	— ³⁴	—	η΄×	ζ΄
κζ΄	—;#	ζ΄	-/ζ΄	ζ΄	η΄	—	—	— ³⁴	—	—;#	η ⁴⁴	— ³⁴
κη΄	ζ ^ο	η ²⁹	ζ΄	— ³⁴	ζ΄	—	—	—	—	— ³⁴	— ⁴⁵	-/ζ΄
κθ΄	-/ζ΄	— ³⁴	—	ζ΄	ζ΄	—	—	— ³⁴	—	η΄;#•	—	η΄• ⁴⁴
λ΄	-/ζ΄	—;# ³⁵	η΄• ⁴⁴	—	η΄;#•	—	— ⁴⁰	ζ ^{••}	—	η΄×•	—	ζ΄
λα΄	—	— ³⁴	—	α	ζ΄	—	—	—	—	—;#	—	η΄×

²⁸ Ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, ἀπὸ τῆς Δευτέρας μετὰ τὴν τοῦ Θωμᾶ Κυριακῆ, αἱ ἀκολουθίαι τελοῦνται κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Πεντηκοσταρίου - Τὸ Ἅγιον Πάσχα μπορεῖ νὰ ἐορτάζεται τὸ συντομώτερον 4 Ἀπριλίου (22 Μαρτίου μὲ τὸ παλαιό), καὶ τὸ ἀργότερον 8 Μαΐου (25 Ἀπριλίου μὲ τὸ παλαιό). Ἐπίσης τὸ Πεντηκοστᾶριον τελειώνει (Κυριακῆ τῶν Ἁγίων Πάντων) τὸ ἐνωρίτερον 30 Μαΐου, δηλ. 8 ἐβδομάδες μετὰ τὸ ἐνωρίτερον Πάσχα (17 Μαΐου μὲ τὸ παλαιό)· τὸ ἀργότερον τελειώνει 3 Ἰουλίου (20 Ἰουνίου μὲ τὸ παλαιό), [ΤΟΕ, σ. 82].

²⁹ Ἀποφάσει τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ληφθεῖση κατὰ τὸ ἔτος 1952, ἡ σήμερον κυρίως ἀγομένη Ἑορτὴ τῆς τιμίας Σκέπης μετατίθεται τῇ 28ῃ Ὀκτωβρίου, ἵνα συνεορτάζεται πανηγυρικῶς μετὰ τῆς ἐθνικῆς ἐορτῆς.

³⁰ Αὕτη ἡ ἡμέρα ἀσφαλῶς καὶ εἶναι Δεσποτικὴ Ἑορτὴ. Ὅμως ἀπὸ τυπικῆς ἀπόψεως, δὲν κατατάσσεται ἀμυγῶς εἰς τὰς Δεσποτικὰς Ἑορτάς «Δ», καθότι συνεορτάζεται καὶ ὁ Μέγας Βασιλεὺς, καὶ μάλιστα Εὐαγγέλιον Ὁρθρου ἀναγινώσκειται τοῦ Ἁγίου, καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ Ἁγίου εἰς τὸ Θεὸς Κύριος, ψάλλεται δὶς καὶ πρὸ τοῦ τῆς Ἑορτῆς, [ΤΟΕ, σ. 278].

³¹ Ἀρχεται ἀπὸ σήμερα α' Αὐγούστου σὺν Θεῷ, ἡ **Νηστεία γιὰ τὴν Κοίμησιν τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου**.

³² Διὰ τὸν κόπον τῆς Ἀγρυπνίας, δὲν γίνονται Ἀγρυπνίες σὲ δύο συνεχόμενες ἡμέρες. Μπορεῖ τὴν μία χρονιά νὰ γίνῃ τὴν μία ἡμέρα, καὶ τὴν ἄλλῃ χρονιά τὴν ἐπόμενη ἡμέρα.

³³ Τὸ [ΜΒ] δὲν ἔχει Εὐαγγέλιον Ὁρθρου ἀλλὰ ἔχει Πολυέλεον (εἶναι μοναδικὴ αὕτη ἡ περίπτωσις εἰς τὰ [ΜΒ]). Τό [ΤΓΡ, σ. 354] ἀκολουθεῖ τὸ [ΜΒ], ὅμως τὸ [ΤΑΣ(2010, 2012)] δὲν ἔχει Πολυέλεον, τὸ ὁποῖον καὶ ἀκολουθοῦμε. Εὐαγγελίου τοῦ Ὁρθρου μὴ ἀναγινωσκομένου σχολάζει καὶ ὁ Πολυέλεος καὶ τυχὸν Καθίσματα αὐτοῦ, πρβλ. γ. Δοσίθεος [ΤΑΣ(2010), σ. 181, ὑποσ. 36]. Βλ. ἐπίσης [ΔΕΕ (2019), σ. 349, «ἄνευ πολυελέου»].

³⁴ Τὰ Μηναιᾶ ὑπὸ τοῦ Βαρθολομαίου ἔχουν ἀπολυτίκια Ἁγίου, βλ. ὑποσ. 19, πρβλ. ὑποσ. 20 ἐνταῦθα.

³⁵ Εἰς τὰς 13/10, 30/10, 5/2, τὰ Μηναιᾶ ὑπὸ τοῦ Βαρθολομαίου δὲν ἔχουν ἀπολυτίκια Ἁγίου, βλ. ὑποσ. 22, πρβλ. ὑποσ. 20 ἐνταῦθα.

³⁶ Ἐὰν τύχει ἐκτὸς τῆς Τεσσαρακοστῆς.

³⁷ Ἀρχεται ἀπὸ σήμερα ιε' Νοεμβρίου σὺν Θεῷ, ἡ **Νηστεία τῶν Χριστουγέννων**. βλ. [ΤΟΕ, σ. 294, ὑποσ. 179].

³⁸ Εἰς τὰς 18/6, 21/6, τὸ χειρόγραφον, λέει τὸ [ΜΒ], ἔχει καὶ δύο δοξαστικά τοῦ Ἁγίου, τὰ ὁποῖα ὅμως ὁ Βαρθολομαῖος ἀφαίρεσε (ἀφήνοντας ὑποσημείωσιν), ἐνῶ ἄφησε τὸ ἀπολυτίκιον.

⁴⁰ Εἰς τὰς 19/2, 30/3 τὰ [ΜΒ] δὲν ἔχουν ἀπολυτίκιον Ἁγίου, ἔχει ὅμως τὸ [ΤΑΣ (1545, 2012)] μὲ τὸ ὁποῖον συμφωνοῦμε. Προτείνουμε τὴν συγγραφὴ ἀπὸ δόκιμους Ὑμνογράφους ἐνὸς καὶ μόνου δοξαστικοῦ εἰς τέτοια ἐξαιρετέα περίπτωσιν τοῦ Μηναιῶ, μὲ σεβασμὸ βέβαια στὴν παράδοση τοῦ Τυπικοῦ (χωρὶς δηλ. ἀλλαγὴ τῆς τυπικῆς διατάξεως ἀπὸ π.χ. μὴ ἐορταζομένη σὲ ἐορταζομένη).

⁴¹ Ἀπὸ σήμερον 20/12 ἄρχονται τὰ Τριώδια εἰς τὰ Ἀπόδειπνα [ΑΤ, σ. 160].

Βάσει τοῦ Πίνακα Μηνολογίου, δυνάμεθα νὰ συγκρίνουμε μὲ τὸ Ἀγορευτικὸν Τυπικόν [ΑΤ, σ. 251] (–, Δ (δοξαστικόν), ΔΞ (Δοξολογία), Β.Ο. (Βαθὺς Ὁρθρος), ΑΓ (Ἀγρυπνία)), τὶς ἀντίστοιχες κατηγορίες τῶν Ἀκολουθιῶν.

Πίναξ 3. Σύγκρισις τυπικῶν περιπτώσεων [ΑΤ]

[ΑΤ, σ. 251-252]	Πλήρης Πίνακας Μηνολογίου
– (μικρὰ δοξολογία)	– ⁴⁶
Δ (Ἰδιόμ. δοξαστικόν, μικρὰ δοξ.)	–:; ⁴⁷ , –/ζ' ⁴⁸ , ζ' ⁴⁹ , ζ' _α ⁵⁰
ΔΞ (Μεγάλῃ Δοξολογία)	ζ' ⁵¹ , ζ' _α ⁵² , η'× ⁵³
Β.Ο. (Βαθὺς Ὁρθρος)	η'× ⁵⁴ , η' ⁵⁵
ΑΓ (Ἀγρυπνία)	η'• ⁵⁶ , η'#: ⁵⁷

⁴² Τῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης καὶ τοῦ Ἁγίου Μερκουρίου, συμπίπτει καὶ ἡ Ἀπόδοσις τῆς Ἑορτῆς τῶν Εἰσοδίων τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, βλ. Τυπικόν εἰς [ΤΟΕ], σ. 166, 264.

⁴³ Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐσπέρας ἀποδίδεται ἡ Ἑορτὴ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου.

⁴⁴ Τό [ΑΤ] βάζει **Ἀγρυπνία**.

⁴⁵ Εἰς τὰς 28-30 Ἰουλίου (γιά παράδειγμα), τὸ Μηναῖον ὑπὸ τοῦ Βαρθολομαίου [ΜΒ], ὁμοίως καὶ τὸ Μηναῖον τοῦ 1820 (ὑπὸ τοῦ Νικολάου) δὲν ἔχει ἀπολυτικίον (σωστά). Εἰς τὰ σύγχρονα Μηναιῖα, παρατύπως καὶ ἐσφαλμένως προσετέθησαν. Ὅθεν οἱ τὴν εἶδησιν ταύτην λαμβάνοντες, διορθωθήτωσαν.

⁴⁶ ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὴν σύγκρισιν π.χ. 2-9 Ἀπριλίου.

⁴⁷ ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὴν σύγκρισιν π.χ. 18 Νοεμβρίου, 9 Ἰανουαρίου, 7 Ἰουλίου.

⁴⁸ ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὴν σύγκρισιν π.χ. 2 Σεπτεμβρίου, 4 Νοεμβρίου, 10 Ἰανουαρίου.

⁴⁹ ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὴν σύγκρισιν π.χ. 2-3 Ὀκτωβρίου, 1-2, 6-7 Νοεμβρίου.

⁵⁰ ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὴν σύγκρισιν π.χ. 28 Σεπτεμβρίου.

⁵¹ ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὴν σύγκρισιν π.χ. 6, 9, 23 Ὀκτωβρίου, 10 Μαΐου.

⁵² ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὴν σύγκρισιν π.χ. 16 Ἰανουαρίου, 8, 17 Ἰουλίου.

⁵³ ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὴν σύγκρισιν π.χ. 6 Σεπτεμβρίου, 1-2 Ἰουλίου.

⁵⁴ ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὴν σύγκρισιν π.χ. 6 Σεπτεμβρίου, 2 Μαΐου, 1 Αὐγούστου.

⁵⁵ ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὴν σύγκρισιν π.χ. 9 Δεκεμβρίου, 9 Μαρτίου, 4 Ἰουνίου.

⁵⁶ ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὴν σύγκρισιν π.χ. 26 Ὀκτωβρίου, 8 Νοεμβρίου, 21 Μαΐου.

⁵⁷ ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὴν σύγκρισιν π.χ. 6 Δεκεμβρίου, 10 Φεβρουαρίου.

Από την άνωτέρα σύγκριση βλέπουμε ότι ο διαχωρισμός εις τὸ [AT] διακρίνει μόνο πέντε περιπτώσεις, σὲ ἀντίθεση μὲ τις δέκα περιπτώσεις τοῦ Πίνακα 1.

Φυσικὰ εἴμαστε ὑπὲρ τοῦ ἡμετέρου διαχωρισμοῦ πιστεύοντες ὅτι βοηθάει περισσότερο εἰς τὴν κατανόησιν καὶ εὐκολοτέραν τήρησιν τοῦ τυπικοῦ, καὶ εἰς τὴν ἀκριβεστέραν καταγραφὴν τῶν τυπικῶν διατάξεων.

Ἐὰν δοῦμε τὴν σύγκρισιν ἀπὸ πλευρᾶς τοῦ ἰσχύοντος Τυπικοῦ [TME], ἴσως θὰ ἔπρεπε ἡ περίπτωσις ΔΞ τοῦ [AT] νὰ διαιρεθεῖ εἰς δύο περιπτώσεις, ὡς ἐξῆς:

«ΔΞ(ζ'), Μεγάλη Δοξολογία ἄνευ Καταβασιῶν» ↔ ζ'°, ζ'°.

«ΔΞ(η'), Μεγάλη Δοξολογία μετὰ Καταβασιῶν» ↔ η'×.

Ἐὰν δοῦμε ὁμῶς τὴν σύγκρισιν μὲ τὴν ὑπόθεσιν ὅτι παλαιὰ εἰς τὴν περίπτωσιν η'×, ὑπῆρχαν ἀκολουθίαι εἰς η' χωρὶς Καταβασί-
εις¹³, τότε ἴσως νὰ μὴν χρειάζεται τέτοιος διαχωρισμός, θεωρῶντας ὅτι ἡ περίπτωσις ΔΞ τοῦ [AT] εἶναι ἄνευ Καταβασιῶν.

Ἡ άνωτέρα ἀνάλυσις, ἐφαρμοζόμενη εἰς τὸ παρὸν τυπικο-
εγκόλπιον μπορεῖ νὰ θεωρηθεῖ καὶ ὡς μία πρώτη προσέγγισις ἐνοποιήσεως τῶν Τυπικῶν, τῶν Ἐνοριῶν, τοῦ ΤΑΣ, καὶ τῶν Ἱερῶν Μονῶν τοῦ Ἁγίου Ὁρους.

Χάριν ἀπλουστεύσεως (εἰ βούλει διὰ τὰς ἐνορίας· εἰ δὲ μή, χρησιμοποίησε τὸν Πλήρη Πίνακα Μηνολογίου), περιλαμβάνουμε παρακάτω τὸν Ἀπλουστευμένο Πίνακα Μηνολογίου, ὅπου συμπήξαμε τις ἀκόλουθες περιπτώσεις (βλέπε Πίνακα 1):

η'≡ → η'

-/ζ' → ζ'

ζ'° → ζ'°

Πίναξ 4. Ἀπλουστευμένος Πίναξ Μηνολογίου

	Σεπ	Ὀκτ	Νοε	Δεκ	Ἰαν	Φεβ	Μάρ	Ἀπρ ²⁸	Μάι	Ἰούν	Ἰουλ	Αὐγ
α'	η'	ς ²⁹	ς'	-	Δ/η ³⁰	ς'	-∴ ³⁶	- ³⁴	-	-	η'×	η'× ³¹
β'	ς'	ς'	ς'	-	-	Θ	-	-	η'×	- ³⁴	η'×	ς'
γ'	ς'	ς'	ς'•	-	-	-	-	-	-	-	-	-
δ'	ς'	-	ς'	η'×	- ³⁴	-	-	-	-	η'	- ³⁴	- ³⁴
ε'	ς'	-	-	η'	-	-∴ ³⁵	-	-	- ³⁴	-	η'×	-
ς'	η'×	ς'•	ς'	η'•	Δ	-	ς'	-	-∴	-	- ³⁴	Δ
ζ'	-	ς'	ς'	-	η'×•	-	-	-	-∴	-	-∴	-
η'	Θ	ς'	η'•	-	-	ς'	-	-	η'•	ς'	ς'•	-
θ'	ς'	ς'•	-	η'× ³³	-∴	α	η'	-	-∴	- ³⁴	-	- ³⁴
ι'	-	ς'	-	ς'	ς'	η'	-	-	ς'•	-	-	-
ια'	-	- ³⁴	ς'	-∴	η'	ς'	-	-	- ³⁴	ς'•	η'	-
ιβ'	α	ς'	ς'	η'	-	-	-	-	-∴	ς'	-	ς'
ιγ'	η'×	-∴ ³⁵	η'•	ς'	ς'	ς'	-	-	-	-	ς'	α
ιδ'	Δ	ς'	ς'•	-	α	-∴ ³⁶	-	-	-	ς'	- ³⁴	-
ιε'	ς'	-	ς' ³⁷	ς'•	ς'	- ³⁴	-	-	ς'	-	ς'	Θ
ις'	ς'	ς'	ς'••	-	ς'•	-	-	-	- ³⁴	-	-	- ³⁴
ιζ'	-	- ³⁴	ς'	ς'•	η'	ς'	-	-	- ³⁴	-∴ ³⁸	ς'•	-
ιη'	-	ς'••	-∴	-	η'	- ³⁴	-	-	-	- ³⁹	-	-
ιθ'	-	-	-	-	ς'	- ⁴⁰	-	-	-	-∴	- ³⁴	-
κ'	ς'	ς'	- ³⁴	ς' ⁴¹	η'	-	-	-	-	-	η'×	-
κα'	α	ς'	Θ	-	ς'	-	-	-	η'•	- ³⁹	- ³⁴	-
κβ'	-∴	ς'	ς'	-∴	ς'	-	-	-	-	-	ς'	ς'
κγ'	η'×	ς'•	- ³⁴	ς'	ς'	-	-	η'•	-	-	-∴	α
κδ'	ς'	ς'	ς'	-	- ³⁴	η'	-	-	-∴	η'•	ς'	- ³⁴
κε'	-∴	ς'	η'/α ⁴²	Δ	η'•	-	Θ	ς'•	η'	ς'	η'×	ς'•
κς'	η'	η'•	ς'	-	- ³⁴	-	ς'	-	- ³⁴	-	η'×	ς'
κζ'	-∴	ς'	ς'	ς'	η'	-	-	- ³⁴	-	-∴	η'	- ³⁴
κη'	ς'•	η' ²⁹	ς'	- ³⁴	ς'	-	-	-	-	- ³⁴	- ⁴⁵	ς'
κθ'	ς'	- ³⁴	-	ς'	ς'	-	-	- ³⁴	-	η'•	-	η'•
λ'	ς'	-∴ ³⁵	η'•	-	η'•	-	- ⁴⁰	ς'••	-	η'×•	-	ς'
λα'	-	- ³⁴	-	α	ς'	-	-	-	-	-∴	-	η'×

Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος

«Πανήγυρις ἐστὶ πνευματικὴ τοῦ Θεοῦ ἡ ἐκκλησία καὶ
ἰατροεῖόν ἐστὶ ψυχῶν»

[PG 53,293]

«Εἰς τὸν οὐρανὸν εἴσιμεν εἰσιόντες ἐνθάδε. Οὐ τῷ τόπῳ λέγω,
ἀλλὰ τῇ διαθέσει. Μηδεὶς ἐνταῦθα τὰ τοῦ οἴκου μελετάτω. Ἰα-
τροεῖον πνευματικὸν ὁ οἶκος οὗτος»

[Χρυσοστομικὸν Ταμεῖον, Βενεδίktου Ἱερομ. Ἀγορείτου, σ. 395]

Ἅγιος Βασίλειος ὁ Μέγας

Κατὰ τὸν ἐκκλησιασμὸν «τὸ δανεισθὲν τῷ Θεῷ τοῦ χρόνου
μέρος οὐκ ἀφανίζεται, ἀλλὰ σὺν μεγάλῃ ἀποδίδεται παρ'
Αὐτοῦ τῇ προσθήκῃ... καὶ σώματι τόνον καὶ ψυχῇ προθυμίαν
καὶ συναλλαγμάτων εὐμάρειαν, καὶ τὴν εἰς πάντα τὸν βίον εὐο-
δίαν τοῖς τὰ πνευματικὰ προτιμότερα ποιουμένοις διδούς...»

[Βασιλειανὸν Ταμεῖον, Βενεδίktου Ἱερομ. Ἀγορείτου, σ. 194]

Ἅγιος Ἰωάννης τῆς Κλίμακος

«Προσευχὴ γάρ ἐστὶ, Θεοῦ τυραννὶς εὐσεβῆς. Τὴν ταύτης
ᾠφέλειαν, ἐκ τῶν συμβαινόντων δαιμονικῶν ἐμποδίων ἐν τῷ
καιρῷ τῶν συνάξεων τεκμαιρόμεθα· τὸν δὲ ταύτης καρπὸν, ἐκ
τῆς τοῦ ἐχθροῦ ἥττης»

Λόγος ΚΗ', νθ'

«Ψαλμῳδίας μὴ παρούσης, ἀκηδία οὐ φαίνεται»

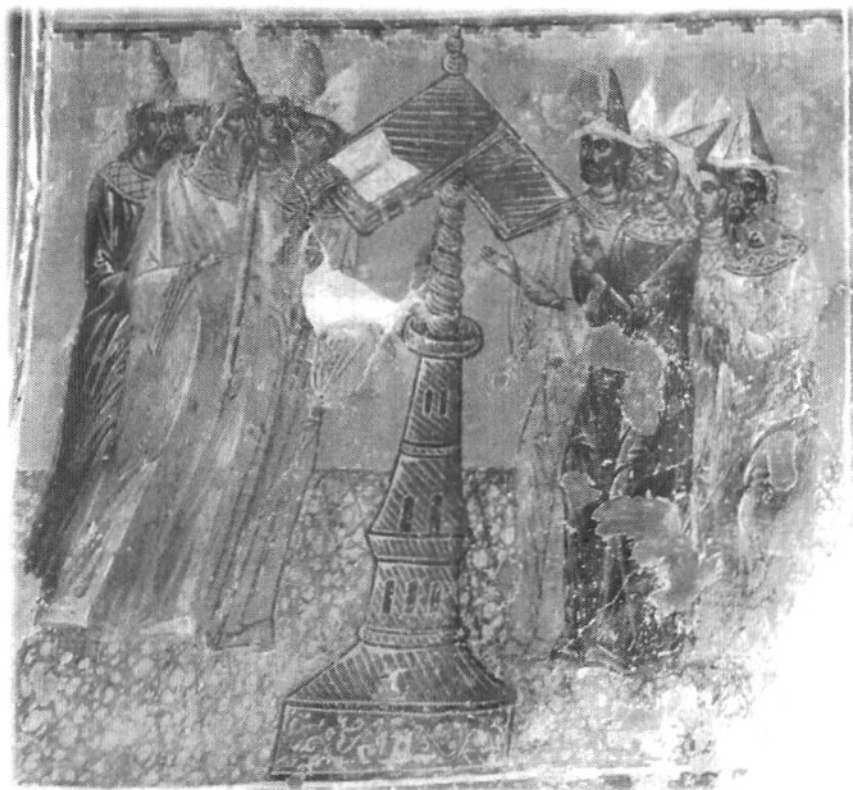
Λόγος ΙΓ', η'

«Ἐκ νυκτὸς ὀρθρίζει τὸ πνευμά μου πρὸς Σέ, ὁ Θεός, διότι φῶς τὰ
προστάγματά Σου ἐπὶ τῆς γῆς»

Ἦσ. κς' 9

«ἐκ νυκτὸς ὀρθρίζοντες, δοξολογοῦμέν Σε, Φιλάνθρωπε»

Καταβασίαι Χριστουγέννων

Χοροὶ εὐλαβῶν ἱεροσαλτῶν. Παλαιὰ Ἱερὰ Μονὴ Παναγίας Φανερωμένης
Χιλιομοδίου Κορινθίας (φωτογραφία 1/5/2015, ΠΔΠ).

Ἀρχὴ σὺν Θεῷ Ἁγίῳ τοῦ Ὁρθρου

Πρὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ Ὁρθρου, εἰς τὸ Ἀναλόγιον, ἀνοίξει τὸ βιβλίον τῆς Παρακλητικῆς⁵⁸, εἰς τὸν ἥχον τῆς ἐβδομάδος, τῇ σημερινῇ ἡμέρᾳ πρωὶ ἐν τῷ Ὁρθρῳ, καὶ τὸ βιβλίον τοῦ Μηναιίου εἰς τὴν σημερινὴν ἡμέραν εἰς τὸν Ὁρθρον.

Ἀρχὴ τοῦ Ὁρθρου

Ὁ ἱερεύς (μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ Μεσονυκτικοῦ):

Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, πάντοτε· νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν⁵⁹.

Ὁ ἱερεύς⁶⁰.

Δόξα Σοι, Χριστέ ὁ Θεός, ἡ ἐλπίς ἡμῶν, δόξα Σοι.

Βασιλεῦ οὐράνιε, Παράκλητε, τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὁ πανταχοῦ παρὼν καὶ τὰ πάντα πληρῶν, ὁ θησαυρὸς τῶν ἀγαθῶν καὶ ζωῆς χορηγός, ἐλθέ καὶ σκήνωσον ἐν ἡμῖν, καὶ καθάρισον ἡμᾶς ἀπὸ πάσης κηλίδος καὶ σῶσον, Ἀγαθέ, τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

[Δεῦτε προσκυνήσωμεν (γ')· καὶ οἱ Ψαλμοὶ ιθ' καὶ κ' (σ.121)]⁶¹

⁵⁸ Ἡ τὸ βιβλίον τοῦ Τριψίδιου ἐν τῇ Μ. Τεσσαρακοστῇ ἢ τὸ βιβλίον τοῦ Πεντηκοσταρίου ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ.

⁵⁹ Ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Θωμᾶ μέχρι τῆς Πεντηκοστῆς, οὐ λέγεται τὸ Βασιλεῦ οὐράνιε, ἀλλὰ μετὰ τὸ Ἀμήν, Χριστὸς ἀνέστη (γ').

⁶⁰ Σύμφωνα μετὰ τὰ [ΤΚΠ, σ. 2], [ΤΜΕ, σ. 45, 54], [ΙΕΡ, σ. 40, 47], τὸ «Βασιλεῦ οὐράνιε», οὐδέποτε λέγεται εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ Ἑσπερινοῦ ἢ τοῦ Ὁρθρου. Ἄν ὁμως δὲν ἐπισυνάπτεται ὁ Ὁρθρος εἰς τὸ Μεσονυκτικόν, λέγομεν τὸ «Βασιλεῦ οὐράνιε», ὡς ἐν ἀρχῇ τοῦ Μεσονυκτικοῦ [ΩΡΛ, Ἀκολουθία τοῦ Ὁρθρου, σ. 59].

⁶¹ Συνήθως παραλείπονται εἰς τὰς ἐνορίας, πλὴν τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς (κατὰ τὸ [ΤΓΡ, σ. 157, 158] οἱ Ψαλμοὶ ιθ' καὶ κ', λέγονται ἐν ταῖς Καθημεριναῖς μόνον ὅταν ψάλλεται Παρακλητικὴ ἢ εἶναι Προεόρτια/Μεθεόρτια καὶ ὁ Ἅγιος δὲν εἶναι

Εἶτα, ὁ ἀναγνώστης, **τὸ τρισάγιον**.⁶²

Ἄγιος ὁ Θεός, Ἄγιος ἰσχυρός, Ἄγιος ἀθάνατος, ἐλέησον ἡμᾶς (γ')⁶³.

Δόξα Πατρὶ καὶ Υἱῷ καὶ Ἁγίῳ Πνεύματι· καὶ νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· Ἀμήν.

Παναγία Τριάς, ἐλέησον ἡμᾶς· Κύριε, ἰλάσθητι ταῖς ἁμαρτίαις ἡμῶν· Δέσποτα, συγχώρησον τὰς ἀνομίας ἡμῖν· Ἄγιε, ἐπίσκεψαι καὶ ἴασαι τὰς ἀσθενείας ἡμῶν, ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός Σου.

Κύριε, ἐλέησον (γ').

Δόξα⁶⁴. Καὶ νῦν⁶⁵.

Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά Σου· ἐλθέτω ἡ Βασιλεία Σου· γενηθήτω τὸ θέλημά Σου, ὡς ἐν οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλόμενα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλόμενοις ἡμῶν· καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ.

Ὁ ἱερεὺς·

Ὅτι σοῦ ἐστὶν ἡ Βασιλεία καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ δόξα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ ἀναγνώστης (χῦμα)⁶⁶. Ἀμήν.

πλήρως ἐορταζόμενος). Εἰς τὴν Μ. Τεσσαρακοστὴν προσθέτομεν πρὸ τοῦ Δεῦτε προσκυνήσωμεν, πλὴν τῆς Μ. Ἑβδομάδος, τὸ Τρισάγιον, Κύριε ἐλέησον (γ'), Δόξα. Καὶ νῦν.

⁶² Σύμφωνα μὲ τὸ [ΩΡΛ, σ. 61], [ΤΓΡ, σ. 187]· Δόξα. Καὶ νῦν, πρὸ τοῦ Τρισαγίου.

⁶³ Συντόμευσις· λέγε τρεῖς φορὰς τὸ ἴδιο.

⁶⁴ Συντόμευσις· λέγε: «Δόξα Πατρὶ καὶ Υἱῷ καὶ Ἁγίῳ Πνεύματι».

⁶⁵ Συντόμευσις· λέγε: «Καὶ νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.»

⁶⁶ Τῇ Δευτέρᾳ τῆς Α' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν (Καθαρὰ Δευτέρα): Κύριε ἐλέησον (ιβ'), καὶ εὐθὺς Ἐν ὀνόματι Κυρίου εὐλόγησον πάτερ (παραλειπομένων τῶν, Σῶσον Κύριε τὸν λαόν Σου, κτλ.).

Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν Σου καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν Σου, νίκας τοῖς βασιλεῦσι κατὰ βαρβάρων δωρούμενος καὶ τὸ Σὸν φυλάττων διὰ τοῦ Σταυροῦ Σου πολίτευμα.

Δόξα.

Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ Σταυρῷ ἐκουσίως, τῇ ἐπωνύμῳ Σου καινῇ πολιτείᾳ τοὺς οἰκτιρμούς Σου δώρησαι, Χριστέ ὁ Θεός· εὐφρανὸν ἐν τῇ δυνάμει Σου, τοὺς πιστοὺς βασιλεῖς ἡμῶν, νίκας χορηγῶν αὐτοῖς, κατὰ τῶν πολεμίων· τὴν συμμαχίαν ἔχοιεν τὴν Σὴν, ὄπλον εἰρήνης, ἀήττητον τρόπαιον.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον⁶⁷.

Προστασία φοβερὰ καὶ ἀκαταίσχυντε, μὴ παρίδης, ἀγαθή, τὰς ἰκεσίας ἡμῶν, πανύμνητε Θεοτόκε· στήριζον ὀρθοδόξων πολιτείαν· σῶξε οὖς ἐκέλευσας βασιλεύειν καὶ χορήγει αὐτοῖς οὐρανόθεν τὴν νίκην· διότι ἔτεκες τὸν Θεόν, μόνη εὐλογημένη.

Ὁ ἱερεὺς τὴν **μικρὰ ἐκτενή (δέησιν)**·

Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός Σου, δεόμεθά Σου, ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον. Ὁ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον (γ').

Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν καὶ Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν.

Ὁ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον (γ').

Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (τοῦ δεῖνος), καὶ πάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἡμῶν ἀδελφότητος.

Ὁ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον (γ').

Ὁ ἱερεὺς·

Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων.⁶⁸

⁶⁷ Ἡ λέξις Θεοτοκίον, ἀποσιωπᾶται.

⁶⁸ «Αἱ ἐκφωνήσεις κυρίως εἶναι ἢ κατακλείς οὐχὶ τῶν Συναπτῶν, Ἐκτενῶν καὶ πάσης ἄλλης Δείσεως, ἀλλὰ τῶν Εὐχῶν, αἱ ὁποῖαι ἀναγινώσκονται (μυστικῶς) γινομένων τῶν Δείσεων, τῶν Συναπτῶν, Ἐκτενοῦς καὶ πάσης ἄλλης Δείσεως», ἐκ τοῦ Ἱερατικοῦ [ΙΕΡ, σ. 54].

Ὁ ἀναγνώστης·

Ἀμήν. Ἐν ὀνόματι Κυρίου, εὐλόγησον, πάτερ.

Ὁ ἱερεὺς·

**Δόξα τῇ Ἁγίᾳ καὶ ὁμοουσίῳ καὶ ζωοποιῷ καὶ ἀδιαιρέτῳ
Τριάδι, πάντοτε· νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.**

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Ὁ Ἐξάψαλμος ἀναγινώσκεται καθ' ἡμέραν, παραλείπεται δὲ μόνον, καθ' ὄλην τὴν Διακαινίσιμον ἐβδομάδα, καὶ τὴν ἡμέραν τῆς ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα [ΙΕΡ σ. 48].

Ἐξάψαλμος

Ὁ Ἀναγνώστης⁶⁹, μετ' εὐλαβείας καὶ φόβου Θεοῦ, ἀπαγγέλει τὸν Ἐξάψαλμον, ἀκροωμένων πάντων ἐν ὀρθίᾳ στάσει, σιωπῇ καὶ κατανύξει καὶ ὡς Αὐτῷ Χριστῷ τῷ Θεῷ ἡμῶν λαλούντων ἀοράτως καὶ δυσωπούντων ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν. Πρόσχετος ὅτι τούτου ἀναγινωσκομένου οὔτε μετάνοια, οὔτε σχήματα, οὔτε γονυκλισίαι, οὔτε σταυροὶ γίνονται.⁷⁰

Ὁ ἀναγνώστης·

Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία (ἐκ γ').

Κύριε, τὰ χεῖλη μου ἀνοίξεις, καὶ τὸ στόμα μου ἀναγγελεῖ τὴν αἴνεσίν Σου (δίσ).

Ψαλμός γ'. (3)

Κύριε, τί ἐπληθύνθησαν οἱ θλίβοντές με; Πολλοὶ ἐπανίστανται ἐπ' ἐμέ. Πολλοὶ λέγουσι τῇ ψυχῇ μου· Οὐκ ἔστι σωτηρία αὐτῷ ἐν

⁶⁹ Εἰς τὰς Ἱερὰς Μονὰς, ὁ Ἠγούμενος ἀναγινώσκει τὸν Ἐξάψαλμον.

⁷⁰ πρβλ. [ΙΕΡ, σ. 48], [ΔΤΑ, σ. 61], [ΕΓΚ, σ. 37], [ΤΜΕ, σ. 325], [ΓΑΣ (2012), σ. 282].

τῷ Θεῷ αὐτοῦ. Σὺ δέ, Κύριε, ἀντιλήπτωρ μου εἶ· δόξα μου, καὶ ὑψῶν τὴν κεφαλὴν μου. Φωνῆ μου πρὸς Κύριον ἐκέκραξα, καὶ ἐπήκουσέ μου ἐξ ὄρους ἁγίου αὐτοῦ. Ἐγὼ ἐκοιμήθην καὶ ὑπνώσα· ἐξηγέρθην, ὅτι Κύριος ἀντιλήψεταιί μου. Οὐ φοβηθήσομαι ἀπὸ μυριάδων λαοῦ, τῶν κύκλω συνεπιτιθεμένων μοι. Ἀνάστα, Κύριε, σῶσόν με, ὁ Θεός μου. Ὅτι σὺ ἐπάταξας πάντας τοὺς ἐχθραίνοντάς μοι ματαίως, ὀδόντας ἀμαρτωλῶν συνέτριψας. Τοῦ Κυρίου ἡ σωτηρία, καὶ ἐπὶ τὸν λαόν σου ἡ εὐλογία σου.

Καὶ πάλιν· Ἐγὼ ἐκοιμήθην καὶ ὑπνώσα· ἐξηγέρθην, ὅτι Κύριος ἀντιλήψεταιί μου.

Ψαλμός λζ'. (37)

Κύριε, μὴ τῷ θυμῷ σου ἐλέγξης με, μηδὲ τῇ ὀργῇ σου παιδεύσης με. Ὅτι τὰ βέλη σου ἐνεπάγησάν μοι, καὶ ἐπεστήριξας ἐπ' ἐμέ τὴν χειρά σου. Οὐκ ἔστιν ἴσσις ἐν τῇ σαρκί μου ἀπὸ προσώπου τῆς ὀργῆς σου· οὐκ ἔστιν εἰρήνη ἐν τοῖς ὀστέοις μου ἀπὸ προσώπου τῶν ἀμαρτιῶν μου. Ὅτι αἱ ἀνομίαι μου ὑπερῆραν τὴν κεφαλὴν μου, ὥσει φορτίον βαρὺ ἐβαρύνθησαν ἐπ' ἐμέ. Προσώζεσαν καὶ ἐσάπησαν οἱ μῶλωπές μου ἀπὸ προσώπου τῆς ἀφροσύνης μου. Ἐταλαιπώρησα καὶ κατεκάμφθην ἕως τέλους, ὅλην τὴν ἡμέραν σκυθρωπάζων ἐπορευόμην. Ὅτι αἱ ψοαὶ μου ἐπλήσθησαν ἐμπαιγμάτων, καὶ οὐκ ἔστιν ἴσσις ἐν τῇ σαρκί μου. Ἐκακώθην καὶ ἐταπεινώθην ἕως σφόδρα· ὠρυόμην ἀπὸ στεναγμοῦ τῆς καρδίας μου. Κύριε, ἐναντίον σου πᾶσα ἡ ἐπιθυμία μου, καὶ ὁ στεναγμός μου ἀπὸ σοῦ οὐκ ἀπεκρύβη. Ἡ καρδία μου ἐταράχθη, ἐγκατέλιπέ με ἡ ἰσχὺς μου, καὶ τὸ φῶς τῶν ὀφθαλμῶν μου, καὶ αὐτὸ οὐκ ἔστι μετ' ἐμοῦ. Οἱ φίλοι μου καὶ οἱ πλησίον μου ἐξ ἐναντίας μου ἤγγισαν καὶ ἔστησαν, καὶ οἱ ἔγγιστά μου ἀπὸ μακρόθεν ἔστησαν. Καὶ ἐξεβιάζοντο οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχὴν μου, καὶ οἱ ζητοῦντες τὰ κακά μοι ἐλάλησαν ματαιότητος καὶ δολιότητος ὅλην τὴν ἡμέραν ἐμελέτησαν. Ἐγὼ δὲ ὥσει κωφὸς οὐκ ἤκουον, καὶ ὥσει ἄλαλος οὐκ ἀνοίγων τὸ στόμα αὐτοῦ. Καὶ ἐγενόμην ὥσει ἄνθρωπος οὐκ ἀκούων, καὶ οὐκ ἔχων ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ ἐλεγμούς. Ὅτι ἐπὶ σοί, Κύριε, ἤλπισα, σὺ

εἰσακούσῃ, Κύριε ὁ Θεός μου. Ὅτι εἶπον· Μήποτε ἐπιχαρῶσί μοι οἱ ἐχθροί μου, καὶ ἐν τῷ σαλευθῆναι πόδας μου, ἐπ' ἐμὲ ἐμεγαλοβρῆ-
μόνησαν. Ὅτι ἐγὼ εἰς μάστιγας ἔτοιμος καὶ ἡ ἀληθειᾶν μου ἐνώπιόν
μού ἐστι διαπαντός. Ὅτι τὴν ἀνομίαν μου ἐγὼ ἀναγγεῶ καὶ
μεριμνήσω ὑπὲρ τῆς ἀμαρτίας μου. Οἱ δὲ ἐχθροί μου ζῶσι καὶ
κεκραταίωται ὑπὲρ ἐμέ, καὶ ἐπληθύνθησαν οἱ μισοῦντές με ἀδίκως.
Οἱ ἀνταποδιδόντες μοι κακὰ ἀντὶ ἀγαθῶν ἐνδιέβαλλον με, ἐπεὶ
κατεδίωκον ἀγαθωσύνην. Μὴ ἐγκαταλίπῃς με, Κύριε, ὁ Θεός μου,
μὴ ἀποστῆς ἀπ' ἐμοῦ. Πρόσχες εἰς τὴν βοήθειάν μου, Κύριε, τῆς
σωτηρίας μου.

Καὶ πάλιν· Μὴ ἐγκαταλίπῃς με, Κύριε, ὁ Θεός μου, μὴ ἀποστῆς
ἀπ' ἐμοῦ. Πρόσχες εἰς τὴν βοήθειάν μου, Κύριε, τῆς σωτηρίας μου.

Ψαλμός ξβ'. (62)

Ὁ Θεός, ὁ Θεός μου, πρὸς σὲ ὀρθρίζω. Ἐδίψησέ σε ἡ ψυχὴ μου,
ποσαπλῶς σοι ἡ σὰρξ μου ἐν γῆ ἐρήμῳ καὶ ἀβάτῳ καὶ ἀνύδρῳ.
Οὕτως ἐν τῷ ἁγίῳ ὤφθην σοι, τοῦ ἰδεῖν τὴν δύναμίν σου καὶ τὴν
δόξαν σου. Ὅτι κρεῖσσον τὸ ἔλεός σου ὑπὲρ ζωᾶς· τὰ χεῖλη μου
ἐπαινέσουσί σε. Οὕτως εὐλογῆσω σε ἐν τῇ ζωῇ μου, καὶ ἐν τῷ
ὀνόματί σου ἄρῶ τὰς χεῖράς μου. Ὡς ἐκ στέατος, καὶ πίπτῃς
ἐμπλησθεῖ ἡ ψυχὴ μου, καὶ χεῖλη ἀγαλλιάσεως αἰνέσει τὸ στόμα
μου. Εἰ ἐμνημόνευόν σου ἐπὶ τῆς στρωμνῆς μου, ἐν τοῖς ὄρθροις
ἐμελέτων εἰς σέ. Ὅτι ἐγενήθης βοηθός μου, καὶ ἐν τῇ σκέπῃ τῶν
περυγῶν σου ἀγαλλιάσομαι. Ἐκολλήθη ἡ ψυχὴ μου ὀπίσω σου,
ἐμοῦ δὲ ἀντελάβετο ἡ δεξιὰ σου. Αὐτοὶ δὲ εἰς μάτην ἐζήτησαν τὴν
ψυχὴν μου· εἰσελεύσονται εἰς τὰ κατώτατα τῆς γῆς· παραδοθήσονται
εἰς χεῖρας ῥομφαίας, μερίδες ἀλωπέκων ἔσονται. Ὁ δὲ βασιλεὺς
εὐφρανθήσεται ἐπὶ τῷ Θεῷ, ἐπαινεθήσεται πᾶς ὁ ὀμνύων ἐν αὐτῷ,
ὅτι ἐνεφράγη στόμα λαλούντων ἄδικα.

Καὶ πάλιν· Ἐν τοῖς ὄρθροις ἐμελέτων εἰς σέ, ὅτι ἐγενήθης
βοηθός μου, καὶ ἐν τῇ σκέπῃ τῶν περυγῶν σου ἀγαλλιάσομαι.
Ἐκολλήθη ἡ ψυχὴ μου ὀπίσω σου· ἐμοῦ δὲ ἀντελάβετο ἡ δεξιὰ σου.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν τριῶν πρώτων Ψαλμῶν⁷¹ ὑπὸ τοῦ Ἀναγνώστου, ὁ ἱερεὺς ὑποκλίνεται πρὸ τῆς Ἁγίας Τραπέζης, ἴσταται, ἐπὶ τῆς Ὠραίας πύλης, ἔμπροσθεν τῆς εἰκόνας τοῦ Δεσπότη Χριστοῦ, καί, ὑποκλιθεὶς, ἀναγινώσκει μυστικῶς τὰς Εὐχάς.

Ὁ ἀναγνώστης συνεχίζει ἄνευ τινος διακοπῆς·

Δόξα. Καὶ νῦν.

Ἄλληλούια, ἄλληλούια, ἄλληλούια. Δόξα σοι ὁ Θεός (ἐκ γ', ἄνευ μετανοίας, γονυκλισίας, ἢ σταυρῶν⁷²).

Κύριε ἐλέησον (ἐκ γ'). Δόξα. Καὶ νῦν.

Ψαλμός πζ'. (87)

Κύριε, ὁ Θεὸς τῆς σωτηρίας μου, ἡμέρας ἐκέκραξα καὶ ἐν νυκτὶ ἐναντίον σου. Εἰσελθέτω ἐνώπιόν σου ἡ προσευχή μου, κλῖνον τὸ οὖς σου εἰς τὴν δέησίν μου. Ὅτι ἐπλήσθη κακῶν ἡ ψυχὴ μου, καὶ ἡ ζωὴ μου τῷ Ἄδῃ ἤγγισε. Προσελογίσθην μετὰ τῶν καταβαινόντων εἰς λάκκον, ἐγενήθην ὡσεὶ ἄνθρωπος ἀβοήθητος, ἐν νεκροῖς ἐλεύθερος. Ὡσεὶ τραυματῖαι καθεύδοντες ἐν τάφῳ, ὧν οὐκ ἐμνήσθης ἔτι, καὶ αὐτοὶ ἐκ τῆς χειρὸς σου ἀπόσθησαν. Ἔθεντό με ἐν λάκκῳ κατωτάτῳ, ἐν σκοτεινοῖς καὶ ἐν σκιᾷ θανάτου. Ἐπ' ἐμέ ἐπεστηρίχθη ὁ θυμὸς σου, καὶ πάντας τοὺς μετεωρισμοὺς σου ἐπήγαγες ἐπ' ἐμέ. Ἐμάκρυνας τοὺς γνωστούς μου ἀπ' ἐμοῦ, ἔθεντό με βδέλυγμα ἑαυτοῖς. Παρεδόθην, καὶ οὐκ ἐξεπορευόμην· οἱ ὀφθαλμοί μου ἠσθένησαν ἀπὸ πτωχείας. Ἐκέκραξα πρὸς σέ, Κύριε, ὄλην τὴν ἡμέραν, διεπέτασα πρὸς σέ τὰς χεῖράς μου. Μὴ τοῖς νεκροῖς ποιήσεις θαυμάσια; ἢ ἱατροὶ ἀναστήσουσι, καὶ ἐξομολογήσονται σοι; Μὴ διηγῆσεται τις ἐν τῷ τάφῳ τὸ ἔλεός σου, καὶ τὴν ἀλήθειάν σου ἐν τῇ ἀπωλείᾳ; Μὴ γνωσθήσεται ἐν τῷ σκότει τὰ θαυμάσιά σου καὶ ἡ

⁷¹ Σύμφωνα μὲ τὸ [AT, σ. 25], ὁ ἱερεὺς ἀναγινώσκει μυστικῶς τὰς Εὐχάς ἔμπροσθεν τῆς Ἁγίας Τραπέζης ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τῆς ἀναγνώσεως τοῦ Ἐξαψάλμου, καὶ εἰς αὐτὸ τὸ σημεῖον ἐξέρχεται ἐκ τῆς βορείας πύλης καὶ συνεχίζει τὴν μυστικὴν ἀνάγνωσιν τῶν Εὐχῶν ἔμπροσθεν τοῦ Κυρίου τοῦ τέμπλου.

⁷² Ἡ ἐκτέλεση τοῦ σημείου τοῦ Σταυροῦ, λέγεται καὶ (μικρῆ) μετάνοια, ἐν ἀντιπαραθέσει πρὸς τὴν μεγάλη μετάνοια ποῦ ἀπαιτεῖ γονυκλισία.

δικαιοσύνη σου ἐν γῆ ἐπιλελησμένη; Κἀγὼ πρὸς σέ, Κύριε, ἐκέκραξα, καὶ τὸ πρῶτὸ ἢ προσευχή μου προφθάσει σε. Ἰνατί, Κύριε, ἀπωθῆ τὴν ψυχὴν μου; ἀποστρέφεις τὸ πρόσωπόν σου ἀπ' ἐμοῦ; Πτωχὸς εἶμι ἐγώ, καὶ ἐν κόποις ἐκ νεότητός μου· ὑψωθείς δὲ ἐταπεινώθην, καὶ ἐξηπορήθην. Ἐπ' ἐμέ διήλθον αἱ ὀργαί σου, οἱ φοβερισμοί σου ἐξετάραζάν με. Ἐκύκλωσάν με ὡσεὶ ὕδωρ, ὅλην τὴν ἡμέραν περιέσχον με ἅμα. Ἐμάκρυνας ἀπ' ἐμοῦ φίλον καὶ πλησίον, καὶ τοὺς γνωστούς μου ἀπὸ ταλαιπωρίας.

Καὶ πάλιν· Κύριε, ὁ Θεὸς τῆς σωτηρίας μου, ἡμέρας ἐκέκραξα καὶ ἐν νυκτὶ ἐναντίον σου. Εἰσελθέτω ἐνώπιόν σου ἢ προσευχή μου, κλῖνον τὸ οὖς σου εἰς τὴν δέησίν μου.

Ψαλμός ρβ'. (102)

Εὐλόγει, ἡ ψυχὴ μου, τὸν Κύριον, καὶ πάντα τὰ ἐντός μου τὸ ὄνομα τὸ ἅγιον αὐτοῦ. Εὐλόγει, ἡ ψυχὴ μου, τὸν Κύριον, καὶ μὴ ἐπιλανθάνου πάσας τὰς ἀνταποδόσεις αὐτοῦ. Τὸν εὐΐλατεύοντα πάσας τὰς ἀνομίας σου, τὸν ἰώμενον πάσας τὰς νόσους σου. Τὸν λυτρούμενον ἐκ φθορᾶς τὴν ζωὴν σου, τὸν στεφανοῦντά σε ἐν ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς. Τὸν ἐμπιπλῶντα ἐν ἀγαθοῖς τὴν ἐπιθυμίαν σου, ἀνακαινισθήσεται ὡς ἀετοῦ ἢ νεότης σου. Ποιῶν ἐλεημοσύνας ὁ Κύριος, καὶ κρίμα πᾶσι τοῖς ἀδικουμένοις. Ἐγνώρισε τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ τῷ Μωϋσῆ, τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ τὰ θελήματα αὐτοῦ. Οἰκτίρων καὶ ἐλεήμων ὁ Κύριος, μακρόθυμος καὶ πολυέλεος· οὐκ εἰς τέλος ὀργισθήσεται, οὐδὲ εἰς τὸν αἰῶνα μνηεῖ. Οὐ κατὰ τὰς ἀνομίας ἡμῶν ἐποίησεν ἡμῖν, οὐδὲ κατὰ τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν ἀνταπέδωκεν ἡμῖν. Ὅτι κατὰ τὸ ὕψος τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τῆς γῆς, ἐκραταίωσε Κύριος τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς φοβουμένους αὐτόν. Καθόσον ἀπέχουσιν ἀνατολαὶ ἀπὸ δυσμῶν, ἐμάκρυνεν ἀφ' ἡμῶν τὰς ἀνομίας ἡμῶν. Καθὼς οἰκτεῖρει πατὴρ υἱούς, ὠκτεῖρησε Κύριος τοὺς φοβουμένους αὐτόν· ὅτι αὐτὸς ἔγνω τὸ πλάσμα ἡμῶν, ἐμνήσθη ὅτι χοῦς ἐσμεν. Ἄνθρωπος, ὡσεὶ χόρτος αἱ ἡμέραι αὐτοῦ, ὡσεὶ ἄνθος τοῦ ἀγροῦ οὕτως ἐξανθήσει. Ὅτι πνεῦμα διήλθεν ἐν αὐτῷ, καὶ οὐχ ὑπάρξει καὶ οὐκ ἐπιγνώσεται ἔτι τὸν τόπον αὐτοῦ. Τὸ δὲ ἔλεος τοῦ Κυρίου ἀπὸ

τοῦ αἰῶνος καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος ἐπὶ τοὺς φοβουμένους αὐτόν. Καὶ ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ ἐπὶ υἱοῖς υἰῶν, τοῖς φυλάσσουσι τὴν διαθήκην αὐτοῦ καὶ μεμνημένοις τῶν ἐντολῶν αὐτοῦ τοῦ ποιῆσαι αὐτάς. Κύριος ἐν τῷ οὐρανῷ ἠτοίμασε τὸν θρόνον αὐτοῦ, καὶ ἡ βασιλεία αὐτοῦ πάντων δεσπόζει. Εὐλογεῖτε τὸν Κύριον, πάντες οἱ Ἄγγελοι αὐτοῦ, δυνατοὶ ἰσχύϊ, ποιοῦντες τὸν λόγον αὐτοῦ, τοῦ ἀκοῦσαι τῆς φωνῆς τῶν λόγων αὐτοῦ. Εὐλογεῖτε τὸν Κύριον, πᾶσαι αἱ δυνάμεις αὐτοῦ, λειτουργοὶ αὐτοῦ οἱ ποιοῦντες τὸ θέλημα αὐτοῦ. Εὐλογεῖτε τὸν Κύριον, πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ, ἐν παντὶ τόπῳ τῆς δεσποτείας αὐτοῦ· εὐλόγει ἡ ψυχὴ μου, τὸν Κύριον.

Καὶ πάλιν· Ἐν παντὶ τόπῳ τῆς δεσποτείας αὐτοῦ· εὐλόγει ἡ ψυχὴ μου, τὸν Κύριον.

Ψαλμὸς ρμβ'. (142)

Κύριε, εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου, ἐνώτισαι τὴν δέησίν μου ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου, εἰσάκουσόν μου ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου. Καὶ μὴ εἰσέλθῃς εἰς κρίσιν μετὰ τοῦ δούλου σου, ὅτι οὐ δικαιωθήσεται ἐνώπιόν σου πᾶς ζῶν. Ὅτι κατεδίωξεν ὁ ἐχθρὸς τὴν ψυχὴν μου· ἔταπεινωσεν εἰς γῆν τὴν ζωὴν μου. Ἐκάθισέ με ἐν σκοτεινοῖς ὡς νεκροῦς αἰῶνος, καὶ ἠκηδίασεν ἐπ' ἐμὲ τὸ πνεῦμά μου, ἐν ἐμοὶ ἔταράχθη ἡ καρδιά μου. Ἐμνήσθην ἡμερῶν ἀρχαίων, ἐμελέτησα ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις σου, ἐν ποιήμασι τῶν χειρῶν σου ἐμελέτων. Διεπέτασα πρὸς σὲ τὰς χεῖράς μου· ἡ ψυχὴ μου ὡς γῆ ἄνυδρός σοι. Ταχὺ εἰσάκουσόν μου, Κύριε, ἐξέλιπε τὸ πνεῦμά μου. Μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου ἀπ' ἐμοῦ, καὶ ὁμοιωθήσομαι τοῖς καταβαίνουσιν εἰς λάκκον. Ἀκουστὸν ποίησόν μοι τὸ πρῶτὸν τὸ ἔλεός σου, ὅτι ἐπὶ σοὶ ἠλπισα. Γνώρισόν μοι, Κύριε, ὁδὸν ἐν ἧ πορεύσομαι, ὅτι πρὸς σὲ ἦρα τὴν ψυχὴν μου. Ἐξελοῦ με ἐκ τῶν ἐχθρῶν μου, Κύριε, πρὸς σὲ κατέφυγον· δίδαξόν με τοῦ ποιεῖν τὸ θέλημά σου, ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεός μου. Τὸ Πνεῦμά σου τὸ ἀγαθὸν ὀδηγήσει με ἐν γῇ εὐθείᾳ· ἔνεκεν τοῦ ὀνόματός σου, Κύριε, ζήσεις με. Ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου ἐξάξεις ἐκ θλίψεως τὴν ψυχὴν μου· καὶ ἐν τῷ ἔλεει σου ἐξολοθρεύ-

σεις τοὺς ἐχθροὺς μου· καὶ ἀπολεῖς πάντας τοὺς θλίβοντας τὴν ψυχὴν μου, ὅτι ἐγὼ δοῦλός σου εἰμι.

Καὶ πάλιν· Εἰσάκουσόν μου, Κύριε, ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου, καὶ μὴ εἰσέλθῃς εἰς κρίσιν μετὰ τοῦ δούλου σου (δίς).

Εἶτα· Τὸ Πνεῦμά σου τὸ ἀγαθὸν ὀδηγήσει με ἐν γῆ εὐθείᾳ.

Δόξα. Καὶ νῦν.

Ἀλληλουῖα, ἀλληλουῖα, ἀλληλουῖα, δόξα σοι ὁ Θεός (ἐκ γ', μετὰ μετανοιῶν γ'). Ἡ ἐλπίς ἡμῶν, Κύριε, δόξα σοι.

Ὁ ἱερεὺς ἀναγνούς μυστικῶς πάσας τὰς Εὐχὰς καὶ ἀσπασάμενος τὴν δεσποτικὴν εἰκόνα τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, ἐπανερχεται ἐν τῷ ἱερῷ Βήματι⁷³.

Ὁ ἱερεὺς τὴν μεγάλην Συναπτὴν, ἤτοι τὰ «**Εἰρηνικά**»·

Ἐν εἰρήνῃ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον.

Ἐπὲρ τῆς ἄνωθεν εἰρήνης καὶ τῆς σωτηρίας τῶν ψυχῶν ἡμῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον.

Ἐπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου, εὐσταθείας τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν, καὶ τῆς τῶν πάντων ἐνώσεως, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον.

Ἐπὲρ τοῦ ἁγίου οἴκου τούτου, καὶ τῶν μετὰ πίστεως εὐλαβείας καὶ φόβου Θεοῦ εἰσιόντων ἐν αὐτῷ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον.

Ἐπὲρ τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων χριστιανῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον.

⁷³ Σύμφωνα μετὰ τὸ [ΑΤ, σ. 26]· ὁ ἱερεὺς ἐκφωνεῖ τὰ Εἰρηνικά ἔξω τοῦ Βήματος, ἐστραμμένος πρὸς ἀνατολὰς, ἔμπροσθεν τῶν Ἁγίων Θυρῶν (ἔτσι λέγονται καὶ ἅπασαι αἱ αἰτήσεις εἰς τὸν Ὁρθρον).

Ἐπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (τοῦ δεῖνος), τοῦ τιμίου πρεσβυτερίου, τῆς ἐν Χριστῷ διακονίας, παντὸς τοῦ Κλήρου καὶ τοῦ Λαοῦ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον.

Ἐπὲρ τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν Ἔθνους, πάσης Ἀρχῆς καὶ Ἐξουσίας ἐν αὐτῷ, τοῦ κατὰ ξηράν, θάλασσαν καὶ ἀέρα φιλοχρίστου ἡμῶν Στρατοῦ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον.

Ἐπὲρ τῆς πόλεως (ἢ τῆς χώρας, ἢ τῆς νήσου, ἢ τῆς κόμης, ἢ τῆς ἁγίας Μονῆς) ταύτης, πάσης πόλεως, χώρας, καὶ τῶν πίστει οἰκούντων ἐν αὐταῖς, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον.

Ἐπὲρ εὐκρασίας ἀέρων, εὐφορίας τῶν καρπῶν τῆς γῆς, καὶ καιρῶν εἰρηνικῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον.

Ἐπὲρ πλεόντων, ὁδοιπορούντων, νοσοῦντων, καμνόντων, αἰχμαλώτων καὶ τῆς σωτηρίας αὐτῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον.

Ἐπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως, ὀργῆς, κινδύνου καὶ ἀνάγκης, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς ὁ Θεός, τῇ Σῆ χάριτι.

Ὁ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον ἢ Ἀμήν⁷⁴.

Τῆς Παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου, Δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας (Ἐπεραγία Θεοτόκε σῶσον ἡμᾶς)⁷⁵, μετὰ πάντων τῶν Ἁγίων μνημονεύσαντες, ἑαυτοὺς

⁷⁴ Δέον ὅπως μὴ παραθεωρηθεῖ εἰς τὸ «Ἀντιλαβοῦ», καὶ ἡ παράδοσις τῆς ἀπαντήσεως «Ἀμήν» (ἀντὶ τοῦ Κύριε ἐλέησον), ὅπως ὑπάρχει ἀκόμη εἰς ἱεροψάλτας, καὶ εἰς βιβλία, π.χ. βλ. Μεγάλη Τεσσαρακοστή (Ἀποστολικὴ Διακονία) [ΜΤΕ, σ. 176, 180, ἀλλὰ καὶ σ. 184], καί, Ἱερατικὸς Μουσικὸς Θησαυρὸς, ὑπὸ Δημ. Γ. Σουρλαντζῆ, Ἀνωτέρα Ἐκκλ. Σχολῆ Θεσ/νίκης, 1965. Ἀκόμη καὶ τὸ [ΕΚΠ, σ. 27, ὑποσ. 3] παραδέχεται τὴν ὑπαρξίν τῆς παραδόσεως τοῦ «Ἀμήν».

⁷⁵ Ὁ ἀναγνώστης· ἐκ παραδόσεως.

καὶ ἀλλήλους, καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ ἀναγνώστης· Σοί, Κύριε.

Ὅτι πρέπει Σοὶ πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων.

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Ἔχομεν τὰς ἐξῆς περιπτώσεις·

Ἀπλὴ καθημερινή·

Ἐὰν σήμερα εἶναι ἡμέρα Σάββατον, καὶ λέγεται σήμερα Ἀπολυτικίον τῆς ἡμέρας (–, βλ. σ. 34), συνέχισε εἰς τὴν ἐνότητα «Σάββατον με ἀλληλουία» (σ. 73), ἀλλιῶς συνέχισε εἰς τὴν ἐπόμενη ἐνότητα (σ. 49).

Ἐὰν τύχει ἐντὸς τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς·

Ἐὰν σήμερα εἶναι Σάββατον τῆς β', γ', δ' ἑβδομάδος τῶν Νηστειῶν, συνέχισε (σ. 73), εἰδάλως συνέχισε εἰς τὴν ἐνότητα «Καθημερινὴ Μ. Τεσσαρακοστῆς (ἐκτὸς Σαββάτου)» (σ. 93).

Ἐὰν τύχει ἐντὸς τοῦ Πεντηκοσταρίου·

Αἱ ἀκολουθίαι τελοῦνται κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Πεντηκοσταρίου· ἀπὸ τῆς ἑβδομάδος τοῦ Θωμᾶ καὶ ἐκτὸς τῶν ἀποδόσεων τῶν Ἑορτῶν, ὁμοιάζει ἢ διάταξις μετὰ τὴν Προεορτίων / Μεθεόρτων, σ. 109.

Ἐὰν τύχει ἐντὸς Προεορτίων / Μεθεόρτων·

Συνέχισε εἰς τὴν ἐνότητα «Καθημερινὴ με Προεόρτια ἢ Μεθέορτα» (σ. 109), ἐὰν τύχει ἐντὸς Προεορτίων/Μεθεόρτων Δεσποτικῶν/Θεομητορικῶν Ἑορτῶν.

Καθημερινή (καὶ Σάββατον με Θεὸς Κύριος)

Θεὸς Κύριος

Ψάλλεται τὸ **Θεὸς Κύριος**, ἐναλλάξ ὑπὸ τῶν χορῶν, εἰς τὸν ἦχον τοῦ πρώτου ἀπολυτικίου (τῆς σημερινῆς τυπικῆς διατάξεως).

Θεὸς Κύριος, καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν· εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.

Στίχ. α'. Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ, καὶ ἐπικαλεῖσθε τὸ ὄνομα τὸ ἅγιον Αὐτοῦ⁷⁶.

Θεὸς Κύριος, καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν...

Στίχ. β'. Πάντα τὰ ἔθνη ἐκύκλωσάν με, καὶ τῷ ὀνόματι Κυρίου ἠμυνάμην αὐτούς.

Θεὸς Κύριος, καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν...

Στίχ. γ'. Παρὰ Κυρίου ἐγένετο αὐτῆ, καὶ ἔστι θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν.

Θεὸς Κύριος, καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν...

Ἀπολυτικά

Καὶ ψάλλονται τὰ **ἀπολυτικά**⁷⁷, σύμφωνα με τὴν **Α' ἢ Β' περίπτωση** κάτωθι.

⁷⁶ Κατ' ἀπαίτησιν τοῦ [TME, σ. 16] ([ΕΓΚ, σ. 42]), τὸ ὁποῖον ἴσως εἶναι παλαιότερη τοῦ TME παράδοσις, ποὺ παραπέμπει κατὰ τὴν γνώμη μας στὴν εὐχή. Παλαιότερον ὁ στίχος ἦταν «Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ, ὅτι ἀγαθός, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος Αὐτοῦ», [ΣΥΛ], [ΕΚΠ].

⁷⁷ Τὰ αὐτὰ Ἀπολυτικά ἅπαξ ἦτοι ἄνευ ἐπαναλήψεως, με τὸ Θεοτοκίον, ψάλλονται καὶ εἰς τὸν Ἑσπερινόν.

Α΄.

Ἐὰν σήμερα λέγεται Ἀπολυτίκιον τῆς ἡμέρας (–, βλ. σ. 34), λέγε τὰ κάτωθι, καὶ ὄχι τοῦ Ἁγίου τῆς ἡμέρας (ποὺ κανονικὰ δὲν ἔχει ἀπολυτίκιον ἢ ἀκολουθία του⁷⁸). Ἐπίσης, ποτὲ δὲν λέγεται ἀπολυτίκιον Ἁγίου, ἄνευ ἀκολουθίας (χωρὶς νὰ ποῦμε ἔστω τὸν κανόνα τοῦ Ἁγίου)²³.

Τῇ Δευτέρᾳ πρωί. Τῶν Ἀσωμάτων.

Ἦχος δ΄.

Τῶν οὐρανίων στρατιῶν ἀρχιστράτηγοι, δυσωποῦμεν ὑμᾶς ἡμεῖς οἱ ἀνάξιοι, ἵνα ταῖς ὑμῶν δεήσεσι, τειχίσητε ἡμᾶς, σκέπη τῶν περὺγων τῆς αὐλοῦ ὑμῶν δόξης, φρουροῦντες ἡμᾶς προσπίπτοντας, ἐκτενῶς καὶ βοῶντας· Ἐκ τῶν κινδύνων λυτρώσασθε ἡμᾶς, ὡς Ταξιάρχαι τῶν ἄνω Δυνάμεων.

Δόξα. Τὸ αὐτό⁷⁹.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Τῇ ἀνατραφείσῃ ἐν τῷ ναῷ εἰς τὰ Ἅγια τῶν Ἀγίων, τῇ περιβεβλημένη τὴν πίστιν καὶ τὴν σοφίαν καὶ τὴν ἄμεμπτον παρθενίαν, ὁ ἀρχιστράτηγος Γαβριὴλ προσέφερεν οὐρανόθεν τὸν ἀσπασμόν, καὶ τὸ Χαῖρε· Χαῖρε εὐλογημένη, Χαῖρε δεδοξασμένη, ὁ Κύριος μετὰ Σοῦ.

Τῇ Τρίτῃ πρωί. Τοῦ Προδρόμου.

Ἦχος β΄.

Μνήμη δικαίου μετ' ἐγκωμίων· σοὶ δὲ ἀρκέσει ἡ μαρτυρία τοῦ Κυρίου, Πρόδρομε· ἀνεδείχθης γὰρ ὄντως καὶ προφητῶν σεβασμώ-

⁷⁸ Ἀσχέτως ἂν σύγχρονα Μηναιᾶ καὶ Ὠρολόγια «ἐγέμωσαν» μετὰ παράτυπα Ἀπολυτίκια, Κοντάκια, κ.λπ. (πρβλ. Ἁγίου Νικοδήμου, Πηδάλιον (1841), Κανὼν ΞΘ' τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων, σ. 53, ὑποσ. 2, «...πόσον ἀξιοκατάκριτοι εἶναι ἐκεῖνοι ὅπου ἐγέμωσαν τὰ νεοτύπια ὠρολόγια...»).

⁷⁹ Συντόμευσις· λέγε τὸ προηγούμενο (ἴδιο) πάλιν.

Καθημερινή (καὶ Σάββατον μετ' Θεοῦ Κύριος)

51

τερος, ὅτι καὶ ἐν ρείθροις βαπτίσαι κατηξιώθης τὸν κηρυττόμενον· Ὅθεν τῆς ἀληθείας ὑπεραθλήσας, χαίρων εὐηγγελίσω καὶ τοῖς ἐν Ἄδι, Θεὸν φανερωθέντα ἐν σαρκί, Τὸν αἴροντα τὴν ἀμαρτίαν τοῦ κόσμου, καὶ παρέχοντα ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

Δόξα. Τὸ αὐτό.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Θείας γεγόναμεν κοινωνοὶ φύσεως, διὰ Σοῦ, Θεοτόκε ἀειπάρθενε· Θεὸν γὰρ ἡμῖν σεσαρκωμένον τέτοκας· διό Σε κατὰ χρέος πάντες, εὐσεβῶς μεγαλύνομεν.

Τῇ Τετάρτῃ πρωί. Καὶ τῇ Παρασκευῇ πρωί. Τοῦ Σταυροῦ.

Ἦχος α'.

Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν Σου, καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν Σου, νίκας τοῖς βασιλεῦσι κατὰ βαρβάρων δωρούμενος, καὶ τὸ Σὸν φυλάττων, διὰ τοῦ Σταυροῦ Σου πολίτευμα.

Δόξα. Τὸ αὐτό.

Καὶ νῦν. Σταυροθεοτοκίον.

Οἱ τὴν Σὴν προστασίαν, κεκτημένοι Ἄχραντε, καὶ ταῖς Σαῖς ἰκεσίαις τῶν δεινῶν ἐκλυτρούμενοι, τῷ Σταυρῷ τοῦ Υἱοῦ Σου ἐν παντὶ φρουρούμενοι, κατὰ χρέος Σε πάντες, εὐσεβῶς μεγαλύνομεν.

Τῇ Πέμπτῃ πρωί.

Τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων καὶ τοῦ Ἁγίου Νικολάου.

Ἦχος γ'.

Ἀπόστολοι ἅγιοι, πρεσβεύσατε τῷ ἐλεήμονι Θεῷ, ἵνα πταισμάτων ἄφεσιν, παράσχη, ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν.

Δόξα.

Κανόνα πίστεως καὶ εἰκόνα πραότητος, ἐγκρατείας διδάσκαλον, ἀνέδειξέ Σε τῇ ποιμνῇ Σου, ἢ τῶν πραγμάτων ἀλήθεια· διὰ τοῦτο ἐκτήσω τῇ ταπεινώσει τὰ ὑψηλά, τῇ πτωχείᾳ τὰ πλούσια, πάτερ

ιεράρχα Νικόλαε· Πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Τὸν Λόγον τοῦ Πατρός, Χριστὸν τὸν Θεὸν ἡμῶν, ἐκ Σοῦ σαρκωθέντα ἔγνωμεν, Θεοτόκε Παρθέने, μόνη ἀγνή, μόνη εὐλογημένη· διὸ ἀπαύστως Σε ἀνυμνοῦντες μεγαλύνομεν.

Τῷ Σαββάτῳ πρωί.

Ἔπρεπε νὰ εἶχες ἀκολουθήσει τὴν τυπικὴν διάταξιν τοῦ Σαββάτου μετὰ Ἀλληλούια. Πήγαινε εἰς τὴν σ. 73.

Β'.

Ἐὰν σήμερα λέγεται Ἀπολυτίκιον τοῦ Ἁγίου (—:·, βλ. σ. 34), λέγε·

Ἀπολυτίκιον τοῦ Ἁγίου,

Δόξα, τὸ αὐτό⁸⁰,

Καὶ νῦν, Θεοτοκίον τῆς ἡμέρας (βλ. σ. 127), ὁμόηχον τοῦ ἀπολυτικίου.

Ἐὰν ὁμως ἡ ἀκολουθία εἶναι συμψαλμώδεις ἀκολουθιῶν⁸¹ δύο Ἁγίων, ποὺ ἔχουν ἔστω ἓν ιδιόμελον δοξαστικόν ἕκαστος, τότε λέγε, ἀντὶ τῶν ἀνωτέρω:

Ἀπολυτίκιον τοῦ πρώτου Ἁγίου,

Δόξα, Ἀπολυτίκιον τοῦ δευτέρου Ἁγίου,

Καὶ νῦν, Θεοτοκίον τῆς ἡμέρας (βλ. σ. 127), ὁμόηχον τοῦ τελευταίου ἀπολυτικίου.

⁸⁰ Πάλιν τὸ ἴδιο, ὡς ἡ τυπικὴ παράδοσις τὸ ἀπαιτεῖ, διότι ἐπανάληψις μῆτηρ μαθήσεως. Κάθε ἀκολουθία, ἔχει τὸ πολὺ ἓν ἀπολυτίκιον. Τὰ ἕτερα ἀπολυτίκια εἶναι δυστυχῶς ἔσχατη παράτυπη καινοτομία, καὶ πρέπει νὰ ἀποφεύγονται.

⁸¹ Ἡ ἔννοια τῆς συμψαλμωδῆσεως Ἀκολουθιῶν, καὶ παραδειγματικὲς τυπικὲς διατάξεις, παρατίθενται γιὰ πρώτη φορά σὲ βιβλίον τυπικοῦ, εἰς τὸ πρῶτο βιβλίον μας «Τυπικὸν Ὁρθοῦ Ἐνοριῶν», [ΤΟΕ, σ. 175].

Καθίσματα (Στιχολογία τοῦ Ψαλτηρίου)

[*Ἡ α' Στιχολογία τοῦ Ψαλτηρίου^(σ. 153), εἰς στάσεις γ'⁸²*]

Ὁ ἱερεὺς τὴν μικρὰν Συναπτὴν («**Αἴτησιν**»):

Ἔτι καὶ ἔτι, ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ ἀναγνώστης: Κύριε ἐλέησον.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς ὁ Θεός, τῇ Σῆ χάριτι.

Ὁ ἀναγνώστης: Κύριε ἐλέησον ἡ Ἀμήν⁷⁴.

Τῆς Παναγίας, ἀγράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου, Δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας (Ἵπεραγία Θεοτόκε σῶσον ἡμᾶς), μετὰ πάντων τῶν Ἁγίων μνημονεύσαντες, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους, καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ ἀναγνώστης: Σοί, Κύριε.

Ὅτι Σὸν τὸ κράτος, καὶ Σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία, καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ ἀναγνώστης: Ἀμήν.

Καὶ ψάλλομεν **Καθίσματα** τοῦ ἤχου τῆς ἐβδομάδος⁸³, ἐκ τοῦ βιβλίου τῆς Παρακλητικῆς,

Καθίσματα (τὰ μετὰ τὴν α' Στιχολογίαν).

[*Ἡ β' Στιχολογία τοῦ Ψαλτηρίου^(σ. 153) (εἰς στάσεις γ'⁸²), καὶ «Αἴτησις» μετ' ἐκφώνησιν: Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος...*]

⁸² Πρὸ ἐκάστης στάσεως προτάσσεται τὸ Κύριε ἐλέησον (γ'). Δόξα, Καὶ νῦν. Μεθ' ἐκάστην στάσιν λέγεται τὸ Δόξα, Καὶ νῦν. Ἀλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια: δόξα Σοὶ ὁ Θεός (ἐκ γ'). Εἰς τὸ τέλος τῆς τελευταίας στάσεως, προστίθεται πρὸς τούτους καὶ τὸ Ἡ ἐλπίς ἡμῶν Κύριε δόξα Σοὶ, ὡς ἐπομένης αἰτήσεως [ΤΓΡ, σ. 32], [ΨΛΤ].

⁸³ Ἅγιος «μη ἐορταζόμενος» δὲν ἔχει Καθίσματα εἰς τὴν ἀκολουθίαν του (σ. 24).

Καθίσματα (τὰ μετὰ τὴν β΄ Στιχολογίαν).

Καθίσματα (τὰ μετὰ τὴν γ΄ Στιχολογίαν⁸⁴), ἐκτὸς Σαββάτου⁸⁵.

Καὶ εὐθὺς ἀναγινώσκειται ὁ **Ν΄ Ψαλμός** (χῦμα).

Ν΄ Ψαλμός (50)

Ἐλέησόν με, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός Σου, καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τῶν οἰκτιρμῶν Σου ἐξάλειψον τὸ ἀνόμημά μου. Ἐπὶ πλεῖον πλύνόν με ἀπὸ τῆς ἀνομίας μου καὶ ἀπὸ τῆς ἀμαρτίας μου καθάρισόν με. Ὅτι τὴν ἀνομίαν μου ἐγὼ γινώσκω, καὶ ἡ ἀμαρτία μου ἐνώπιόν μου ἐστὶ διαπαντός. Σοὶ μόνῳ ἤμαρτον, καὶ τὸ πονηρὸν ἐνώπιόν Σου ἐποίησα. Ὅπως ἂν δικαιωθῆς ἐν τοῖς λόγοις Σου, καὶ νικῆσης ἐν τῷ κρίνεσθαί Σε. Ἴδου γὰρ ἐν ἀνομίαις συνελήφθην, καὶ ἐν ἀμαρτίαις ἐκίσσησέ με ἡ μήτηρ μου. Ἴδου γὰρ ἀλήθειαν ἠγάπησας· τὰ ἄδηλα καὶ τὰ κρύφια τῆς σοφίας Σου ἐδήλωσάς μοι. Ῥαντιεῖς με ὑσώπω, καὶ καθαρισθήσομαι· πλυνεῖς με, καὶ ὑπὲρ χιόνα λευκανθήσομαι. Ἀκουτιεῖς μοι ἀγαλλίασιν καὶ εὐφροσύνην· ἀγαλλιάσονται ὅστέα τεταπεινωμένα. Ἀπόστρεψον τὸ πρόσωπόν Σου ἀπὸ τῶν ἀμαρτιῶν μου, καὶ πάσας τὰς ἀνομίας μου ἐξάλειψον. Καρδίαν καθαρὰν κτίσον ἐν ἐμοί, ὁ Θεός, καὶ πνεῦμα εὐθὲς ἐγκαίνισον ἐν τοῖς ἐγκάτοις μου. Μὴ ἀπορρίψης με ἀπὸ τοῦ προσώπου Σου, καὶ τὸ Πνεῦμά Σου τὸ Ἅγιον μὴ ἀντανέλῃς ἀπ' ἐμοῦ. Ἀπόδος μοι τὴν ἀγαλλίασιν τοῦ σωτηρίου Σου, καὶ πνεύματι ἡγεμονικῶ στήριζόν με. Διδάξω ἀνόμους τὰς ὁδοὺς Σου, καὶ ἀσεβεῖς ἐπὶ Σὲ ἐπιστρέψουσι. Ῥῦσαί με ἐξ αἱμάτων, ὁ Θεός, ὁ Θεός τῆς σωτηρίας μου· ἀγαλλιάσεται ἡ γλῶσσά μου τὴν δικαιοσύνην Σου. Κύριε, τὰ χεῖλη μου ἀνοίξεις, καὶ τὸ στόμα μου ἀναγγελεῖ τὴν αἴνεσίν Σου.

⁸⁴ Τό ΤΜΕ δὲν προβλέπει γ' στιχολογίαν Ψαλτηρίου ἐν καθημερινῇ, ἐκτὸς Μ. Τεσσαρακοστῆς.

⁸⁵ Τὸ Σάββατον δὲν ὑπάρχει γ' στιχολογία.

Ὅτι, εἰ ἠθέλησας θυσίαν, ἔδωκα ἅν' ὀλοκαυτώματα οὐκ εὐδοκήσεις. Θυσία τῷ Θεῷ, πνεῦμα συντετριμμένον, καρδίαν συντετριμμένην καὶ τεταπεινωμένην ὁ Θεὸς οὐκ ἐξουδενώσει. Ἀγάθυνον, Κύριε, ἐν τῇ εὐδοκίᾳ Σου τὴν Σιών, καὶ οἰκοδομηθήτω τὰ τείχη Ἱερουσαλήμ. Τότε εὐδοκήσεις θυσίαν δικαιοσύνης, ἀναφορὰν καὶ ὀλοκαυτώματα. Τότε ἀνοίσουσιν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριόν Σου μόσχους.

Εἶτα οἱ Κανόνες.

Κανόνες – Κοντάκιον – Συναξάριον

Κανόνες λέγομεν ἐκ τῆς Παρακλητικῆς καὶ ἐκ τοῦ Μηναίου.

Ἄν ἡ ἀκολουθία τοῦ Μηναίου ἔχει ἕναν κανόνα, τότε λέγονται πρῶτα οἱ δύο κανόνες τῆς Παρακλητικῆς, καὶ τελευταῖος τοῦ Ἁγίου ἐκ τοῦ Μηναίου⁸⁶.

Ἄν ἡ ἀκολουθία τοῦ Μηναίου ἔχει δύο κανόνας, τότε ἀπὸ Δευτέρᾳ ἕως Παρασκευῆ, λέγεται μόνον ὁ πρῶτος κανὼν τῆς Παρακλητικῆς, καὶ μετὰ οἱ δύο κανόνες τοῦ Μηναίου. Ἐὰν τύχει Σάββατον, λέγεται ὁ β' κανὼν τῆς Παρακλητικῆς (ἦτοι ὁ νεκρώσιμος, ἐνῶ ὁ α' παραλείπεται), καὶ μετὰ οἱ δύο κανόνες τοῦ Μηναίου⁸⁶.

Εἰς τὸ προτελευταῖον τροπάριον ἐκάστης ᾠδῆς λέγομεν, Δόξα, καὶ εἰς τὸ τελευταῖον, Καὶ νῦν. Διὰ τὰ ὑπόλοιπα τροπάρια, πλὴν τῶν εἰρμῶν, λέγε τοὺς προσαλλόμενους στίχους⁸⁷, εἰς σελ. 157.

Οἱ **Κανόνες** ψάλλονται οὕτω:

⁸⁶ Ἐν **Σαββάτῳ**, ἐὰν βούλει τὴν ἀκρίβειαν, λέγε πρῶτα τοῦ Μηναίου, βλ. σ. 80.

⁸⁷ Εἰς τὸ Ἅγιον Ὅρος (π.χ. Ἰ.Μ.Μ. Λαύρας, Ἰ.Μ.Μ.Βατοπαιδίου), ἐν καθημερινᾷ, γίνεται καὶ ἡ **Στιχολογία τῶν ἐννέα (βιβλικῶν) ᾠδῶν** μαζί με τοὺς Κανόνες, ὅποτε λέγονται οἱ ἀντίστοιχοι στίχοι τῶν (βιβλικῶν) ᾠδῶν, (βλ. σελ. 159, καὶ εἰς τὸ τέλος τοῦ Ψαλτηρίου).

ᾠδὴ α΄.

ὁ πρῶτος κανὼν μὲ τὸν εἰρμὸν αὐτοῦ, εἰς δ΄,
ὁ δεῦτερος κανὼν ἄνευ εἰρμοῦ, εἰς δ΄,
καὶ τελευταῖος, ὁ τρίτος κανὼν εἰς δ΄, ἐπίσης ἄνευ εἰρμοῦ.

ᾠδὴ γ΄.

ὁ πρῶτος κανὼν μὲ τὸν εἰρμὸν αὐτοῦ, εἰς δ΄,
ὁ δεῦτερος κανὼν, ἄνευ εἰρμοῦ, εἰς δ΄,
καὶ τελευταῖος, ὁ τρίτος κανὼν εἰς δ΄, ἐπίσης ἄνευ εἰρμοῦ,

καὶ **ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τῆς γ΄ ᾠδῆς** τοῦ τελευταίου ψαλλέντος κανόνος, ἀπὸ τὸν δεξιὸν χορὸν.

Ὁ ἱερεὺς τὴν μικρὰν Συναπτὴν («**Αἴτησιν**»):

Ἔτι καὶ ἔτι, ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς ὁ Θεός, τῇ Σῆ χάριτι.

Ὁ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον ἡ Ἀμήν⁷⁴.

Τῆς Παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου, Δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας (Ἵπεραγία Θεοτόκε σῶσον ἡμᾶς), μετὰ πάντων τῶν Ἁγίων μνημονεύσαντες, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους, καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ ἀναγνώστης· Σοί, Κύριε.

Ἵτι Σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Και ψάλλονται τὰ **Μεσώδια Καθίσματα**, ἴτοι τὰ Καθίσματα τοῦ Μηναίου μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν⁸⁸.

Εἴτα⁸⁹, ὁμοίως μετὰ τις προαναφερθεῖσες, ἀναγινώσκονται χάριν συντομίας (ἢ καὶ ψάλλονται) αἱ δ', ε' ᾠδαὶ τῶν κανόνων.

Ἡ **ζ' ᾠδὴ** τῶν κανόνων, καὶ **ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τῆς ζ' ᾠδῆς** τοῦ τελευταίου ψαλλέντος κανόνος, ἀπὸ τὸν ἀριστερὸν χορὸν.

Ὁ ἱερεὺς τὴν μικρὰν Συναπτὴν («**Αἴτησιν**»), καὶ τὴν ἐκφώνησιν·

Σὺ γὰρ εἶ ὁ Βασιλεὺς τῆς εἰρήνης, καὶ Σωτὴρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων.

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Καὶ ἀναγινώσκειται τὸ **Κοντάκιον** τοῦ Ἁγίου ἐκ τοῦ Μηναίου⁹⁰. Ἐὰν δὲν ἔχει, λέγομεν τὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος χωρὶς Οἴκον. Τὸ Σάββατον μόνον τὸ μαρτυρικόν· Ὡς ἀπαρχάς, βλ. σ. 141.

Καὶ εὐθὺς ἀναγινώσκειται τὸ· **Συναξάριον τοῦ Μηναίου.**

Σημείωσις. Καταβασίαι δὲν ψάλλονται, διότι ὁ Ἅγιος τῆς ἡμέρας δὲν εἶναι ἑορταζόμενος εἰς ἡ' (πλήρως ἑορταζόμενος ἢ ἐπίσημως ἑορταζόμενος)· **λέγομεν ἀντ' αὐτῶν τοὺς Εἰρμὸς** τῶν γ', ζ', η' καὶ θ' ᾠδῶν, εἰς τὴν οἰκείαν τῶν θέσιν, ὡς προβλέπει τὸ τυπικόν.

⁸⁸ Τῇ Τετάρτῃ καὶ Παρασκευῇ, ἐὰν ἡ ἀκολουθία τοῦ Μηναίου ἔχει καὶ Θεοτοκίον καὶ Σταυροθεοτοκίον, ψάλλομεν Σταυροθεοτοκίον ἀντὶ Θεοτοκίου.

⁸⁹ ΔΕΕ(1995), σ. μβ', «Εἴτα συνεχίζονται οἱ κανόνες».

⁹⁰ Δυστυχῶς νέα Ὁρολόγια γεμίσανε μετὰ παράτυπα Κοντάκια, τὰ ὅποια δὲν ὑπάρχουν στὸ Ὁρολόγιον τοῦ Βαρθολομαίου τοῦ Κουτλουμουσιανοῦ. Πρβλ. ὑποσ. 78.

[Εἶτα⁹¹, ἀναγινώσκονται χάριν συντομίας (ἢ καὶ ψάλλονται) αἰ ζ', ἡ' ᾠδαί⁹² τῶν κανόνων]

καὶ ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τῆς ἡ' ᾠδῆς τοῦ τελευταίου ψαλλέντος κανόνος, μετὰ τοῦ Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν καὶ προσκυνοῦμεν τὸν Κύριον, ἀπὸ τὸν ἀριστερὸν χορὸν.

Τιμιωτέρα – Ὡδὴ Ἐνάτη

Ὡδὴ τῆς Θεοτόκου (Λουκ. α' 46)

Τὸν Υἱὸν ὑμνεῖ καὶ Θεόν, Μήτηρ Κόρη.

Ὁ ἱερεὺς·

Τὴν Θεοτόκον καὶ Μητέρα τοῦ Φωτός, ἐν ὕμνοις τιμῶντες, μεγαλύνωμεν.

Κατερχόμενοι τοῦ στασιδίου στιχολογοῦμεν τὴν «**Τιμιωτέραν**» (Ὡδὴ θ' τῆς Θεοτόκου), εἰς τὸν ἦχον τοῦ τελευταίου ψαλλέντος κανόνος⁹³.

Στίχ. α'. Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον καὶ ἠγαλλίασε τὸ πνεῦμά μου ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ Σωτῆρί μου.

Τὴν Τιμιωτέραν τῶν Χερουβείμ, καὶ ἐνδοξοτέραν ἀσυγκρίτως τῶν Σεραφείμ, τὴν ἀδιαφθόρως, Θεὸν Λόγον τεκοῦσαν, τὴν ὄντως Θεοτόκον, Σὲ μεγαλύνωμεν.

Στίχ. β'. Ὅτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν τῆς δούλης Αὐτοῦ· ἰδοὺ γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν μακαριοῦσί με πᾶσαι αἱ γενεαί.

⁹¹ «Εἶτα ἀναγινώσκονται καὶ αἱ λοιπαὶ τοῦ Κανόνος Ὡδαί», [ΤΜΕ, σ. 46].

⁹² Εἰς τὴν ἡ' ᾠδὴν ἀντὶ τοῦ Δόξα, λέγομεν τὸ «Εὐλογοῦμεν Πατέρα, Υἱόν, καὶ Ἅγιον Πνεῦμα, τὸν Κύριον».

⁹³ Ἐὰν ὁμως ψάλλεις ὅλη ἢ μέρος τῆς θ' ᾠδῆς, τότε εἶς τὸν ἦχον τοῦ πρώτου κανόνος.

Τὴν Τιμιωτέραν τῶν Χερουβείμ...

Στίχ. γ'. Ὅτι ἐποίησέ μοι μεγαλεῖα ὁ Δυνατὸς καὶ ἅγιον τὸ ὄνομα Αὐτοῦ· καὶ τὸ ἔλεος Αὐτοῦ εἰς γενεὰν καὶ γενεὰν τοῖς φοβουμένοις Αὐτόν.

Τὴν Τιμιωτέραν τῶν Χερουβείμ...

Στίχ. δ'. Ἐποίησε κράτος ἐν βραχίονι Αὐτοῦ, διεσκόρπισεν ὑπερηφάνους διανοίᾳ καρδίας αὐτῶν.

Τὴν Τιμιωτέραν τῶν Χερουβείμ...

Στίχ. ε'. Καθεῖλε δυνάστας ἀπὸ θρόνων καὶ ὕψωσε ταπεινούς· πεινῶντας ἐνέπλησεν ἀγαθῶν καὶ πλουτοῦντας ἐξάπέστειλε κενούς.

Τὴν Τιμιωτέραν τῶν Χερουβείμ...

Στίχ. ς'. Ἀντελάβετο Ἰσραὴλ παιδὸς Αὐτοῦ μνησθῆναι ἐλέους, καθὼς ἐλάλησε πρὸς τοὺς Πατέρας ἡμῶν, τῷ Ἀβραάμ καὶ τῷ σπέρματι Αὐτοῦ ἕως αἰῶνος.

Τὴν Τιμιωτέραν τῶν Χερουβείμ...

[Εἶτα, ψάλλεται ἡ θ' ᾠδὴ τῶν κανόνων]

καὶ **ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τῆς θ' ᾠδῆς** τοῦ τελευταίου ψαλλέντος κανόνος, ἀπὸ τὸν δεξιὸν χορὸν.

Εὐθὺς τὸ **Ἄξιόν ἐστιν** (ὁμόηχον, εἰς σύντομον μέλος)·

Ἄξιόν ἐστιν ὡς ἀληθῶς, μακαρίζειν Σε τὴν Θεοτόκον, τὴν αἰεμακάριστον καὶ παναμώμητον καὶ Μητέρα τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. Τὴν τιμιωτέραν τῶν Χερουβείμ καὶ ἐνδοξοτέραν ἀσυγκρίτως τῶν Σεραφεείμ, τὴν ἀδιαφθόρως Θεὸν Λόγον τεκοῦσαν· τὴν ὄντως Θεοτόκον Σε μεγαλύνομεν.

Ὁ ἱερεὺς τὴν μικρὰν Συναπτήν («**Αἴτησιν**»), καὶ τὴν ἐκφώνησιν·

Ὅτι Σὲ αἰνοῦσι πᾶσαι αἱ Δυνάμεις τῶν οὐρανῶν, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπουσι, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων.

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Ἐξαποστειλάρια

Εἶτα ψάλλονται τὰ **Ἐξαποστειλάρια** ὡς ἐν τῷ Μηναιῷ⁹⁴.

Ἐὰν δὲν ἔχει, λέγομεν τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος, βλ. σ. 143.

Καὶ εὐθὺς ἀναγινώσκονται (χῦμα) οἱ **Αἶνοι**⁹⁵, ἄνευ στιχηρῶν.

Αἶνοι (ἄνευ στιχηρῶν)

Ψαλμὸς ρμη΄. (148)

[Πᾶσα πνοὴ αἰνεσάτω τὸν Κύριον.]⁹⁶

Αἰνεῖτε τὸν Κύριον ἐκ τῶν οὐρανῶν· αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐν τοῖς Ὑψίστοις. [Σοὶ πρέπει ὕμνος τῷ Θεῷ.]

Αἰνεῖτε Αὐτόν, πάντες οἱ Ἄγγελοι Αὐτοῦ· αἰνεῖτε Αὐτόν, πᾶσαι αἱ Δυνάμεις Αὐτοῦ. [Σοὶ πρέπει ὕμνος τῷ Θεῷ.]

⁹⁴ Σύμφωνα μέ τό [ΤΜΕ, σ. 46]· τὸ Ἐξαποστειλάριον τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος (μετὰ τοῦ θεοτοκίου αὐτοῦ, ἐὰν δὲν ἔχει τὸ Μηναιὸν ἐξαποστειλάρια), καὶ μετὰ, τὰ τυχόν Ἐξαποστειλάρια τοῦ Μηναιῦ μετὰ τοῦ θεοτοκίου αὐτῶν.

⁹⁵ Ἡ ἀνάγνωσις τῶν Αἰνῶν διαρκεῖ δύο λεπτά τῆς ὥρας. Βλ. ἐπίσης [ΑΤ, σ. 48, ὑποσ. 51].

⁹⁶ Ἐπειδὴ εἰς τὴν σημερινὴν τυπικὴν διάταξιν ἀναγινώσκονται χῦμα οἱ Αἶνοι ἄνευ στιχηρῶν, τὰ «Πᾶσα πνοὴ αἰνεσάτω τὸν Κύριον» καὶ «Σοὶ πρέπει ὕμνος τῷ Θεῷ» δὲν ἀναγινώσκονται ὡς μὴ ἀνήκοντα εἰς τὸν Ψαλμόν, βλέπε Μ. Ὡρολόγιον, Ἀκολουθία τοῦ Ὁρθρου, εἰς τοὺς Αἶνους.

Αἰνεῖτε Αὐτόν, ἥλιος καὶ σελήνη· αἰνεῖτε Αὐτόν, πάντα τὰ ἄστρα καὶ τὸ φῶς.

Αἰνεῖτε Αὐτόν, οἱ οὐρανοὶ τῶν οὐρανῶν, καὶ τὸ ὕδωρ τὸ ὑπὲρ-
άνω τῶν οὐρανῶν.

Αἰνεσάτωσαν τὸ ὄνομα Κυρίου· ὅτι Αὐτὸς εἶπε καὶ ἐγενήθη-
σαν, Αὐτὸς ἐνετείλατο καὶ ἐκτίσθησαν.

Ἔστησεν αὐτὰ εἰς τὸν αἰῶνα καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος·
πρόσταγμα ἔθετο καὶ οὐ παρελεύσεται.

Αἰνεῖτε τὸν Κύριον ἐκ τῆς γῆς, δράκοντες καὶ πᾶσαι ἄβυσσοι.

Πῦρ, χάλαζα, χιών, κρύσταλλος, πνεῦμα καταγιγίς, τὰ ποιού-
ντα τὸν λόγον Αὐτοῦ.

Τὰ ὄρη καὶ πάντες οἱ βουνοί, ξύλα καρποφόρα καὶ πᾶσαι κέ-
δροι.

Τὰ θηρία καὶ πάντα τὰ κτήνη, ἔρπετὰ καὶ πετεινὰ πτερωτά.

Βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ πάντες λαοί, ἄρχοντες καὶ πάντες κριταὶ
γῆς.

Νεανίσκοι καὶ παρθένοι, πρεσβύτεροι μετὰ νεωτέρων, αἰνεσά-
τωσαν τὸ ὄνομα Κυρίου, ὅτι ὑψώθη τὸ ὄνομα Αὐτοῦ μόνου.

Ἡ ἐξομολόγησις Αὐτοῦ ἐπὶ γῆς καὶ οὐρανοῦ, καὶ ὑψώσει κέρας
λαοῦ Αὐτοῦ.

Ἦμνος πᾶσι τοῖς Ὅσιοις Αὐτοῦ, τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, λαῶ ἐγγίζο-
ντι Αὐτῷ.

Ψαλμός ρμθ'. (149)

Ἄσατε τῷ Κυρίῳ ἄσμα καινόν, ἢ αἴνεσις Αὐτοῦ ἐν ἐκκλησίᾳ
Ὅσιων.

Εὐφρανθήτω Ἰσραὴλ ἐπὶ τῷ ποιήσαντι Αὐτόν, καὶ υἱοὶ Σιών
ἀγαλλιᾶσθωσαν ἐπὶ τῷ Βασιλεῖ αὐτῶν.

Αἰνεσάτωσαν τὸ ὄνομα Αὐτοῦ ἐν χορῷ, ἐν τυμπάνῳ καὶ ψαλ-
τηρίῳ ψαλάτωσαν Αὐτῷ.

Ὅτι εὐδοκεῖ Κύριος ἐν τῷ λαῷ αὐτοῦ, καὶ ὑψώσει πραεῖς ἐν
σωτηρίᾳ.

Καυχῆσονται Ὅσοι ἐν δόξῃ, καὶ ἀγαλλιάσονται ἐπὶ τῶν κοι-
τῶν αὐτῶν.

Αἱ ὑψώσεις τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ λάρυγγι αὐτῶν, καὶ ῥομφαῖαι δί-
στομοι ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν.

Τοῦ ποιῆσαι ἐκδίκησιν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ἐλεγμοὺς ἐν τοῖς λαοῖς.

Τοῦ δῆσαι τοὺς βασιλεῖς αὐτῶν ἐν πέδαις, καὶ τοὺς ἐνδόξους
αὐτῶν ἐν χειροπέδαις σιδηραῖς.

Τοῦ ποιῆσαι ἐν αὐτοῖς κρῖμα ἔγγραπτον· δόξα αὕτη ἔσται
πᾶσι τοῖς Ὅσοις Αὐτοῦ.

Ψαλμός ρν'. (150)

Αἰνεῖτε τὸν Θεὸν ἐν τοῖς Ἁγίοις Αὐτοῦ· αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐν στε-
ρεώματι τῆς δυνάμεως Αὐτοῦ.

Αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐπὶ ταῖς δυναστείαις Αὐτοῦ· αἰνεῖτε Αὐτὸν
κατὰ τὸ πλῆθος τῆς μεγαλωσύνης Αὐτοῦ.

Αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐν ἤχῳ σάλπιγγος· αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐν ψαλτηρίῳ
καὶ κιθάρα.

Αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐν τυμπάνῳ καὶ χορῷ· αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν χορδαῖς
καὶ ὄργάνῳ.

Αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐν κυμβάλοις εὐήχοις· αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐν κυμβά-
λοις ἀλαλαγμοῦ. Πᾶσα πνοὴ αἰνεσάτω τὸν Κύριον.

Εἶτα, **Δόξα. Καὶ νῦν,** καὶ εὐθὺς ἡ **μικρὰ Δοξολογία.**

Μικρὰ Δοξολογία

Ὁ ἀναγνώστης (χῦμα)·

Σοὶ δόξα πρέπει, Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία. Ὑμνοῦμέν Σε, εὐλογοῦμέν Σε, προσκυνοῦμέν Σε, δοξολογοῦμέν Σε, εὐχαριστοῦμέν Σοι, διὰ τὴν μεγάλην Σου δόξαν. Κύριε Βασιλεῦ, ἐπουράνιε Θεέ, Πάτερ Παντοκράτορ· Κύριε Υἱὲ μονογενές, Ἰησοῦ Χριστέ, καὶ Ἅγιον Πνεῦμα. Κύριε ὁ Θεός, ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ Υἱὸς τοῦ Πατρός, ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου, ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ αἴρων τὰς ἁμαρτίας τοῦ κόσμου. Πρόσδεξαι τὴν δέησιν ἡμῶν, ὁ καθήμενος ἐν δεξιᾷ τοῦ Πατρός, καὶ ἐλέησον ἡμᾶς. Ὅτι Σὺ εἶ ὁ μόνος Ἅγιος, Σὺ εἶ ὁ μόνος Κύριος, Ἰησοῦς Χριστός, εἰς δόξαν Θεοῦ Πατρός. Ἀμήν. Καθ' ἐκάστην ἡμέραν εὐλογήσω Σε, καὶ αἰνέσω τὸ ὄνομά Σου εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος. Κύριε, καταφυγὴ ἐγενήθης ἡμῖν, ἐν γενεᾷ καὶ γενεᾷ. Ἐγὼ εἶπα· Κύριε, ἐλέησόν με· ἴασαι τὴν ψυχὴν μου, ὅτι ἤμαρτόν Σοι. Κύριε, πρὸς Σὲ κατέφυγον· δίδαξόν με τοῦ ποιεῖν τὸ θέλημά Σου, ὅτι Σὺ εἶ ὁ Θεός μου. Ὅτι παρὰ Σοὶ πηγὴ ζωῆς· ἐν τῷ φωτί Σου ὀψόμεθα φῶς. Παράτεινον τὸ ἔλεός Σου τοῖς γινώσκουσί Σε. Καταξίωσον, Κύριε, ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἀναμαρτήτους φυλαχθῆναι ἡμᾶς. Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε, ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ αἰνετὸν καὶ δεδοξασμένον τὸ ὄνομά Σου εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν. Γένοιτο, Κύριε, τὸ ἔλεός Σου ἐφ' ἡμᾶς, καθάπερ ἠλπίσαμεν ἐπὶ Σέ. Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε· δίδαξόν με τὰ δικαιώματά Σου. Εὐλογητὸς εἶ, Δέσποτα· συνέτισόν με τὰ δικαιώματά Σου. Εὐλογητὸς εἶ, Ἅγιε· φώτισόν με τοῖς δικαιώμασί Σου. Κύριε, τὸ ἔλεός Σου εἰς τὸν αἰῶνα· τὰ ἔργα τῶν χειρῶν Σου μὴ παρίδης. Σοὶ πρέπει αἶνος, Σοὶ πρέπει ὕμνος, Σοὶ δόξα πρέπει, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ ἱερεὺς τὴν Δέησιν, ἤτοι τὰ «Πληρωτικά»·

Πληρώσωμεν τὴν ἐωθινὴν δέησιν ἡμῶν τῷ Κυρίῳ.

Ὁ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον.

Αντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῇ Σῆ χάριτι.

Ὁ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον ἡ Ἀμήν⁷⁴.

Τὴν ἡμέραν πᾶσαν, τελείαν, ἀγίαν, εἰρηνικὴν καὶ ἀναμάρτητον, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Ὁ ἀναγνώστης· Παράσχου Κύριε.

Ἄγγελον εἰρήνης, πιστὸν ὁδηγόν, φύλακα τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Ὁ ἀναγνώστης· Παράσχου Κύριε.

Συγγνώμην καὶ ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν καὶ τῶν πλημμελημάτων ἡμῶν, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Ὁ ἀναγνώστης· Παράσχου Κύριε.

Τὰ καλὰ καὶ συμφέροντα ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν, καὶ εἰρήνην τῷ κόσμῳ, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Ὁ ἀναγνώστης· Παράσχου Κύριε.

Τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἐν εἰρήνῃ καὶ μετανοίᾳ ἐκτελέσαι, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Ὁ ἀναγνώστης· Παράσχου Κύριε.

Χριστιανὰ τὰ τέλη τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἀνώδυνα, ἀνεπαίσχυντα, εἰρηνικά, καὶ καλὴν ἀπολογίαν τὴν ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ, αἰτησώμεθα.

Ὁ ἀναγνώστης· Παράσχου Κύριε.

Τῆς Παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου, Δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας (Ἵπεραγία Θεοτόκε σῶσον ἡμᾶς), μετὰ πάντων τῶν Ἁγίων μνημονεύσαντες, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ ἀναγνώστης· Σοί, Κύριε.

Καθημερινή (καὶ Σάββατον με Θεὸς Κύριος)

65

Ὅτι Θεὸς ἐλέους, οἰκτιρμῶν, καὶ φιλανθρωπίας ὑπάρχεις, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων.

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ ἀναγνώστης· Καὶ τῷ πνεύματί σου.

Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

Ὁ ἀναγνώστης· Σοί, Κύριε.

Σὸν γάρ ἐστι τὸ ἐλεεῖν καὶ σφῆζειν ἡμᾶς, ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων.

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Ἀπόστιχα τῶν Αἰῶν

Καὶ ψάλλονται τὰ **Ἀπόστιχα τῶν Αἰῶν** ἐκ τῆς **Παρακλητικῆς**, κείμενα εἰς τὸ τέλος τοῦ Ὁρθροῦ τῆς ἡμέρας, ἐπιγραφόμενα ἐνίοτε «Ἀπόστιχα τῶν Αἰῶν Μαρτυρικά» (ἐν Σαββάτῳ κείμενα πρὸ τῶν Ἀποστίχων τοῦ κυροῦ Θεοφάνους⁹⁷), μετὰ τῶν ἐξῆς στίχων·

Τὰς καθημερινὰς πλὴν τοῦ Σαββάτου.

Τὸ **πρῶτον** ἄνευ στίχου. Διὰ τὰ ἐπόμενα·

Στίχ. β'. Ἐνεπλήσθημεν τὸ πρωὶ τοῦ ἐλέους Σου, Κύριε, καὶ ἠγαλλιασάμεθα, καὶ εὐφράνθημεν ἐν πάσαις ταῖς ἡμέραις ἡμῶν· εὐφρανθεῖημεν ἀνθ' ὧν ἡμερῶν ἐταπεινώσας ἡμᾶς, ἐτῶν ὧν εἶδομεν κακά· καὶ ἴδε ἐπὶ τοὺς δούλους Σου καὶ ἐπὶ τὰ ἔργα Σου, καὶ ὁδήγησον τοὺς υἱοὺς αὐτῶν.

⁹⁷ Τὰ ἀπόστιχα τοῦ κυροῦ Θεοφάνους λέγονται μόνον εἰς τὰ Σάββατα με ἀλληλοῦα.

Στίχ. γ'. Καὶ ἔστω ἡ λαμπρότης Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἐφ' ἡμᾶς, καὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν ἡμῶν κατεύθυνον ἐφ' ἡμᾶς, καὶ τὸ ἔργον τῶν χειρῶν ἡμῶν κατεύθυνον.

Τῷ Σαββάτῳ.

(ψάλλονται γ' μαρτυρικά, καὶ ἐν νεκρώσιμον)

Τὸ **πρῶτον** ἄνευ στίχου. Διὰ τὰ ἐπόμενα·

Στίχ. β'. Τοῖς Ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῆ Αὐτοῦ ἐθαυμάστωσεν ὁ Κύριος (, πάντα τὰ θελήματα Αὐτοῦ ἐν αὐτοῖς).

Στίχ. γ'. Θαυμαστός ὁ Θεὸς ἐν τοῖς Ἁγίοις Αὐτοῦ.

Στίχ. δ'. Μακάριοι οὓς ἐξελέξω καὶ προσελάβου, Κύριε.

Δόξα, Καὶ νῦν, Θεοτοκίον ἢ Σταυροθεοτοκίον αὐτῶν, ἐκ τῆς Παρακλητικῆς⁹⁸.

Εἶτα, ὁ ἱερεὺς·

Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι τῷ Κυρίῳ καὶ ψάλλειν τῷ ὀνόματί Σου, Ὑψιστε· τοῦ ἀναγγέλειν τὸ πρῶτὸ τὸ ἔλεός Σου καὶ τὴν ἀλήθειάν Σου κατὰ νύκτα.

Ὁ ἀναγνώστης, τὸ **τρισάγιον**, ἦτοι·

Ἅγιος ὁ Θεός, Ἅγιος ἰσχυρός, Ἅγιος ἀθάνατος, ἐλέησον ἡμᾶς (γ').

Δόξα. Καὶ νῦν.

Παναγία Τριάς, ἐλέησον ἡμᾶς· Κύριε, ἰλάσθητι ταῖς ἁμαρτίαις ἡμῶν· Δέσποτα, συγχώρησον τὰς ἀνομίας ἡμῶν· Ἅγιε, ἐπίσκεψαι καὶ ἴασαι τὰς ἀσθενείας ἡμῶν, ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός Σου.

Κύριε, ἐλέησον (γ').

⁹⁸ Ἅγιος «μὴ ἑορταζόμενος», δὲν ἔχει ἀποστίχα, ἢ δοξαστικὸν ἀποστίχων Αἰῶνων (βλ. σ. 24) [ΤΟΕ, σ. 124].

Δόξα. Καὶ νῦν.

Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἀγιασθήτω τὸ ὄνομά Σου· ἐλθέτω ἡ Βασιλεία Σου· γενηθήτω τὸ θέλημά Σου, ὡς ἐν οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν· καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ.

Ὁ ἱερεὺς·

Ὅτι Σοῦ ἐστὶν ἡ Βασιλεία καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ δόξα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων.

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Καὶ εὐθὺς ψάλλονται τὰ **Ἀπολυτικά**·

Ἀπολυτικά

Τὸ **Ἀπολυτικίον** (μετὰ τοῦ Θεοτοκίου) ὡς ἐψάλλησαν εἰς τὸ Θεὸς Κύριος (σ. 49), ἄνευ ἐπαναλήψεως τοῦ ἀπολυτικίου⁹⁹. Ἐὰν ὁμως ἐψάλη Ἀπολυτικίον Ἁγίου, Θεοτοκίον λέγε τὸ «εἰς τὸ τέλος τοῦ Ὁρθρου» ὁμόηχον, εἰς τὴν σ. 135.

Καὶ ἄρχεται ἡ Θεία Λειτουργία¹⁰⁰.

⁹⁹ Τὸ ΤΜΕ, εἰς τὴν γενικὴν διάταξιν τῆς Καθημερινῆς, σ. 46, λέει ἀντὶ ἀπολυτικίου, μόνον «τὸ εἰς τὸ τέλος τοῦ Ὁρθρου Θεοτοκίον».

¹⁰⁰ Περί Ἀπολύσεως τοῦ Ὁρθρου (ποῦ συνήθως καταλιμπάνεται ὅταν ὑπάρχει μικρὰ δοξολογία), βλ. [ΤΟΕ, σ. 78], πρβλ. σ. 71 ἐνταῦθα.

Στοιχεῖα Θείας Λειτουργίας

[Τὰ Τυπικὰ καὶ οἱ Μακαρισμοί¹⁰¹, ἤ], τὰ συνήθη Ἀντίφωνα¹⁰².

Α΄ Ἀντίφωνον

Στίχ. α΄. Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι τῷ Κυρίῳ, καὶ ψάλλειν τῷ ὀνόματί Σου Ὑψιστε.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, Σῶτερ σῶσον ἡμᾶς.

Στίχ. β΄. Τοῦ ἀναγγέλλειν τὸ πρωὶ τὸ ἑλέος Σου, καὶ τὴν ἀλήθειάν Σου κατὰ νύκτα.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, Σῶτερ σῶσον ἡμᾶς.

Στίχ. γ΄. Ὅτι εὐθὺς Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ οὐκ ἔστιν ἀδικία ἐν Αὐτῷ.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, Σῶτερ σῶσον ἡμᾶς.

Δόξα. Καὶ νῦν.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, Σῶτερ σῶσον ἡμᾶς.

Β΄ Ἀντίφωνον¹⁰³

Στίχ. α΄. Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν, εὐπρέπειαν ἐνεδύσατο, ἐνεδύσατο Κύριος δύναμιν καὶ περιεζώσατο.

¹⁰¹ Ἰστώμεν στίχους ζ΄ καὶ ψάλλομεν μόνον τὰ ἐξ τροπάρια τῶν Μακαρισμῶν τοῦ ἤχου καὶ τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος ἐκ τῆς Παρακλητικῆς [ΤΓΡ, σ. 191].

¹⁰² βλ. [ΤΜΕ, σ. 46].

¹⁰³ Οἱ στίχοι εἶναι σύμφωνοι μὲ τὸ Β΄ Ἀντίφωνον τοῦ ΤΜΕ. Τό ΤΜΕ σ. 47, ἔχει εἰς τὸ Β΄ Ἀντίφωνον ὡς ἐφύμνιον τὸ «Πρεσβείαις τῶν Ἁγίων Σου σῶσον ἡμᾶς Κύριε», καὶ εἰς τὸ Γ΄ Ἀντίφωνον ὡς ἐφύμνιον τὸ «Σῶσον ἡμᾶς Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν Ἁγίοις θαυμαστός, ψάλλοντάς Σοι, Ἀλληλούια». Τὴν σήμερον ὁμως εἴθισται νὰ λέγεται τὸ «Σῶσον ἡμᾶς...» εἰς τὸ Β΄ Ἀντίφωνον, καὶ ὡς ἐφύμνιον τοῦ Γ΄ Ἀντιφώνου τὸ Ἀπολυτίκιον, βλ. [ΕΓΚ, σ. 94-96].

Σῶσον ἡμᾶς Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν Ἀγίοις θαυμαστός, ψάλλοντάς Σοι, Ἀλληλοῦα.

Στίχ. β'. Καὶ γὰρ ἐστερέωσε τὴν οἰκουμένην, ἥτις οὐ σαλευθήσεται.

Σῶσον ἡμᾶς Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν Ἀγίοις θαυμαστός,

Στίχ. γ'. Τῷ οἴκῳ Σου πρέπει ἀγίασμα Κύριε, εἰς μακρότητα ἡμερῶν.

Σῶσον ἡμᾶς Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν Ἀγίοις θαυμαστός,

Δόξα¹⁰⁴. Καὶ νῦν.

Ὁ μονογενὴς Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ...

Γ' Αντίφωνον¹⁰⁵

Στίχ. Δεῦτε ἀγαλλιασώμεθα τῷ Κυρίῳ, ἀλαλάξωμεν τῷ Θεῷ τῷ Σωτῆρι ἡμῶν¹⁰⁶.

Καὶ ψάλλεται τὸ Ἀπολυτίκιον ὡς εἰς τὸ Θεὸς Κύριος (ἄνευ Θεοτοκίου).

¹⁰⁴ Σύμφωνα με τὸ ΤΜΕ σ. 47, μετὰ τὸ Δόξα, ψάλλεται τὸ ἐφύμνιον, καὶ ἀκολουθεῖ τό· Καὶ νῦν, ὁ μονογενὴς Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ... .

¹⁰⁵ Σύμφωνα με τὸ [ΕΓΚ, σ. 94-96]. Τὸ ΤΜΕ σ. 47, ἔχει εἰς τὸ Γ' Αντίφωνον τὸ ἐφύμνιον «Σῶσον ἡμᾶς Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν Ἀγίοις θαυμαστός, ψάλλοντάς Σοι, Ἀλληλοῦα», μετὰ τῶν ἐξῆς τριῶν στίχων:

Στίχ. α'. Δεῦτε ἀγαλλιασώμεθα τῷ Κυρίῳ, ἀλαλάξωμεν τῷ Θεῷ τῷ Σωτῆρι ἡμῶν.

Στίχ. β'. Προφθάσωμεν τὸ πρόσωπον Αὐτοῦ ἐν ἐξομολογήσει καὶ ἐν ψαλμοῖς ἀλαλάξωμεν Αὐτῷ, ὅτι Θεὸς μέγας Κύριος καὶ Βασιλεὺς μέγας ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν.

Στίχ. γ'. Ὅτι ἐν τῇ χειρὶ Αὐτοῦ τὰ πέρατα τῆς γῆς καὶ τὰ ὕψη τῶν ὀρέων Αὐτοῦ εἰσιν, ὅτι Αὐτοῦ ἐστιν ἡ θάλασσα, καὶ Αὐτὸς ἐποίησεν αὐτὴν καὶ τὴν ξηρὰν αἱ χεῖρες Αὐτοῦ ἔπλασαν.

¹⁰⁶ Ἡ προτάσσεται στίχος κατάλληλος διὰ τὸν Ἅγιον.

Εἰσοδικόν· Δεῦτε προσκυνήσωμεν..., Σῶσον ἡμᾶς Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν Ἁγίοις θαυμαστός,...

Μετὰ τὴν εἴσοδον· τὸ Ἀπολυτίκιον ὡς εἰς τὸ Θεὸς Κύριος¹⁰⁷, καὶ τοῦ Ἁγίου τοῦ Ναοῦ.

Κοντάκιον· [τοῦ Ἁγίου τῆς ἡμέρας ἐὰν ἔχει, ἀλλιῶς τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος¹⁰⁸ (σ. 141), καὶ] τὸ Προστασία τῶν Χριστιανῶν¹⁰⁹, σ. 142 ἐν καθημερινῇ (ἐν Σαββάτῳ τὸ μαρτυρικόν· Ὡς ἀπαρχάς)¹¹⁰.

Τρισάγιον, Προκείμενον καὶ Ἀλληλουάριον τῆς ἡμέρας. **Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον·** τῆς ἡμέρας¹¹¹.

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως· Ἄξιόν ἐστιν.

Κοινωνικόν· τῆς ἡμέρας.

Μετὰ τὸ Σῶσον ὁ Θεός· Εἶδομεν τὸ Φῶς.

Ἐὰν δὲν τελεῖται Θεία Λειτουργία ἐπισυνάπτεται ἡ Α' ὥρα¹¹², καὶ μετὰ τὴν εὐχὴν «Χριστέ τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν», ἀναγινώσκεται ὁ Ἀπόστολος καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας¹¹¹, καὶ ἡ Ἀπόλυσις¹¹³ ὡς ἐξῆς:

¹⁰⁷ Ἐὰν σήμερα λέγεται Ἀπολυτίκιον τῆς ἡμέρας (–, βλ. σ. 34), κατ' οἰκονομίαν καὶ εἰ βούλει, λέγε μόνον ἐνταῦθα μετὰ τὸ Ἀπολυτίκιον τῆς ἡμέρας, τὸ Ἀπολυτίκιον τοῦ Ἁγίου τῆς ἡμέρας.

¹⁰⁸ «Κοντάκιον τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος», [ΤΜΕ, σ. 48].

¹⁰⁹ Σύμφωνα μὲ τὸ [ΤΓΡ, σ. 191, 197], ὅτε ὑπάρχει μικρὰ δοξολογία ἐν καθημερινῇ, λέγεται τὸ «Προστασία τῶν Χριστιανῶν» (σ. 142), καὶ ὄχι τῆς περιόδου (εἴτε τυγχάνει ἢ μή). Νομίζομεν εἶναι ὀρθὸν ἐὰν συγκρίνωμεν καὶ μὲ τὸ Σάββατον μὲ ἀλληλουία ὅπου δὲν λέγεται τῆς περιόδου.

¹¹⁰ Σύμφωνα μὲ τὸ [ΤΓΡ, σ. 213], ἐὰν δὲν ἔχει ὁ Ἅγιος κοντάκιον: Δόξα, τὸ νεκρώσιμον, Μετὰ τῶν Ἁγίων, Καὶ νῦν, τὸ μαρτυρικόν Ὡς ἀπαρχάς (σ. 142).

¹¹¹ ...τῆς ἡμέρας [καὶ τῆς Θεοτόκου, ἢ τοῦ Ἁγίου ἐὰν ἔχει δύο δοξαστικά ἢ εἶναι Ἀπόστολος], [ΤΓΡ, σ. 191].

¹¹² βλ. [ΤΟΕ, σ. 78-79].

¹¹³ βλ. [ΤΟΕ, σ. 225].

Ἀπόλυσις

Ὁ ἱερεὺς τὴν Ἐκτενὴν Δέησιν· Εἶπωμεν πάντες ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς... , Κύριε, παντοκράτορ, ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν..., Ἐλέησον ἡμᾶς ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός Σου..., κτλ. (οἱ χοροὶ εἰς τὰς δύο πρώτας καὶ τὴν τελευταίαν δέησιν, Κύριε ἐλέησον (ἄπαξ), εἰς δὲ τὰς λοιπὰς Κύριε ἐλέησον (ἐκ γ'), με ἐκφώνησιν· Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλόανθρωπος.

Ὁ ἱερεὺς· Σοφία.

Ὁ ἀναγνώστης· Εὐλόγησον.

Ὁ ἱερεὺς· Ὁ ὢν εὐλογητὸς Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, πάντοτε· νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων.

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Ὁ ἀναγνώστης·

Στερεώσαι Κύριος ὁ Θεὸς τὴν ἁγίαν καὶ ἀμόμητον πίστιν τῶν εὐσεβῶν καὶ Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν, σὺν τῇ ἁγίᾳ Αὐτοῦ Ἐκκλησίᾳ καὶ τῇ πόλει (ἢ, τῇ Μονῇ, ἢ, τῇ χώρᾳ, ἢ, τῇ νήσῳ) ταύτῃ εἰς αἰῶνας αἰῶνων.

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Ὁ ἱερεὺς· Ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς.

Ὁ ἀναγνώστης·

Τὴν τιμιωτέραν τῶν Χερουβείμ καὶ ἐνδοξοτέραν ἀσυγκρίτως τῶν Σεραφείμ, τὴν ἀδιαφθόρως Θεὸν Λόγον τεκοῦσαν, τὴν ὄντως Θεοτόκον, Σὲ μεγαλύνομεν.

Ὁ ἱερεὺς· Δόξα Σοι, Χριστέ ὁ Θεός, ἡ ἐλπίς ἡμῶν, δόξα Σοι.

Ὁ ἀναγνώστης· Δόξα. Καὶ νῦν. Κύριε, ἐλέησον (γ'). Πάτερ ἄγιε, εὐλόγησον.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς λέγει τὴν ἀπόλυσιν·

Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν,

Δι' εὐχῶν.

Οἱ χοροί· Ἀμήν.

Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος

«Νῦν δὲ λήροις μὲν καὶ φλυαρίαις ἀνονήτοις πάντα καιρὸν ἀφορίζομεν, [...] τῶν δὲ θείων δογμάτων ἅπαξ ἢ δις τῆς ἑβδομάδος ἀκούοντες, ναυτιῶμεν, διακορεῖς γινόμεθα. Τί οὖν τὸ αἴτιον; Κακῶς διακείμεθα τὴν ψυχὴν. Τὸ ἐπιθυμητικὸν αὐτῆς τὸ περὶ ταῦτα καὶ ὀρεκτικὸν ἐξελύσαμεν ἅπαν. Διὰ τοῦτο οὐκ ἔρῶται πρὸς τὴν τῆς πνευματικῆς τροφῆς ὄρεξιν»

[PG 59, 118-119]

Ἅγιος Νικόδημος ὁ Ἀγιορείτης

«Παρακαλῶ τόσον τοὺς ἀγίους Ἱερεῖς ὅσον καὶ τοὺς λαϊκοὺς Χριστιανοὺς νὰ μὴ βιάζεσθε πότε νὰ ἐβγῆτε ἀπὸ τὴν ἁγίαν Ἐκκλησίαν, ἀλλὰ οἱ μὲν ἅγιοι Ἱερεῖς νὰ ἀναγινώσκετε καὶ νὰ ψάλλετε τὰς ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἱερὰς ἀκολουθίας τοῦ Ὁρθρου, τῆς Θείας Λειτουργίας καὶ τοῦ Ἑσπερινοῦ, μὲ ἀργοπορίαν καὶ μετὰ εὐταξίας καὶ εὐλαβείας· οἱ δὲ λαϊκοὶ Χριστιανοὶ νὰ ἀκούετε μὲ ἐπιμέλειαν καὶ προσοχὴν τὰ ἀναγινωσκόμενα καὶ ψαλλόμενα, διὰ νὰ τὰ ἐντυπώνετε εἰς τὴν καρδίαν σας καὶ νὰ τὰ ἐνθυμᾶσθε μετὰ ταῦτα, καὶ ἐκ τῆς ἐνθυμήσεως αὐτῆς νὰ φυλάττεσθε ἀπὸ τὸ νὰ μὴ ἀμαρτάνετε· καθὼς καὶ ὁ Προφήτης Δαβὶδ, διὰ νὰ κρύπτῃ τὰ λόγια τοῦ Κυρίου εἰς τὴν καρδίαν του, ἐβοηθεῖτο ἀπὸ αὐτὰ καὶ δὲν ἀμάρτανεν· ὅθεν ἔλεγεν· "ἐν τῇ καρδίᾳ μου ἔκρυψα τὰ λόγια Σου, ὅπως ἂν μὴ ἀμάρτω Σοι" (Ψαλμ. ριη΄)»

[Χριστοθήθεια τῶν Χριστιανῶν, Λόγος ΙΒ΄, σ. 318, ἐκδ. Σωτ. Ν. Σχοινᾶ (ἐκδ. Βασ. Πηγοπούλου)]

Σάββατον με Ἀλληλοῦια

Ἀλληλοῦια

Ἀντὶ τοῦ Θεοῦ Κύριος, ψάλλεται τὸ Ἀλληλοῦια τετράκις (τὰ δύο πρῶτα ἄνευ στίχου¹¹⁴).

ᾠχος β΄.

Ἀλληλοῦια, ἀλληλοῦια, ἀλληλοῦια.

Ἀλληλοῦια, ἀλληλοῦια, ἀλληλοῦια.

Στίχ. Μακάριοι οὓς ἐξελέξω καὶ προσελάβου, Κύριε.

Ἀλληλοῦια, ἀλληλοῦια, ἀλληλοῦια.

Στίχ. Καὶ τὸ μνημόσυνον αὐτῶν εἰς γενεάν καὶ γενεάν.

Ἀλληλοῦια, ἀλληλοῦια, ἀλληλοῦια.

Ἀπολυτικά

Ἀντὶ ἀπολυτικίων Ἁγίων, ψάλλονται τὰ κάτωθι **ἀπολυτικά**¹¹⁵ τῆς ἡμέρας τοῦ Σαββάτου εἰς ὄλους τοὺς Ἁγίους, καὶ εἰς τοὺς κεκοιμημένους, ὡς τὸ τυπικὸν προβλέπει·

ᾠχος β΄.

Ἀπόστολοι, μάρτυρες καὶ προφῆται, ἱεράρχαι, ὅσοι καὶ δίκαιοι, οἱ καλῶς τὸν ἀγῶνα τελέσαντες καὶ τὴν πίστιν τηρήσαντες, παρρησίαν ἔχοντες πρὸς τὸν Σωτῆρα, ὑπὲρ ἡμῶν Αὐτὸν ὡς ἀγαθὸν ἱκετεύσατε σωθῆναι, δεόμεθα τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

¹¹⁴ βλ. [ΤΜΕ, σ. 320], [ΕΓΚ, σ. 77], [ΤΓΡ, σ. 74, 207].

¹¹⁵ Τὰ αὐτὰ Ἀπολυτικά, ψάλλονται καὶ εἰς τὸν Ἑσπερινόν.

Δόξα. Νεκρώσιμον.

Μνήσθητι, Κύριε, ὡς ἀγαθὸς τῶν δούλων Σου καὶ ὅσα ἐν βίῳ ἡμάρτον συγχώρησον· οὐδεὶς γὰρ ἀναμάρτητος, εἰ μὴ Σὺ ὁ δυνάμενος καὶ τοῖς μεταστᾶσι δοῦναι τὴν ἀνάπαυσιν.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Μήτηρ Ἁγία ἡ τοῦ ἀφράστου Φωτός, ἀγγελικοῖς Σε ὕμνοις τιμῶντες, εὐσεβῶς μεγαλύνομεν.

Καθίσματα (Στιχολογία τοῦ Ψαλτηρίου)

[Ἡ α' Στιχολογία τοῦ Ψαλτηρίου, ἦτοι τὸ 15' Κάθισμα, εἰς στασεις γ⁸²]

Ὁ ἱερεὺς τὴν μικρὰν Συναπτήν («Αἴτησιν»):

Ἔτι καὶ ἔτι, ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς ὁ Θεός, τῆ Σῆ χάριτι.

Ὁ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον ἡ Ἀμήν⁷⁴.

Τῆς Παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου, Δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας (Ἵπεραγία Θεοτόκε σῶσον ἡμᾶς), μετὰ πάντων τῶν Ἁγίων μνημονεύσαντες, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους, καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ ἀναγνώστης· Σοί, Κύριε.

Ἔτι Σὸν τὸ κράτος, καὶ Σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία, καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων.

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Καὶ ψάλλομεν **Καθίσματα** τοῦ ἤχου τῆς ἐβδομάδος⁸³, ἐκ τοῦ βιβλίου τῆς Παρακλητικῆς¹¹⁶,

Καθίσματα (τὰ μετὰ τὴν α΄ Στιχολογίαν).

[Ἡ β΄ Στιχολογία τοῦ Ψαλτηρίου, ἦτοι τὸ ιζ΄ Κάθισμα «Ὁ Ἄμωμος» (εἰς στάσεις β^{82,117})]

Καθίσματα (τὰ μετὰ τὴν β΄ Στιχολογίαν, τὰ ἐνίοτε ἐπιγραφόμενα «Καθίσματα, μετὰ τὸν Ἄμωμον» εἰς τὴν Παρακλητικὴν).

Σημείωσε ὅτι εἴθισται¹¹⁸ νὰ λέγονται ὅλα τὰ Καθίσματα μαζὶ πρὸ τοῦ Ἀμώμου (καὶ ὄχι ἀνά Στιχολογίαν), ὡς ἐξῆς:

*γ΄ μαρτυρικὰ Καθίσματα τοῦ ἤχου τῆς ἐβδομάδος,
ἐν νεκρώσιμον Κάθισμα,
Δόξα, καὶ νῦν, Θεοδοκίον¹¹⁹*

[Τὸ ιζ΄ Κάθισμα «Ὁ Ἄμωμος» (εἰς στάσεις β^{82,117})]

Καὶ εὐθὺς τὰ η΄ **Νεκρώσιμα Εὐλογητάρια**.

¹¹⁶ Ἐν τῇ Μ. Τεσσαρακοστῇ· ἐκ τοῦ βιβλίου τοῦ Τριψίδιου (ζήτηε εἰς τὸ τέλος του). Ἐπειδὴ εἰς τὸ Τριψίδιον, τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, ὑπάρχουν Καθίσματα μόνο μετὰ τὴν α΄ Στιχολογίαν, μετὰ τὰ Καθίσματα, λέγε [μετὰ τὸν Ἄμωμον], εὐθὺς τὰ Εὐλογητάρια.

¹¹⁷ Εἰς τὸ τέλος τῆς α΄ στάσεως, ὁ ἱερεὺς ποιεῖ Αἴτησιν, «ὡπὲρ μακαρίας μνήμης καὶ αἰωνίου ἀναπαύσεως», με ἐκφώνησιν· Ὅτι Σὺ εἶ ἡ Ἀνάστασις, [ΤΓΡ, σ. 207].

¹¹⁸ βλ. [ΤΑΣ, ἀπορ., κεφ. 4δ΄.], [ΤΜΕ, σ. 320], [ΤΓΡ, σ. 207]. Ἡ Παρακλητικὴ ἔχει Καθίσματα ἀνά στιχολογίαν (καὶ «μετὰ τὸν Ἄμωμον»), καὶ θεωροῦμε ὅτι δὲν πρέπει σὲ αὐτὸ τὸ σημεῖο ἡ τάξις νὰ εἶναι διαφορετικὴ ἀπὸ τῆς καθημερινῆς (σ. 53), ἐκτὸς ἐξ ἀνάγκης ἐν τῇ Μ. Τεσσαρακοστῇ (βλ. ὑποσ. 116). Σὺ δὲ ποιεῖ ὡς βούλει.

¹¹⁹ «Θεοδοκίον τοῦ τῆς ἐβδομάδος ἤχου» [ΤΜΕ, σ. 339], ἦτοι τὸ θεοδοκίον μετὰ τὸ νεκρώσιμον (ὁμοίως ὑπονοοῦν καὶ τὸ [ΕΓΚ, σ. 78], καὶ τὸ [ΕΚΠ, σ. 132]). Κατὰ τὰ ΤΑΣ, ΤΓΡ καὶ τὸ μεταγενέστερον ΣΤ, τὸ α΄ Θεοδοκίον τοῦ ἤχου [ΤΑΣ, ἀπορ., κεφ. 4δ΄.], [ΤΓΡ, σ. 207], [ΣΤ, σ. 109].

Νεκρώσιμα Εὐλογητάρια

Ἦχος πλ. α'.

Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε, δίδαξόν με τὰ δικαιώματά Σου.

Τῶν Ἁγίων ὁ χορός, εὔρε πηγὴν τῆς ζωῆς, καὶ θύραν Παραδείσου· εὔρω καγώ, τὴν ὁδὸν διὰ τῆς μετανοίας· τὸ ἀπολωλὸς, πρόβατον ἐγὼ εἰμι· ἀνακάλεσαί με, Σωτήρ, καὶ σῶσόν με.

Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε, δίδαξόν με τὰ δικαιώματά Σου.

Οἱ τὸν Ἀμνόν, τοῦ Θεοῦ κηρύξαντες, καὶ σφαγιασθέντες ὥσπερ ἄρνες· καὶ πρὸς ζωὴν, τὴν ἀγήρω Ἅγιοι, καὶ ἀίδιον μετατεθέντες, τοῦτον ἐκτενωῶς, Μάρτυρες αἰτήσασθε, ὀφλημάτων λύσιν ἡμῖν δωρήσασθαι.

Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε, δίδαξόν με τὰ δικαιώματά Σου.

Οἱ τὴν ὁδόν, τὴν στενὴν βαδίσαντες, τεθλιμμένην πάντες οἱ ἐν βίῳ· οἱ τὸν Σταυρόν, ὡς ζυγὸν ἀράμενοι, καὶ Ἐμοὶ ἀκολουθήσαντες ἐν πίστει, δεῦτε ἀπολαύετε, ἃ ἠτοίμασα ὑμῖν, βραβεῖα, καὶ στέφη τὰ οὐράνια.

Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε, δίδαξόν με τὰ δικαιώματά Σου.

Εἰκὼν εἰμι, τῆς ἀρρήτου δόξης Σου, εἰ καὶ στίγματα φέρω πταισμάτων· οἰκτείρησον τὸ Σὸν πλάσμα, Δέσποτα, καὶ καθάρισον Σῆ εὐσπλαγχνία· καὶ τὴν ποθεινὴν πατρίδα παράσχου μοι Παραδείσου πάλιν ποιῶν πολίτην με.

Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε, δίδαξόν με τὰ δικαιώματά Σου.

Ὁ πάλαι μὲν, ἐκ μὴ ὄντων πλάσας με, καὶ εἰκόνι Σου θεία τιμήσας, παραβάσει ἐντολῆς δὲ πάλιν με ἐπιστρέψας εἰς γῆν ἐξ ἧς ἐλήφθην, εἰς τὸ καθ' ὁμοίωσιν ἐπανάγαγε, τὸ ἀρχαῖον κάλλος ἀναμορφώσασθαι.

Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε, δίδαξόν με τὰ δικαιώματά Σου.

Ἀνάπαυσον, ὁ Θεός, τοὺς δούλους Σου, καὶ κατάταξον αὐτοὺς ἐν Παραδείσῳ, ὅπου χοροὶ, τῶν Ἁγίων, Κύριε, καὶ οἱ Δίκαιοι, ἐκ-

λάμπουσιν ὡς φωστῆρες· τοὺς κεκοιμημένους δούλους Σου ἀνά-
 παυσον, παρορῶν αὐτῶν πάντα τὰ ἐγκλήματα.

Δόξα. Τριαδικόν.

Τὸ τριλαμπές, τῆς μιᾶς Θεότητος, εὐσεβῶς ὑμνήσωμεν βοῶν-
 τες· Ἅγιος εἶ, ὁ Πατὴρ ὁ ἄναρχος, ὁ συνάναρχος Υἱὸς καὶ τὸ θεῖον
 Πνεῦμα· φώτισον ἡμᾶς, πίστει Σοι λατρεύοντας, καὶ τοῦ αἰωνίου
 πυρὸς ἐξάρπασον.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Χαῖρε σεμνή, ἡ Θεὸν σαρκὶ τεκοῦσα, εἰς πάντων σωτηρίαν, δι'
 ἧς γένος τῶν ἀνθρώπων, εὔρατο τὴν σωτηρίαν· διὰ Σοῦ εὔροιμεν
 Παράδεισον, Θεοτόκε ἀγνή εὐλογημένη.

Ἀλληλοῦα, Ἀλληλοῦα, Ἀλληλοῦα, δόξα Σοι, ὁ Θεός (ἐκ γ').

Ὁ ἱερεὺς τὴν δέησιν ὑπὲρ τῶν Κεκοιμημένων·

Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός Σου, δεόμεθά Σου,
 ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον.

Ὁ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον (γ').

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ ἀναπαύσεως πάντων τῶν ἐπ' ἐλπίδι ἀναστα-
 σεως ζωῆς αἰωνίου κεκοιμημένων εὐσεβῶς ὀρθοδόξων χριστιανῶν,
 βασιλέων, πατριαρχῶν, ἀρχιερέων, ἱερέων, ἱερομονάχων, ἱεροδια-
 κόνων, μοναχῶν, μοναζουσῶν, πατέρων, προπατόρων, πάππων,
 προπάππων, γονέων, τέκνων, ἀδελφῶν καὶ συγγενῶν ἡμῶν, ἐκ τῶν
 ἀπ' ἀρχῆς καὶ μέχρι τῶν ἐσχάτων, καὶ ὑπὲρ τοῦ συγχωρηθῆναι
 αὐτοῖς πᾶν πλημμέλημα ἐκούσιόν τε καὶ ἀκούσιον.

Ὁ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον (γ').

Ὅπως Κύριος ὁ Θεὸς τάξη τὰς ψυχὰς αὐτῶν ἔνθα οἱ δίκαιοι
 ἀναπαύονται· τὰ ἐλέη τοῦ Θεοῦ, τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, καὶ
 ἄφεσιν τῶν αὐτῶν ἁμαρτιῶν, παρὰ Χριστῷ τῷ ἀθανάτῳ Βασιλεῖ καὶ
 Θεῷ ἡμῶν αἰτησώμεθα.

Ὁ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον (γ').

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον (ἄπαξ).

Ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχὴν·

Ὁ Θεὸς τῶν πνευμάτων καὶ πάσης σαρκός..., καὶ τὴν ἐκφώνησιν·

Ὅτι Σὺ εἶ ἡ ἀνάστασις ἡ ζωὴ καὶ ἡ ἀνάπαυσις τῶν κεκοιμημένων δούλων Σου, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ Σου Πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ Σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Καὶ ψάλλονται τὰ ἐξῆς **Καθίσματα** (τὰ μετὰ τὰ Εὐλογητάρια)·

Ἦχος πλ. α'.

Ἀνάπαυσον, Σωτὴρ ἡμῶν, μετὰ δικαίων τοὺς δούλους Σου καὶ τούτους κατασκήνωσον ἐν ταῖς αὐλαῖς Σου, καθὼς γέγραπται, παρορῶν ὡς ἀγαθὸς τὰ πλημμελήματα αὐτῶν, τὰ ἐκούσια καὶ τὰ ἀκούσια καὶ πάντα τὰ ἐν ἀγνοίᾳ καὶ γνώσει φιλάνθρωπε.

Δόξα. Καὶ πάλιν τὸ τέλος.

Καὶ πάντα τὰ ἐν ἀγνοίᾳ καὶ γνώσει φιλάνθρωπε.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Ὁ ἐκ Παρθένου ἀνατείλας τῷ κόσμῳ, Χριστέ ὁ Θεός, υἱὸς φωτὸς δι' αὐτῆς ἀναδείξας, ἐλέησον ἡμᾶς.

Καὶ εὐθὺς ἀναγινώσκεται ὁ **Ν' Ψαλμὸς** (χῦμα).

Ν΄ Ψαλμός (50)

Ἐλέησόν με, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός Σου, καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τῶν οἰκτιρμῶν Σου ἐξάλειψον τὸ ἀνόμημά μου. Ἐπὶ πλεῖον πλῦνόν με ἀπὸ τῆς ἀνομίας μου καὶ ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας μου καθάρισόν με. Ὅτι τὴν ἀνομίαν μου ἐγὼ γινώσκω, καὶ ἡ ἁμαρτία μου ἐνώπιόν μου ἐστὶ διαπαντός. Σοὶ μόνῳ ἤμαρτον, καὶ τὸ πονηρὸν ἐνώπιόν Σου ἐποίησα. Ὅπως ἂν δικαιωθῆς ἐν τοῖς λόγοις Σου, καὶ νικήσης ἐν τῷ κρίνεσθαί Σε. Ἴδου γὰρ ἐν ἀνομίαις συνελήφθην, καὶ ἐν ἁμαρτίαις ἐκίσσησέ με ἡ μήτηρ μου. Ἴδου γὰρ ἀλήθειαν ἠγάπησας· τὰ ἄδηλα καὶ τὰ κρύφια τῆς σοφίας Σου ἐδήλωσάς μοι. Ῥαντιεῖς με ὑσώπω, καὶ καθαρισθήσομαι· πλυνεῖς με, καὶ ὑπὲρ χιόνα λευκανθήσομαι. Ἀκουτιεῖς μοι ἀγαλλίασιν καὶ εὐφροσύνην· ἀγαλλιάσονται ὅστέα τεταπεινωμένα. Ἀπόστρεψον τὸ πρόσωπόν Σου ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν μου, καὶ πάσας τὰς ἀνομίας μου ἐξάλειψον. Καρδίαν καθαρὰν κτίσον ἐν ἐμοί, ὁ Θεός, καὶ πνεῦμα εὐθὲς ἐγκαίνισον ἐν τοῖς ἐγκάτοις μου. Μὴ ἀπορρίψης με ἀπὸ τοῦ προσώπου Σου, καὶ τὸ Πνεῦμά Σου τὸ Ἅγιον μὴ ἀντανέλης ἀπ' ἐμοῦ. Ἀπόδος μοι τὴν ἀγαλλίασιν τοῦ σωτηρίου Σου, καὶ πνεύματι ἡγεμονικῷ στήριξόν με. Διδάξω ἀνόμους τὰς ὁδοὺς Σου, καὶ ἀσεβεῖς ἐπὶ Σε ἐπιστρέψουσι. Ῥῦσαί με ἐξ αἱμάτων, ὁ Θεός, ὁ Θεὸς τῆς σωτηρίας μου· ἀγαλλιάσεται ἡ γλῶσσά μου τὴν δικαιοσύνην Σου. Κύριε, τὰ χεῖλη μου ἀνοίξεις, καὶ τὸ στόμα μου ἀναγγελεῖ τὴν αἴνεσίν Σου. Ὅτι, εἰ ἠθέλησας θυσίαν, ἔδωκα ἄν· ὀλοκαυτώματα οὐκ εὐδοκήσεις. Θυσία τῷ Θεῷ, πνεῦμα συντετριμμένον, καρδίαν συντετριμμένην καὶ τεταπεινωμένην ὁ Θεὸς οὐκ ἐξουδενώσει. Ἀγάθυνον, Κύριε, ἐν τῇ εὐδοκίᾳ Σου τὴν Σιών, καὶ οἰκοδομηθήτω τὰ τεῖχη Ἱερουσαλήμ. Τότε εὐδοκήσεις θυσίαν δικαιοσύνης, ἀναφορὰν καὶ ὀλοκαυτώματα. Τότε ἀνοίσουσιν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριόν Σου μόσχους.

Εἶτα οἱ Κανόνες.

Κανόνες – Κοντάκιον – Συναξάριον

Κανόνες¹²⁰ λέγομεν ἐκ τοῦ Μηναίου καὶ ἐκ τῆς Παρακλητικῆς¹²¹.

Α'. Ἄν ἡ ἀκολουθία τοῦ Μηναίου ἔχει ἕναν κανόνα, τότε λέγεται πρῶτος ὁ Κανὼν τοῦ Μηναίου¹²², καὶ δεῦτερος καὶ τρίτος, οἱ δύο Κανόνες τῆς Παρακλητικῆς (μὲ τὸν β' Κανόνα τῆς Παρακλητικῆς, ἦτοι τὸν Νεκρώσιμον Κανόνα, τελευταῖον¹²³). Ἄν ἡ ἀκολουθία τοῦ Μηναίου ἔχει δύο κανόνες, τότε λέγονται πρῶτος καὶ δεῦτερος, οἱ δύο Κανόνες Μηναίου, καὶ τρίτος, ὁ Νεκρώσιμος Κανὼν¹²³ (παραλείπεται ὁ α' κανὼν τῆς Παρακλητικῆς).

Β'. Κατ' ἄλλους [ΣΤ, σ. 110], λέγεται ὁ Κανὼν τοῦ Ἁγίου τελευταῖος ὅπως εἰς τὰς καθημερινάς. Ὅμως τὸ ἰσχύον τυπικὸν τῆς Ἐκκλησίας ΤΜΕ ὡς προαναφέρθη ἔχει τὸν Κανόνα τοῦ Ἁγίου πρῶτον (εἰς ἀντιστοιχοῦς περιπτώσεις).

Σὺ δὲ ποιεῖ ὡς βούλει (ἐκτὸς Μ. Τεσσαρακοστῆς, εἰς τὴν ὁποίαν πάντα ὁ τοῦ Μηναίου κανὼν λέγεται πρῶτος), ἡ τάξις εἰς τοὺς Κανόνας παρακάτω εἶναι γενικευμένη.

Εἰς τὸ προτελευταῖον τροπάριον ἐκάστης ᾠδῆς λέγομεν, Δόξα, καὶ εἰς τὸ τελευταῖον, Καὶ νῦν. Διὰ τὰ ὑπόλοιπα τροπάρια, πλὴν τῶν εἰρμῶν, λέγε τοὺς προσαλλόμενους στίχους⁸⁷, εἰς σελ. 157.

Οἱ Κανόνες ψάλλονται οὕτω:

¹²⁰ Ἐν τῇ Μ. Τεσσαρακοστῇ (τὰ Σάββατα τῆς β', γ', καὶ δ' ἑβδομάδος τῶν Νηστειῶν ἔχουν τετραῶδια – εἰς τὴν ζ', ζ', η', καὶ θ' ᾠδῆν, καὶ οὐχὶ τριῶδια) [γίνεται καὶ ἡ στιχολογία (ἀνάγνωσις) τῶν ἐννέα Ὠδῶν τοῦ Ψαλτηρίου (βλ. λεπτομέρειες εἰς σ. 99), καὶ] ἐπειδὴ τὸ Σάββατον τὰ τετραῶδια ἔχουν ζ' ᾠδῆν, ἀφ' ε' ᾠδῆς θὰ ψαλλεῖ ὁ εἰρμὸς τοῦ τελευταίου τετραῶδιου καὶ οὐχὶ τοῦ Μηναίου.

¹²¹ Ἐκ τοῦ Τριῶδιου (ἀντὶ τῆς Παρακλητικῆς) ἐν τῇ Μ. Τεσσαρακοστῇ, ὁπότε καὶ λέγεται ὁ τοῦ Μηναίου κανὼν μετὰ τῶν Εἰρμῶν [καὶ ὁ κανὼν τοῦ Ἁγίου τοῦ Ναοῦ] μέχρι καὶ τῆς ε' ᾠδῆς, ἀφοῦ ἀπὸ τὴν ζ' ᾠδῆν ἀρχίζουν τὰ τετραῶδια τοῦ Σαββάτου.

¹²² [ΤΜΕ, σ. 335, 339], [ΗΟΠ(2007), σ. 126], [ΤΑΣ, ἀπορ., κεφ. 4δ'], [ΤΟΕ, σ. 105]. Πρβλ. [ΤΓΡ, σ. 207, 208, 211], [ΤΣ, σ. 23].

¹²³ Οἱ Εἰρμοὶ τῶν γ', ζ', η', θ' Ὠδῶν τῶν Νεκρωσίμων Κανόνων εἰς τὴν σ. 147.

Ὡδή α΄.

ὁ πρῶτος κανὼν με τὸν εἰρμὸν αὐτοῦ, εἰς δ΄,
ὁ δεῦτερος κανὼν ἄνευ εἰρμοῦ, εἰς δ΄,
καὶ τελευταῖος, ὁ τρίτος κανὼν ἄνευ εἰρμοῦ εἰς δ΄.

Ὡδή γ΄.

ὁ πρῶτος κανὼν με τὸν εἰρμὸν αὐτοῦ, εἰς δ΄,
ὁ δεῦτερος κανὼν, ἄνευ εἰρμοῦ, εἰς δ΄,
καὶ τελευταῖος, ὁ τρίτος κανὼν ἄνευ εἰρμοῦ εἰς δ΄,

καὶ **ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τῆς γ΄ ᾠδῆς** τοῦ τελευταίου ψαλλέντος κανόνος, ἀπὸ τὸν δεξιὸν χορὸν.

Ὁ ἱερεὺς τὴν μικρὰν Συναπτὴν («**Αἴτησιν**»):

Ἔτι καὶ ἔτι, ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς ὁ Θεός, τῇ Σῆ χάριτι.

Ὁ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον ἢ Ἀμήν⁷⁴.

Τῆς Παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου, Δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας (Ὑπεραγία Θεοτόκε σῶσον ἡμᾶς), μετὰ πάντων τῶν Ἁγίων μνημονεύσαντες, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους, καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ ἀναγνώστης· Σοί, Κύριε.

Ἔτι Σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Καὶ ψάλλονται τὰ **Μεσῳδία Καθίσματα** (με Δόξα, Καὶ νῦν), ἦτοι τὰ Καθίσματα τοῦ Μηναίου μετὰ τὴν γ΄ ᾠδὴν.

Εἶτα⁸⁹, ὁμοίως μὲ τις προαναφερθεῖσες, ἀναγινώσκονται χάριν συντομίας (ἢ καὶ ψάλλονται) αἱ δ΄, ε΄ ᾠδαὶ τῶν κανόνων.

Ἡ **ζ΄ ᾠδή** τῶν κανόνων¹²⁴, καὶ **ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τῆς ζ΄ ᾠδῆς** τοῦ τελευταίου ψαλλέντος κανόνος, ἀπὸ τὸν ἀριστερὸν χορὸν.

Ὁ ἱερεὺς τὴν μικρὰν Συναπτήν («**Αἴτησιν**»), καὶ τὴν ἐκφώνησιν·

Σὺ γὰρ εἶ ὁ Βασιλεὺς τῆς εἰρήνης, καὶ Σωτὴρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Καὶ ἀναγινώσκεται τὸ **Κοντάκιον** τοῦ Ἁγίου ἐκ τοῦ Μηναίου. Ἐὰν δὲν ἔχει, λέγομεν τὸ κάτωθι Νεκρώσιμον μετὰ τοῦ Οἴκου·

Κοντάκιον Νεκρώσιμον.

Ἦχος πλ. δ΄.

Μετὰ τῶν Ἁγίων ἀνάπαυσον Χριστέ, τὰς ψυχὰς τῶν δούλων Σου, ἔνθα οὐκ ἔστι πόνος, οὐ λύπη, οὐ στεναγμὸς, ἀλλὰ ζωὴ ἀτελεύτητος.

Ὁ Οἶκος.

Αὐτὸς μόνος ὑπάρχεις ἀθάνατος, ὁ ποιήσας καὶ πλάσας τὸν ἄνθρωπον· οἱ βροτοὶ οὖν ἐκ γῆς διεπλάσθημεν, καὶ εἰς γῆν τὴν αὐτὴν πορευσόμεθα, καθὼς ἐκέλευσας ὁ πλάσας με, καὶ εἰπὼν μοι· Ὅτι γῆ εἶ, καὶ εἰς γῆν ἀπελεύση· ὅπου πάντες βροτοὶ πορευσόμεθα, ἐπιτάφιον θρῆνον ποιοῦντες ᾠδὴν τό, Ἀλληλούια.

¹²⁴ Εἰς τὰ Σάββατα τῆς β΄, γ΄ καὶ δ΄ ἑβδομάδος τῶν Νηστειῶν, ἄρχονται τὰ τετραῶδια ἀπὸ τὴν ζ΄ ᾠδῆν, ὅποτε καὶ ἡ σειρά εἰς τὰς ᾠδὰς (ζ΄, ζ΄, η΄, θ΄) τῶν κανόνων εἶναι: πρῶτος ὁ κανὼν τοῦ μηναίου μετὰ τῶν εἰρμῶν [καταλιμπανομένου τοῦ κανόνος τοῦ Ἁγίου τοῦ Ναοῦ] καὶ εἶτα οἱ δύο κανόνες τῶν τετραῶδιων. Βλ. [TP, Σάββατον β΄ ἑβδομάδος πρωί].

Καὶ εὐθὺς ἀναγινώσκεται τὸ **Συναξάριον τοῦ Μηναίου**.

Σημείωσις. Καταβασίαι δὲν ψάλλονται, διότι ὁ Ἅγιος τῆς ἡμέρας δὲν εἶναι ἐορταζόμενος εἰς ἡ' (πλήρως ἐορταζόμενος ἢ ἐπισήμως ἐορταζόμενος)· **λέγομεν ἀντ' αὐτῶν τοὺς Εἰρμούς** τῶν γ', ζ', η' καὶ θ' ᾠδῶν, εἰς τὴν οἰκείαν τῶν θέσιν, ὡς προβλέπει τὸ τυπικόν.

[Εἶτα⁹¹, ἀναγινώσκονται χάριν συντομίας (ἢ καὶ ψάλλονται) αἱ ζ', η' ᾠδαί⁹² τῶν κανόνων]

καὶ **ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τῆς η' ᾠδῆς** τοῦ τελευταίου ψαλλέντος κανόνος¹²⁴, μετὰ τοῦ Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν καὶ προσκυνοῦμεν τὸν Κύριον, ἀπὸ τὸν ἀριστερὸν χορὸν.

Τιμιωτέρα – Ὠδὴ Ἐνάτη

Ὠδὴ τῆς Θεοτόκου (Λουκ. α' 46)

Τὸν Υἱὸν ὑμνεῖ καὶ Θεόν, Μήτηρ Κόρη.

Ὁ ἱερεύς·

Τὴν Θεοτόκον καὶ Μητέρα τοῦ Φωτός, ἐν ὕμνοις τιμῶντες, μεγαλύνωμεν.

Κατερχόμενοι τοῦ στασιδίου στιχολογοῦμεν τὴν «**Τιμιωτέραν**» (Ὠδὴ θ' τῆς Θεοτόκου), εἰς τὸν ἦχον τοῦ τελευταίου ψαλλέντος κανόνος⁹³.

Στίχ. α'. Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον καὶ ἠγαλλίασε τὸ πνευμά μου ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ Σωτῆρί μου.

Τὴν Τιμιωτέραν τῶν Χερουβεὶμ, καὶ ἐνδοξοτέραν ἀσυγκρίτως τῶν Σεραφεὶμ, τὴν ἀδιαφθόρως, Θεὸν Λόγον τεκοῦσαν, τὴν ὄντως Θεοτόκον, **Σὲ** μεγαλύνομεν.

Στίχ. β΄. Ὅτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπεινωσιν τῆς δούλης Αὐτοῦ· ἰδοὺ γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν μακαριοῦσί με πᾶσαι αἱ γενεαί.

Τὴν Τιμιωτέραν τῶν Χερουβεὶμ...

Στίχ. γ΄. Ὅτι ἐποίησέ μοι μεγαλεῖα ὁ Δυνατὸς καὶ ἅγιον τὸ ὄνομα Αὐτοῦ· καὶ τὸ ἔλεος Αὐτοῦ εἰς γενεὰν καὶ γενεὰν τοῖς φοβουμένοις Αὐτόν.

Τὴν Τιμιωτέραν τῶν Χερουβεὶμ...

Στίχ. δ΄. Ἐποίησε κράτος ἐν βραχίονι Αὐτοῦ, διεσκόρπισεν ὑπερηφάνους διανοίᾳ καρδίας αὐτῶν.

Τὴν Τιμιωτέραν τῶν Χερουβεὶμ...

Στίχ. ε΄. Καθεῖλε δυνάστας ἀπὸ θρόνων καὶ ὕψωσε ταπεινοὺς· πεινῶντας ἐνέπλησεν ἀγαθῶν καὶ πλουτοῦντας ἐξαπέστειλε κενούς.

Τὴν Τιμιωτέραν τῶν Χερουβεὶμ...

Στίχ. ς΄. Ἀντελάβετο Ἰσραὴλ παιδὸς Αὐτοῦ μνησθῆναι ἐλέους, καθὼς ἐλάλησε πρὸς τοὺς Πατέρας ἡμῶν, τῷ Ἀβραάμ καὶ τῷ σπέρματι Αὐτοῦ ἕως αἰῶνος.

Τὴν Τιμιωτέραν τῶν Χερουβεὶμ...

[Ἐῖτα, ψάλλεται ἡ θ΄ ᾠδὴ τῶν κανόνων]

καὶ **ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τῆς θ΄ ᾠδῆς** τοῦ τελευταίου ψαλλέντος κανόνος¹²⁴, ἀπὸ τὸν δεξιὸν χορὸν.

Εὐθὺς τὸ **Ἄξιόν ἐστιν** (ὁμόηχον, εἰς σύντομον μέλος)·

Ἄξιόν ἐστιν ὡς ἀληθῶς, μακαρίζειν Σε τὴν Θεοτόκον, τὴν ἀειμακάριστον καὶ παναμώμητον καὶ Μητέρα τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. Τὴν τιμιωτέραν τῶν Χερουβείμ καὶ ἐνδοξοτέραν ἀσυγκρίτως τῶν Σεραφεείμ, τὴν ἀδιαφθόρως Θεὸν Λόγον τεκοῦσαν· τὴν ὄντως Θεοτόκον Σε μεγαλύνομεν.

Ὁ ἱερεὺς τὴν μικρὰν Συναπτὴν («**Αἴτησιν**»), καὶ τὴν ἐκφώνησιν·

Ὅτι Σε αἰνοῦσι πᾶσαι αἱ Δυνάμεις τῶν οὐρανῶν, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπουσι, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Ἐξαποστειλάρια

Εἶτα ψάλλονται τὰ **Ἐξαποστειλάρια** ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

Ἐὰν δὲν ἔχει, λέγομεν [(χῶμα) τὸ φωταγωγικὸν τοῦ ἤχου δίς¹²⁵, σ. 103, καὶ] τὰ κάτωθι (βλ. [ΤΜΕ, σ. 339], [ΔΕΕ(2003)]· εἰς τὸν ἀΐχον, ἐὰν βούλει, λέγε τὰ Ἐξαποστειλάρια ὡς ἔχουν εἰς τὴν Παρακλητικὴν).

Νεκρώσιμον Ἐξαποστειλάριον.

Ἦχος γ'. Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἄστροις.

Ὁ καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων, ἐξουσιάζων ὡς Θεός, ἀνάπαυσον τοὺς Σοὺς δούλους, ἐν ταῖς σκηναῖς τῶν ἐκλεκτῶν· εἰ γὰρ καὶ ἡμαρτον Σῶτερ, ἀλλ' οὐκ ἀπέστησαν ἐκ Σοῦ.

¹²⁵ Συμπληροῦντες ἐν μὲν τῷ πρώτῳ· Πρεσβείαις, Κύριε, τῶν Ἁγίων Σου, ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ· Πρεσβείαις, Κύριε, τῆς Θεοτόκου [ΤΡ, Σάββατον β' ἑβδομάδος πρωί].

Θεοτοκίον.¹²⁶

Ἦχος β΄. Τῶν Μαθητῶν ὁρώντων Σε.

Ἡμεῖς ἐν Σοὶ καυχώμεθα Θεοτόκε, καὶ εἰς Θεόν Σε ἔχομεν προστασίαν· ἔκτεινον τὴν χειρὰ Σου τὴν ἄμαχον, καὶ θραύσον τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν· Σοῖς ἐξαπόστειλον δούλοις, βοήθειαν ἐξ Ἁγίου.

Καὶ εὐθὺς ψάλλονται οἱ **Αἶνοι** εἰς τὸν ἦχον τῆς ἐβδομάδος (τῶν στιχηρῶν).

Αἶνοι

Ψαλμός ρμη΄. (148)

Πᾶσα πνοὴ αἰνεσάτω τὸν Κύριον. Αἰνεῖτε τὸν Κύριον ἐκ τῶν οὐρανῶν· αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐν τοῖς Ὑψίστοις. Σοὶ πρέπει ὕμνος τῷ Θεῷ.

Αἰνεῖτε Αὐτόν, πάντες οἱ Ἄγγελοι Αὐτοῦ· αἰνεῖτε Αὐτόν, πᾶσαι αἱ Δυνάμεις Αὐτοῦ. Σοὶ πρέπει ὕμνος τῷ Θεῷ.

[Αἰνεῖτε Αὐτόν, ἥλιος καὶ σελήνη·... (βλ. σ. 60, μέχρι καὶ τοῦ στίχου, Αἰνεῖτε τὸν Θεὸν ἐν τοῖς Ἁγίοις Αὐτοῦ)].

Ἰστῶμεν **στίχους δ΄** καὶ ψάλλομεν τὰ **δ΄** **Μαρτυρικὰ τοῦ ἡχου**, ἐκ τῆς Παρακλητικῆς¹²⁷, ἐπιγραφόμενα ἐνίοτε «Ἀπόστιχα τῶν Αἰῶνων Μαρτυρικὰ» (ἐὰν εἶναι τρία δευτέρωσε τὸ πρῶτον).

Στίχ. α΄. Αἰνεῖτε Αὐτόν ἐπὶ ταῖς δυναστείαις Αὐτοῦ· αἰνεῖτε Αὐτόν κατὰ τὸ πλῆθος τῆς μεγαλωσύνης Αὐτοῦ.

¹²⁶ Ἐὰν δὲν πεῖς Θεοτοκίον [ΤΓΡ, σ. 208], [ΤΡ, Σάββατον β΄ ἐβδομάδος πρῶί], πρέπει ἀπαραιτήτως νὰ πεῖς τὸ φωταγωγικόν.

¹²⁷ Τὰ ιδιόμελα ἐκ τοῦ Τριωδίου (ἀντὶ τῆς Παρακλητικῆς) ἐν τῇ Μ. Τεσσαρακοστῇ (ζήτει εἰς τὸ τέλος τοῦ βιβλίου τοῦ Τριωδίου).

Στίχ. β'. Αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐν ἤχῳ σάλπιγγος· αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐν ψαλτηρίῳ καὶ κιθάρα.

Στίχ. γ'. Αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐν τυμπάνῳ καὶ χορῶ· αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐν χορδαῖς καὶ ὄργάνῳ.

Στίχ. δ'. Αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐν κυμβάλοις εὐήχοις· αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐν κυμβάλοις ἀλαλαγμοῦ. Πᾶσα πνοὴ αἰνεσάτω τὸν Κύριον.

Δόξα, τὸ Νεκρώσιμον (ἐὰν ὑπάρχει· ἐὰν μὴ, Δόξα), **Καὶ νῦν**, τὸ Θεοτοκίον (αὐτοῦ).

Μικρὰ Δοξολογία

Ὁ ἀναγνώστης (χῦμα)·

Σοὶ δόξα πρέπει, Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία. Ὑμνοῦμέν Σε, εὐλογοῦμέν Σε, προσκυνοῦμέν Σε, δοξολογοῦμέν Σε, εὐχαριστοῦμέν Σοι, διὰ τὴν μεγάλην Σου δόξαν. Κύριε Βασιλεῦ, ἐπουράνιε Θεέ, Πάτερ Παντοκράτορ· Κύριε Υἱὲ μονογενές, Ἰησοῦ Χριστέ, καὶ Ἅγιον Πνεῦμα. Κύριε ὁ Θεός, ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ Υἱὸς τοῦ Πατρός, ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου, ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ αἴρων τὰς ἁμαρτίας τοῦ κόσμου. Πρόσδεξαι τὴν δέησιν ἡμῶν, ὁ καθήμενος ἐν δεξιᾷ τοῦ Πατρός, καὶ ἐλέησον ἡμᾶς. Ὅτι Σὺ εἶ ὁ μόνος Ἅγιος, Σὺ εἶ ὁ μόνος Κύριος, Ἰησοῦς Χριστός, εἰς δόξαν Θεοῦ Πατρός. Ἀμήν. Καθ' ἐκάστην ἡμέραν εὐλογήσω Σε, καὶ αἰνέσω τὸ ὄνομά Σου εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος. Κύριε, καταφυγὴ ἐγενήθης ἡμῖν, ἐν γενεᾷ καὶ γενεᾷ. Ἐγὼ εἶπα· Κύριε, ἐλέησόν με· ἴασαι τὴν ψυχὴν μου, ὅτι ἥμαρτόν Σοι. Κύριε, πρὸς Σὲ κατέφυγον· δίδαξόν με τοῦ ποιεῖν τὸ θέλημά Σου, ὅτι Σὺ εἶ ὁ Θεός μου. Ὅτι παρὰ Σοὶ πηγὴ ζωῆς· ἐν τῷ φωτί Σου ὀψόμεθα φῶς. Παρά-

τεινον τὸ ἔλεός Σου τοῖς γινώσκουσί Σε. Καταξιώσον, Κύριε, ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἀναμαρτήτους φυλαχθῆναι ἡμᾶς. Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε, ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ αἰνετὸν καὶ δεδοξασμένον τὸ ὄνομά Σου εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν. Γένοιτο, Κύριε, τὸ ἔλεός Σου ἐφ' ἡμᾶς, καθάπερ ἠλπίσαμεν ἐπὶ Σέ. Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε· δίδαξόν με τὰ δικαιώματά Σου. Εὐλογητὸς εἶ, Δέσποτα· συνέτισόν με τὰ δικαιώματά Σου. Εὐλογητὸς εἶ, Ἄγιε· φώτισόν με τοῖς δικαιώμασί Σου. Κύριε, τὸ ἔλεός Σου εἰς τὸν αἰῶνα· τὰ ἔργα τῶν χειρῶν Σου μὴ παρίδης. Σοὶ πρέπει αἶνος, Σοὶ πρέπει ὕμνος, Σοὶ δόξα πρέπει, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ ἱερεὺς τὴν Δέησιν, ἤτοι τὰ «Πληρωτικά»·

Πληρώσωμεν τὴν ἐρωτηθῆναι δέησιν ἡμῶν τῷ Κυρίῳ.

Ὁ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῇ Σῇ χάριτι.

Ὁ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον ἢ Ἀμήν⁷⁴.

Τὴν ἡμέραν πᾶσαν, τελείαν, ἀγίαν, εἰρηνικὴν καὶ ἀναμάρτητον, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Ὁ ἀναγνώστης· Παράσχου Κύριε.

Ἄγγελον εἰρήνης, πιστὸν ὁδηγόν, φύλακα τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Ὁ ἀναγνώστης· Παράσχου Κύριε.

Συγγνώμην καὶ ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν καὶ τῶν πλημμελημάτων ἡμῶν, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Ὁ ἀναγνώστης· Παράσχου Κύριε.

Τὰ καλὰ καὶ συμφέροντα ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν, καὶ εἰρήνην τῷ κόσμῳ, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Ὁ ἀναγνώστης· Παράσχου Κύριε.

Τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἐν εἰρήνῃ καὶ μετανοίᾳ ἐκτελέσαι, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Ὁ ἀναγνώστης· Παράσχου Κύριε.

Χριστιανὰ τὰ τέλη τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἀνώδυνα, ἀνεπαίσχοντα, εἰρηνικά, καὶ καλὴν ἀπολογίαὶν τὴν ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ, αἰτησώμεθα.

Ὁ ἀναγνώστης· Παράσχου Κύριε.

Τῆς Παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου, Δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας (Ἐπεραγία Θεοτόκε σῶσον ἡμᾶς), μετὰ πάντων τῶν Ἁγίων μνημονεύσαντες, ἑαυτοῦς καὶ ἀλλήλους καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ ἀναγνώστης· Σοί, Κύριε.

Ὅτι Θεὸς ἐλέους, οἰκτιρμῶν, καὶ φιλανθρωπίας ὑπάρχεις, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ ἀναγνώστης· Καὶ τῷ πνεύματί σου.

Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

Ὁ ἀναγνώστης· Σοί, Κύριε.

Σὸν γάρ ἐστι τὸ ἐλεεῖν καὶ σῶζειν ἡμᾶς, ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Ἀπόστιχα τῶν Αἰῶν

Καὶ ψάλλονται (ἐκ τῆς Παρακλητικῆς¹²⁸, κείμενα εἰς τὸ τέλος τοῦ Ὅρθρου) τὰ νεκρώσιμα προσόμοια, ἐπιγραφόμενα καὶ ὡς **Ἀπόστιχα τοῦ κυροῦ Θεοφάνους**, μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν·

¹²⁸ Ἐν τῇ Μ. Τεσσαρακοστῇ, ζῆτει εἰς τὸ τέλος τοῦ βιβλίου τοῦ Τριωδίου (ἀντὶ τῆς Παρακλητικῆς), ὡς κεῖνται.

Τὸ πρῶτον ἄνευ στίχου. Διὰ τὰ ἐπόμενα·

Στίχ. β΄. Μακάριοι οὓς ἐξελέξω καὶ προσελάβου, Κύριε.

Στίχ. γ΄. Αἱ ψυχαὶ αὐτῶν ἐν ἀγαθοῖς ἀλλισθήσονται.

Στίχ. δ΄. Καὶ τὸ μνημόσυνον αὐτῶν εἰς γενεὰν καὶ γενεάν.

Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ Θεοτοκίον αὐτῶν.

Εἶτα, ὁ ἱερεὺς· **Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι...** (σ. 66).

Ὁ ἀναγνώστης, τὸ **τρισάγιον**, (σ. 66).

Ὁ ἱερεὺς· **Ὅτι Σοῦ ἐστὶν ἡ Βασιλεία...**

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Καὶ εὐθὺς ψάλλονται τὰ **Ἀπολυτίκια**·

Ἀπολυτίκια

Ἦχος β΄.

Ἀπόστολοι, μάρτυρες καὶ προφήται, ἱεράρχαι, ὅσοι καὶ δίκαιοι, οἱ καλῶς τὸν ἀγῶνα τελέσαντες καὶ τὴν πίστιν τηρήσαντες, παρρησίαν ἔχοντες πρὸς τὸν Σωτῆρα, ὑπὲρ ἡμῶν Αὐτὸν ὡς ἀγαθὸν ἱκετεύσατε σωθῆναι, δεόμεθα τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

(Δόξα. Νεκρώσιμον.

Μνήσθητι, Κύριε, ὡς ἀγαθὸς τῶν δούλων Σου καὶ ὅσα ἐν βίῳ ἡμάρτον συγχώρησον· οὐδεὶς γὰρ ἀναμάρτητος, εἰ μὴ Σὺ ὁ δυνάμενος καὶ τοῖς μεταστᾶσι δοῦναι τὴν ἀνάπαυσιν.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Μήτηρ Ἁγία ἡ τοῦ ἀφράστου Φωτός, ἀγγελικοῖς Σε ὕμνοις τιμῶντες, εὐσεβῶς μεγαλύνομεν.)¹²⁹

¹²⁹ [TME, σ. 48, 339], ἀλλὰ καλὸν εἶναι νὰ ψαλλοῦν, ὡς εἰς [ΔΕΕ(2003), σ. νγ΄].

Καὶ ἄρχεται ἡ Θεία Λειτουργία¹⁰⁰.

Στοιχεῖα Θείας Λειτουργίας

[Τὰ Τυπικὰ καὶ οἱ Μακαρισμοί¹³⁰, ἦ], τὰ συνήθη Ἀντίφωνα¹³¹.

Εἰσοδικόν· Δεῦτε προσκυνήσωμεν..., Σῶσον ἡμᾶς Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν Ἁγίοις θαυμαστός,...

Μετὰ τὴν εἴσοδον· τὰ ἀπολυτικά (τῆς ἡμέρας) «Ἀπόστολοι, μάρτυρες» καὶ «Μνήσθητι Κύριε», [τοῦ Ἁγίου τῆς ἡμέρας¹³²,] καὶ τοῦ Ἁγίου τοῦ Ναοῦ.

Κοντάκια· Μετὰ τῶν Ἁγίων¹³³, καὶ τό, Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως (σ. 142).

Τρισάγιον, Προκείμενον καὶ Ἀλληλουάριον τῆς ἡμέρας. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον· τῆς ἡμέρας¹³⁴.

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως· Ἄξιόν ἐστιν.

Κοινωνικόν· Μακάριοι, οὓς ἐξελέξω.

Μετὰ τὸ Σῶσον ὁ Θεός· Εἶδομεν τὸ Φῶς.

Ἐὰν δὲν τελεῖται Θεία Λειτουργία, βλ. σ. 70.

¹³⁰ Ἰστώμεν στίχους ς' καὶ ψάλλομεν μόνον τὰ ἐξ τροπάρια τῶν Μακαρισμῶν τοῦ Σαββάτου, εἰς τὸν ἦχον τῆς ἐβδομάδος, ἐκ τῆς Παρακλητικῆς [ΤΓΡ, σ. 209].

¹³¹ βλ. σ. 68.

¹³² Κατ' οἰκονομίαν καὶ εἰ βούλει, λέγε μόνον ἐνταῦθα τὸ Ἀπολυτικίον τοῦ Ἁγίου τῆς ἡμέρας, πρὸ αὐτοῦ τοῦ Ναοῦ.

¹³³ Σύμφωνα μετὰ τὸ [ΤΓΡ, σ. 209], πρὸ τοῦ πρώτου Κοντακίου λέγεται Δόξα, καὶ Καὶ νῦν, πρὸ τοῦ δευτέρου.

¹³⁴ [καὶ νεκρώσιμον· διὰ τὸν Ἀπόστολον «Οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν», διὰ δὲ τὸ Εὐαγγέλιον «Εἶπεν ὁ Κύριος πρὸς τοὺς ἐλληλυθότας», [ΤΓΡ, σ. 209].

Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος

«Οὐκ ἔστιν ἐξ ἑτέρας συνάξεως ἢ συνόδου τοσοῦτον κέρδος λαβόντας ἀπελθεῖν, ὅσον ἀπὸ τῆς ἐνταῦθα [ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ] διατριβῆς»

Χρυσοστομικὸν Ταμεῖον, Βενεδίκτου Ἱερομ. Ἀγιορείτου, σ. 405

π. Εὐμένιος Σαριδάκης

«Ὁ π. Εὐμένιος ἦτο εἰς τὸ ἔπακρον φιλακόλουθος, ὅσο ἐλάχιστοι μοναχοὶ ἢ ἱερεῖς. Μοῦ ἀρέσουν τὰ ἱερὰ γράμματα, ἔλεγε, μοῦ ἀρέσουν νὰ τὰ βλέπω, νὰ τὰ διαβάζω καὶ νὰ τὰ ἀκούω, μοῦ ἀρέσουν πολὺ. Εἶχε ἕναν ἀπέραντο σεβασμὸ στὰ Λειτουργικὰ βιβλία. Ὅλα γιὰ τὸν Παππούλη ἦταν ἱερὰ καὶ ἅγια γράμματα, φωτιστικά. Ἀτέρμονες Ἀκολουθίες εἶχε τὸ καθημερινὸ πρόγραμμα. Ὅχι μόνο δὲν παραλείπαμε τίποτε ἀπὸ τὴν εἰκοσιτετράωρη λατρευτικὴ Τάξι τῆς Ἐκκλησίας μας, ἀλλὰ προσθέταμε καὶ ἄλλα, δηλαδὴ Παρακλήσεις, Χαιρετισμοὺς καὶ ὄ,τι ἄλλο σκεπτόταν ἐκείνη τὴν στιγμὴ ἢ εὐαίσθητη ψυχὴ τοῦ Παππούλη μας. [...]

π. Εὐμένιος, Σίμωνος Μοναχοῦ, ἐκδ ζ΄, σ. 86

Κανὼν Ε΄ τῆς ἐν Γάγγρα Τοπικῆς Συνόδου

(ἐπικυρωθεὶς ἀπὸ τὰς Δ΄, ΣΤ΄ καὶ Ζ΄ Οἰκουμενικὰς Συνόδους)

«Εἴ τις διδάσκει τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ εὐκαταφρόνητον εἶναι, καὶ τὰς ἐν αὐτῷ συνάξεις, ἀνάθεμα ἔστω»

Καθημερινή Μ. Τεσσαρακοστής (έκτος Σαββάτου)

Ἀλληλούια

Ἀντὶ τοῦ Θεοῦ Κύριος, ψάλλεται τὸ Ἀλληλούια εἰς τὸν ἦχον τῆς ἐβδομάδος, μετὰ τῶν στίχων ὡς ἐξῆς·

Ἦχος τῆς ἐβδομάδος.

Στίχ. α'. Ἐκ νυκτὸς ὀρθρίζει τὸ πνεῦμά μου πρὸς Σέ, ὁ Θεός, διότι φῶς τὰ προστάγματά Σου ἐπὶ τῆς γῆς.

Ἀλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια.

Στίχ. β'. Δικαιοσύνην μάθετε, οἱ ἐνοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς.

Ἀλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια.

Στίχ. γ'. Ζῆλος λήψεται λαὸν ἀπαίδευτον, καὶ νῦν πῦρ τοὺς ὑπεναντίους ἔδεται.

Ἀλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια.

Στίχ. δ'. Πρόσθες αὐτοῖς κακά, Κύριε, πρόσθες αὐτοῖς κακὰ τοῖς ἐνδόξοις τῆς γῆς.

Ἀλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια.

Τριαδικοὶ Ὕμνοι

Ἀντὶ ἀπολυτικίων Ἁγίων, ψάλλονται οἱ Τριαδικοὶ ὕμνοι τοῦ ἦχου¹³⁵ τῆς ἐβδομάδος, ὡς τὸ τυπικὸν προβλέπει:

¹³⁵ Περιέχονται καὶ εἰς τὸ τέλος τοῦ βιβλίου τοῦ Τριψαλμοῦ.

Ὁ α΄ ὕμνος συμπληροῦται διὰ τοῦ χαρακτηριστικοῦ τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος, ἦτοι·

Τῆ Δευτέρᾳ· Προστασίαις τῶν Ἀσωμάτων σῶσον ἡμᾶς.

Τῆ Τρίτῃ· Πρεσβείαις τοῦ Προδρόμου σῶσον ἡμᾶς.

Τῆ Τετάρτῃ καὶ Παρασκευῇ· Δυνάμει τοῦ Σταυροῦ Σου σῶσον ἡμᾶς.

Τῆ Πέμπτῃ· Πρεσβείαις τῶν Ἀποστόλων σῶσον ἡμᾶς.

Εἰς τὸν β΄ ὕμνον (εἰς τὸ Δόξα), ποιοῦμεν μνεΐαν τοῦ Ἁγίου τοῦ Ναοῦ¹³⁶, ὡς ἐξῆς·

Πρεσβείαις τοῦ Ἁγίου (ἢ τῆς Ἁγίας) σῶσον ἡμᾶς.

Ἦχος α΄.

Σωματικαῖς μορφώσεσι, τῶν ἀσωμάτων Δυνάμεων, πρὸς νοερὰν καὶ ἄυλον ἀναγόμενοι ἔννοιαν, καὶ τρισαγίῳ μελωδήματι, τρισυποστάτου Θεότητος, ἐκδεχόμενοι ἔλλαμψιν, Χερουβικῶς βοήσωμεν τῷ μόνῳ Θεῷ· Ἁγιος, Ἁγιος, Ἁγιος εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ...

Δόξα.

Μετὰ πασῶν τῶν οὐρανίων Δυνάμεων, Χερουβικῶς Τῷ ἐν ὑψίστοις βοήσωμεν, τὸν τρισάγιον ἀναπέμποντες αἶνον· Ἁγιος, Ἁγιος, Ἁγιος εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ...

Καὶ νῦν.

Ἐξεγερθέντες τοῦ ὕπνου, προσπίπτομέν Σοι Ἀγαθέ, καὶ τῶν Ἀγγέλων τὸν ὕμνον βοῶμέν Σοι Δυνατέ· Ἁγιος, Ἁγιος, Ἁγιος εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, διὰ τῆς Θεοτόκου ἐλέησον ἡμᾶς.

¹³⁶ Ἄν ὁ Ναὸς τιμᾶται ἐπ' ὀνόματι Δεσποτικῆς ἢ Θεομητορικῆς Ἑορτῆς, ἡ συμπλήρωσις γίνεται ὡς καὶ εἰς τὸν α΄ ὕμνον, πλὴν τῆς Πέμπτης ὅπου ποιοῦμεν μνεΐαν τοῦ Ἁγίου Νικολάου.

Ἦχος β΄.

Τὰς ἄνω Δυνάμεις μιμούμενοι οἱ ἐπὶ γῆς, ἐπινίκιον ὕμνον προσφερομέν Σοι Ἀγαθέ· Ἅγιος, Ἅγιος, Ἅγιος εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ...

Δόξα.

Ἄκτιστε φύσις, ἡ τῶν ὄλων Δημιουργός, τὰ χεῖλη ἡμῶν ἄνοιξον, ὅπως ἀναγγέλλωμεν τὴν αἴνεσίν Σου βοῶντες· Ἅγιος, Ἅγιος, Ἅγιος εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ...

Καὶ νῦν.

Τῆς κλίνης καὶ τοῦ ὕπνου ἐξεγείρας με Κύριε, τὸν νοῦν μου φώτισον καὶ τὴν καρδίαν μου, καὶ τὰ χεῖλη μου ἄνοιξον, εἰς τὸ ὑμνεῖν Σε, Ἁγία Τριάς· Ἅγιος, Ἅγιος, Ἅγιος εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, διὰ τῆς Θεοτόκου ἐλέησον ἡμᾶς.

Ἦχος γ΄.

Τριάς ὁμοούσιε καὶ ἀδιαίρετε, Μονὰς τρισυπόστατε καὶ συναΐδιε, Σοὶ ὡς Θεῶ, τῶν Ἀγγέλων τὸν ὕμνον βοῶμεν· Ἅγιος, Ἅγιος, Ἅγιος εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ...

Δόξα.

Πατέρα ἄναρχον, Υἱὸν συνάναρχον, Πνεῦμα συναΐδιον, Θεότητα μίαν, Χερουβικῶς δοξολογεῖν, τολμῶντες λέγομεν· Ἅγιος, Ἅγιος, Ἅγιος εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ...

Καὶ νῦν.

Ἀθρόον ὁ Κριτῆς ἐπελεύσεται, καὶ ἐκάστου αἱ πράξεις γυμνωθήσονται· ἀλλὰ φόβῳ κράζωμεν, ἐν τῷ μέσῳ τῆς νυκτός· Ἅγιος, Ἅγιος, Ἅγιος εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, διὰ τῆς Θεοτόκου ἐλέησον ἡμᾶς.

Ἦχος δ΄.

Τῶν νοερῶν Σου λειτουργῶν, προσφέρειν οἱ θνητοὶ τὸν ὕμνον, τολμῶντες λέγομεν· Ἅγιος, Ἅγιος, Ἅγιος εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ...

Δόξα.

Ὡς αἱ τάξεις νῦν τῶν Ἀγγέλων ἐν Οὐρανῷ, καὶ στάσεις φόβῳ ἀνθρώπων ἐπὶ τῆς γῆς, ἐπνίκιον ὕμνον προσφερόμεν Σοι Ἀγαθέ· Ἅγιος, Ἅγιος, Ἅγιος εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ...

Καὶ νῦν.

Τὸν ἀναρχόν Σου Πατέρα, καὶ Σὲ Χριστὲ ὁ Θεός, καὶ τὸ πανάγιόν Σου Πνεῦμα, Χερουβικῶς δοξολογεῖν, τολμῶντες λέγομεν· Ἅγιος, Ἅγιος, Ἅγιος εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, διὰ τῆς Θεοτόκου ἐλέησον ἡμᾶς.

Ἦχος πλ. α΄.

Ἦμνωδίας ὁ καιρὸς, καὶ δεήσεως ὥρα, ἐκτενῶς βοήσωμεν τῷ μόνῳ Θεῷ· Ἅγιος, Ἅγιος, Ἅγιος εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ...

Δόξα.

Εἰκονίζειν τολμῶντες τὰ νοερά Σου στρατεύματα, Τριάς ἀναρχε, στόμασιν ἀναξίους βοῶμεν· Ἅγιος, Ἅγιος, Ἅγιος εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ...

Καὶ νῦν.

Ὁ ἐν μήτρᾳ Παρθενικῇ χωρηθεὶς, καὶ τῶν κόλπων τοῦ Πατρὸς μὴ χωρισθεὶς, σὺν Ἀγγέλοις καὶ ἡμᾶς Χριστὲ ὁ Θεός, πρόσδεξαι βοῶντάς Σοι· Ἅγιος, Ἅγιος, Ἅγιος εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, διὰ τῆς Θεοτόκου ἐλέησον ἡμᾶς.

Ἦχος πλ. β΄.

Παριστάμενα φόβῳ τὰ Χερουβείμ, ἐξιστάμενα τρόμῳ τὰ Σεραφίμ, τὸν τρισάγιον ὕμνον, προσφέρει ἀσιγήτῳ φωνῇ· μεθ' ὧν καὶ ἡμεῖς βοῶμεν οἱ ἁμαρτωλοί· Ἅγιος, Ἅγιος, Ἅγιος εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ...

Δόξα.

Ἀσωμάτοις στόμασιν, ἀσιγήτοις δοξολογίαις τὰ Ἐξαπτέρυγα ἄδουσί Σοι, τὸν τρισάγιον ὕμνον ὁ Θεὸς ἡμῶν· καὶ ἡμεῖς οἱ ἐπὶ γῆς, ἀναξίους χεῖλεσιν, αἶνόν Σοι ἀναπέμπομεν· Ἅγιος, Ἅγιος, Ἅγιος εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ...

Καὶ νῦν.

Τριαδικῆς Μονάδος Θεότητα, ἀσυγχύτῳ ἐνώσει δοξάσωμεν, καὶ τῶν Ἀγγέλων τὸν ὕμνον βοήσωμεν· Ἅγιος, Ἅγιος, Ἅγιος εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, διὰ τῆς Θεοτόκου ἐλέησον ἡμᾶς.

Ἦχος βαρῦς.

Ὁ ὑψίστῳ δυνάμει, Χερουβικῶς ἀνυμνούμενος, καὶ θεϊκῇ τῇ δόξῃ, Ἀγγελικῶς προσκυνούμενος, πρόσδεξαι καὶ ἡμᾶς τοὺς ἀμαρτωλοὺς, ἀναξίως τολμῶντας κραυγάζειν Σοι· Ἅγιος, Ἅγιος, Ἅγιος εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ...

Δόξα.

Ὡς ὕπνον τὸν ὄκνον ἀποθεμένη ψυχῇ, διόρθωσιν πρὸς ἔγερσιν δεῖξον τῷ Κριτῇ, καὶ ἐν φόβῳ βόησον· Ἅγιος, Ἅγιος, Ἅγιος εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ...

Καὶ νῦν.

Τῇ ἀπροσίτῳ Θεότητι, τῇ ἐν Μονάδι Τριάδι, τῶν Σεραφεῖμ τὸν τρισάγιον ἀναπέμποντες αἶνον, μετὰ φόβου βοήσωμεν· Ἅγιος, Ἅγιος, Ἅγιος εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, διὰ τῆς Θεοτόκου ἐλέησον ἡμᾶς.

Ἦχος πλ. δ'.

Εἰς Οὐρανὸν τὰς καρδίας ἔχοντες, Ἀγγελικὴν μιμησώμεθα τάξιν· καὶ ἐν φόβῳ Τῷ ἀδεκάστῳ προσπέσωμεν, ἐπινίκιον ἀνακράζοντες αἶνον· Ἅγιος, Ἅγιος, Ἅγιος εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ...

Δόξα.

Ὅρᾶν Σε μὴ τολμῶντα τὰ Χερουβεῖμ, ἰπτάμενα κραυγάζει ἀλαλαγμῷ, τὸ ἐνθεον μέλος, τῆς τρισαγίας φωνῆς· μεθ' ὧν καὶ ἡμεῖς οἱ ἀμαρτωλοὶ βοῶμέν Σοι· Ἅγιος, Ἅγιος, Ἅγιος εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ...

Καὶ νῦν.

Κατακαμπτόμενοι τῷ πλήθει τῶν πταισμάτων ἡμῶν, καὶ μὴ τολμῶντες ἀτενίσαι τῷ ὕψει Σου, τὴν ψυχὴν σὺν τῷ σώματι κλίνα-

ντες, μετὰ Ἀγγέλων τὸν ὕμνον βοῶμέν Σοι· Ἅγιος, Ἅγιος, Ἅγιος εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, διὰ τῆς Θεοτόκου ἐλέησον ἡμᾶς.

Καθίσματα (Στιχολογία τοῦ Ψαλτηρίου)

[*Ἡ α΄ Στιχολογία τοῦ Ψαλτηρίου*^{(σ. 153). 82}]

Ὁ ἱερεὺς τὴν μικρὰν Συναπτήν («**Αἴτησιν**»)¹³⁷, καὶ τὴν ἐκφώνησιν· **Ὅτι Σὸν τὸ κράτος, ...**

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Καὶ ψάλλομεν τὰ εἰς τὸν ἦχον τῆς ἐβδομάδος **γ΄ Καθίσματα**, τὰ μετὰ τὴν α΄ Στιχολογίαν, εὐρισκόμενα εἰς τὸ τέλος τοῦ βιβλίου τοῦ Τριωδίου¹³⁸.

[*Ἡ β΄ Στιχολογία τοῦ Ψαλτηρίου*^{(σ. 153). 82}, καὶ «**Αἴτησις**» μὲ ἐκφώνησιν· *Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος...*]

Καὶ ψάλλομεν τὰ **Καθίσματα** τῆς ἡμέρας τοῦ Τριωδίου, τὰ μετὰ τὴν β΄ Στιχολογίαν (εὐρισκόμενα εἰς τὸ Τριώδιον, εἰς τὴν σημερινὴν ἡμέραν).

[*Ἡ γ΄ Στιχολογία τοῦ Ψαλτηρίου*^{(σ. 153). 82}, καὶ «**Αἴτησις**» μὲ ἐκφώνησιν· *Ὅτι ἠύλογηταί Σου τὸ ὄνομα...*]

Καὶ ψάλλομεν τὰ **Καθίσματα** τῆς ἡμέρας τοῦ Τριωδίου, τὰ μετὰ τὴν γ΄ Στιχολογίαν (εὐρισκόμενα εἰς τὸ Τριώδιον, εἰς τὴν σημερινὴν ἡμέραν).

¹³⁷ [TME, σ. 326].

¹³⁸ Τὰ Καθίσματα τῆς α΄ Στιχολογίας, εὐρίσκονται εἰς τὸ τέλος τοῦ βιβλίου τοῦ Τριωδίου, ἐπειδὴ ἀλλάζουν ἀναλόγως τὴν ἡμέρα καὶ τὸν ἦχο τῆς ἐβδομάδος.

Ν΄ Ψαλμός (50)

Καὶ εὐθὺς ἀναγινώσκεται ὁ Ν΄ Ψαλμός (χῦμα), σ. 54. Εἶτα·
 Ὁ ἱερεὺς: **Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν Σου...**¹³⁹
 Οἱ χοροί: **Κύριε ἐλέησον** (ιβ΄), τετράκις ἀνὰ γ΄.
 Ὁ ἱερεὺς: **Ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς...**
 Ὁ χορός: Ἀμήν.

Στιχολογία τῶν θ΄ Ὠδῶν – Κανόνες – Συναξάριον

Ἡ διάταξις τῶν Ὠδῶν καὶ Κανόνων, α΄-ζ΄ ῥοδαί·

εἰς τὴν σημερινὴν ἡμέραν (βλέπε εἰς τὸ βιβλίον τοῦ Τριψιδίου),
 διὰ κάθε ῥοδὴν ἀπὸ τὴν α΄ ἕως καὶ τὴν ζ΄ ῥοδὴν μὲ τὴν σειράν·

– εἰς τὰς ῥοδὰς ποὺ ἔχουν τριῶδια, ἤτοι, τῇ ἡμέρᾳ **Δευτέρα ἢ α΄ ῥοδή**, τῇ **Τρίτῃ ἢ β΄**, τῇ **Τετάρτῃ ἢ γ΄**, τῇ **Πέμπτῃ ἢ δ΄**, καὶ τῇ **Παρασκευῇ ἢ ε΄ ῥοδή**, ἀναγινώσκεται (ἢ στιχολογεῖται) ἡ ὁμώνυμος Ὠδὴ τοῦ Ψαλτηρίου ὁλόκληρος (βλ. εἰς τὸ Μ. Ὠρολόγιον, Ἀκολουθία τοῦ Ὁρθρου), καὶ ψάλλεται (ἢ ἀναγινώσκεται)¹⁴⁰ ἡ ῥοδὴ τοῦ κανόνου τοῦ Μηναίου¹⁴¹ μετὰ τοῦ εἰρμοῦ (εἰς δ΄), καὶ τέλος τὰ δύο

¹³⁹ [ΤΜΕ, σ. 326], [ΤΑΣ(2012), σ. 282]. Τὸ [ΣΥΛ, σ. 120], πηγαίνει ἀπευθείας εἰς τὴν Στιχολογίαν τῶν Ὠδῶν.

¹⁴⁰ Σημείωσε ὅτι εἶθισται νὰ προηγεῖται ἡ μαζικὴ ἀνάγνωσις ὄλων τῶν Ὠδῶν τοῦ Ψαλτηρίου [ΜΤΕ, σ. 84], καὶ νὰ ἔπονται κανονικὰ αἱ ῥοδαὶ τῶν Κανόνων / Τριψιδίων, ὡς ἐν ταῖς ἐκτὸς Τριψιδίου καθημερινάς, βλ. σ. 55, ἐν τῷ μέσῳ τῶν ὁποίων ὁ μετὰ τὴν γ΄ ῥοδὴν εἰρμός, αἴτησις, μεσῶδια καθίσματα, κτλ.. Ὅμως νομίζουμε ὅτι ἡ τάξις ποὺ ἐκθέτουμε, καίτοι εἶναι ἰσοδύναμη χρονικὰ μὲ τὴν συνηθισμένην, εἶναι τυπικῶς σωστότερη (βλ. λεπτομέρειες ἐὰν βούλει, εἰς [ΤΓΡ, σ. 84, 87], [ΤΑΣ (2012), σ. 282]), καὶ διὰ τῆς ἐναλλαγῆς ἀναγνώσεως / ψαλμωδίας συμβάλλει εἰς τὴν περαιτέρω προσοχὴν τῆς ἀκολουθίας. Σὺ δὲ ποιεῖ ὡς βούλει.

¹⁴¹ Οἱ κανόνες ψάλλονται ἢ ἀναγινώσκονται ἄνευ προϋμνίου ἢ στίχου τινός, ἐὰν ἀνεγνώσθη (καὶ δὲν στιχολογήθηκε) ἡ Ὠδὴ τοῦ Ψαλτηρίου.

τριώδια¹⁴² (κανόνες) τῆς αὐτῆς ᾠδῆς, ἄνευ εἰρμῶν (εἰς δ΄ καὶ δ΄), καὶ εἰς τὸ τέλος ψάλλεται ὡς καταβασία ὁ εἰρμὸς τοῦ τελευταίου τριωδίου.

– εἰς τὰς λοιπὰς ᾠδὰς ποὺ δὲν ἔχουν τριώδια, δὲν ἀναγινώσκειται (στιχολογεῖται) ὅλη ἡ ὁμώνυμος Ἰσθμὴ τοῦ Ψαλτηρίου, ἀλλὰ ἀναγινώσκονται μόνον ἡ ἐπικεφαλὴς τῆς (βλ. εἰς τὸ Μ. Ὁρολόγιον), καὶ οἱ δύο τελευταῖοι αὐτῆς στίχοι¹⁴³ μετὰ τοῦ Δόξα, Καὶ νῦν, καὶ ψάλλεται μόνη ἡ ᾠδὴ τοῦ κανόνος τοῦ Μηναίου μετὰ τοῦ εἰρμοῦ εἰς δ΄.

Μετὰ τὴν γ΄ ᾠδὴν, ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τῆς γ΄ ᾠδῆς τοῦ τελευταίου ψαλλέντος κανόνος (τελευταῖος κανὼν εἰς τὴν γ΄ ᾠδὴν τῆς Τετάρτης εἶναι ὁ τελευταῖος τοῦ Τριωδίου, ἐνῶ τὶς ἄλλες ἡμέρες εἶναι τοῦ Μηναίου), ἀπὸ τὸν δεξιὸν χορὸν.

Ὁ ἱερεὺς τὴν μικρὰν Συναπτὴν («**Αἴτησιν**»), καὶ τὴν ἐκφώνησιν· **Ὅτι Σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ...**

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Καὶ ψάλλονται τὰ **Μεσώδια Καθίσματα**, ἤτοι τὰ Καθίσματα τοῦ Μηναίου μετὰ τὴν γ΄ ᾠδὴν⁸⁸.

Μετὰ τὴν ζ΄ ᾠδὴν, ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τῆς ζ΄ ᾠδῆς τοῦ κανόνος τοῦ Μηναίου, ἀπὸ τὸν ἀριστερὸν χορὸν.

Ὁ ἱερεὺς τὴν μικρὰν Συναπτὴν («**Αἴτησιν**»), καὶ τὴν ἐκφώνησιν· **Σὺ γὰρ εἶ ὁ Βασιλεὺς τῆς εἰρήνης, ...**

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

¹⁴² Τὸ τροπᾶριον(α) τοῦ β΄ τριωδίου, μετὰ τὸ Καὶ νῦν, καὶ πρὸ τοῦ Εἰρμοῦ, μετὰ στίχου, Δόξα Σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα Σοι.

¹⁴³ Περισσότερες λεπτομέρειες εἰς [ΤΓΡ, σ. 87 παρ. (δ)].

Καὶ ἀναγινώσκειται ἀντὶ Κοντακίου τὸ **Μαρτυρικὸν** τοῦ ἤχου (βλέπε ἐν τῷ τέλει τοῦ Τριωδίου, μετὰ τὰ Καθίσματα· τὸ δὲ Κοντάκιον τοῦ Μηναίου ἐὰν ἔχει καταλιμπάνεται, [ΤΓΡ, σ. 756]).

Καὶ εὐθὺς ἀναγινώσκειται τὸ **Συναξάριον τοῦ Μηναίου**.

Σημείωσις. *Καταβασίαι δὲν ψάλλονται*, διότι ὁ Ἅγιος τῆς ἡμέρας δὲν εἶναι ἐορταζόμενος εἰς ἡ' (πλήρως ἐορταζόμενος ἢ ἐπισήμως ἐορταζόμενος)· *λέγομεν ἀντ' αὐτῶν τοὺς Εἰρμούς* τῶν γ', ζ', η' καὶ θ' ᾠδῶν, εἰς τὴν οἰκείαν τῶν θεσπῶν, ὡς προβλέπει τὸ τυπικόν.

Ἐν συνεχείᾳ, ἡ ζ' ᾠδὴ¹⁴⁴, ὡς ἐξῆς·

– δὲν ἀναγινώσκειται (στιχολογεῖται) ὅλη ἡ ζ' ᾠδὴ τοῦ Ψαλτηρίου, ἀλλὰ ἀναγινώσκειται μόνον ἡ **ἐπικεφαλὴς** τῆς, «Τῶν Πατέρων καὶ ἡμῶν Θεὸς εὐλογητὸς εἶ» (βλ. εἰς τὸ Μ. Ὁρολόγιον), καὶ οἱ δύο τελευταῖοι αὐτῆς στίχοι μετὰ τοῦ Δόξα, Καὶ νῦν, [καὶ ψάλλεται μόνη ἡ ζ' ᾠδὴ τοῦ κανόνος τοῦ Μηναίου μετὰ τοῦ εἰρμοῦ (εἰς δ')].

Εὐθὺς ἡ η' ᾠδὴ¹⁴⁴, ὡς ἐξῆς·

– ἀναγινώσκειται (ἢ στιχολογεῖται) ἡ η' ᾠδὴ τοῦ **Ψαλτηρίου** ὁλόκληρος, [καὶ μετὰ ψάλλεται ἡ η' ᾠδὴ τοῦ κανόνος τοῦ Μηναίου μετὰ τοῦ εἰρμοῦ (εἰς δ'), καὶ τέλος ἡ η' ᾠδὴ τῶν δύο τριωδίων¹⁴⁵ (κανόνων) ἄνευ εἰρμῶν (εἰς δ' καὶ δ'),] καὶ εἰς τὸ τέλος,

ψάλλεται ὡς καταβασία **ὁ εἰρμὸς τῆς η' ᾠδῆς** τοῦ τελευταίου τριωδίου, μετὰ τοῦ Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν καὶ προσκυνοῦμεν τὸν Κύριον, ἀπὸ τὸν ἀριστερὸν χορὸν.

¹⁴⁴ Ἐὰν βούλει ἀναγῶσαι τὰς ᾠδὰς τοῦ Ψαλτηρίου μαζικῶς εἰς τὴν ἀρχὴν πρὸ τῶν Κανόνων, ποίει οὕτως (βλ. καὶ ὑποσ. 140), καὶ μὴ τὰς ἀναγινώσκεις ἐνθάδε.

¹⁴⁵ Πρὸ τοῦ Τριαδικοῦ, ἀντὶ Δόξα, λέγομεν τὸ «Εὐλογοῦμεν Πατέρα, Υἱόν, καὶ Ἅγιον Πνεῦμα, τὸν Κύριον».

Τιμιωτέρα – Ὠδὴ Ἐνάτη

Ὠδὴ τῆς Θεοτόκου (Λουκ. α΄ 46)
Τὸν Υἱὸν ὑμνεῖ καὶ Θεὸν, Μήτηρ Κόρη.

Ὁ ἱερεὺς·

**Τὴν Θεοτόκον καὶ Μητέρα τοῦ Φωτός, ἐν ὕμνοις τιμῶντες,
μεγαλύνωμεν.**

Κατερχόμενοι τοῦ στασιδίου στιχολογοῦμεν τὴν «**Τιμιωτέραν**» (Ὠδὴ θ΄ τῆς Θεοτόκου) εἰς στίχους ζ΄ ὡς εἴθισται, εἰς τὸν ἥχον τοῦ τελευταίου ψαλλέντος κανόνος⁹³ (ψάλλοντας τὴν Τιμιωτέραν μετὰ ἀπὸ κάθε στίχον).

Στίχ. α΄. Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον καὶ ἠγαλλίασε τὸ πνευμά μου ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ Σωτήρῳ μου.

Τὴν Τιμιωτέραν τῶν Χερουβείμ, καὶ ἐνδοξοτέραν ἀσυγκρίτως τῶν Σεραφεείμ, τὴν ἀδιαφθόρως, Θεὸν Λόγον τεκοῦσαν, τὴν ὄντως Θεοτόκον, Σὲ μεγαλύνομεν.

Στίχ. β΄. Ὅτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν τῆς δούλης Αὐτοῦ· ἰδοὺ γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν μακαριοῦσί με πᾶσαι αἱ γενεαί.

Στίχ. γ΄. Ὅτι ἐποίησέ μοι μεγαλεῖα ὁ Δυνατὸς καὶ ἅγιον τὸ ὄνομα Αὐτοῦ· καὶ τὸ ἔλεος Αὐτοῦ εἰς γενεὰν καὶ γενεὰν τοῖς φοβουμένοις Αὐτόν.

Στίχ. δ΄. Ἐποίησε κράτος ἐν βραχίονι Αὐτοῦ, διεσκόρπισεν ὑπερηφάνους διανοίᾳ καρδίας αὐτῶν.

Στίχ. ε΄. Καθεῖλε δυνάστας ἀπὸ θρόνων καὶ ὕψωσε ταπεινοὺς· πεινῶντας ἐνέπλησεν ἀγαθῶν καὶ πλουτοῦντας ἐξαπέστειλε κενούς.

Στίχ. ζ΄. Ἀντελάβετο Ἰσραὴλ παιδὸς Αὐτοῦ μνησθῆναι ἐλέους, καθὼς ἐλάλησε πρὸς τοὺς Πατέρας ἡμῶν, τῷ Ἀβραάμ καὶ τῷ σπέρματι Αὐτοῦ ἕως αἰῶνος.

Ἐν συνεχείᾳ, ἀναγινώσκεται (ἢ στιχολογεῖται) ἡ **θ' Ὠδὴ**¹⁴⁴ **τοῦ Ψαλτηρίου (Προσευχὴ Ζαχαρίου)**, [καὶ μετὰ ψάλλεται ἡ θ' ὦδὴ τοῦ κανόνος τοῦ Μηναίου μετὰ τοῦ εἰρμοῦ (εἰς δ'), καὶ τέλος ἡ θ' ὦδὴ τῶν δύο τριωδίων (κανόνων) ἄνευ εἰρμῶν (εἰς δ' καὶ δ'),] καὶ εἰς τὸ τέλος,

ψάλλεται ὡς καταβασία **ὁ εἰρμὸς τῆς θ' ὦδης** τοῦ τελευταίου τριωδίου, ἀπὸ τὸν δεξιὸν χορόν.

Εὐθὺς τὸ **Ἄξιόν ἐστιν** (ὁμόηχον, εἰς σύντομον μέλος)¹⁴⁶.

Ἄξιόν ἐστιν ὡς ἀληθῶς, μακαρίζειν Σε τὴν Θεοτόκον, τὴν ἀειμακάριστον καὶ παναμώμητον καὶ Μητέρα τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. Τὴν τιμιωτέραν τῶν Χερουβείμ καὶ ἐνδοξοτέραν ἀσυγκρίτως τῶν Σεραφείμ, τὴν ἀδιαφθόρως Θεὸν Λόγον τεκοῦσαν· τὴν ὄντως Θεοτόκον Σε μεγαλύνομεν.

Ὁ ἱερεὺς τὴν μικρὰν Συναπτὴν («**Αἴτησιν**»), καὶ τὴν ἐκφώνησιν· **Ὅτι Σε αἰνοῦσι πᾶσαι αἱ Δυνάμεις...**

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Φωταγωγικόν

Εἶτα ψάλλομεν τὸ **Φωταγωγικόν** τοῦ ἤχου τῆς ἐβδομάδος (τρὶς), ἀντὶ ἐξαποστειλαρίων, συμπληρούμενον, ὡς καὶ οἱ τριαδικοὶ ὕμνοι, ἦτοι·

Τό α', διὰ τοῦ χαρακτηριστικοῦ τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος·

Τῆ Δευτέρᾳ· Προστασίας τῶν Ἀσωμάτων.

Τῆ Τρίτῃ· Πρεσβείαις τοῦ Προδρόμου.

Τῆ Τετάρτῃ καὶ Παρασκευῇ· Δυνάμει τοῦ Σταυροῦ Σου.

¹⁴⁶ βλ. [ΤΜΕ, σ. 328].

Τῇ Πέμπτῃ· Πρεσβείαις τῶν Ἀποστόλων.

Τό β΄, διὰ τοῦ χαρακτηριστικοῦ τοῦ Ἁγίου τοῦ Ναοῦ¹³⁶.
Πρεσβείαις τοῦ Ἁγίου (ἢ τῆς Ἀγίας).

Καὶ τό γ΄, διὰ τῆς Παναγίας·
Πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου.

Εἰς τὸν πλ. β΄ καὶ βαρὺν ἦχον προσθέτομεν καὶ τὸ Κύριε, ὡς φαίνεται.

Ἦχος α΄.

Ὁ τὸ φῶς ἀνατέλλων Κύριε, τὴν ψυχὴν μου καθάρισον ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας, (προστασίαις τῶν Ἀσωμάτων), καὶ σῶσόν με.

Ἦχος β΄.

Τὸ φῶς Σου τὸ αἶδιον ἐξαπόστειλον Κύριε, καὶ φώτισον τὰ ὄμματα τὰ κρυπτὰ τῆς καρδίας μου, (προστασίαις τῶν Ἀσωμάτων), καὶ σῶσόν με.

Ἦχος γ΄.

Ἐξαπόστειλον τὸ φῶς Σου, Χριστέ ὁ Θεός, καὶ φώτισον τὴν καρδίαν μου, (προστασίαις τῶν Ἀσωμάτων), καὶ σῶσόν με.

Ἦχος δ΄.

Ὁ τὸ φῶς ἀνατέλλων τῷ κόσμῳ Σου, τὴν ἐν σκότει ψυχὴν μου ὑπάρχουσαν, ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας καθάρισον, (προστασίαις τῶν Ἀσωμάτων), καὶ σῶσόν με.

Ἦχος πλ. α΄.

Φωτοδότα Κύριε, ἐξαπόστειλον τὸ φῶς Σου, καὶ φώτισον τὴν καρδίαν μου, (προστασίαις τῶν Ἀσωμάτων), καὶ σῶσόν με.

Ἦχος πλ β΄.

(Προστασίαις Κύριε τῶν Ἀσωμάτων), κατάπεμψον ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν, τὸ φῶς Σου τὸ αἶδιον.

Ἦχος βαρύς.

(Προστασίαις Κύριε τῶν Ἀσωμάτων), φῶς κατάπεμψον ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν, διὰ τὸ μέγα Σου ἔλεος.

Ἦχος πλ. δ΄.

Φῶς ὑπάρχων Χριστέ, φώτισόν με ἐν Σοί, (προστασίαις τῶν Ἀσωμάτων), καὶ σῶσόν με.

Αἶνοι (ἄνευ στιχηρῶν)

Καὶ εὐθὺς ἀναγινώσκονται (χῦμα) οἱ Αἶνοι¹⁴⁷, ἄνευ στιχηρῶν, (βλ. σ. 60).

Εἶτα, **Δόξα. Καὶ νῦν**, καὶ εὐθὺς ἡ **μικρὰ Δοξολογία**.

Μικρὰ Δοξολογία

Ὁ ἀναγνώστης (χῦμα)·

Σοὶ δόξα πρέπει, Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη... (χῦμα, βλ. σ. 63).

Ὁ ἱερεὺς τὴν Δέησιν, ἤτοι τὰ «**Πληρωτικά**» (βλ. σ. 64), καὶ τὴν ἐκφώνησιν·

¹⁴⁷βλ. [ΜΤΕ, σ. 118]. Ἐπίσης, τὰ [ΔΕΕ (2016), σ. 138], [ΣΤ, σ. 605], καὶ [ΜΤ (2016), σ. 160] ἔχουν Αἶνους (τὰ δύο πρῶτα ἐντὸς ἀγκυλῶν), ὅπως καὶ τὸ [ΤΑΣ (2012), σ. 283]. Τό ΤΜΕ δὲν ἔχει Αἶνους [ΤΜΕ, σ. 328], ἐπίσης καὶ τὰ [ΤΓΡ, σ. 756], [ΤΔΠ (2016), σ. 132]. Ὅμως πῶς θὰ ποῦμε ἀπόστιχα Αἰνῶν, χωρὶς Αἶνους;

**Σὸν γάρ ἐστι τὸ ἐλεεῖν καὶ σφύζειν ἡμᾶς, ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ
Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ
Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων.**

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Ἀπόστιχα τῶν Αἰῶν

Καὶ ψάλλονται (ἐκ τοῦ βιβλίου τοῦ Τριωδίου) τὸ **ιδιόμελον**
(δίς), καὶ τὸ **μαρτυρικόν**, μετὰ τῶν στίχων τῶν καθημερινῶν (βλ. σ.
65).

Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ Θεοτοκίον ἢ Σταυροθεοτοκίον αὐτῶν.

Εἶτα, ὁ ἱερεὺς· **Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι...** (σ. 66).

Ὁ ἀναγνώστης, τὸ **τρισάγιον**, (σ. 66).

Ὁ ἱερεὺς· **Ὅτι Σοῦ ἐστὶν ἡ Βασιλεία...**

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Ἀπολυτίκιον

Καὶ τὸ παρὸν ἀπολυτίκιον, ἄπαξ·

Ἦχος πλ β΄.

Ἐν τῷ ναῷ ἐστῶτες τῆς δόξης Σου, ἐν οὐρανῷ ἐστάναι νομίζο-
μεν· Θεοτόκε, πύλη ἐπουράνιε, ἀνοιξον ἡμῖν, τὴν θύραν τοῦ ἐλέους
Σου.

Εἶτα·

Κύριε ἐλέησον (μ΄). Δόξα, Καὶ νῦν. **Τὴν Τιμιωτέραν**. Ἐν ὀνό-
ματι Κυρίου, εὐλόγησον, πάτερ.

Ὁ ἱερεὺς·

Ὁ ὢν εὐλογητὸς Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν πάντοτε, νῦν καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Ὁ ἱερεύς·

Ἐπουράνιε Βασιλεῦ, τοὺς πιστοὺς βασιλεῖς ἡμῶν στερέωσον· τὴν πίστιν στήριξον· τὰ ἔθνη πράυνον· τὸν κόσμον εἰρήνευσον· τὴν ἁγίαν Ἐκκλησίαν καὶ τὴν πόλιν (ἢ τὴν ἁγίαν μονήν) ταύτην καλῶς διαφύλαξον· τοὺς προαπελθόντας πατέρας καὶ ἀδελφοὺς ἡμῶν ἐν σκηναῖς Δικαίων τάξον· καὶ ἡμᾶς ἐν μετανοίᾳ καὶ ἐξομολογήσει παράλαβε, ὡς Ἀγαθὸς καὶ Φιλάνθρωπος.

Καὶ ποιοῦμεν τρεῖς μεγάλας μετανοίας, λέγοντες ἐν ἐκάστη ἓνα στίχον τῆς εὐχῆς τοῦ Ἁγίου Ἐφραίμ τοῦ Σύρου (μυστικῶς).

Κύριε καὶ Δέσποτα τῆς ζωῆς μου, πνεῦμα ἀργίας, περιεργίας, φιλαρχίας καὶ ἀργολογίας μή μοι δῶς.

Πνεῦμα δὲ σωφροσύνης, ταπεινοφροσύνης, ὑπομονῆς καὶ ἀγάπης χάρισαί μοι τῷ Σῶ δούλῳ.

Ναί, Κύριε Βασιλεῦ, δώρησαί μοι τοῦ ὄρα̅ν τὰ ἐμὰ πταισματα, καὶ μὴ κατακρίνειν τὸν ἀδελφόν μου· ὅτι εὐλογητὸς εἶ, εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Μετὰ δὲ ταύτας, ἑτέρας μικρὰς ἰβ' (δώδεκα), λέγοντες ἐν ἐκάστη τό· Ὁ Θεὸς ἰλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ καὶ ἐλέησόν με, εἴτ' αὐθις μετάνοιαν μεγάλην μίαν, λέγοντες πάλιν τὸν τελευταῖον Στίχον τῆς ἀνωτέρω Εὐχῆς.

Καὶ ἀναστάντες ἀρχόμεθα τῶν Ὁρῶν.

Δεῦτε προσκυνήσωμεν (γ'), καὶ λέγομεν τὴν Α' Ὁραν, καὶ τὰς λοιπὰς, ὡς διατέτακται [ΜΤΕ, σ. 126].

Ἅγιος Πορφύριος ὁ Κουσοκαλυβίτης

«Ὅταν ψάλλεις, μοῦ λέει [ὁ Ἅγιος Πορφύριος], νὰ ψάλλεις ταπεινά, χωρὶς μορφασμούς, ἄτακτες κινήσεις τῶν χεριῶν σου καὶ πηδήματα στὸ ψαλτήρι. Νὰ κοιτάζεις πάντοτε στὸ ἀναλόγιο καὶ ὄχι συζητήσεις μεταξὺ σας. Καὶ νὰ ζεῖς αὐτὰ ποὺ ψάλλεις γιατί ἔτσι μεταδίδονται καὶ στὸ ἐκκλησίασμα».

[Ἀναμνήσεις ἀπὸ τὸν Γέροντα Πορφύριο, Ἀναστ. Σ. Τζαβάρα, σ. 139]

Ἐπαναλαμβάνοντας τὸ Ψαλτήρι καὶ τοὺς Κανόνας, ἔμαθα γράμματα καὶ ὄχι γράμματα αὐτὰ τὰ [σχολικά]... Τὶς συμβουλὲς ποὺ λέω, ἀπὸ κεῖ τίς ἔχω μάθει. Ἀπὸ τοὺς κανόνας τῶν Ἁγίων, τῶν Ὁσίων, ποὺ ἔχει φτειάζει ὁ Θεοφάνης, ὁ ἄλλος μοναχός, καὶ οἱ διάφοροι ἅγιοι. Δηλαδή αὐτοὶ ἐγκωμίαζαν τὸν ἅγιο, ποὺ ἤξεραν τὰ βιώματα τὰ δικά τους πάνω στὸ θέμα καὶ λένε τρόπους, πάρα πολλοὺς τρόπους. Νὰ διαβάζετε τοὺς ἁγίους τοῦ χρόνου, ὄλου τοῦ χρόνου, μὲ ἐνδιαφέρον.

[Ἁγ. Πορφύριος Κουσοκαλυβίτης, Θὰ σὰς πῶ..., σ. 158]

Καθημερινή (καὶ Σάββατον) μὲ Προεόρτια ἢ Μεθέορτα

Θεὸς Κύριος

Ψάλλεται τὸ **Θεὸς Κύριος**, ἐναλλάξ ὑπὸ τῶν χορῶν, εἰς τὸν ἦχον τοῦ πρώτου ἀπολυτικίου (τῆς σημερινῆς τυπικῆς διατάξεως).

Θεὸς Κύριος, καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν· εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.

Στίχ. α'. Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ, καὶ ἐπικαλεῖσθε τὸ ὄνομα τὸ ἅγιον Αὐτοῦ^{148, 76}.

Θεὸς Κύριος, καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν...

Στίχ. β'. Πάντα τὰ ἔθνη ἐκύκλωσάν με, καὶ τῷ ὀνόματι Κυρίου ἠμυνάμην αὐτοῦς.

Θεὸς Κύριος, καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν...

Στίχ. γ'. Παρὰ Κυρίου ἐγένετο αὕτη, καὶ ἔστι θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν.

Θεὸς Κύριος, καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν...

Ἀπολυτικά

Ἐὰν σήμερα λέγεται Ἀπολυτικίον τῆς ἡμέρας (–, βλ. σ. 34).

Ἀπολυτικίον τὸ Προεόρτιον ἢ τῆς Ἑορτῆς¹⁴⁹.

¹⁴⁸ Κατ' ἀπαίτησιν τοῦ [ΤΜΕ, σ. 16]. Παλαιότερον ὁ στίχος ἦταν «**Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ, ὅτι ἀγαθός, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος Αὐτοῦ**», [ΣΥΛ], [ΕΚΠ].

¹⁴⁹ Ἐὰν τύχει ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ: α. ἐν μὲν τῇ ἐβδομάδι τοῦ Θωμᾶ, καὶ ἐν τοῖς μεθεόρτοις τῆς Μεσοπεντηκοστῆς, τῆς Αναλήψεως καὶ τῆς Πεντηκοστῆς, τὸ ἀπολυτικίον τῆς Ἑορτῆς, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ αὐτό. β. Ἐν τῇ ἐβδομάδι τῶν Μυροφόρων ὡς ἐν τῇ Ἑορτῇ. γ. Ἐν τοῖς μεθεόρτοις τοῦ Παραλύτου, τῆς Σαμαρείτιδος

Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ αὐτό¹⁵⁰.

Ἐὰν ὁμως σήμερα λέγεται Ἀπολυτίκιον τοῦ Ἁγίου (—:), βλ. σ. 34), λέγε·

– Ἐν τοῖς προεορτίοις τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως καὶ τῶν Θεοφανείων [MB, κ' Δεκ.], [TOE σ. 150], [ΤΓΡ, σ. 223]·

Ἀπολυτίκιον τὸ Προεόρτιον.

Δόξα, τοῦ Ἁγίου,

Καὶ νῦν, τὸ Προεόρτιον.

– Εἰς κάθε ἄλλην περίπτωσιν·

Ἀπολυτίκιον τοῦ Ἁγίου¹⁵¹,

Δόξα, τὸ αὐτό¹⁵²,

Καὶ νῦν, τὸ Προεόρτιον ἢ τῆς Ἑορτῆς.

Καθίσματα (Στιχολογία τοῦ Ψαλτηρίου)

[*Η α' Στιχολογία τοῦ Ψαλτηρίου*^(σ. 153) (εἰς στάσεις γ' ⁸²)]

Ὁ ἱερεὺς τὴν μικρὰν Συναπτήν («**Αἴτησιν**»), καὶ τὴν ἐκφώνησιν· **Ὅτι Σὺν τὸ κράτος, ...**

καὶ τοῦ Τυφλοῦ, τὸ Ἀναστάσιμον τοῦ ἤχου, Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, τὸ Θεοτοκίον αὐτοῦ.

¹⁵⁰ Μόνον ἐν τοῖς προεορτίοις τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως καὶ τῶν Θεοφανείων, ψάλλεται τὸ προεόρτιον ἐκ γ', συμφώνως μὲ τὸ Μηναῖον καὶ τό [ΤΓΡ, σ. 223]. Τὸ Μηναῖον εἰς τὰς κδ' Δεκ., καὶ β' Ἰαν. ἔχει ἐκ τρίτου τὸ Ἀπολυτίκιον.

¹⁵¹ Ἐὰν τύχει ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, α. ὡσαύτως, ἐν τῇ ἐβδομάδι τοῦ Θωμᾶ καὶ τοῖς μεθεόρτιοις τῆς Μεσοπεντηκοστῆς, τῆς Ἀναλήψεως καὶ τῆς Πεντηκοστῆς, β. ἐν τῇ ἐβδομάδι τῶν Μυροφόρων, Ὁ εὐσχήμων, Ὅτε κατῆλθες, Δόξα, τοῦ Ἁγίου, Καὶ νῦν, Ταῖς Μυροφόροις, γ. ἐν τοῖς μεθεόρτιοις τοῦ Παραλύτου, τῆς Σαμαρείτιδος καὶ τοῦ Τυφλοῦ, τὸ Ἀναστάσιμον τοῦ ἤχου, Δόξα, τοῦ Ἁγίου, Καὶ νῦν, α' Θεοτοκίον ὁμόηχον τοῦ Ἁγίου, βλ. [ΤΓΡ, σ. 841].

¹⁵² Ἐὰν εἶναι δύο Ἅγιοι ποὺ λέγονται τὰ Ἀπολυτικά τους (—:), Δόξα, τοῦ ἐτέρου Ἁγίου.

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Καὶ ψάλλομεν τὰ **Καθίσματα** τῆς προεορτίου ἢ μεθεόρτου ἡμέρας ὡς ἐν τῷ **Μηναίῳ**¹⁵³ (μετὰ Δόξα, Καὶ νῦν· ἐὰν εἶναι ἐν, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ αὐτό).

Καθίσματα (τὰ μετὰ τὴν α' Στιχολογίαν).

[Ἡ β' Στιχολογία τοῦ Ψαλτηρίου^(α. 153) (εἰς στάσεις γ' ⁸²), καὶ «Αἵτησις» με ἐκφώνησιν· Ὅτι Ἀγαθὸς καὶ Φιλάνθρωπος...]

Καθίσματα (τὰ μετὰ τὴν β' Στιχολογίαν).

Ν' Ψαλμός (50)

Ἐὰν τύχει ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, ἀπὸ τῆς Δευτέρας τοῦ Θωμᾶ μέχρι τὴν Τρίτην πρὸ τῆς ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα ἀναγινώσκεται τὸ «**Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι**» πρὸ τοῦ Ν' Ψαλμοῦ.

Καὶ εὐθὺς ἀναγινώσκεται ὁ **Ν' Ψαλμός** (χῦμα), σ. 54.

Ἐλέησόν με, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός Σου, καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τῶν οἰκτιρμῶν Σου ἐξάλειψον τὸ ἀνόμημά μου. Ἐπὶ πλεῖον πλῆθύνον με ἀπὸ τῆς ἀνομίας μου καὶ ἀπὸ τῆς ἀμαρτίας μου καθάρισόν με. ... (σ. 54).

Εἶτα οἱ Κανόνες.

¹⁵³ Ἡ ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, ἐὰν τύχει ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ.

Κανόνες – Κοντάκιον – Συναξάριον

Κανόνες λέγομεν μόνον ἐκ τοῦ Μηναίου¹⁵⁴.

Πρῶτον λέγομεν τὸν Κανόνα τὸν προεόρτιον ἢ τῆς Ἑορτῆς σὲ μεθέορτα, καὶ δευτέρον λέγομεν τοῦ Ἁγίου τοῦ Μηναίου.

Ἄν ἡ ἀκολουθία τοῦ Ἁγίου ἐκ τοῦ Μηναίου ἔχει δύο κανόνας, ψάλλονται καὶ οἱ δύο (τρεῖς τὸ σύνολον).

Ἄν ἡ Ἑορτὴ καθ' αὐτὴ ἔχει δύο Κανόνας, ἐν τοῖς μεθεόρτοις λέγεται ἀνὰ εἷς καθ' ἐκάστην ἐναλλάξ.

Εἰς τὸ προτελευταῖον τροπάριον ἐκάστης ᾠδῆς λέγομεν, **Δόξα**, καὶ εἰς τὸ τελευταῖον, **Καὶ νῦν**. Διὰ τὰ ὑπόλοιπα τροπάρια, πλὴν τῶν εἰρμῶν, λέγε τοὺς προσαλλόμενους στίχους⁸⁷, εἰς σελ. 157.

Οἱ **Κανόνες** ψάλλονται οὕτω:

ᾠδὴ α΄.

ὁ πρῶτος κανὼν μετὰ τὸν εἰρμὸν αὐτοῦ, εἰς δ΄,

ὁ δευτέρος κανὼν ἄνευ εἰρμοῦ, εἰς δ΄,

καὶ τελευταῖος, ὁ τρίτος κανὼν (ἐὰν ὁ Ἅγιος ἔχει δύο) εἰς δ΄, ἐπίσης ἄνευ εἰρμοῦ.

ᾠδὴ γ΄.

ὁ πρῶτος κανὼν μετὰ τὸν εἰρμὸν αὐτοῦ, εἰς δ΄,

ὁ δευτέρος κανὼν, ἄνευ εἰρμοῦ, εἰς δ΄,

καὶ τελευταῖος, ὁ τρίτος κανὼν (ἐὰν ὁ Ἅγιος ἔχει δύο) εἰς δ΄, ἐπίσης ἄνευ εἰρμοῦ,

καὶ **ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τῆς γ΄ ᾠδῆς** τοῦ τελευταίου ψαλλέντος κανόνος, ἀπὸ τὸν δεξιὸν χορόν.

¹⁵⁴ Ἐὰν τύχει ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, πρῶτα τῆς Ἑορτῆς ἐκ τοῦ Πεντηκοσταρίου (μετὰ στίχον· Δόξα τῇ ἀγίᾳ Ἀναστάσει Σου, Κύριε), καὶ μετὰ τοῦ Ἁγίου ἐκ τοῦ Μηναίου, ἢ ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ διατάσσεται.

Ὁ ἱερεὺς τὴν μικρὰν Συναπτὴν («**Αἴτησιν**»), καὶ τὴν ἐκφώνησιν· **Ὅτι Σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, ...**

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Ἐὰν τὸ Μηναιὸν ἔχει Κοντάκιον (καὶ Οἶκον) τοῦ Ἁγίου, ἀναγινώσκεται τοῦ Ἁγίου μετὰ τὴν ζ' ᾠδὴν, καὶ τὸ **Κοντάκιον** τῆς Ἑορτῆς ἐνταῦθα, πρὸ τῶν Μεσφῶδιων Καθισμάτων¹⁵⁵.

Καὶ ψάλλονται τὰ **Μεσφῶδια Καθίσματα** (με Δόξα, Καὶ νῦν), ἦτοι τὰ Καθίσματα ὡς ἐν τῷ Μηναιῷ μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν (ἐὰν εἶναι ἓν, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ αὐτό).

Εἶτα⁸⁹, ὁμοίως μετὰ τὶς προαναφερθεῖσες, ἀναγινώσκονται χάριν συντομίας (ἢ καὶ ψάλλονται) αἱ δ', ε' ᾠδαὶ τῶν κανόνων.

Ἡ **ζ' ᾠδὴ** τῶν κανόνων, καὶ **ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τῆς ζ' ᾠδῆς** τοῦ τελευταίου ψαλλέντος κανόνος, ἀπὸ τὸν ἀριστερὸν χορὸν.

Ὁ ἱερεὺς τὴν μικρὰν Συναπτὴν («**Αἴτησιν**»), καὶ τὴν ἐκφώνησιν· **Σὺ γὰρ εἶ ὁ Βασιλεὺς τῆς εἰρήνης, ...**

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Καὶ ἀναγινώσκεται τὸ **Κοντάκιον καὶ ὁ Οἶκος** τοῦ Ἁγίου ἐκ τοῦ Μηναιῷ¹⁵⁵. Ἐὰν δὲν ἔχει, λέγομεν τὸ προεόρτιον ἢ τῆς Ἑορτῆς (σὲ μεθέορτα).

Καὶ εὐθὺς ἀναγινώσκεται τὸ· **Συναξάριον τοῦ Μηναιῷ.**

¹⁵⁵ Πρβλ. Μηναιὸν ιβ' Αὐγούστου [MB], καὶ [ΤΓΡ, σ. 225, 843]. Ἐὰν εἶναι δύο Ἅγιοι, ἔχοντες ἴδιον Κοντάκιον ἕκαστος, τότε πρὸ τῶν Μεσφῶδιων Καθισμάτων, λέγομεν τὸ Κοντάκιον τῆς Ἑορτῆς καὶ τοῦ ἐνὸς Ἁγίου, καὶ μετὰ τὴν ζ' ᾠδὴν τοῦ ἐτέρου Ἁγίου (βλ. ιβ' Αὐγούστου, [MB, σ. 61]).

Σημείωσις. Καταβασίαι δὲν ψάλλονται, διότι ὁ Ἅγιος τῆς ἡμέρας δὲν εἶναι ἑορταζόμενος εἰς ἡ' (πλήρως ἑορταζόμενος ἢ ἐπισήμως ἑορταζόμενος)· **λέγομεν ἀντ' αὐτῶν τοὺς Εἰρμούς** τῶν γ', ζ', η' καὶ θ' ᾠδῶν, εἰς τὴν οἰκείαν τῶν θέσιν, ὡς προβλέπει τὸ τυπικόν.

[Εἶτα⁹¹, ἀναγινώσκονται χάριν συντομίας (ἢ καὶ ψάλλονται) αἱ ζ', η' ᾠδαί⁹² τῶν κανόνων]

καὶ **ψάλλεται ὁ εἰρμός τῆς η' ᾠδῆς** τοῦ τελευταίου ψαλλέντος κανόνος, μετὰ τοῦ Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν καὶ προσκυνοῦμεν τὸν Κύριον, ἀπὸ τὸν ἀριστερὸν χορόν.

Τιμιωτέρα – Ὠδὴ Ἐνάτη

Ὠδὴ τῆς Θεοτόκου (Λουκ. α' 46)
Τὸν Υἱὸν ὑμῶν καὶ Θεόν, Μήτηρ Κόρη.

Ὁ ἱερεὺς·

Τὴν Θεοτόκον καὶ Μητέρα τοῦ Φωτός, ἐν ὕμνοις τιμῶντες, μεγαλύνωμεν.

Κατερχόμενοι τοῦ στασιδίου στιχολογοῦμεν τὴν «**Τιμιωτέραν**» (Ὠδὴ θ' τῆς Θεοτόκου) εἰς στίχους ζ' ὡς εἴθισται, εἰς τὸν ἦχον τοῦ τελευταίου ψαλλέντος κανόνος⁹³ (ψάλλοντας τὴν Τιμιωτέραν μετὰ ἀπὸ κάθε στίχον).

Στίχ. α'. Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον καὶ ἠγαλλίασε τὸ πνεῦμά μου ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ Σωτῆρί μου.

Τὴν Τιμιωτέραν τῶν Χερουβείμ, καὶ ἐνδοξοτέραν ἀσυγκρίτως τῶν Σεραφεείμ, τὴν ἀδιαφθόρως, Θεὸν Λόγον τεκοῦσαν, τὴν ὄντως Θεοτόκον, Σὲ μεγαλύνωμεν.

Στίχ. β'. Ὅτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπεινωσιν τῆς δούλης Αὐτοῦ· ἰδοὺ γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν μακαριοῦσί με πᾶσαι αἱ γενεαί.

Στίχ. γ'. Ὅτι ἐποίησέ μοι μεγαλεῖα ὁ Δυνατὸς καὶ ἅγιον τὸ ὄνομα Αὐτοῦ· καὶ τὸ ἔλεος Αὐτοῦ εἰς γενεὰν καὶ γενεὰν τοῖς φοβουμένοις Αὐτόν.

Στίχ. δ'. Ἐποίησε κράτος ἐν βραχίονι Αὐτοῦ, διεσκόρπισεν ὑπερηφάνους διανοίᾳ καρδίας αὐτῶν.

Στίχ. ε'. Καθεῖλε δυνάστας ἀπὸ θρόνων καὶ ὕψωσε ταπεινοὺς· πεινῶντας ἐνέπλησεν ἀγαθῶν καὶ πλουτοῦντας ἐξαπέστειλε κενούς.

Στίχ. ς'. Ἀντελάβετο Ἰσραὴλ παιδὸς Αὐτοῦ μνησθῆναι ἐλέους, καθὼς ἐλάλησε πρὸς τοὺς Πατέρας ἡμῶν, τῷ Ἀβραάμ καὶ τῷ σπέρματι Αὐτοῦ ἕως αἰῶνος.

Τὴν Τιμιωτέραν τῶν Χερουβείμ, καὶ ἐνδοξοτέραν ἀσυγκρίτως τῶν Σεραφεείμ, τὴν ἀδιαφθόρως, Θεὸν Λόγον τεκοῦσαν, τὴν ὄντως Θεοτόκον, Σὲ μεγαλύνομεν.

[Εἶτα, ψάλλεται ἡ θ' ᾠδὴ τῶν κανόνων]

καὶ **ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τῆς θ' ᾠδῆς** τοῦ τελευταίου ψαλλέντος κανόνος, ἀπὸ τὸν δεξιὸν χορὸν.

Εὐθὺς τὸ **Ἄξιόν ἐστιν** (ὁμόηχον, εἰς σύντομον μέλος)·

Ἄξιόν ἐστιν ὡς ἀληθῶς, μακαρίζεις Σε τὴν Θεοτόκον, τὴν ἀειμακάριστον καὶ παναμώμητον καὶ Μητέρα τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. Τὴν τιμιωτέραν τῶν Χερουβείμ καὶ ἐνδοξοτέραν ἀσυγκρίτως τῶν Σεραφεείμ, τὴν ἀδιαφθόρως Θεὸν Λόγον τεκοῦσαν· τὴν ὄντως Θεοτόκον Σὲ μεγαλύνομεν.

Ὁ ἱερεὺς τὴν μικρὰν Συναπτήν («**Αἴτησιν**»), καὶ τὴν ἐκφώνησιν· **Ὅτι Σὲ αἰνοῦσι πᾶσαι αἱ Δυνάμεις...**

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Ἐξαποστειλάρια

Εἶτα ψάλλονται τὰ Ἐξαποστειλάρια ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ¹⁵⁶.

Αἶνοι

Διακρίνομεν δύο περιπτώσεις εἰς τοὺς Αἶνους:

Α'.

Ἐὰν ὑπάρχουν στιχηρὰ Αἶνων εἰς τὸ Μηναῖον¹⁵⁷ (ὑπάρχουν μόνον εἰς τὰ προεόρτια καὶ μεθέορτα τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως, καὶ εἰς τὰ προεόρτια τῶν Θεοφανείων), ψάλλομεν τοὺς Αἶνους εἰς τὸν ἦχον τῶν στιχηρῶν·

Ψαλμός ρμη'. (148)

Πᾶσα πνοή αἰνεσάτω τὸν Κύριον. Αἰνεῖτε τὸν Κύριον ἐκ τῶν οὐρανῶν· αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐν τοῖς Ὑψίστοις. Σοὶ πρέπει ὕμνος τῷ Θεῷ.

Αἰνεῖτε Αὐτόν, πάντες οἱ Ἄγγελοι Αὐτοῦ· αἰνεῖτε Αὐτόν, πᾶσαι αἱ Δυνάμεις Αὐτοῦ. Σοὶ πρέπει ὕμνος τῷ Θεῷ.

[*Αἰνεῖτε Αὐτόν, ἥλιος καὶ σελήνη... (βλ. σ. 60, μέχρι καὶ τοῦ στίχου, Αἰνεῖτε τὸν Θεὸν ἐν τοῖς Ἁγίοις Αὐτοῦ)*].

¹⁵⁶ Ἐὰν τύχει ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, Ἐξαποστειλάριον τῆς Ἑορτῆς συμφώνως μετὰ τὴν διάταξιν τοῦ Πεντηκοσταρίου. Συμφώνως μετὰ τὸ [ΤΓΡ, σ. 843] ἔξαποστειλάριον τοῦ Μηναίου καὶ τῆς Ἑορτῆς (ἄπαξ), καὶ ἐὰν οὐκ ἔχει τὸ Μηναῖον, ἔξαποστειλάριον τῆς Ἑορτῆς (δίς).

¹⁵⁷ Εἰς τὸ Πεντηκοστάριον (ἐὰν τύχει ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ)· ψάλλονται οἱ Αἶνοι μετὰ τῶν στιχηρῶν, καὶ τῶν Δοξαστικῶν ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, καὶ ἀναγινώσκειται ἡ μικρὰ Δοξολογία.

Ἴστῶμεν **στίχους δ'** καὶ ψάλλομεν τὰ **Στιχηρὰ τῶν Αἰῶνων** ἐκ τοῦ Μηναιῶ¹⁵⁸ (ἐὰν εἶναι τρία δευτέρωσε τὸ πρῶτον).

Στίχ. α'. Αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐπὶ ταῖς δυναστεαῖς Αὐτοῦ· αἰνεῖτε Αὐτὸν κατὰ τὸ πλῆθος τῆς μεγαλωσύνης Αὐτοῦ.

Στίχ. β'. Αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐν ἤχῳ σάλπιγγος· αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐν ψαλτηρίῳ καὶ κιθάρα.

Στίχ. γ'. Αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐν τυμπάνῳ καὶ χορῶ· αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν χορδαῖς καὶ ὄργάνῳ.

Στίχ. δ'. Αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐν κυμβάλοις εὐήχοις· αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐν κυμβάλοις ἀλαλαγμοῦ. Πᾶσα πνοὴ αἰνεσάτω τὸν Κύριον.

Δοξαστικά, ὡς ἐν τῷ Μηναιῶ¹⁵⁹.

Β'.

Ἐὰν δὲν ὑπάρχουν στιχηρὰ Αἰῶνων εἰς τὸ Μηναιῶν, ἀναγινώσκονται (χῦμα) οἱ Αἰῶνοι, ἄνευ στιχηρῶν·

Αἰνεῖτε τὸν Κύριον ἐκ τῶν οὐρανῶν· αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐν τοῖς Ὑψίστοις.

Αἰνεῖτε Αὐτόν, πάντες οἱ Ἄγγελοι Αὐτοῦ· αἰνεῖτε Αὐτόν, πᾶσαι αἱ Δυνάμεις Αὐτοῦ.

Αἰνεῖτε Αὐτόν, ἥλιος καὶ σελήνη· αἰνεῖτε Αὐτόν, πάντα τὰ ἄστρα καὶ τὸ φῶς.... (συνέχεια εἰς τὴν σ. 60).

Εἶτα, **Δόξα. Καὶ νῦν**, μόνον.

Τέλος τῶν περιπτώσεων τῶν Αἰῶνων.

Εὐθὺς ἢ **μικρὰ Δοξολογία**.

¹⁵⁸ Ἐκ τοῦ Πεντηκοσταρίου, ἐὰν τύχει ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ.

¹⁵⁹ Ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, ἐὰν τύχει ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ.

Μικρὰ Δοξολογία

Ὁ ἀναγνώστης (χῦμα)·

Σοὶ δόξα πρέπει, Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη... (χῦμα, βλ. σ. 63).

Ὁ ἱερεὺς τὴν Δέησιν, ἤτοι τὰ «Πληρωτικά» (βλ. σ. 64), καὶ τὴν ἐκφώνησιν· **Σὸν γὰρ ἐστὶ τὸ ἐλεεῖν...**

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Ἀπόστιχα τῶν Αἰῶν

Καὶ ψάλλονται τὰ **Ἀπόστιχα τῶν Αἰῶν** μετὰ τῶν **Δοξαστικῶν** ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ¹⁵⁹ (ἐὰν δὲν ἔχει τὸ Μηναῖον στίχους, βλ. σ. 65).

Εἶτα, ὁ ἱερεὺς·

Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι τῷ Κυρίῳ καὶ ψάλλειν τῷ ὀνόματί Σου, Ὑψιστε· τοῦ ἀναγγέλειν τὸ πρῶτὸ τὸ ἔλεός Σου καὶ τὴν ἀλήθειάν Σου κατὰ νύκτα.

Ὁ ἀναγνώστης, τὸ **τρισάγιον**, (βλ. σ. 66).

Ὁ ἱερεὺς· **Ὅτι Σοῦ ἐστὶν ἡ Βασιλεία...**

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Ἀπολυτικά

Ἐὰν σήμερα λέγεται Ἀπολυτικὸν τῆς ἡμέρας (–, βλ. σ. 34) ·

Ἀπολυτικὸν¹⁶⁰ τὸ Προεόρτιον ἢ τῆς Ἑορτῆς (ἄπαξ).

Ἐὰν ὁμως σήμερα λέγεται Ἀπολυτικὸν τοῦ Ἁγίου (–·, βλ. σ. 34) ·

Ἀπολυτικὸν τοῦ Ἁγίου.

Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ Προεόρτιον ἢ τῆς Ἑορτῆς.

Καὶ ἄρχεται ἡ Θεία Λειτουργία¹⁰⁰.

Στοιχεῖα Θείας Λειτουργίας

[Τὰ Τυπικὰ καὶ οἱ Μακαρισμοὶ¹⁶¹, ἦ], τὰ συνήθη **Ἀντίφωνα**¹⁶².

Εἰσοδικόν· Δεῦτε προσκυνήσωμεν¹⁶³..., Σῶσον ἡμᾶς Υἱὲ Θεοῦ..., (ὁ ἐν ἁγίοις θαυμαστός, πλὴν τῶν μεθεόρτων τῶν Δεσποτικῶν Ἑορτῶν, τοῦ Εὐαγγελισμοῦ καὶ τῆς Ὑπαπαντῆς, ὅπου λέγεται μετὰ τοῦ χαρακτηριστικοῦ τῆς Ἑορτῆς).

¹⁶⁰ Ἐὰν τύχει ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ: α. ἐν μὲν τῇ ἐβδομάδι τοῦ Θωμᾶ, καὶ ἐν τοῖς μεθεόρτοις τῆς Μεσοπεντηκοστῆς, τῆς Αναλήψεως καὶ τῆς Πεντηκοστῆς, τὸ ἀπολυτικὸν τῆς Ἑορτῆς, β. τῇ ἐβδομάδι τῶν Μυροφόρων, τὸ Ταῖς Μυροφόροις γυναιξί, γ. ἐν τοῖς μεθεόρτοις τοῦ Παραλύτου, τῆς Σαμαρείτιδος καὶ τοῦ Τυφλοῦ, τὸ Ἀναστάσιμον τοῦ ἡχου.

¹⁶¹ Ἰστώμεν στίχους η´ καὶ ψάλλομεν δ´ τροπάρια ἐκ τῆς γ´ φῶδης, καὶ δ´ ἐκ τῆς ζ´ φῶδης τοῦ ἐν τῷ Ὁρθρῷ ψαλλέντος κανόνος τῆς Ἑορτῆς [ΤΓΡ, σ. 226].

¹⁶² Ἐν μεθεόρτοις, τὰ ἀντίφωνα τῆς Ἑορτῆς [ΤΜΕ, σ. 49, καὶ ὑποσ. 3], ἦ τὰ συνήθη (βλ. σ. 68).

¹⁶³ Ἐν τοῖς μεθεόρτοις τῆς Πεντηκοστῆς, κατ' ἐξαιρέσιν, Εἰσοδικόν τὸ τῆς Ἑορτῆς [ΤΓΡ, σ. 872].

Μετὰ τὴν εἴσοδον· Ἀπολυτικά τὸ προεόρτιον ἢ τῆς Ἑορτῆς (ἐν μεθεόρτοις), τοῦ Ἁγίου τῆς ἡμέρας (ἐὰν λέγεται αὐτοῦ τὸ ἀπολυτικίον (—:·)¹⁶⁴), καὶ τοῦ Ἁγίου τοῦ Ναοῦ.

Κοντάκιον· τὸ προεόρτιον ἢ τῆς Ἑορτῆς.

Τρισάγιον, Προκείμενον καὶ Ἀλληλουάριον τῆς ἡμέρας (ἐὰν ἢ προεόρτιος ἢ μεθέορτος ἡμέρα ἔχει δικό της, ψάλλεται αὐτό).
Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον· τῆς ἡμέρας (ἐὰν ἢ προεόρτιος ἢ μεθέορτος ἡμέρα ἔχει δικό της, ψάλλεται αὐτό¹⁶⁵).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως· Ἄξιόν ἐστιν.

Κοινωνικόν· τῆς ἡμέρας¹⁶⁶ (ἐν Σαββάτῳ· Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι).

Μετὰ τὸ Σῶσον ὁ Θεός· Εἶδομεν τὸ Φῶς, πλὴν ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Πάσχα μέχρι τῆς ἀποδόσεως πού λέγεται τὸ Χριστὸς ἀνέστη, καὶ ἀπὸ τῆς ἐορτῆς τῆς Ἀναλήψεως μέχρι τῆς ἀποδόσεως της πού λέγεται τὸ ἀπολυτικίον τῆς Ἑορτῆς.

Ἐὰν δὲν τελεῖται Θεία Λειτουργία, βλ. σ. 70.

¹⁶⁴ Κατ' οἰκονομίαν καὶ εἰ βούλει, λέγε μόνον ἐνταῦθα τὸ Ἀπολυτικίον τοῦ Ἁγίου (—) τῆς ἡμέρας.

¹⁶⁵ Λεπτομέρειες βλ. εἰς [ΤΓΡ, σ. 227-228]. Περιληπτικά, τῆς ἡμέρας, καὶ τῆς Θεοτόκου, ἢ τοῦ Ἁγίου ἐὰν ἔχει δύο δοξαστικά ἢ εἶναι Ἀπόστολος, [ΤΓΡ, σ. 227]. Ἐὰν ἢ προεόρτιος ἢ μεθέορτος ἡμέρα ἔχει δικό της Ἀπόστολον καὶ Εὐαγγέλιον, τότε Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας καὶ τὸ προεόρτιον/μεθέορτον.

¹⁶⁶ Ὅρισμένοι εὐλαβεῖς ἱερεῖς ἔχουν τὴν παράτυπη συνήθεια εἰς τὰ μεθέορτα, νὰ λένε στὸν ἱεροψάλτη νὰ πεῖ Καταβασίεις τὴν ὥρα τοῦ Κοινωνικοῦ, ὅπερ ἄτοπον.

Ψαλμοί ιθ' καί κ'

Δεῦτε προσκυνήσωμεν καὶ προσπέσωμεν τῷ βασιλεῖ ἡμῶν Θεῷ.

Δεῦτε προσκυνήσωμεν καὶ προσπέσωμεν Χριστῷ τῷ βασιλεῖ ἡμῶν Θεῷ.

Δεῦτε προσκυνήσωμεν καὶ προσπέσωμεν αὐτῷ Χριστῷ τῷ βασιλεῖ καὶ Θεῷ ἡμῶν.

Ψαλμός ιθ'. (19)

Ἐπακούσαι σου Κύριος ἐν ἡμέρᾳ θλίψεως, ὑπερασπίσαι σου τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ Ἰακώβ.

Ἐξαποστείλαι σοι βοήθειαν ἐξ ἁγίου, καὶ ἐκ Σιών ἀντιλάβοιτό σου.

Μνησθεῖν πάσης θυσίας σου, καὶ τὸ ὀλοκαύτωμά σου πιανάτω.

Δῶν σοι Κύριος κατὰ τὴν καρδίαν σου, καὶ πᾶσαν τὴν βουλήν σου πληρώσει.

Ἀγαλλιασόμεθα ἐπὶ τῷ σωτηρίῳ σου, καὶ ἐν ὀνόματι Κυρίου Θεοῦ ἡμῶν μεγαλυνθησόμεθα.

Πληρώσει Κύριος πάντα τὰ αἰτήματά σου· νῦν ἔγνω, ὅτι ἔσωσε Κύριος τὸν χριστὸν αὐτοῦ.

Ἐπακούσεται αὐτοῦ ἐξ οὐρανοῦ ἁγίου αὐτοῦ, ἐν δυναστείαις ἡ σωτηρία τῆς δεξιᾶς αὐτοῦ.

Οὔτοι ἐν ἄρμασι καὶ οὔτοι ἐν ἵπποις, ἡμεῖς δὲ ἐν ὀνόματι Κυρίου Θεοῦ ἡμῶν μεγαλυνθησόμεθα.

Αὐτοὶ συνεποδίσθησαν καὶ ἔπεσον, ἡμεῖς δὲ ἀνέστημεν καὶ ἀνωρθώθημεν.

Κύριε, σῶσον τὸν βασιλέα καὶ ἐπάκουσον ἡμῶν, ἐν ᾗ ἂν ἡμέρᾳ ἐπικαλεσώμεθά σε.

Ψαλμός κ'. (20)

Κύριε, ἐν τῇ δυνάμει σου εὐφρανθήσεται ὁ βασιλεὺς, καὶ ἐπὶ τῷ σωτηρίῳ σου ἀγαλλιάσεται σφόδρα.

Τὴν ἐπιθυμίαν τῆς καρδίας αὐτοῦ ἔδωκας αὐτῷ, καὶ τὴν δέησιν τῶν χειλέων αὐτοῦ οὐκ ἐστέρησας αὐτόν.

Ὅτι προέφθασας αὐτὸν ἐν εὐλογίαις χρηστότητος, ἔθηκας ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ στέφανον ἐκ λίθου τιμίου.

Ζωὴν ἠτήσατό σε, καὶ ἔδωκας αὐτῷ μακρότητα ἡμερῶν εἰς αἰῶνα αἰῶνος.

Μεγάλη ἡ δόξα αὐτοῦ ἐν τῷ σωτηρίῳ σου, δόξαν καὶ μεγαλοπρέπειαν ἐπιθήσεις ἐπ' αὐτόν.

Ὅτι δώσεις αὐτῷ εὐλογίαν εἰς αἰῶνα αἰῶνος, εὐφρανεῖς αὐτόν ἐν χαρᾷ μετὰ τοῦ προσώπου σου.

Ὅτι ὁ βασιλεὺς ἐλπίζει ἐπὶ Κύριον, καὶ ἐν τῷ ἐλέει τοῦ Ὑψίστου οὐ μὴ σαλευθῆ.

Εὐρεθείη ἡ χεὶρ σου πᾶσι τοῖς ἐχθροῖς σου, ἡ δεξιὰ σου εὔροι πάντας τοὺς μισοῦντάς σε.

Ὅτι θήσεις αὐτοὺς ὡς κλίβανον πυρὸς εἰς καιρὸν τοῦ προσώπου σου.

Κύριος ἐν ὀργῇ αὐτοῦ συνταράξει αὐτούς, καὶ καταφάγεται αὐτοὺς πῦρ.

Τὸν καρπὸν αὐτῶν ἀπὸ τῆς γῆς ἀπολεῖς, καὶ τὸ σπέρμα αὐτῶν ἀπὸ υἰῶν ἀνθρώπων.

Ὅτι ἔκλιναν εἰς σέ κακά, διελογίσαντο βουλάς, αἷς οὐ μὴ δύνανται στήναι.

Ὅτι θήσεις αὐτοὺς νῶτον, ἐν τοῖς περιλοίοις σου ἐτοιμάσεις τὸ πρόσωπον αὐτῶν.

Ὑψώθητι, Κύριε, ἐν τῇ δυνάμει σου· ἄσομεν καὶ ψαλοῦμεν τὰς δυναστείας σου.

Κοινὰ ἀπολυτίκια Ἁγίων ἐχόντων Μικρὰν Δοξολογίαν

Εἰς Ἀπόστολον, ἦχος γ´.

Ἀπόστολε Ἅγιε (δεῖνα), πρέσβευε τῷ ἐλεήμονι Θεῷ, ἵνα πταισμάτων ἄφεσιν, παράσχη ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν.

Εἰς Ἀποστόλους, ἦχος γ´.

Ἀπόστολοι Ἅγιοι, πρεσβεύσατε τῷ ἐλεήμονι Θεῷ, ἵνα πταισμάτων ἄφεσιν, παράσχη ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν.

Εἰς ὀσίαν, ἦχος πλ. δ´.

Ἐν σοί, Μῆτερ ἀκριβῶς, διεσώθη τὸ κατ' εἰκόνα· λαβοῦσα γὰρ τὸν Σταυρόν, ἠκολούθησας τῷ Χριστῷ, καὶ πράττουσα ἐδίδασκες, ὑπερορᾶν μὲν σαρκός· παρέρχεται γάρ· ἐπιμελεῖσθαι δὲ ψυχῆς, πράγματος ἀθανάτου· διὸ καὶ μετὰ Ἀγγέλων συναγάλλεται, Ὅσια (δεῖνα), τὸ πνεῦμά σου.

Εἰς ὄσιον, ἦχος πλ. δ´.

Ἐν σοί, Πάτερ ἀκριβῶς, διεσώθη τὸ κατ' εἰκόνα· λαβὼν γὰρ τὸν Σταυρόν, ἠκολούθησας τῷ Χριστῷ, καὶ πράττων ἐδίδασκες, ὑπερορᾶν μὲν σαρκός, παρέρχεται γάρ· ἐπιμελεῖσθαι δὲ ψυχῆς, πράγματος ἀθανάτου· διὸ καὶ μετὰ Ἀγγέλων συναγάλλεται, Ὅσιε (δεῖνα) τὸ πνεῦμά σου.

Εἰς γυναῖκα μάρτυρα, ἦχος δ´. Κατεπλάγη Ἰωσήφ.

Ἡ ἀμνάς Σου Ἰησοῦ, κράζει μεγάλη τῇ φωνῇ· Σὲ Νυμφίε μου ποθῶ, καὶ σὲ ζητοῦσα ἀθλῶ, καὶ συσταυροῦμαι, καὶ συνθάπτομαι τῷ βαπτισμῷ Σου, καὶ πάσχω διὰ Σέ, ὡς βασιλεύσω σὺν Σοί, καὶ θνήσκω ὑπὲρ Σοῦ, ἵνα καὶ ζήσω ἐν Σοί· ἀλλ' ὡς θυσίαν ἄμωμον προσδέχου, τὴν μετὰ πόθου τυθεῖσάν Σοι. Αὐτῆς πρεσβείαις, ὡς ἐλεήμων, σῶσον τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἰς μάρτυρα ἱεράρχην, ἦχος δ΄. Κανόνα πίστεως.

Καὶ τρόπων μέτοχος, καὶ θρόνων διάδοχος, τῶν Ἀποστόλων γενόμενος, τὴν πρᾶξιν εὗρες θεόπνευστε, εἰς θεωρίας ἐπίβασιν· διὰ τοῦτο τὸν λόγον τῆς ἀληθείας ὀρθοτομῶν, καὶ τῇ πίστει ἐνήθλησας μέχρις αἵματος, Ἱερομάρτυς (δεῖνα), πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἰς ἱεράρχην ὄσιον, ἦχος δ΄.

Κανόνα πίστεως, καὶ εἰκόνα πραότητος, ἐγκρατείας διδάσκαλον, ἀνέδειξέ σε τῇ ποιίμνῃ σου, ἢ τῶν πραγμάτων ἀλήθεια· διὰ τοῦτο ἐκτίσω, τῇ ταπεινώσει τὰ ὑψηλά, τῇ πτωχεῖα τὰ πλούσια. Πάτερ ἱεράρχα (δεῖνα), πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἰς μνήμην πολλῶν ἀγίων, ἦχος δ΄.

Ὁ Θεὸς τῶν Πατέρων ἡμῶν, ὁ ποιῶν ἀεὶ μεθ' ἡμῶν, κατὰ τὴν σὴν ἐπιείκειαν, μὴ ἀποστήσης τὸ ἔλεός Σου ἀφ' ἡμῶν· ἀλλὰ ταῖς αὐτῶν ἰκεσίαις, ἐν εἰρήνῃ, κυβέρνησον τὴν ζωὴν ἡμῶν.

Εἰς μάρτυρα, ἦχος δ΄. Ταχὺ προκατάλαβε.

Ὁ Μάρτυς Σου Κύριε, ἐν τῇ ἀθλήσει αὐτοῦ, τὸ στέφος ἐκομίσατο τῆς ἀφθαρσίας, ἐκ Σοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν· ἔχων γὰρ τὴν ἰσχύν Σου, τοὺς τυράννους καθεῖλεν· ἔθραυσε καὶ δαιμόνων, τὰ ἀνίσχυρα θράση· αὐτοῦ ταῖς ἰκεσίαις, Χριστέ ὁ Θεός, σῶσον τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἰς μάρτυρας, ἦχος δ΄. Ταχὺ προκατάλαβε.

Οἱ Μάρτυρές Σου Κύριε, ἐν τῇ ἀθλήσει αὐτῶν, στεφάνους ἐκομίσαντο τῆς ἀφθαρσίας, ἐκ Σοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν· σχόντες γὰρ τὴν ἰσχύν Σου, τοὺς τυράννους καθεῖλον· ἔθραυσαν καὶ δαιμόνων, τὰ ἀνίσχυρα θράση· αὐτῶν ταῖς ἰκεσίαις, Χριστέ ὁ Θεός, σῶσον τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἰς ὄσιον, ἱεράρχην, ἤχος πλ. δ'.

Ὁρθοδοξίας ὀδηγέ, εὐσεβείας διδάσκαλε καὶ σεμνότητος, τῆς οἰκουμένης ὁ φωστήρ, τῶν μοναζόντων (ἢ ἀρχιερέων) θεόπνευστον ἐγκαλλώπισμα, (δεῖνα) σοφέ, ταῖς διδασκαῖς σου πάντας ἐφώτισας, λύρα τοῦ Πνεύματος· πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἰς ὄσιον, ἤχος πλ. δ'.

Ταῖς τῶν δακρῶν σου ῥοαῖς, τῆς ἐρήμου τὸ ἄγονον ἐγεώρησας· καὶ τοῖς ἐκ βάθους στεναγμοῖς, εἰς ἑκατὸν τοὺς πόνους ἐκαρποφόρησας· καὶ γέγονας φωστήρ, τῇ οἰκουμένην λάμπων τοῖς θαύμασιν, (δεῖνα) Πατὴρ ἡμῶν ὅσιε· πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἰς μάρτυρας, ἤχος α'.

Τὰς ἀλγηδόνας τῶν Ἁγίων, ἃς ὑπὲρ Σοῦ ἔπαθον, δυσωπήθητι Κύριε, καὶ πάσας ἡμῶν τὰς ὀδύνας, ἴσαι Φιλάνθρωπε δεόμεθα.

Εἰς ὄσιον, ἤχος α'. Τοῦ λίθου σφραγισθέντος.

Τῆς ἐρήμου πολίτης, καὶ ἐν σώματι ἄγγελος, καὶ θαυματουργὸς ἀνεδείχθης, θεοφόρε Πατὴρ ἡμῶν (δεῖνα)· νηστεία, ἀγρυπνία, προσευχῆ, οὐράνια χαρίσματα λαβών, θεραπεύεις τοὺς νοσοῦντας, καὶ τὰς ψυχὰς τῶν πίστει προστρεχόντων σοι. Δόξα Τῷ δεδωκότι σοι ἰσχύν· δόξα Τῷ σὲ στεφανώσαντι· δόξα Τῷ ἐνεργοῦντι διὰ σοῦ πάσιν ἰάματα.

Εἰς προφήτην, ἤχος β'.

Τοῦ Προφήτου Σου (δεῖνος) τὴν μνήμην, Κύριε ἐορτάζοντες, δι' αὐτοῦ Σὲ δυσωποῦμεν· σῶσον τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἰς μάρτυρας, ἤχος πλ. α'. Τὸν συνάναρχον.

Τῶν Ἁγίων Μαρτύρων τὰ κατορθώματα, οὐρανῶν αἱ Δυνάμεις ὑπερεθαύμασαν, ὅτι ἐν σώματι θνητῷ, τὸν ἀσώματον ἐχθρόν, τῇ δυνάμει τοῦ Σταυροῦ, ἀγωνισάμενοι καλῶς, ἐνίκησαν ἀοράτως· καὶ πρεσβεύουσι τῷ Κυρίῳ, ἐλεηθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

«Παναγία Δέσποινα Θεοτόκε, ἀποδίωξον τοὺς πονηροὺς καὶ ἀκαθάρτους λογισμοὺς ἀπὸ τῆς ἀθλίας καὶ ταλαιπώρου μου ψυχῆς, καὶ καρδίας, καὶ κατάσβεσόν μου τὴν φλόγα τῶν παθῶν, καὶ ἐλέησόν με, ὅτι ἀσθενὴς καὶ ταλαιπώρος εἰμι ἐγώ· καὶ ῥύσαι με ἀπὸ τῶν ἐπερχομένων μοι πονηρῶν ἐνθυμήσεων καὶ προλήψεων· ὅτι Ὑπερευλογημένη, ὑπάρχεις, καὶ τὸ ὄνομά Σου τὸ ἅγιον δεδοξασμένον εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.»

Τριψῆδιον τὸ Κατανυκτικόν, Δευτέρα τῆς Α΄ Ἑβδομάδος ἐσπέρας.

«Ἐνδοξε Αειπάρθενε Θεοτόκε, Μήτηρ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, προσάγαγε τὴν ἡμετέραν προσευχὴν τῷ Υἱῷ Σου καὶ Θεῷ ἡμῶν, ἵνα σώσῃ διὰ Σοῦ τὰς ψυχὰς ἡμῶν».

Τριψῆδιον τὸ Κατανυκτικόν, Δευτέρα τῆς Α΄ Ἑβδομάδος ἐσπέρας

**Θεοτοκία εἰς ἕκαστον ἦχον ψαλλόμενα ἐν ὄλω
τῷ ἐνιαυτῷ, εἰς τὸ Θεὸς Κύριος, μετὰ τὰ
Ἀπολυτικά τῶν Ἁγίων ἐχόντων Μικρὰν
Δοξολογίαν**

Εἰς τὸν Α΄ ἦχον.

Τῇ Δευτέρᾳ πρωί.¹⁶⁷

Θαῦμα θαυμάτων Κεχαριτωμένη, ἐν Σοὶ θεωροῦσα ἡ κτίσις ἀγάλλεται· συνέλαβες γὰρ ἀσπόρως, καὶ ἔτεκες ἀφράστως, Ὅν ταξιαρχαί Ἀγγέλων, ὄραν οὐ δεδύνηται· Αὐτὸν ἰκέτευε ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Τῇ Τρίτῃ πρωί.

Συλλαβοῦσα ἀφλέκτως, τὸ πῦρ τῆς Θεότητος, καὶ τεκοῦσα ἀσπόρως, πηγὴν ζωῆς τὸν Κύριον, κεχαριτωμένη Θεοτόκε, περισώζε τοὺς Σε μεγαλύνοντας.

Τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ πρωί.

Οἱ τὴν Σὴν προστασίαν, κεκτημένοι Ἄχραντε, καὶ ταῖς Σαῖς ἰκεσίαις, τῶν δεινῶν ἐκλυτρούμενοι, τῷ Σταυρῷ τοῦ Υἱοῦ Σου, ἐν παντὶ φρουρούμενοι, κατὰ χρέος Σε πάντες, εὐσεβῶς μεγαλύνομεν.

Τῇ Πέμπτῃ πρωί.

Συλλαβοῦσα ἀφλέκτως,... (ὡς τῇ Τρίτῃ πρωί).

Τῷ Σαββάτῳ πρωί.

(τό α΄ Θεοτοκίον τοῦ ἦχου)

¹⁶⁷ Περιέχονται εἰς τὸ τέλος τῆς Παρακλητικῆς. Ἐπίσης περιέχονται εἰς τὸ Μ. Ὦρολόγιον, κεφάλαιον (μετὰ τὸ Πεντηκοστάριον) «ΘΕΟΤΟΚΙΑ εἰς ἕκαστον ἦχον ψαλλόμενα ἐν ὄλω τῷ ἐνιαυτῷ, μετὰ τὰ Ἀπολυτικά τῶν μὴ ἑορταζομένων Ἁγίων» («εἰς τὸ Θεὸς Κύριος»).

Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου Σοι Παρθένε τὸ Χαῖρε, σὺν τῇ φωνῇ ἐσαρκοῦτο ὁ τῶν ὄλων Δεσπότης, ἐν Σοὶ τῇ ἀγία κιβωτῶ, ὡς ἔφη ὁ δίκαιος Δαυίδ. Ἐδείχθης πλατυτέρα τῶν οὐρανῶν, βαστάσασα τὸν Κτίστην Σου. Δόξα τῶ ἐνοικήσαντι ἐν Σοί· δόξα τῶ προελθόντι ἐκ Σοῦ· δόξα τῶ ἐλευθερώσαντι ἡμᾶς, διὰ τοῦ τόκου Σου.

Εἰς τὸν Β΄ ἦχον.

Τῇ Δευτέρᾳ πρωί.

Εὐσπλαγχνίας ὑπάρχουσα πηγὴ, συμπαθείας ἀξίωσον ἡμᾶς Θεοτόκε· βλέψον εἰς λαὸν τὸν ἀμαρτήσαντα, δεῖξον ὡς αἰεὶ τὴν δυναστείαν Σου· εἰς Σὲ γὰρ ἐλπίζοντες, τὸ Χαῖρε βοῶμέν Σοι, ὡς ποτε ὁ Γαβριήλ, ὁ τῶν Ἀσωμάτων ἀρχιστράτηγος.

Τῇ Τρίτῃ πρωί.

Θείας γεγόναμεν κοινωνοὶ φύσεως, διὰ Σοῦ Θεοτόκε ἀειπάρθενε· Θεὸν γὰρ ἡμῖν σεσαρκωμένον τέτοκας· διὸ κατὰ χρέος Σε πάντες, εὐσεβῶς μεγαλύνομεν.

Τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ πρωί.

Ἵπερδεδοξασμένη ὑπάρχεις, Θεοτόκε Παρθένε, ὑμνοῦμέν Σε· διὰ γὰρ τοῦ Σταυροῦ τοῦ Υἱοῦ Σου, κατεβλήθη ὁ Ἄδης, καὶ ὁ θάνατος τέθηκε· νεκρωθέντες ἀνέστημεν, καὶ ζωῆς ἠξιώθημεν· τὸν Παράδεισον ἐλάβομεν, τὴν ἀρχαίαν ἀπόλαυσιν· διὸ εὐχαριστοῦντες δοξολογοῦμεν, ὡς κραταῖον Χριστὸν τὸν Θεὸν ἡμῶν, καὶ μόνον πολυέλεον.

Τῇ Πέμπτῃ πρωί.

Θείας γεγόναμεν κοινωνοὶ φύσεως,... (ὡς τῇ Τρίτῃ πρωί).

Τῶ Σαββάτῳ πρωί.

(τὸ α΄ Θεοτοκίον τοῦ ἦχου)

Πάντα ὑπὲρ ἔννοιαν, πάντα ὑπερένδοξα, τὰ Σὰ Θεοτόκε μυστήρια· τῇ ἀγνεῖα ἐσφραγισμένη, καὶ παρθενία φυλαττομένη, Μήτηρ

ἐγνώσθης ἀψευδής, Θεὸν τεκοῦσα ἀληθινόν· Αὐτὸν ἰκέτευε σωθῆ-
ναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἰς τὸν Γ' ἤχον.

Τῇ Δευτέρᾳ πρωί.

Τὴν ὠραιότητα τῆς παρθενίας Σου, καὶ τὸ ὑπέρλαμπρον τὸ τῆς
ἀγνείας Σου, ὁ Γαβριὴλ καταπλαγείς, ἐβόα Σοι Θεοτόκε· Ποῖόν Σοι
ἐγκώμιον, προσαγάγω ἐπάξιον; τί δέ ὀνομάσω Σε; ἀπορῶ καὶ ἐξί-
σταμαι· διὸ ὡς προσετάγην βοᾶ Σοι· Χαῖρε ἡ Κεχαριτωμένη.

Τῇ Τρίτῃ πρωί.

Καταφυγὴ καὶ δύναμις ἡμῶν Θεοτόκε, ἡ κραταιὰ βοήθεια τοῦ
κόσμου, ταῖς πρεσβείαις Σου σκέπε τοὺς δούλους Σου, ἀπὸ πάσης
ἀνάγκης, μόνη εὐλογημένη.

Τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ πρωί.

Ράβδον δυνάμεως κεκτημένοι, τὸν Σταυρὸν τοῦ Υἱοῦ Σου Θεο-
τόκε, ἐν αὐτῷ καταβάλλομεν, τῶν ἐχθρῶν τὰ φρυάγματα, οἱ πόθῳ
Σε ἀπαύστως μεγαλύνοντες.

Τῇ Πέμπτῃ πρωί.

Προφῆται προεκήρυξαν, Απόστολοι ἐδίδαξαν, Μάρτυρες ὡμο-
λόγησαν, καὶ ἡμεῖς ἐπίστευσάμεν, Θεοτόκον Σε κυρίως ὑπάρχου-
σαν· διὸ καὶ μεγαλύνομεν, τὸν Τόκον Σου τὸν ἄφραστον.

Τῷ Σαββάτῳ πρωί.

(τό α' Θεοτοκίον τοῦ ἤχου)

Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν τὴν σωτηρίαν τοῦ γένους ἡμῶν, ἀνυμνοῦ-
μεν Θεοτόκε Παρθένε· ἐν τῇ σαρκὶ γὰρ τῇ ἐκ Σοῦ προσληφθείσῃ, ὁ
Υἱός Σου καὶ Θεὸς ἡμῶν, τὸ διὰ Σταυροῦ καταδεξάμενος πάθος,
ἐλυτρώσατο ἡμᾶς, ἐκ φθορᾶς ὡς Φιλάνθρωπος.

Εἰς τὸν Δ΄ ἤχον.

Τῇ Δευτέρᾳ πρωί.

Τῇ ἀνατραφείσῃ ἐν τῷ ναῷ, εἰς τὰ Ἅγια τῶν Ἁγίων, τῇ περιβεβλημένη τὴν πίστιν καὶ τὴν σοφίαν, καὶ τὴν ἄμεμπτον παρθενίαν, ὁ ἀρχιστράτηγος Γαβριήλ, προσέφερεν οὐρανόθεν, τὸν ἀσπασμὸν καὶ τὸ χαῖρε· Χαῖρε εὐλογημένη, χαῖρε δεδοξασμένη, ὁ Κύριος μετὰ Σοῦ.

Τῇ Τρίτῃ πρωί.

Τῇ Θεοτόκῳ ἐκτενῶς, νῦν προσδράμωμεν, ἁμαρτωλοὶ καὶ ταπεινοί, καὶ προσπέσωμεν ἐν μετανοίᾳ, κράζοντες ἐκ βάθους ψυχῆς· Δέσποινα βοήθησον, ἐφ' ἡμῖν σπλαγχνισθεῖσα· σπεῦσον ἀπολλύμεθα, ὑπὸ πλήθους πταισμάτων· μὴ ἀποστρέψῃς Σοὺς δούλους κενούς· Σὲ γὰρ καὶ μόνην ἐλπίδα κεκτήμεθα.

Τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ πρωί.

Παρθένε πανάμωμε, Μήτηρ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ, ῥομφαία διηλήθῃ Σου, τὴν παναγίαν ψυχὴν, ἠνίκα σταυρούμενον, ἔβλεψας ἔκουσίως, τὸν Υἱὸν καὶ Θεὸν Σου· ὃν περ εὐλογημένη, δυσωποῦσα μὴ παύσῃ, συγχώρησιν πταισμάτων, ἡμῖν δωρήσασθαι.

Τῇ Πέμπτῃ πρωί.

Τὸν Λόγον τοῦ Πατρός, Χριστὸν τὸν Θεὸν ἡμῶν, ἐκ Σοῦ σαρκωθέντα ἔγνωμεν, Θεοτόκε Παρθένε, μόνη ἀγνή, μόνη εὐλογημένη· διὸ ἀπαύστως, Σὲ ἀνυμνοῦντες μεγαλύνομεν.

Τῷ Σαββάτῳ πρωί.

(τό α΄ Θεοτοκίον τοῦ ἤχου)

Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον, καὶ Ἀγγέλοις ἄγνωστον μυστήριον, διὰ Σοῦ Θεοτόκε, τοῖς ἐπὶ γῆς πεφανέρωται· Θεός, ἐν ἀσυγχύτῳ ἐνώσει σαρκούμενος, καὶ Σταυρὸν ἔκουσίως ὑπὲρ ἡμῶν καταδεξάμενος· δι' οὗ ἀναστήσας τὸν Πρωτόπλαστον, ἔσωσεν ἐκ θανάτου τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἰς τὸν πλάγιον Α΄ ἦχον.

Τῆ Δευτέρα πρωί.

Μετὰ Ἀγγέλων τὰ οὐράνια, μετὰ ἀνθρώπων τὰ ἐπίγεια, ἐν φωνῇ ἀγαλλιάσεως, Θεοτόκε βοῶμέν Σοι· Χαῖρε πύλη, τῶν οὐρανῶν πλατυτέρα· χαῖρε μόνη, τῶν γηγενῶν σωτηρία· χαῖρε Σεμνή κεχαριτωμένη, ἡ τεκοῦσα Θεὸν σεσαρκωμένον.

Τῆ Τρίτη πρωί.

Τὴν ταχεῖάν Σου σκέπην καὶ τὴν βοήθειαν, καὶ τὸ ἔλεος δεῖξον ἐπὶ τοὺς δούλους Σου, καὶ τὰ κύματα ἀγνὴ καταπράυνον, τῶν ματαιῶν λογισμῶν· καὶ τὴν πεσοῦσάν μου ψυχὴν ἀνάστησον Θεοτόκε· οἶδα γὰρ ὅτι Παρθέने, ἰσχύεις ὅσα καὶ βούλεσαι.

Τῆ Τετάρτη καὶ τῆ Παρασκευῆ πρωί.

Τῷ Σταυρῷ τοῦ Υἱοῦ Σου Θεοχαρίτωτε, τῶν εἰδώλων ἢ πλάνη πᾶσα κατήρηται, καὶ τῶν δαιμόνων ἡ ἰσχύς καταπεπάτηται· διὰ τοῦτο οἱ πιστοί, κατὰ χρέος Σε ἀεὶ, ὑμνοῦμεν καὶ εὐλογοῦμεν, καὶ Θεοτόκον κυρίως, ὁμολογοῦντες Σε μεγαλύνομεν.

Τῆ Πέμπτη πρωί.

Τὸ ξένον τῆς Παρθένου μυστήριον, τῷ κόσμῳ ἀνεδείχθη σωτήριον· ἐξ Αὐτῆς γὰρ ἐτέχθης ἄνευ σπορᾶς, καὶ σαρκὶ ἀνεδείχθης, δίχα φθορᾶς, ἡ πάντων χαρά. Κύριε δόξα Σοι.

Τῷ Σαββάτῳ πρωί.

(τό α΄ Θεοτοκίον τοῦ ἦχου)

Χαῖρε πύλη Κυρίου ἡ ἀδιόδευτος· Χαῖρε τεῖχος καὶ σκέπη τῶν προστρεχόντων εἰς Σε· Χαῖρε ἀχείμαστε λιμὴν, καὶ ἀπειρόγαμε· ἡ τεκοῦσα ἐν σαρκὶ τὸν Ποιητὴν Σου καὶ Θεόν, πρεσβεύουσα μὴ ἐλλείπης, ὑπὲρ τῶν ἀνυμνούντων, καὶ προσκυνούντων τὸν τόκον Σου.

Εἰς τὸν πλάγιον Β΄ ἤχον.

Τῇ Δευτέρᾳ πρωί.

Ἀρχὴ σωτηρίας, ἡ τοῦ Γαβριὴλ προσηγορία, πρὸς τὴν Παρθένον γέγονεν· ἤκουσε γὰρ τὸ Χαῖρε, καὶ οὐκ ἀπέφυγε τὸν ἀσπασμόν· οὐκ ἐδίστασεν ὡς ἡ Σάρρα ἐν τῇ σκηνῇ, ἀλλ' οὕτως ἔλεγεν· Ἴδού ἡ δούλη Κυρίου, γένοιτό μοι κατὰ τὸ ῥῆμά σου.

Τῇ Τρίτῃ πρωί.

Ἐλπίς τοῦ κόσμου ἀγαθή, Θεοτόκε Παρθένε, τὴν Σὴν καὶ μόνην κραταιὰν προστασίαν αἰτοῦμεν· σπλαγχνίσθητι εἰς ἀπροστάτευτον λαόν· δυσώπησον τὸν ἐλεήμονα Θεόν, ῥυσθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν, ἐκ πάσης ἀπειλῆς, μόνη εὐλογημένη.

Τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ πρωί.

Θεοτόκε Παρθένε, ἰκέτευε τὸν Υἱόν σου, τὸν ἐκουσίως προσπαγέντα ἐν Σταυρῷ, καὶ τὸν κόσμον ἐκ πλάνης ἐλευθερώσαντα, Χριστὸν τὸν Θεὸν ἡμῶν, τοῦ ἐλεῆσαι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Τῇ Πέμπτῃ πρωί.

Ἁγία Δέσποινα ἀγνή, τοῦ Θεοῦ ἡμῶν Μήτηρ, ἡ τὸν ἀπάντων Ποιητὴν, ἀπορρήτως τεκοῦσα, ἰκέτευε σὺν Ἀποστόλοις ἱεροῖς, ἐκάστοτε τὴν ἀγαθότητα Αὐτοῦ, παθῶν ἡμᾶς λυτρώσασθαι, καὶ ἄφεισιν ἡμῖν, δοῦναι ἁμαρτημάτων.

Τῷ Σαββάτῳ πρωί.

Προϊστορεῖ ὁ Γεδεὼν τὴν σύλληψιν, καὶ ἐρμηνεύει ὁ Δαυΐδ, τὸν Τόκον σου Θεοτόκε· κατέβη γὰρ ὡς ὑετὸς ἐπὶ πόκον, ὁ Λόγος ἐν τῇ γαστρὶ σου, καὶ ἐβλάστησας ἄνευ σπορᾶς γῆ ἀγία, τοῦ κόσμου τὴν σωτηρίαν, Χριστὸν τὸν Θεὸν ἡμῶν, ἡ Κεχαριτωμένη.

Εἰς τὸν Βαρὺν ἦχον.

Τῆ Δευτέρα πρωί.

Θεοτόκε Παρθένε ἀμίαντε, τὸν Υἱόν Σου δυσώπει, σὺν ταῖς ἄνω Δυνάμεσι, συγχώρησιν πταισμάτων ἡμῖν, πρὸ τοῦ τέλους δωρήσασθαι, τοῖς πιστῶς Σε δοξάζουσι.

Τῆ Τρίτη πρωί.

Τὸ Χαῖρέ Σοι προσάγομεν Θεοτόκε· τῶν Ἀγγέλων γὰρ ἀνωτέρα ἐδείχθης, Θεὸν κύησασα.

Τῆ Τετάρτη καὶ τῆ Παρασκευῆ πρωί.

Τὸν σταυρωθέντα ὑπὲρ ἡμῶν, Χριστὸν τὸν Θεόν, καὶ καθελόντα τοῦ θανάτου τὸ κράτος, ἀπαύστως ἰκέτευε Θεοτόκε Παρθένε, ἵνα σῶση τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Τῆ Πέμπτη πρωί.

Ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας Σου Ἄχραντε, τῶν Προφητῶν ὑπάρχει, καὶ τοῦ νόμου τὸ πλήρωμα· διὸ Σε Θεοτόκον, ἐν ἐπιγνώσει δοξάζοντες, εὐσεβῶς μεγαλύνομεν.

Τῷ Σαββάτῳ πρωί.

(τό α' Θεοτοκίον τοῦ ἦχου)

Ὡς τῆς ἡμῶν ἀναστάσεως θησαύρισμα, τοὺς ἐπὶ Σοὶ πεποιθότας Πανύμνητε, ἐκ λάκκου καὶ βυθοῦ πταισμάτων ἀνάγαγε· Σὺ γὰρ τοὺς ὑπευθύνους τῇ ἁμαρτίᾳ, ἔσωσας τεκοῦσα τὴν σωτηρίαν, ἢ πρὸ τόκου Παρθένος, καὶ ἐν τόκῳ Παρθένος, καὶ μετὰ τόκον πάλιν οὔσα Παρθένος.

Εἰς τὸν πλάγιον Δ' ἦχον.

Τῆ Δευτέρα πρωί.

Χαῖρε, ἢ δι' Ἀγγέλου, τὴν χαρὰν τοῦ κόσμου δεξαμένη· χαῖρε, ἢ τεκοῦσα, τὸν Ποιητὴν Σου καὶ Κύριον· χαῖρε ἢ ἀξιωθεῖσα, γενέσθαι Μήτηρ Θεοῦ.

Τῇ Τρίτῃ πρωί.

Τὸ ἀσάλευτον στήριγμα τὸ τῆς Πίστεως, καὶ σεβάσμιον δώρημα τῶν ψυχῶν ἡμῶν, τὴν Θεοτόκον ἐν ὕμνοις μεγαλύνωμεν πιστοί· Χαῖρε ἢ τὴν πέτραν τῆς ζωῆς, ἐν γαστρὶ Σου χωρήσασα· χαῖρε τῶν περάτων ἢ ἐλπίς, θλιβομένων ἀντίληψις· χαῖρε Νύμφη ἀνύμφευτε.

Τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ πρωί.

Τὸν Ἄμνον καὶ Ποιμένα, καὶ Σωτῆρα τοῦ κόσμου, ἐν τῷ Σταυρῷ θεωροῦσα, ἢ τεκοῦσα ἔλεγε δακρῦουσα· Ὁ μὲν κόσμος ἀγάλλεται, δεχόμενος τὴν λύτρωσιν, τὰ δὲ σπλάγχνα μου φλέγονται, ὀρώσης Σου τὴν Σταύρωσιν, ἣν ὑπὲρ πάντων ὑπομένεις, ὁ Υἱὸς καὶ Θεὸς μου.

Τῇ Πέμπτῃ πρωί.

Ἡ νοητὴ πύλη τῆς ζωῆς, Ἄχραντε Θεοτόκε, τοὺς προστρέχοντάς Σοι πιστῶς, λύτρωσαι τῶν κινδύνων, ἵνα δοξάζωμεν τὸν πανάγιον Τόκον Σου, εἰς σωτηρίαν τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Τῷ Σαββάτῳ πρωί.

(τό α' Θεοτοκίον τοῦ ἤχου)

Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθεὶς ἐκ Παρθένου, καὶ Σταύρωσιν ὑπομείνας Ἀγαθέ, ὁ θανάτῳ τὸν θάνατον σκυλεύσας, καὶ ἔγερσιν δείξας ὡς Θεός, μὴ παρίδῃς οὖς ἐπλασας τῇ χειρὶ Σου· δεῖξον τὴν φιλανθρωπίαν Σου Ἐλεῆμον· δέξαι τὴν τεκοῦσάν Σε Θεοτόκον, πρεσβεύουσαν ὑπὲρ ἡμῶν, καὶ σῶσον Σωτῆρ ἡμῶν, λαὸν ἀπεγνωσμένον.

**Θεοτοκία εἰς ἕκαστον ἦχον ψαλλόμενα ἐν ὄλω
τῷ ἐνιαυτῷ, εἰς τὸ τέλος τοῦ Ὁρθρου, μετὰ τὰ
Ἀπολυτικά τῶν Ἀγίων ἐχόντων Μικρὰν
Δοξολογίαν**

Εἰς τὸν Α΄ ἦχον.

Τῇ Δευτέρᾳ πρωί.¹⁶⁸

Ἄχραντε Θεοτόκε, ἡ ἐν οὐρανοῖς εὐλογημένη, καὶ ἐπὶ γῆς δοξολογούμενη, χαῖρε Νύμφη ἀνούμφευτε.

Τῇ Τρίτῃ πρωί.

Τὸν ἀμήτορα ἐν οὐρανῷ, ὑπὲρ ἔννοιαν καὶ ἀκοήν, ἐπὶ γῆς ἀπάρτορα ἔτεκες. Αὐτὸν Θεοτόκε ἰκέτευε, ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ πρωί.

Ἄχραντε Θεοτόκε, ἡ ἐν οὐρανοῖς ... (ὡς τῇ Δευτέρᾳ πρωί).

Τῇ Πέμπτῃ πρωί.

Τὸν ἀμήτορα ἐν οὐρανῷ, ... (ὡς τῇ Τρίτῃ πρωί).

Τῷ Σαββάτῳ πρωί.

Τὸν ἀμήτορα ἐν οὐρανῷ, ... (ὡς τῇ Τρίτῃ πρωί).

Εἰς τὸν Β΄ ἦχον.

Τῇ Δευτέρᾳ πρωί.

Μήτηρ ἀγία, ἡ τοῦ ἀφράστου Φωτός, ἀγγελικοῖς Σε ὕμνοις τιμῶντες, εὐσεβῶς μεγαλύνομεν.

¹⁶⁸ Περιέχονται εἰς τὸ τέλος τῆς Παρακλητικῆς. Ἐπίσης περιέχονται εἰς τὸ Μ. Ὁρολόγιον, κεφάλαιον (μετὰ τὸ Πεντηκοστάριον) «ΘΕΟΤΟΚΙΑ εἰς ἕκαστον ἦχον ψαλλόμενα ἐν ὄλω τῷ ἐνιαυτῷ, μετὰ τὰ Ἀπολυτικά τῶν μὴ ἑορταζομένων Ἀγίων» («εἰς τὸ τέλος τοῦ Ὁρθρου»).

Τῇ Τρίτῃ πρωί.

Σὲ μεγαλύνομεν Θεοτόκε βοῶντες· Χαῖρε ἀδύτου φωτὸς νεφέ-
λη, Αὐτὸν βαστάσασα ἐν κόλποις, τῆς δόξης τὸν Κύριον.

Τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ πρωί.

Σὲ μεγαλύνομεν Θεοτόκε βοῶντες· Χαῖρε ἡ ράβδος, ἐξ ἧς
ἀσπόρως Θεὸς βλαστήσας, ἀνεῖλεν ἐν Ξύλῳ τὸν θάνατον.

Τῇ Πέμπτῃ πρωί.

Σὲ μεγαλύνομεν Θεοτόκε,... ἀδύτου ... (ὡς τῇ Τρίτῃ πρωί).

Τῷ Σαββάτῳ πρωί.

Μήτηρ ἀγία, ἡ τοῦ ἀφράστου Φωτὸς ... (ὡς τῇ Δευτέρῃ πρωί).

Εἰς τὸν Γ' ἤχον.

Τῇ Δευτέρῃ πρωί.

Ἐκαστος ὅπου σφίζεται, ἐκεῖ δικαίως καὶ προστρέχει· καὶ ποία
ἄλλη τοιαύτη καταφυγή, ὡς Σὺ Θεοτόκε, σκέπουσα τὰς ψυχὰς
ἡμῶν;

Τῇ Τρίτῃ πρωί.

Ἐκαστος ὅπου σφίζεται, ... (ὡς τῇ Δευτέρῃ πρωί).

Τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ πρωί.

Καταφυγή καὶ δύναμις ἡμῶν Θεοτόκε, ἡ κραταιὰ βοήθεια τοῦ
κόσμου, ταῖς πρεσβείαις Σου σκέπε τοὺς δούλους Σου, ἀπὸ πάσης
ἀνάγκης, μόνη εὐλογημένη.

Τῇ Πέμπτῃ πρωί.

Ἐκαστος ὅπου σφίζεται, ... (ὡς τῇ Δευτέρῃ πρωί).

Τῷ Σαββάτῳ πρωί.

Προφῆται προεκήρυξαν, Ἀπόστολοι ἐδίδαξαν, Μάρτυρες ὡμο-
λόγησαν, καὶ ἡμεῖς ἐπιστεῦσαμεν, Θεοτόκον Σε κυρίως ὑπάρχου-
σαν· διὸ καὶ μεγαλύνομεν, τὸν Τόκον Σου τὸν ἀφραστον.

Εἰς τὸν Δ΄ ἤχον.

Τῆ Δευτέρα πρωί.

Ὅτι πάντων ὑπάρχεις τῶν ποιημάτων ὑπερτέρα, ἀνυμνεῖν Σε ἀξίως, μὴ εὐποροῦντες Θεοτόκε, δωρεὰν αἰτοῦμέν Σε, ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῆ Τρίτη πρωί.

Σὲ μεγαλύνομεν, Θεοτόκε, βοῶντες· Σὺ εἶ ἡ βάτος, ἐν ἧ ἀφλέκτως Μωσῆς, κατεῖδεν ὡς φλόγα τὸ πῦρ τῆς Θεότητος.

Τῆ Τετάρτη καὶ τῆ Παρασκευῆ πρωί.

Σὲ μεγαλύνομεν, Θεοτόκε, βοῶντες· Σὺ εἶ τὸ ὄρος, ἐξ οὗ ἀρρήτως ἐτήθη λίθος, καὶ πύλας τοῦ Ἄδου συνέτριψε.

Τῆ Πέμπτη πρωί.

Ὅτι πάντων ὑπάρχεις ... (ὡς τῆ Δευτέρα πρωί).

Τῷ Σαββάτῳ πρωί.

Σὲ μεγαλύνομεν, Θεοτόκε, ... ἡ βάτος ... (ὡς τῆ Τρίτη πρωί).

Εἰς τὸν πλάγιον Α΄ ἤχον.

Τῆ Δευτέρα πρωί.

Ὁ ἐκ Παρθένου ἀνατείλας τῷ κόσμῳ, Χριστὲ ὁ Θεός, υἱὸς φωτὸς δι' Αὐτῆς ἀναδείξας, ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῆ Τρίτη πρωί.

Μήτηρ Θεοῦ Παναγία, τὸ τεῖχος τῶν Χριστιανῶν, ρῦσαι λαόν Σου συνήθως, κραυγάζοντά Σοι ἐκτενῶς· Ἀντιτάχθητι αἰσχροῖς, καὶ ἀλαζόσι λογισμοῖς, ἵνα βοῶμέν Σοι· Χαῖρε Ἀειπάρθενε.

Τῆ Τετάρτη καὶ τῆ Παρασκευῆ πρωί.

Ὁ ἐκ Παρθένου ἀνατείλας ... (ὡς τῆ Δευτέρα πρωί).

Τῆ Πέμπτη πρωί.

Μήτηρ Θεοῦ Παναγία ... (ὡς τῆ Τρίτη πρωί).

Τῷ Σαββάτῳ πρωί.

Ὁ ἐκ Παρθένου ἀνατείλας ... (ὡς τῇ Δευτέρᾳ πρωί).

Εἰς τὸν πλάγιον Β΄ ἤχον.

Τῇ Δευτέρᾳ πρωί.

Ἀρχαγγελικὸν λόγον ὑπεδέξω, καὶ χερουβικὸς θρόνος ἀνεδείχθη, καὶ ἐν ἀγκάλαις Σου ἐβάστασας, Θεοτόκε, τὴν ἐλπίδα τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Τῇ Τρίτῃ πρωί.

Οὐδεὶς προστρέχων ἐπὶ Σοί, κατησχυμένος ἀπὸ Σοῦ ἐκπορεύεται, ἀγνή Παρθένε Θεοτόκε, ἀλλ' αἰτεῖται τὴν χάριν, καὶ λαμβάνει τὸ δῶρημα, πρὸς τὸ συμφέρον τῆς αἰτήσεως.

Τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ πρωί.

Τὸν πρὸ αἰῶνων ἐκ Πατρός, ἄνευ μητρὸς γεννηθέντα, Υἱὸν καὶ Λόγον τοῦ Θεοῦ, ἐπ' ἐσχάτων τῶν χρόνων, ἐκύησας σεσαρκωμένον, ἐξ ἀγνῶν αἱμάτων Σου, Θεοκυῆτορ ἄνευ ἀνδρός· ὃν αἰτησαὶ δωρήσασθαι, ἡμῖν ἁμαρτιῶν ἄφεσιν, πρὸ τοῦ τέλους.

Τῇ Πέμπτῃ πρωί.

Μεγάλων χαρισμάτων ἀγνή, Παρθένε Θεομητορ Σὺ ἠξιώθης, ὅτι ἔτεκες σαρκὶ τὸν ἕνα τῆς Τριάδος, Χριστὸν τὸν ζωοδότην, εἰς σωτηρίαν τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Τῷ Σαββάτῳ πρωί.

Τὸν πρὸ αἰῶνων ἐκ Πατρός, ... (ὡς τῇ Τετάρτῃ πρωί).

Εἰς τὸν Βαρὺν ἤχον.

Τῇ Δευτέρᾳ πρωί.

Ὑπερέβης τὰς Δυνάμεις τῶν οὐρανῶν, ὅτι ναὸς ἐδείχθη Θεϊκός, εὐλογημένη Θεοτόκε, ὡς τεκοῦσα Χριστόν, τὸν Σωτῆρα τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Τῇ Τρίτῃ πρωί.

Εἰρήνευσον πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, τὴν ζωὴν ἡμῶν τῶν βωόντων Σοι· Ἐλεῆμον Κύριε, δόξα Σοι.

Τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ πρωί.

Λύτρωσαι Θεοτόκε, τῶν συνεχουσῶν ἡμᾶς ἁμαρτιῶν, ὅτι ἄλλην ἐλπίδα οἱ πιστοὶ οὐκ ἔχομεν, εἰ μὴ Σέ, καὶ τὸν ἐκ Σοῦ τεχθέντα Θεόν.

Τῇ Πέμπτῃ πρωί.

Ὁ καρπὸς τῆς γαστρὸς Σου Θεόνυμφε, τοῖς ἀνθρώποις ἐδείχθη σωτηρίας πρόξενος· διό Σε Θεοτόκον, γνώμη καὶ γλώσση δοξάζοντες, οἱ πιστοὶ μεγαλύνομεν.

Τῷ Σαββάτῳ πρωί.

Χαῖρε ἢ τὸν ἀχώρητον ἐν οὐρανοῖς, χωρήσασα ἐν μήτρᾳ Σου· χαῖρε Παρθένε, τῶν Προφητῶν τὸ κήρυγμα, δι' ἧς ἔλαμψεν ὁ Ἐμμανουήλ· Χαῖρε Μήτηρ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ.

Εἰς τὸν πλάγιον Δ' ἤχον.

Τῇ Δευτέρᾳ πρωί.

Χαῖρε ἢ πύλη τοῦ Βασιλέως τῆς δόξης, ἣν ὁ Ὑψιστος μόνος διώδευσε, καὶ μόνην ἐσφραγισμένην ἐφύλαξεν, εἰς σωτηρίαν τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Τῇ Τρίτῃ πρωί.

Παρθένε ἄχραντε, σῶσον ἡμᾶς ταῖς πρεσβείαις Σου, κινουῖσα σπλάγχνα μητρικά, τῷ Υἱῷ Σου καὶ Θεῷ ἡμῶν.

Τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ πρωί.

Ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας Σου Ἄχραντε, τῶν Προφητῶν ὑπάρχει καὶ τοῦ νόμου τὸ πλήρωμα· διό Σε Θεοτόκον, ἐν ἐπιγνώσει δοξάζοντες, εὐσεβῶς μεγαλύνομεν.

Τῇ Πέμπτῃ πρωί.

Χαῖρε ἡ πύλη τοῦ Βασιλέως ... (ὡς τῇ Δευτέρᾳ πρωί).

Τῷ Σαββάτῳ πρωί.

Παρθένε ἄχραντε, σῶσον ἡμᾶς ... (ὡς τῇ Τρίτῃ πρωί).

Μέγας Βασίλειος

«Φανερά ἔκπτωσις πίστεως καὶ ὑπερηφανείας, ἢ τὸ ἀφαιρεῖν τι τῶν γεγραμμένων, ἢ τὸ ἐπεισάγειν τι τῶν μὴ γεγραμμένων»

[Ἁγίου Νεκταρίου Ποιμαντική, εἰς τὸ «Περὶ τῆς ὀρθῆς ἐπιτελέσεως τοῦ Μυστηρίου τοῦ Ἁγίου Βαπτίσματος», σ. 64, ἐκδ. Βασ. Ρηγοπούλου, Θεσ/νίκη, 1974.]

Κανὼν Κ' τῆς ἐν Γάγγρα Τοπικῆς Συνόδου

(ἐπικυρωθεὶς ἀπὸ τὰς Δ', ΣΤ' καὶ Ζ' Οἰκουμενικὰς Συνόδους)

«Εἴ τις αἰτιῶτο, ὑπερηφάνῳ διαθέσει κεχρημένος καὶ βδελυσσόμενος τὰς συνάξεις τῶν Μαρτύρων, ἢ τὰς ἐν αὐτοῖς γινόμενας λειτουργίας, καὶ τὰς μνήμας αὐτῶν, ἀνάθεμα ἔστω»

Κοντάκια τῆς ἐβδομάδος

Τῇ Δευτέρᾳ. Τῶν Ἀσωμάτων¹⁶⁹.

Ἦχος β΄.

Ἀρχιστράτηγοι Θεοῦ, λειτουργοὶ θείας δόξης, τῶν ἀνθρώπων ὁδηγοί, καὶ ἀρχηγοὶ Ἀσωμάτων, τὸ συμφέρον ἡμῖν πρεσβεύσατε, καὶ τὸ μέγα ἔλεος, ὡς τῶν Ἀσωμάτων Ἀρχιστράτηγοι.

Τῇ Τρίτῃ. Τοῦ Προδρόμου.

Ἦχος β΄. Τὰ ἄνω ζητῶν.

Προφῆτα Θεοῦ, καὶ Πρόδρομε τῆς Χάριτος, τὴν κάραν τὴν σὴν, ὡς ῥόδον ἱερώτατον, ἐκ τῆς γῆς εὐράμενοι, τὰς ἰάσεις πάντοτε λαμβάνομεν· καὶ γὰρ πάλιν ὡς πρότερον, ἐν κόσμῳ κηρύττεις τὴν μετάνοιαν.

Τῇ Τετάρτῃ καὶ Παρασκευῇ. Τοῦ Σταυροῦ.

Ἦχος δ΄.

Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ Σταυρῷ ἐκουσίως, τῇ ἐπωνύμῳ Σου καινῇ πολιτεία, τοὺς οἰκτιρμούς Σου δώρησαι, Χριστέ ὁ Θεός· εὐφρανον ἐν τῇ δυνάμει Σου, τοὺς πιστοὺς βασιλεῖς ἡμῶν, νίκας χορηγῶν αὐτοῖς κατὰ τῶν πολεμίων· τὴν συμμαχίαν ἔχοιεν τὴν Σὴν, ὄπλον εἰρήνης, ἀήττητον τρόπαιον.

Τῇ Πέμπτῃ. Τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων.

Ἦχος β΄.

Τοὺς ἀσφαλεῖς καὶ θεοφθόγγους Κήρυκας, τὴν κορυφὴν τῶν Μαθητῶν Σου, Κύριε, προσελάβου εἰς ἀπόλαυσιν τῶν ἀγαθῶν Σου καὶ ἀνάπαυσιν· τοὺς πόνους γὰρ ἐκείνων καὶ τὸν θάνατον, ἐδέξω ὑπὲρ πᾶσαν ὀλοκάρπωσιν, ὁ μόνος γινώσκων τὰ ἐγκάρδια.

¹⁶⁹ Περιέχονται εἰς τὸ Ψρολόγιον (Ἀκολουθία τῶν Τυπικῶν).

Καὶ τοῦ Ἁγίου Νικολάου.

Ἦχος γ΄. Ἡ Παρθένος σήμερον.

Ἐν τοῖς Μύροις, Ἄγιε, ἱερούργος ἀνεδείχθης, τοῦ Χριστοῦ γάρ, Ὅσιε, τὸ Εὐαγγέλιον πληρώσας, ἔθηκας τὴν ψυχὴν σου ὑπὲρ λαοῦ σου, ἔσωσας τοὺς ἀθώους ἐκ τοῦ θανάτου· διὰ τοῦτο ἡγίασθης, ὡς μέγας μύστης Θεοῦ τῆς χάριτος.

Τῷ Σαββάτῳ. Κοντάκιον Νεκρώσιμον.

Ἦχος πλ. δ΄.

Μετὰ τῶν Ἁγίων ἀνάπαυσον Χριστέ, τὰς ψυχὰς τῶν δούλων Σου, ἔνθα οὐκ ἔστι πόνος, οὐ λύπη, οὐ στεναγμός, ἀλλὰ ζωὴ ἀτελεύτητος.

Τῷ Σαββάτῳ. Κοντάκιον Μαρτυρικόν.

Ἦχος πλ. δ΄.

Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως, τῷ φυτουργῷ τῆς κτίσεως, ἡ οἰκουμένη προσφέρει Σοι Κύριε, τοὺς θεοφόρους Μάρτυρας· ταῖς αὐτῶν ἰκεσίαις, ἐν εἰρήνῃ βαθεῖα, τὴν Ἐκκλησίαν Σου, διὰ τῆς Θεοτόκου συντήρησον, πολυέλεε.

Τὸ δὲ παρὸν λέγεται καθ' ἑκάστην (ἐκτὸς τοῦ Σαββάτου, καὶ προεορτιῶν/μεθεορτιῶν).

Ἦχος β΄.

Προστασία τῶν Χριστιανῶν ἀκαταίσχυντε, μεσιτεία πρὸς τὸν Ποιητὴν ἀμετάθετε, μὴ παρίδης, ἀμαρτωλῶν δεήσεων φωνάς, ἀλλὰ πρόφθασον ὡς ἀγαθὴ, εἰς τὴν βοήθειαν ἡμῶν, τῶν πιστῶς κραυγάζοντων Σοι· τάχυνον εἰς πρεσβείαν, καὶ σπεῦσον εἰς ἰκεσίαν, ἡ προστατεύουσα ἀεὶ, Θεοτόκε, τῶν τιμώντων Σε.

Ἑξαποστειλάρια τῆς ἐβδομάδος

Τῇ Δευτέρᾳ. Τῶν Ἀσωμάτων.¹⁷⁰

Ἦχος β΄. Γυναῖκες ἀκουτίσθητε.

Ἀρχάγγελοι καὶ Ἄγγελοι, Ἀρχαὶ καὶ Κυριότητες, Δυνάμεις καὶ Ἐξουσίαι, καὶ Θρόνοι, πολυόματα, τὰ Χερουβείμ, καὶ Σεραφεείμ, ἅμα τὰ Ἐξαπτέρυγα, ὑπὲρ ἡμῶν πρεσβεύσατε, τοῦ λυτρωθῆναι κινδύνων, καὶ τοῦ πυρὸς τοῦ ἀσβέστου.

Θεοτοκίον, ὅμοιον.

Σὺ μου προστάτις Ἄχραντε, καὶ ἰσχυρὸν προπύργιον, καὶ προστασία τοῦ Κόσμου, καὶ Σοὶ προσπίπτω κραυγάζων· Τῶν ὀδυνῶν με λύτρωσαι, καὶ τοῦ πυρὸς ἐξάρπασον, τοῦ αἰωνίου Παρθένε, τὸν ἐπὶ Σοὶ πεποιθότα.

Τῇ Τρίτῃ. Τοῦ Προδρόμου.

Ἦχος γ΄. Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἄστροις.

Τὸν Πρόδρομον Ἰωάννην, καὶ Βαπτιστὴν τοῦ Σωτῆρος, τὸν ἐν Προφήταις Προφήτην, καὶ τῆς ἐρήμου τὸ θρέμμα, τῆς Ἐλισάβετ τὸν γόνον, ἀνευφημήσωμεν πάντες.

Θεοτοκίον, ὅμοιον.

Σὲ καὶ μεσίτριαν ἔχω, πρὸς τὸν φιλόανθρωπον Θεόν· μή μου ἐλέγξη τὰς πράξεις, ἐνώπιον τῶν Ἀγγέλων. Παρακαλῶ Σε Παρθένε, βοήθησόν μοι ἐν τάχει.

¹⁷⁰ Περιέχονται καὶ εἰς τὸ τέλος τῆς Παρακλητικῆς. Διαφοροποιημένα περιέχονται καὶ εἰς τὸ Ὠρολόγιον (Ἀκολουθία τοῦ Ὁρθρου).

Τῇ Τετάρτῃ. Τοῦ Σταυροῦ.

Ἦχος β'. Γυναῖκες ἀκουτίσθητε.

Τὸ ὄπλον τὸ ἀήττητον, τὸ στήριγμα τῆς Πίστεως, Σταυρὸν τὸν θεῖον ὑμνοῦμεν, καὶ προσκυνοῦμεν ἐν πίστει· τὸ μέγα καταφύγιον, Χριστιανῶν τὸ καύχημα, τῶν Ὁρθοδόξων φύλακα, τῶν Ἀθλοφόρων τὸ κλέος, ἀξίως σε εὐφημοῦμεν.

Σταυροθεοτοκίον, ὅμοιον.

Παρισταμένη Πάναγνε, ἐν τῷ Σταυρῷ καὶ βλέπουσα, τὸν Σὸν Υἱὸν ἐπὶ ξύλου, ταθέντα ἄπνουν ὀρῶσα, καὶ μητρικῶς ἠλάλαζες, δακρύνουσα καὶ λέγουσα· Τί τοῦτο τὸ παράδοξον, ὅτι ὁ Κτίστης τοῦ Κόσμου, Σταυρῷ ταθῆναι ἠνέσχου;

Τῇ Πέμπτῃ.

Τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων καὶ τοῦ Ἁγίου Νικολάου.

Ἦχος γ'. Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἄστροις.

Ἡ δωδεκάς ἡ ἀγία, τῶν Ἀποστόλων τὸ κλέος, σὺν τῷ σεπτῷ Νικολάῳ, καὶ Ἱεράρχῃ Μυρέων, ὑπὲρ ἡμῶν τὸν Σωτῆρα, ἐκδυσωπεῖτε ἀπαύστως.

Θεοτοκίον, ὅμοιον.

Ἐλπίς τῶν ἀπηλπισμένων, πανύμνητε Θεοτόκε, μετὰ δακρῶν βοῶ Σοι, ἐκ βάθους μου τῆς καρδίας· Ἐξάρπασόν με Παρθένε, ἐκ τῶν τοῦ Ἄδου κευθμώνων.

Τῷ Παρασκευῇ. Τοῦ Σταυροῦ.

Ἦχος β'. Αὐτόμελον.

Σταυρός, ὁ φύλαξ πάσης τῆς Οἰκουμένης· Σταυρός ἡ ὠραιότης τῆς Ἐκκλησίας· Σταυρός Βασιλέων τὸ κραταίωμα· Σταυρός Πιστῶν τὸ στήριγμα· Σταυρός Ἀγγέλων ἡ δόξα, καὶ τῶν δαιμόνων τὸ τραῦμα.

Σταυροθεοτοκίον.

Ἐν τῷ Σταυρῷ παρεστῶσα, ἡ Σὲ ἀσπόρος τεκοῦσα, καὶ θρηνηδοῦσα ἐβόα· Οἴμοι! γλυκύτατον Τέκνον, πῶς ἔδυσ ἐξ ὀφθαλμῶν μου; πῶς ἐν νεκροῖς ἐλογίσθης;

Τῷ Σαββάτῳ.

Ἦχος γ'. Αὐτόμελον.

Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἄστροις, κατακοσμήσας ὡς Θεός, καὶ διὰ τῶν Σῶν Ἁγίων, πᾶσαν τὴν γῆν φωταγωγῶν, Δημιουργὲ τῶν ἀπάντων, τοὺς ἀνυμνοῦντάς Σε σῶζε.

Νεκρώσιμον, ὅμοιον.

Ὁ καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων, ἐξουσιάζων ὡς Θεός, ἀνάπαυσον τοὺς Σοὺς δούλους, ἐν ταῖς σκηναῖς τῶν ἐκλεκτῶν· εἰ γὰρ καὶ ἡμαρτον Σῶτερ, ἀλλ' οὐκ ἀπέστησαν ἐκ Σοῦ.

Θεοτοκίον, ὅμοιον.

Ὁ γλυκασμὸς τῶν Ἀγγέλων, τῶν θλιβομένων ἡ χαρά, Χριστιανῶν ἡ προστάτις, Παρθένε Μήτηρ Κυρίου, ἀντιλαβοῦ μου καὶ ῥῦσαι, τῶν αἰώνιων βασάνων.

«Ἡ ἐποχὴ τῆς Τουρκοκρατίας τρία πράγματα διετήρησεν ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ.

α) τὴν ἀκρίβειαν τῶν τυπικῶν διατάξεων,

β) τὴν ἀγάπην πρὸς τὴν Ἐκκλησιαστικὴν μουσικὴν καὶ τοὺς ψάλτας, καί,

γ) τὴν συνεχῆ ἐπαφὴν πρὸς τὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ ψαλλόμενα»

[Ἀρχιμ. Δοσίθεος, Πρακτικὰ Α΄ Πανελληνίου Συνεδρίου
Ψαλτικῆς Τέχνης, 2000, σ. 188]

«Αὐτὴν τὴν αὐστηρότητα ὡς πρὸς τὴν τήρησιν τῶν παραδεδομένων τὴν καταγράφουν καὶ ξένοι περιηγηταί. Εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ ΙΗ΄ αἰῶνος ὁ Γάλλος Tournefort εὕρισκεται εἰς τὴν Μύκονον. Γράφει τὰς ἐντυπώσεις του, ἴσως μὲ κάποιαν δόσιν ὑπερβολῆς. Αἱ Λειτουργίαι τῆς Κυριακῆς ‘εἶναι ἀτελείωτες καὶ ἐξουθενωτικές. Διαρκοῦν ἐξ ὥρας. Διαβάζουν ὄχι μονάχα εὐχὲς καὶ ἀποσπάσματα τῆς Γραφῆς, ἀλλὰ καὶ συναξάρια τῶν Ἁγίων σὲ λαϊκὴ γλῶσσα. Ἡ Λειτουργία ἀρχίζει στὶς δύο τὸ πρωὶ τὴν ὥρα πού κοιμοῦνται οἱ Τοῦρκοι’»

[Ἀρχιμ. Δοσίθεος, Πρακτικὰ Α΄ Πανελληνίου Συνεδρίου
Ψαλτικῆς Τέχνης, 2000, σ. 189]

Εἰρμοὶ τῶν Ὡδῶν τῶν Νεκρωσίμων Κανόνων

ᾠχος α΄.

Ὡδὴ γ΄. Ὁ Εἰρμός.

Ὁ μόνος εἰδὼς τῆς τῶν βροτῶν, οὐσίας τὴν ἀσθένειαν, καὶ συμπαθῶς αὐτὴν μορφωσάμενος, περιζῶσόν με ἐξ ὕψους δύναμι, τοῦ βοᾶν Σοι· Ἄγιος ὁ Ναὸς ὁ ἔμψυχος, τῆς ἀφράστου Σου δόξης Φιλάνθρωπε.

Ὡδὴ ς΄. Ὁ Εἰρμός.

Ἐκύκλωσεν ἡμᾶς ἐσχάτη ἄβυσσος· οὐκ ἔστιν ὁ ρύόμενος· ἐλογίσθημεν ὡς πρόβατα σφαγῆς· σῶσον τὸν λαόν Σου ὁ Θεὸς ἡμῶν· Σὺ γὰρ ἰσχύς τῶν ἀσθενούντων, καὶ ἐπανόρθωσις.

Ὡδὴ η΄. Ὁ Εἰρμός.

Στίχ. Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν καὶ προσκυνοῦμεν τὸν Κύριον.

Ἐν καμίνῳ Παῖδες Ἰσραὴλ, ὡς ἐν χωνευτηρίῳ, τῷ κάλλει τῆς εὐσεβείας καθαρώτερον χρυσοῦ, ἀπέστιλβον ψάλλοντες· Εὐλογεῖτε πάντα τὰ ἔργα, τὸν Κύριον ὑμνεῖτε, καὶ ὑπερυψοῦτε, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Ὡδὴ θ΄. Ὁ Εἰρμός.

Τύπον τῆς ἀγνῆς λοχείας Σου, πυρπολουμένη βάτος ἔδειξεν ἀφλεκτος· καὶ νῦν καθ' ἡμῶν τῶν πειρασμῶν ἀγριαίνουσας, κατὰσβέσαι αἰτοῦμεν τὴν κάμινον, ἵνα Σὲ Θεοτόκε, ἀκαταπαύστως μεγαλύνωμεν.

ᾠχος β΄.

Ὡδὴ γ΄. Ὁ Εἰρμός.

Ἐν πέτρα με τῆς πίστεως στερεώσας, ἐπλάτυνας τὸ στόμα μου ἐπ' ἐχθρούς μου· εὐφράνθη γὰρ τὸ πνεῦμά μου ἐν τῷ ψάλλειν· οὐκ ἔστιν Ἄγιος, ὡς ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ οὐκ ἔστι δίκαιος, πλήν Σου Κύριε.

ᾠδὴ ς΄. Ὁ Εἰρμός.

Ἐν ἀβύσσῳ πταισμάτων κυκλοῦμενος, τὴν ἀνεξιχνίαστον τῆς εὐσπλαχνίας Σου, ἐπικαλοῦμαι ἄβυσσον· Ἐκ φθορᾶς, ὁ Θεὸς με ἀνάγαγε.

ᾠδὴ η΄. Ὁ Εἰρμός.

Στίχ. Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν καὶ προσκυνοῦμεν τὸν Κύριον.

Κάμινος ποτέ, πυρὸς ἐν Βαβυλῶνι, τὰς ἐνεργείας διεμέριζε, τῷ θείῳ προστάγματι, τοὺς Χαλδαίους καταφλέγουσα, τοὺς δὲ πιστοὺς δροσίζουσα ψάλλοντας, εὐλογεῖτε πάντα τὰ ἔργα Κυρίου τὸν Κύριον.

ᾠδὴ θ΄. Ὁ Εἰρμός.

Ἦ τὸν πρὸ ἡλίου Φωστῆρα, τὸν Θεὸν ἐξανατεΐλαντα, σωματικῶς ἡμῖν ἐπιδημήσαντα, ἐκ λαγόνων παρθενικῶν, ἀφράστως σωματώσασα· Εὐλογημένη Πάναγνε, Σὲ Θεοτόκε μεγαλύνομεν.

Ἦχος γ΄.

ᾠδὴ γ΄. Ὁ Εἰρμός.

Ὁ ἐκ μὴ ὄντων τὰ πάντα παραγαγών, τῷ Λόγῳ κτιζόμενα, τελειούμενα Πνεύματι, Παντοκράτορ Ὑψιστε, ἐν τῇ ἀγάπῃ τῇ Σῆ στερέωσόν με.

ᾠδὴ ς΄. Ὁ Εἰρμός.

Ἀνάγαγε ἐκ φθορᾶς με Κύριε ὁ Θεός μου, ὁ Ἰωῆς ἐβόα· κἀγὼ βοῶ Σοι, ἐκ τοῦ βυθοῦ ρῦσαι με Σωτήρ, τῶν πολλῶν μου κακῶν, ὅπως αἶνεσιν φωνῆς, θύσω Σοι μόνε Φιλάνθρωπε.

ᾠδὴ η´. Ὁ Εἰρμός.

Στίχ. Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν καὶ προσκυνοῦμεν τὸν Κύριον.

Λατρεύειν ζῶντι Θεῷ, οἱ ἐν Βαβυλῶνι Παῖδες προσκαρτερήσαντες, μουσικῶν ὀργάνων κατεφρόνησαν, καὶ φλογὸς μέσον ἐστῶτες, θεοτερπὴ ὕμνον ἀναμέλλοντες ἔλεγον· Εὐλογεῖτε πάντα τὰ ἔργα Κυρίου τὸν Κύριον.

ᾠδὴ θ´. Ὁ Εἰρμός.

Τὴν ἐν βάτῳ καὶ πυρὶ προγραφεῖσαν, ἐν Σινᾷ τῷ νομοθέτῃ Μωσεῖ, καὶ τὸ θεῖον ἐν γαστρὶ, ἀφλέκτως συλλαβοῦσαν Πῦρ, τὴν ὀλόφωτον καὶ ἄσβεστον λαμπάδα, τὴν ὄντως Θεοτόκον, ἐν ὕμνοις τιμῶντες Σὲ μεγαλύνομεν.

Ἦχος δ´.

ᾠδὴ γ´. Ὁ Εἰρμός.

Οὐκ ἐν σοφίᾳ, καὶ δυνάμει καὶ πλούτῳ καυχώμεθα, ἀλλ´ ἐν Σοὶ τῇ τοῦ Πατρός, ἐνυποστάτῳ Σοφίᾳ Θεοῦ, οὐ γὰρ ἐστὶν Ἅγιος, πλήν Σου Φιλάνθρωπε.

ᾠδὴ ς´. Ὁ Εἰρμός.

Θύσω Σοι, μετὰ φωνῆς αἰνέσεως Κύριε, ἡ Ἐκκλησία βοᾷ Σοι, ἐκ δαιμόνων λύθρου κεκαθαρμένη, Τῷ δι´ οἶκτον, ἐκ τῆς πλευρᾶς Σου ρεύσαντι Αἵματι.

ᾠδὴ η´. Ὁ Εἰρμός.

Στίχ. Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν καὶ προσκυνοῦμεν τὸν Κύριον.

Χεῖρας ἐκπετάσας Δανιήλ, λεόντων χάσματα ἐν λάκκῳ ἔφραξε· πυρὸς δὲ δύναμιν ἔσβησαν, ἀρετὴν περιζωσάμενοι, οἱ εὐσεβείας ἔρασταί, Παῖδες κραυγάζοντες· εὐλογεῖτε πάντα τὰ ἔργα Κυρίου τὸν Κύριον.

ᾠδὴ θ´. Ὁ Εἰρμός.

Εὐα μὲν τῷ τῆς παρακοῆς νοσήματι, τὴν κατάραν εἰσώκισατο
 Σὺ δὲ Παρθένε Θεοτόκε, τῷ τῆς κυοφορίας βλαστήματι, τῷ κόσμῳ
 τὴν εὐλογίαν ἐξήγησας· ὅθεν Σε πάντες μεγαλύνομεν.

Ἦχος πλ. α΄.

Ὡδὴ γ΄. Ὁ Εἰρμός.

Στερέωσον ἡμᾶς ὁ Θεός, τῇ Σῆ δυνάμει, καὶ κατάβαλε αἰρετικῶν τὰ φρυάγματα, καὶ ἀνύψωσον τὸ κέρας ἡμῶν.

Ὡδὴ ς΄. Ὁ Εἰρμός.

Ἐκύκλωσέ με ἄβυσσος, ταφή μοι τὸ κῆτος ἐγένετο· ἐγὼ δὲ ἐβόησα πρὸς Σὲ τὸν Φιλάνθρωπον, καὶ ἔσωσέ με, ἡ δεξιὰ Σου Κύριε.

Ὡδὴ η΄. Ὁ Εἰρμός.

Στίχ. Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν καὶ προσκυνοῦμεν τὸν Κύριον.

Τὸν ἐκ Πατρὸς πρὸ αἰώνων, γεννηθέντα Υἱὸν καὶ Θεόν, καὶ ἐπ' ἐσχάτων τῶν χρόνων, σαρκωθέντα ἐκ παρθένου Μητρός, Ἱερεῖς ὑμνεῖτε, λαὸς ὑπερυψοῦτε, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Ὡδὴ θ΄. Ὁ Εἰρμός.

Σὲ τὴν ὑπὲρ νοῦν, καὶ λόγον Μητέρα Θεοῦ, τὴν ἐν χρόνῳ τὸν ἄχρονον ἀφράστως κύησασαν, οἱ πιστοὶ ὁμοφρόνως μεγαλύνομεν.

Ἦχος πλ. β΄.

Ὡδὴ γ΄. Ὁ Εἰρμός.

Οὐκ ἔστιν ἅγιος ὡς Σὺ, Κύριε ὁ Θεός μου, ὁ ὑψώσας τὸ κέρας, τῶν πιστῶν Σου Ἀγαθέ, καὶ στερεώσας αὐτούς, ἐν τῇ πέτρᾳ τῆς ὁμολογίας Σου.

Ὡδὴ ς΄. Ὁ Εἰρμός.

Τοῦ βίου τὴν θάλασσαν, ὑψουμένην καθορῶν, τῶν πειρασμῶν
τῷ κλύδωνι, τῷ εὐδίῳ λιμένι Σου προσδραμῶν, βοῶ Σοι· ἀνάγαγε,
ἐκ φθορᾶς τὴν ζωὴν μου Πολυέλεε.

ᾠδὴ η´. Ὁ Εἰρμός.

Στίχ. Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν καὶ προσκυνοῦμεν τὸν Κύριον.

Ἐκ φλογὸς τοῖς Ὅσιος δρόσον ἐπήγασας, καὶ Δικαίου θυσίαν,
ὔδατι ἔφλεξας· ἅπαντα γὰρ δρᾶς Χριστέ, μόνῳ τῷ βούλεσθαι· Σὲ
ὑπερψοῦμεν, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

ᾠδὴ θ´. Ὁ Εἰρμός.

Θεὸν ἀνθρώποις ἰδεῖν ἀδύνατον, Ἵζ οὐ τολμᾷ Ἀγγέλων
ἀτενίσαι τὰ τάγματα· διὰ Σοῦ δὲ Πάναγνε, ὠράθη βροτοῖς, Λόγος
σεσαρκωμένος· Ὅν μεγαλύνοντες, σὺν ταῖς οὐρανίαις στρατιαῖς Σὲ
μακαρίζομεν.

Ἦχος βαρύς.

ᾠδὴ γ´. Ὁ Εἰρμός.

Ὁ κατ' ἀρχὰς τοὺς οὐρανοὺς, παντοδυνάμῳ Σου Λόγῳ, στερε-
ώσας Κύριε Σωτήρ, καὶ τῷ παντουργῷ καὶ θείῳ Πνεύματι, πᾶσαν
τὴν δύναμιν αὐτῶν, ἐν ἀσαλεύτῳ με πέτρα, τῆς ὁμολογίας Σου στε-
ρέωσον.

ᾠδὴ ς´. Ὁ Εἰρμός.

Ναυτιῶν τῷ σάλῳ, τῶν βιωτικῶν μελημάτων, συμπλοῖς πο-
ντούμενος ἁμαρτίαις, καὶ ψυχοφθόρῳ θηρὶ προσριπτούμενος, ὡς ὁ
Ἰωᾶς Χριστέ βοῶ Σοι· ἐκ θανατηφόρου με βυθοῦ ἀνάγαγε.

ᾠδὴ η´. Ὁ Εἰρμός.

Στίχ. Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν καὶ προσκυνοῦμεν τὸν Κύριον.

Τὸν μόνον ἄναρχον, Βασιλέα τῆς δόξης, Ὅν εὐλογοῦσιν, οὐρανῶν αἱ Δυνάμεις, καὶ φρίττουσι τῶν Ἀγγέλων αἱ τάξεις, ὑμνεῖτε Ἱερεῖς, λαὸς ὑπερυψοῦτε, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

ᾠδὴ θ΄. Ὁ Εἰρμός.

Μήτηρ Θεοῦ, καὶ Παρθένος τίκτουσα, καὶ παρθενεύουσα πάλιν, οὐχὶ φύσεως ἔργον, ἀλλὰ Θεοῦ συγκαταβάσεως· ὅθεν ὡς μόνην τῶν θείων θαυμάτων, καταξιοθεῖσάν Σε, Ἀγνή μεγαλύνομεν.

Ἦχος πλ. δ΄.

ᾠδὴ γ΄. Ὁ Εἰρμός.

Οὐρανίας ἀψῖδος, ὀροφουργὲ Κύριε, καὶ τῆς Ἐκκλησίας δομῆτορ, Σύ με στερέωσον, ἐν τῇ ἀγάπῃ τῇ Σῆ, τῶν ἐφετῶν ἢ ἀκρότης, τῶν πιστῶν τὸ στήριγμα, μόνε Φιλάνθρωπε.

ᾠδὴ ς΄. Ὁ Εἰρμός.

Ἰάσθητί μοι Σωτήρ· πολλαὶ γὰρ αἱ ἀνομίαι μου· καὶ ἐκ βυθοῦ τῶν κακῶν, ἀνάγαγε δέομαι· πρὸς Σε γὰρ ἐβόησα, καὶ ἐπάκουσόν μου, ὁ Θεὸς τῆς σωτηρίας μου.

ᾠδὴ η΄. Ὁ Εἰρμός.

Στίχ. Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν καὶ προσκυνοῦμεν τὸν Κύριον.

Μουσικῶν ὀργάνων συμφωνούντων, καὶ λαῶν ἀπείρων προσκυνούντων, εἰκόνι τῇ ἐν Δεηρᾷ, τρεῖς Παῖδες ἀνεβῶων· τὸν Κύριον ὑμνεῖτε, καὶ ὑπερυψοῦτε, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

ᾠδὴ θ΄. Ὁ Εἰρμός.

Ἐφριξε πᾶσα ἀκοή, τὴν ἀπόρρητον Θεοῦ συγκατάβασιν, ὅπως ὁ Ὑψιστος ἐκὼν κατῆλθε μέχρι καὶ σώματος, παρθενικῆς ἀπὸ γαστρὸς γενόμενος ἄνθρωπος, διὸ τὴν Ἀχραντον, Θεοτόκον οἱ πιστοὶ μεγαλύνομεν.

Περὶ τοῦ Ψαλτηρίου

Ἡ Ἁγία Μήτηρ ἡμῶν Ἐκκλησία, τὸ Ψαλτήριον τοῦ Δαυὶδ θεωροῦσα ὡς βάσιν τῶν τε ἀτομικῶν καὶ δημοσίων προσευχῶν, ἐπιβάλλει τὴν ἀνάγνωσιν καὶ μελέτην αὐτοῦ εἰς πάντα Χριστιανὸν καὶ ἰδίᾳ εἰς τοὺς κληρικούς, οἵτινες ἐγκόλπιον ἱερὸν καὶ συνέκδημον πολῦτιμον ἔχοντες αὐτό, ὀφείλουσι νὰ μὴ παραλείπωσι τὴν τούτου ἀνάγνωσιν ἐν τε ταῖς κατ' ἰδίαν πρὸς Κύριον ἐντεύξεσιν αὐτῶν καὶ κατὰ τὰς ὑπὸ τοῦ Τυπικοῦ ὀριζομένας περιπτώσεις τῆς δημοσίας Θείας Λατρείας [ΔΕΕ(2003), σ. λδ'], [ΤΜΕ, σ. 45].

Τὸ βιβλίον τοῦ Ψαλτηρίου χωρίζεται εἰς εἴκοσι (20) Κάθισματα. Εἰς κάθε στιχολογίαν ὅταν ἀναφερόμαστε στὸν Ὅρθρο, ἀναγινώσκεται ἓνα ὁλόκληρο Κάθισμα, σύμφωνα μὲ τοὺς παρακάτω πίνακες.

Τό Α', Β', Γ' εἰς τοὺς Πίνακες ἀναφέρεται εἰς τὴν Α', Β', Γ' στιχολογίαν τοῦ Ψαλτηρίου ἀντίστοιχα. Γιὰ παράδειγμα, βλέπε εἰς τὸν πρῶτον κάτωθι Πίνακα, **τὴν Κυριακὴ εἰς τὸν Ὅρθρον:**

- εἰς τὴν Α' στιχολογίαν τοῦ Ψαλτηρίου¹⁷¹, θὰ ἀναγνώσουμε τὸ **β' Κάθισμα τοῦ βιβλίου τοῦ Ψαλτηρίου.**

- εἰς τὴν Β' στιχολογίαν τοῦ Ψαλτηρίου, θὰ ἀναγνώσουμε τὸ **γ' Κάθισμα τοῦ βιβλίου τοῦ Ψαλτηρίου.**

- εἰς τὴν Γ' στιχολογίαν τοῦ Ψαλτηρίου, θὰ ἀναγνώσουμε τὸ **ιζ' Κάθισμα τοῦ βιβλίου τοῦ Ψαλτηρίου.**

Τὴν Δευτέρα εἰς τὸν Ὅρθρον:

- εἰς τὴν Α' στιχολογίαν τοῦ Ψαλτηρίου, θὰ ἀναγνώσουμε τὸ **δ' Κάθισμα τοῦ βιβλίου τοῦ Ψαλτηρίου.**

- εἰς τὴν Β' στιχολογίαν τοῦ Ψαλτηρίου, θὰ ἀναγνώσουμε τὸ **ε' Κάθισμα τοῦ βιβλίου τοῦ Ψαλτηρίου.**

¹⁷¹ Ἄλλοῦ, «α' στιχολογία τοῦ Ψαλτηρίου» = «α' Ψαλτήριον» καὶ οὕτω καθεξῆς.

Διακρίνομεν τὰς ἐξῆς περιπτώσεις:

Α΄. Κατὰ τὰς ἐκτὸς τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς ἐβδομάδας, ἀναγινώσκονται τὰ ἐξῆς Καθίσματα τοῦ Ψαλτηρίου (στιχολογεῖται τὸ Ψαλτήριον ἅπαξ καθ' ἐκάστην ἐβδομάδα).

Ἡμέρα	Ὅρθρος			Ἑσπερινός
	Α΄	Β΄	Γ΄	
Κυριακή	β΄	γ΄	ιζ΄	–
Δευτέρα	δ΄	ε΄	–	ς΄
Τρίτη	ζ΄	η΄	–	θ΄
Τετάρτη	ι΄	ια΄	–	ιβ΄
Πέμπτη	ιγ΄	ιδ΄	–	ιε΄
Παρασκευή	ιθ΄	κ΄	–	ιη΄
Σάββατον	ις΄	ιζ΄	–	α΄

Εἶναι γεγονός ὅτι τὴν σήμερον σπανιότατα ἀκούγεται τὸ Ψαλτήριον καὶ μόνον σὲ ἐλάχιστες ἐνορίες. Συνεπῶς προτείνουμε ἐδῶ τοῦλάχιστον νὰ στιχολογεῖται τὸ Ψαλτήριον ἅπαξ ἀνὰ δύο ἐβδομάδες, τὸ ὅποιο εἶναι νομίζομεν εὐκολότερον νὰ τηρηθεῖ τὴν σήμερον.

Α΄΄. Κατ' οἰκονομίαν περιπτώσεις, ὅπου κατὰ τὰς ἐκτὸς τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς ἐβδομάδας, ἀναγινώσκονται τὰ ἐξῆς Καθίσματα τοῦ Ψαλτηρίου (στιχολογεῖται τὸ Ψαλτήριον ἅπαξ ἀνὰ δύο ἐβδομάδες).

Εἰς τὰς **μονὰς** ἑβδομάδας:

Ἡμέραι	Ὅρθρος			Ἑσπερινός
	Α΄	Β΄	Γ΄	
Κυριακή	β΄	–	ιζ΄	–
Δευτέρα	δ΄	–	–	–
Τρίτη	ζ΄	–	–	θ΄
Τετάρτη	ι΄	–	–	–
Πέμπτη	ιγ΄	–	–	ιε΄
Παρασκευή	ιθ΄	–	–	–
Σάββατον	ις΄	–	–	α΄

Εἰς τὰς **ζυγὰς** ἑβδομάδας:

Ἡμέραι	Ὅρθρος			Ἑσπερινός
	Α΄	Β΄	Γ΄	
Κυριακή	–	γ΄	ιζ΄	–
Δευτέρα	–	ε΄	–	ς΄
Τρίτη	–	η΄	–	–
Τετάρτη	–	ια΄	–	ιβ΄
Πέμπτη	–	ιδ΄	–	–
Παρασκευή	–	κ΄	–	ιη΄
Σάββατον	–	ις΄	–	α΄

Β'. Τῆ Ἁγία καὶ Μεγάλῃ Τεσσαρακοστῇ, τελειοῦται τὸ Ψαλτήριον δις¹⁷² καθ' ἐκάστην ἑβδομάδα, οὕτω [ΜΤΕ, σ. 12], [ΤΓΡ, σ. 34].

Κατὰ τὴν Α', Β', Γ', Δ', καὶ ΣΤ' ἑβδομάδα τῶν Νηστειῶν

Ἡμέραι	Ὅρθρος			Ὧρες				Ἑσπ.
	Α'	Β'	Γ'	Α'	Γ'	ΣΤ'	Θ'	
Κυριακή	β'	γ'	ιζ'	–	–	–	–	–
Δευτέρα	δ'	ε'	ζ'	–	ζ'	η'	θ'	ιη'
Τρίτη	ι'	ια'	ιβ'	ιγ'	ιδ'	ιε'	ιζ'	ιη'
Τετάρτη	ιθ'	κ'	α'	β'	γ'	δ'	ε'	ιη'
Πέμπτη	ς'	ζ'	η'	θ'	ι'	ια'	ιβ'	ιη'
Παρασκευή	ιγ'	ιδ'	ιε'	–	ιθ'	κ'	–	ιη'
Σάββατον	ις'	ιζ'	–	–	–	–	–	α'

Κατὰ τὴν Ε' ἑβδομάδα τῶν Νηστειῶν [ΤΓΡ, σ. 34].

Ἡμέραι	Ὅρθρος			Ὧρες				Ἑσπ.
	Α'	Β'	Γ'	Α'	Γ'	ΣΤ'	Θ'	
Κυριακή	β'	γ'	ιζ'	–	–	–	–	–
Δευτέρα	δ'	ε'	ζ'	–	ζ'	η'	θ'	ι'
Τρίτη	ια'	ιβ'	ιγ'	ιδ'	ιε'	ις'	ιθ'	κ'
Τετάρτη	α'	β'	γ'	δ'	ε'	ς'	ζ'	ιη'
Πέμπτη	η'	–	–	–	θ'	ι'	ια'	ιβ'
Παρασκευή	ιγ'	ιδ'	ιε'	–	ιθ'	κ'	–	ιη'
Σάββατον	ις'	ιζ'	–	–	–	–	–	α'

¹⁷² Ανακυκλοῦται δις λένε τὰ Λειτουργικὰ βιβλία [ΜΤΕ], ἀλλὰ δυστυχῶς τὴν σήμερον, εἰς τὴν Μ. Τεσσαρακοστὴν τὶς καθημερινές, πολλὲς ἐνορίες τελοῦν μόνον τὴν Θ' Ὦρα (χωρὶς φυσικὰ Ψαλτήριον), καὶ τὴν Προηγιασμένη. Οὕτε λόγος γιὰ Ὅρθρο. Ὅθεν μακάρι νὰ τελειωθεῖ τὸ Ψαλτήριον ἅπαξ (χρησιμοποιώντας τὴν Α' διάταξιν).

Προσαλλόμενοι Στίχοι τῶν Κανόνων

Εἰς τὰ τροπάρια τῶν κανόνων, προτάσσονται οἱ ἐξῆς στίχοι:

Εἰς τὰ Ἀναστάσιμα· Δόξα τῇ Ἁγίᾳ Ἀναστάσει Σου, Κύριε.

Εἰς τὰ Σταυρώσιμα καὶ Σταυροαναστάσιμα· Δόξα Σοι ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα Σοι.

Εἰς τὰ προεόρτια-μεθέορτα τῶν Δεσποτικῶν Ἑορτῶν· Δόξα Σοι ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα Σοι.

Εἰς τοὺς κανόνας τῆς Θεοτόκου, καὶ Θεοτοκία, καὶ Σταυροθεοτοκία· Ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς.

Εἰς τὰ Τριαδικά· Ἁγία Τριάς ὁ Θεός, ἐλέησον καὶ σῶσον ἡμᾶς.

Εἰς τοὺς Ἁγίους· Ἄγιε (ἢ Ἄγιοι ἢ Ὅσιε ἢ Ὅσιοι) τοῦ Θεοῦ πρέσβευε (ἢ πρεσβεύσατε) ὑπὲρ ἡμῶν.

Εἰς γυναῖκας Ἁγίας· Ἁγία (ἢ Ἁγίαι) τοῦ Θεοῦ πρέσβευε (ἢ πρεσβεύσατε) ὑπὲρ ἡμῶν.

Εἰς τοὺς Ἀρχαγγέλους· Ἀρχάγγελοι τοῦ Θεοῦ πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν.

Εἰς τὸν Τίμιον Πρόδρομον· Προφῆτα καὶ Βαπτιστὰ τοῦ Χριστοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν.

Εἰς τοὺς Ἀποστόλους· Απόστολε (ἢ Απόστολοι) τοῦ Χριστοῦ, πρέσβευε (ἢ πρεσβεύσατε) ὑπὲρ ἡμῶν.

Εἰς τοὺς Προφῆτας· Προφῆτα (ἢ Προφῆται) τοῦ Θεοῦ πρέσβευε (ἢ πρεσβεύσατε) ὑπὲρ ἡμῶν.

Εἰς τὰ κατανυκτικά· Δόξα Σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα Σοι.

Εἰς τὰ μαρτυρικά· Ἄγιοι Μάρτυρες τοῦ Χριστοῦ, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν.

Εἰς τὰ μαρτυρικά ἐν Σαββάτῳ· Πρεσβείαις τῶν Μαρτύρων Σου Χριστέ ὁ Θεὸς ἀνάπαυσον τὰς ψυχὰς τῶν δούλων Σου.

Εἰς τὰ νεκρώσιμα· Αἱ ψυχαὶ αὐτῶν ἐν ἀγαθοῖς ἀύλισθήσονται.

Εἰς τὸν κανόνα τῶν κεκοιμημένων· Μακάριοι οὓς ἐξελέξω καὶ προσελάβου, Κύριε.

Εἰς τὸ προτελευταῖον τροπάριον τοῦ τελευταίου ψαλλέντος κανόνος ἐκάστης ὥδης λέγομεν, Δόξα, καὶ εἰς τὸ τελευταῖον, Καὶ νῦν.

Ἀπὸ τὸν βίον τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Ἐλεήμονος

«... Ἀλλά κι' ἐκείνους ποὺ ἀσύνητα συζητοῦσαν μέσα στὴν ἐκκλησία, φρόντιζε ὅσο μπορούσε νὰ τοὺς διορθῶνει. Ἄν ὅμως ἔβλεπε κανέναν, μετὰ ἀπὸ μιὰ καὶ δυὸ συμβουλές, νὰ μὴ διορθῶνεται, τὸν ἔβγαζε ἀμέσως ἔξω, λέγοντάς του καὶ τὸν Δεσποτικὸν λόγον: “Τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ, οἶκον προσευχῆς δεῖ εἶναι”...»

Μικρὸς Εὐεργετινός, Ἱερὰ Μονὴ Παρακλήτου, σ. 141-142.

Ἅγιος Ἰωάννης τῆς Κλίμακος

«Συνέβη πολλές φορές νὰ διακρίνη ὁ Ποιμὴν μερικοὺς ἀδελφοὺς ποὺ συζητοῦσαν μεταξύ τους τὴν ὥρα τῆς Ἀκολουθίας. Καὶ τοὺς ἐπέβαλε, μολοντί ἦσαν κληρικοὶ - συγκεκριμένα Ἱερεῖς - νὰ ἴστανται ἔξω ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία μίᾳ ἐβδομάδα καὶ νὰ βάζουν μετάνοια σὲ ὅλους ὅσους εἰσέρχονταν καὶ ἐξέρχονταν»

Λόγος Δ', λβ' (μετάφραση: Ἱερὰ Μονὴ Παρακλήτου)

Στιχολογία τῶν Θ' ᾠδῶν

Συμπεριλαμβάνονται ἐδῶ οἱ βιβλικές ᾠδές εἰς περίπτωσιν ποῦ θέλει τις νὰ τὰς ἀναγνώσει ἢ ψάλλει εἰς τὰς Ἀγρυπνίας καὶ ὄχι μόνον (ἐφ' ὅσον ὑπάρχει χρόνος, καὶ εὐλογία ἀπὸ τὸν προεστῶτα)¹⁷³, ἐπισυναπτομένων τῶν τροπαρίων τῶν Κανόνων.

Ἐπάρχουν τρεῖς τρόποι στιχολογίας τῶν ᾠδῶν [ΤΓΡ, σ. 91]. Ἐμεῖς ἀκολουθοῦμε ἐδῶ τὸν β' τρόπον («Τῷ Κυρίῳ ἄσωμεν οὐ στιχολογεῖται»), ποῦ ἀκολουθεῖται εἰς μνήμας Ἁγίων ἐορταζομένων εἰς η', εἰς τὰ προεόρτια/μεθέορτα, καὶ τὶς Κυριακές^{174,175}. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον¹⁷⁶, οἱ στίχοι μὲ τὰ μικρὰ γράμματα καταλιμπάνονται [ΤΓΡ, σ. 85].

ᾠδὴ Πρώτη.

ᾠδὴ Μωσέως ἐν τῇ Ἐξόδῳ (ιε' 1-19)

Ἄρδην βυθίσας Φαραὼ Μωσῆς λέγει·

Εἰς στίχους ἰδ'.

Ὁ Εἰρμός τοῦ α' κανόνος.

Εἶτα τροπάριον τοῦ κανόνος (ἄνευ στίχου).

¹⁷³ Προσωπικῶς ἔτυχον εἰς ἱερὸν ἐνοριακὸν Ναόν, ποῦ τὸν διακονοῦν ἔγγαμοι λίαν φιλακόλουθοι Ἱερεῖς, ποῦ ἐν καθημερινῇ λειτουργίᾳ ἀναγινώσκουν ἐνίοτε τοὺς στίχους ἐκ τῶν βιβλικῶν ᾠδῶν, εἰς ὅλας τὰς ᾠδὰς τῶν Κανόνων τοῦ Ὁρθρου.

¹⁷⁴ βλ. [ΤΓΡ, σ. 84-92], [ΜΤΕ, σ. 84], [ΤΑΣ(2010), σ. 583], [ΔΤΑ, σ. 90], [ΩΡΒ, σ. 48].

¹⁷⁵ Εἰς τὰς μονὰς ᾠδὰς α', γ', ε', ζ', θ' ξεκινάει ὁ δεξιὸς χορός, εἰς τὰ ζυγάς ὁ ἀριστερός.

¹⁷⁶ Ἄντι τῶν συνηθισμένων οἰκείων στίχων (π.χ. «Ἄγιο τοῦ Θεοῦ πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν» κ.λπ.), λέγε τὸν ἀντίστοιχον στίχον ἐκ τῆς ᾠδῆς βάζοντας ἀνάλογους στίχους (π.χ. ἂν ἔχουμε σύνολο τριῶν κανόνων, καὶ λέγεις ἕκαστον κανόνα εἰς δ', ξεκίνησε ἀπὸ «εἰς στίχους ιβ'»).

Εἰς στίχους ιβ΄.¹⁷⁷

Τῷ Κυρίῳ ἄσωμεν, ἐνδόξως γὰρ δεδόξασται.¹⁷⁸

Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ, ἐνδόξως γὰρ δεδόξασται ἵππον καὶ ἀναβάτην ἐρρίψεν εἰς θάλασσαν.

Βοηθὸς καὶ σκεπαστὴς ἐγένετό μοι εἰς σωτηρίαν, οὗτός μου Θεὸς καὶ δοξάσω Αὐτόν, Θεὸς τοῦ πατρός μου, καὶ ὑψώσω Αὐτόν.

Εἰς στίχους ι΄.

Κύριος συντρίβων πολέμους, Κ ύ ρ ι ο ς ὄνομα αὐτῷ.

Ἄρματα Φαραῶ καὶ τὴν δύναμιν αὐτοῦ ἐρρίψεν εἰς θάλασσαν· ἐπιλέκτους ἀναβάτας τριστάτας κατεπόντισεν ἐν Ἐρυθρᾷ θαλάσσει.

Πόντῳ ἐκάλυπεν αὐτούς· κατέδυσαν εἰς βυθὸν ὡσεὶ λίθος.

Ἡ δεξιὰ Σου, Κύριε, δεδόξασται ἐν ἰσχύϊ· ἡ δεξιὰ Σου χεῖρ, Κύριε, ἔθραυσεν ἐχθρούς· καὶ τῷ πλήθει τῆς δόξης Σου συνέτριψας τοὺς ὑπεναντίους.

Ἀπέστειλας τὴν ὀργὴν Σου, κατέφαγεν αὐτοὺς ὡσεὶ καλάμην·

Καὶ διὰ πνεύματος τοῦ θυμοῦ Σου διέστη τὸ ὕδωρ. Ἐπάγη ὡσεὶ τεῖχος τὰ ὕδατα, ἐπάγη τὰ κύματα ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης.

Εἶπεν ὁ ἐχθρός· Διώξας καταλήψομαι, μεριῶ σκῦλα, ἐμπλήσω ψυχὴν μου, ἀνελῶ τῇ μαχαίρᾳ μου, κυριεύσει ἡ χεῖρ μου.

Ἀπέστειλας τὸ πνεῦμά Σου, ἐκάλυπεν αὐτοὺς θάλασσα, ἔδυσαν ὡσεὶ μόλυβδος ἐν ὕδατι σφοδρῶ.

Τὶς ὁμοίος Σοι ἐν θεοῖς, Κύριε; τὶς ὁμοίος Σοι; Δεδοξασμένος ἐν ἁγίοις, θαυμαστός ἐν δόξαις, ποιῶν τέρατα.

Ἐξέτεινας τὴν δεξιάν Σου, κατέπιεν αὐτοὺς γῆ.

¹⁷⁷ Εἶναι δυνατόν, π.χ. νὰ ἔχουμε τρεῖς κανόνες, καὶ νὰ ἀρχίσουμε εἰς στίχους ιβ΄ τὰ τροπάρια τῶν κανόνων, ἀλλὰ τὰ τροπάρια τῶν κανόνων νὰ «βγοῦν» π.χ. 5+6+4. Τότε ἢ θὰ ποῦμε μόνον 4+4+4 (4 ἀπὸ τὸν κάθε κανόνα), ἢ ἂν δὲν θέλουμε νὰ κόψουμε τροπάρια τῶν κανόνων, θὰ προσθέσουμε κοινοὺς στίχους ὥστε νὰ συμπληρωθοῦν τὰ τροπάρια, π.χ. θὰ προσθέσουμε στίχο «Ὑπεραγία Θεοτόκε σῶσον ἡμᾶς» στὸ Θεοτοκίον τοῦ α΄ κανόνος, καὶ στίχους «Ἄγιε τοῦ Θεοῦ...», καὶ «Ὑπεραγία Θεοτόκε σῶσον ἡμᾶς» στὰ 2 τελευταῖα τροπάρια τοῦ β΄ κανόνος (αὐτὸ τὸ εἶδα ἀπὸ εὐλαβῆ φιλακόλουθο ἱερέα ἐνορίας).

¹⁷⁸ Ἡ ἐπικεφαλὴς (ἔντονα γράμματα) μὲ τὸν ἐπόμενον στίχο, λογίζονται ὡς ἓνας στίχος.

Ὡδήγησας τῇ δικαιοσύνῃ σου τὸν λαόν σου τοῦτον, ὃν ἐλυτρώσω· παρεκάλεσας τῇ ἰσχύϊ σου εἰς κατάλυμα ἁγίον σου.

Ἦκουσαν ἔθνη, καὶ ὠργίσθησαν· ὠδίνες ἔλαβον κατοικοῦντας Φιλιστειίμ.

Εἰς στίχους η΄.

Τότε ἔσπευσαν ἡγεμόνες Ἐδὼμ καὶ ἄρχοντες τῶν Μωαβιτῶν· ἔλαβεν αὐτοὺς τρόμος, ἐτάκησαν πάντες οἱ κατοικοῦντες Χαναάν.

Ἐπιπέσοι ἐπ’ αὐτοὺς φόβος καὶ τρόμος, μεγέθει βραχίονός σου ἀπολιθωθήτωσαν.

Εἰς στίχους ζ΄.

Ἔως ἂν παρέλθῃ ὁ λαός σου, Κύριε· ἕως ἂν παρέλθῃ ὁ λαός σου οὗτος, ὃν ἐκτήσω.

Εἰσαγαγὼν καταφύτευσον αὐτοὺς εἰς ὄρος κληρονομίας σου, εἰς ἔτοιμον κατοικητήριόν σου, ὃ κατειργάσω, Κύριε, ἁγίασμα, ὃ ἠτοίμασας αἱ χεῖρές σου.

Εἰς στίχους δ΄.

Κύριος βασιλεύων τῶν αἰώνων, καὶ ἐπ’ αἰῶνα, καὶ ἔτι.

Ὅτι εἰσηλθεν ἵππος Φαραῶ σὺν ἄρμασι καὶ ἀναβάταις εἰς θάλασσαν. Καὶ ἐπήγαγεν ἐπ’ αὐτοὺς Κύριος τὸ ὕδωρ τῆς θαλάσσης· οἱ δὲ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐπορεύθησαν διὰ ξηρᾶς ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης.

Δόξα. Καὶ νῦν.¹⁷⁹

[μετὰ τὸ τροπάριον τοῦ Καὶ νῦν, εἰς τὸ τέλος ἐκάστης Ὑδῆς (ὡς εἰς τὸ Πάσχα), ψάλλεται ἡ Καταβασία τῆς περιόδου]

Ὡδὴ Δευτέρα.

Ὡδὴ Μωσέως ἐν τῷ Δευτερονομίῳ (λβ΄ 1-43)

¹⁷⁹ Εἰς τὸ Δόξα λέγεται τὸ προτελευταῖον τροπάριον, καὶ εἰς τὸ Καὶ νῦν τὸ τελευταῖον.

*Στιχολογεῖται ἡ β' Ψδὴ ἐν μόνῃ τῇ Ἁγίᾳ καὶ Μεγάλῃ Τεσσαρακοστῇ.
Μετὰ δὲ τὴν α' ψδὴν, στιχολογοῦμεν αὐτὴν ἕως τέλους.*

Νόμου γραφέντος αὐθις ψδὴ Μωσέως.

Πρόσεχε, οὐρανέ, καὶ λαλήσω· καὶ ἀκουέτω ἡ γῆ ῥήματα ἐκ στόματός μου.

Προσδοκάσθω ὡς ὑέτος τὸ ἀπόφθεγμά μου, καὶ καταβήτω ὡς δρόσος τὰ ῥήματά μου, ὡς ὄμβρος ἐπ' ἄγρωσιν καὶ ὡσεὶ νιφετός ἐπὶ χόρτον.

Ἵτι τὸ ὄνομα Κυρίου ἐκάλεσα· δότε μεγαλωσύνην τῷ Θεῷ ἡμῶν.

Θεός, ἀληθινὰ τὰ ἔργα Αὐτοῦ, καὶ πᾶσαι αἱ ὁδοὶ Αὐτοῦ κρίσεις.

Θεὸς πιστός, καὶ οὐκ ἔστιν ἀδικία ἐν Αὐτῷ· δίκαιος καὶ ὁσιος ὁ Κύριος.

Ἠμάρτοσαν οὐκ αὐτῷ τέκνα μωμητά· γενεὰ σκολιὰ καὶ διεστραμμένα, ταῦτα Κυρίῳ ἀνταποδίδοτε;

Οὗτος λαὸς μωρὸς καὶ οὐχὶ σοφός· οὐκ αὐτὸς οὗτός σου Πατὴρ ἐκτήσατό σε, καὶ ἐποίησέ σε καὶ ἔπλασέ σε;

Μνήσθητε ἡμέρας αἰῶνος, σύνετε ἔτη γενεᾶς γενεῶν.

Ἐπερώτησον τὸν πατέρα σου, καὶ ἀναγγελεῖ σοι, τοὺς πρεσβυτέρους σου, καὶ ἐροῦσί σοι.

Ἵτε διεμέριζεν ὁ Ὑψιστος ἔθνη, ὡς διέσπειρεν υἱοὺς Ἀδάμ, ἔστησεν ὄρια ἐθνῶν κατὰ ἀριθμὸν ἀγγέλων Θεοῦ.

Καὶ ἐγενήθη μερίς Κυρίου, λαὸς αὐτοῦ Ἰακώβ· σχοίνισμα κληρονομίας αὐτοῦ Ἰσραήλ.

Αὐτάρκησεν αὐτὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ· ἐν δίψει καύματος, ἐν γῇ ἀνύδρω· ἐκύκλωσεν αὐτὸν, καὶ ἐπαίδευσεν αὐτόν, καὶ διεφύλαξεν αὐτόν ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ.

Ὡς ἀετὸς σκεπάσαι νοσσιὰν αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τοῖς νεοσσοῖς αὐτοῦ ἐπεπόθησε· διεις τὰς πτέρυγας αὐτοῦ, ἐδέξατο αὐτούς, καὶ ἀνέλαβεν αὐτούς ἐπὶ τῶν μεταφρένων αὐτοῦ.

Κύριος μόνος ἦγεν αὐτούς, καὶ οὐκ ἦν μετ' αὐτῶν θεὸς ἀλλότριος.

Ἀνεβίβασεν αὐτούς ἐπὶ τὴν ἰσχὺν τῆς γῆς· ἐψώμισεν αὐτούς γενήματα ἀγρῶν.

Ἐθήλασαν μέλι ἐκ πέτρας, καὶ ἔλαιον ἐκ στερεᾶς πέτρας.

Βούτυρον βοῶν καὶ γάλα προβάτων μετὰ στέατος ἀρνῶν καὶ κριῶν, υἰῶν ταύρων καὶ τράγων, μετὰ στέατος νεφρῶν πυροῦ καὶ αἷμα σταφυλῆς ἔπιον οἶνον.

Καὶ ἔφαγεν Ἰακώβ καὶ ἐνεπλήσθη, καὶ ἀπελάκτισεν ὁ ἡγαπημένος· ἐλίπνθη, ἐπαχύνθη, ἐπλατύνθη· καὶ ἐγκατέλιπε τὸν Θεὸν τὸν ποιήσαντα αὐτόν, καὶ ἀπέστη ἀπὸ Θεοῦ σωτήρος αὐτοῦ.

Παρώξυνάν με ἐπ' ἄλλοτρίοις, ἐν βδελύγμασιν αὐτῶν ἐξεπίκρανάν με.

Ἔθυσαν δαιμονίοις καὶ οὐ Θεῷ· θεοῖς, οἷς οὐκ ἤδειςαν· καινοὶ καὶ πρόσφατοι ἦκασιν, οὓς οὐκ ἤδειςαν οἱ πατέρες αὐτῶν.

Θεὸν τὸν γεννήσαντά σε ἐγκατέλιπες, καὶ ἐπελάθου Θεοῦ τοῦ τρέφοντός σε.

Καὶ εἶδε Κύριος, καὶ ἐζήλωσε καὶ παρωξύνθη δι' ὀργὴν υἰῶν αὐτοῦ καὶ θυγατέρων.

Καὶ εἶπεν· Ἀποστρέψω τὸ πρόσωπόν μου ἀπ' αὐτῶν, καὶ δείξω τί ἔσται αὐτοῖς ἐπ' ἐσχάτων ἡμερῶν· ὅτι γενεὰ ἐξεστραμμένη ἐστίν· υἱοί, οἷς οὐκ ἔστι πίστις ἐν αὐτοῖς.

Αὐτοὶ παρεζήλωσάν με ἐπ' οὐ Θεῷ, παρωργισάν με ἐν τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν· κἀγὼ παραζηλώσω αὐτούς ἐπ' οὐκ ἔθνει, ἐπὶ ἔθνει ἀσυνέτῳ παροργιῶ αὐτούς.

Ὅτι πῦρ ἐκκέκασται ἐκ τοῦ θυμοῦ μου, καυθήσεται ἕως ἄδου κατωτάτου· καταφάγεται γῆν καὶ τὰ γενήματα αὐτῆς, φλέξει θεμέλια ὀρέων.

Συνάξω εἰς αὐτούς κακά, καὶ τὰ βέλη μου συντελέσω εἰς αὐτούς.

Τηκόμενοι λιμῷ καὶ βρώσει ὀρνέων, καὶ ὀπισθότονος ἀνιάτος· ὀδόντας θηρίων ἐξαποστελῶ εἰς αὐτούς, μετὰ θυμοῦ συρόντων ἐπὶ τῆς γῆς.

Ἐξωθεν ἀτεκνώσει αὐτούς μάχαιρα, καὶ ἐκ τῶν ταμείων φόβος· νεανίσκος σὺν παρθένῳ, θηλάζων μετὰ καθεστηκότος πρεσβυτέρου.

Εἶπα· Διασπερῶ αὐτούς· παύσω δὲ ἐξ ἀνθρώπων τὸ μνημόσυνον αὐτῶν.

Εἰ μὴ δι' ὀργὴν ἐχθρῶν, ἵνα μὴ μακροχρονίσωσι, καὶ ἵνα μὴ συνεπιθῶνται οἱ ὑπεναντίοι· μὴ εἴπωσιν· Ἡ χεὶρ ἡμῶν ἢ ὑψηλή, καὶ οὐχὶ Κύριος ἐποίησε ταῦτα πάντα.

Ὅτι ἔθνος ἀπολωλεκὸς βουλήν ἐστι, καὶ οὐκ ἔστιν ἐν αὐτοῖς ἐπιστήμη, καὶ οὐκ ἐφρόνησαν συνιέναι.

Ταῦτα πάντα καταδεξάσθωσαν εἰς τὸν ἐπιόντα χρόνον.

Πῶς διώζεται εἷς χίλιους, καὶ δύο μετακινήσουσι μυριάδας, εἰ μὴ ὁ Θεὸς ἀπέδοτο αὐτούς, καὶ ὁ Κύριος παρέδωκεν αὐτούς;

Οὐ γὰρ εἰσὶν οἱ θεοὶ αὐτῶν, ὡς ὁ Θεὸς ἡμῶν· οἱ δὲ ἐχθροὶ ἡμῶν ἀνόητοι.

Ἐκ γὰρ ἀμπέλων Σοδόμων ἡ ἄμπελος αὐτῶν, καὶ ἡ κληματὶς αὐτῶν ἐκ Γομόρρας· ἡ σταφυλὴ αὐτῶν σταφυλὴ χολῆς, βότρυς πικρίας αὐτοῖς.

Θυμὸς δρακόντων ὁ οἶνος αὐτῶν, καὶ θυμὸς ἀσπίδων ἀνίατος.

Οὐκ ἰδοὺ ταῦτα πάντα συνῆκται παρ' ἐμοί, καὶ ἐσφράγισται ἐν τοῖς θησαυροῖς μου;

Ἐν ἡμέρᾳ ἐκδικήσεως ἀνταποδώσω, ἐν καιρῷ, ὅταν σφαλῇ ὁ ποὺς αὐτῶν· ὅτι ἐγγὺς ἡμέρα ἀπωλείας αὐτῶν, καὶ πάρεστιν ἔτοιμα ὕμιν.

Ὅτι κρινεῖ Κύριος τὸν λαὸν Αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τοῖς δούλοις Αὐτοῦ παρακληθήσεται.

Εἶδε γὰρ αὐτούς παραλελυμένους, καὶ ἐκλελοιπότας ἐν ἐπαγωγῇ καὶ παρειμένους.

Καὶ εἶπε Κύριος· Ποῦ εἰσὶν οἱ θεοὶ αὐτῶν, ἐφ' οἷς ἐπεποιθήσαν ἐπ' αὐτοῖς;

Ὦν τὸ στέαρ τῶν θυσιῶν αὐτῶν ἠσθίετε, καὶ ἐπίνετε τὸν οἶνον τῶν σπονδῶν αὐτῶν; Ἀναστήτωσαν καὶ βοηθησάτωσαν ὑμῖν, καὶ γενηθήτωσαν ὑμῶν σκεπασταί.

Ἴδετε ἴδετε ὅτι Ἐγὼ εἰμι, καὶ οὐκ ἔστι Θεὸς πλὴν Ἐμοῦ· ἐγὼ ἀποκτενῶ, καὶ ζῆν ποιήσω· πατάξω, καὶ γὰρ ἴασομαι· καὶ οὐκ ἔστιν, ὃς ἐξελεῖται ἐκ τῶν χειρῶν μου.

Ὅτι ἀρῶ εἰς τὸν οὐρανὸν τὴν χειρὰ μου καὶ ὀμοῦμαι τῇ δεξιᾷ μου καὶ ἐρῶ· ζῶ Ἐγὼ εἰς τὸν αἰῶνα.

Ὅτι παροξυνῶ ὡς ἀστραπὴν τὴν μάχαιράν μου, καὶ ἀνθέξεται κρίματος ἡ χεὶρ μου, καὶ ἀνταποδώσω δίκην τοῖς ἐχθροῖς, καὶ τοῖς μισοῦσί με ἀνταποδώσω.

Μεθύσω τὰ βέλη μου ἀφ' αἵματος, καὶ ἡ μάχαιρά μου φάγεται κρέα, ἀφ' αἵματος τραυματιῶν καὶ αἰχμαλωσίας, ἀπὸ κεφαλῆς ἀρχόντων ἐθνῶν.

Εὐφράνθητε, οὐρανοί, ἅμα Αὐτῷ, καὶ προσκυνησάτωσαν Αὐτῷ πάντες ἄγγελοι Θεοῦ.

Εὐφράνθητε, ἔθνη, μετὰ τοῦ λαοῦ Αὐτοῦ, καὶ ἐνισχυσάτωσαν αὐτῶ πάντες υἱοὶ Θεοῦ· ὅτι τὸ αἷμα τῶν υἱῶν Αὐτοῦ ἐκδικεῖται, καὶ ἐκδικήσει καὶ ἀνταποδώσει δίκην τοῖς ἐχθροῖς, καὶ τοῖς μισοῦσιν Αὐτὸν ἀνταποδώσει, καὶ ἐκκαθαριεῖ Κύριος τὴν γῆν τοῦ λαοῦ Αὐτοῦ.

Μετὰ τὸν τελευταῖον στίχον, ψάλλει ὁ β' χορὸς ἄνευ στίχου τὸν εἰρμὸν τῆς β' ᾠδῆς τοῦ τριψαλμοῦ, καὶ ὁ α' χορὸς τὸν αὐτὸν ἄνευ στίχου. Εἶτα δὲ ψάλλονται τὰ τροπάρια μετὰ τοῦ στίχου Δόξα Σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα Σοι. Εἰς τὸ Θεοτοκίον τοῦ α' τριψαλμοῦ λέγεται ὁ στίχος Ὑπεραγία Θεοτόκε σῶσον ἡμᾶς. Εἰς δὲ τὰ δύο τελευταῖα τροπάρια τῆς β' ᾠδῆς λέγονται στίχοι, το·

Δόξα. Καὶ νῦν.

Ὡδὴ Τρίτη.

Προσευχὴ Ἄννης τῆς μητρὸς Σαμουὴλ τοῦ Προφήτου
(Α' Βασ. β' 1-10).

Θεὸν γεραίρει στεῖρα τίκτουσα ξένως.

Εἰς στίχους 1δ'.

Ὁ Εἰρμός τοῦ α' κανόνος.

Εἶτα τροπάριον τοῦ κανόνος (ἄνευ στίχου).

Εἰς στίχους 1β'.¹⁷⁷

Ἅγιος εἶ, Κύριε, καὶ Σε ὑμνεῖ τὸ πνεῦμά μου.¹⁷⁸

Ἔστερεώθη ἡ καρδιά μου ἐν Κυρίῳ, ὑψώθη κέρας μου ἐν Θεῷ μου.

Ἐπλατύνθη ἐπ' ἐχθρούς μου τὸ στόμα μου, εὐφράνθη ἐν σωτηρίῳ Σου.

Εἰς στίχους ι'.

Ὅτι οὐκ ἔστιν Ἅγιος ὡς ὁ Κύριος, καὶ οὐκ ἔστι δίκαιος ὡς ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ οὐκ ἔστιν Ἅγιος πλὴν Σου.

Μὴ καυχᾶσθε καὶ μὴ λαλεῖτε ὑψηλὰ εἰς ὑπεροχὴν· μηδὲ ἐξεληθέτω μεγαλορῥήμοσύνη ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν.

Ὅτι Θεὸς γνώσεων Κύριος, καὶ Θεὸς ἐτοιμάζων ἐπιτηδεύματα Αὐτοῦ.

Τόξον δυνατῶν ἠσθένησε, καὶ οἱ ἀσθενοῦντες περιεζώσαντο δύναμιν.

Πλήρεις ἄρτων ἠλαττώθησαν, καὶ οἱ πεινῶντες παρήκαν γῆν· ὅτι στεῖρα ἔτεκεν ἐπτά, καὶ ἡ πολλὴ ἐν τέκνοις ἠσθένησε.

Κύριος θανατοῖ καὶ ζωογονεῖ, κατάγει εἰς ἄδου καὶ ἀνάγει.

Κύριος πτωχίζει καὶ πλουτίζει, ταπεινοῖ καὶ ἀνυψοῖ.

Ἀνιστᾶ ἀπὸ γῆς πένητα, καὶ ἀπὸ κοπρίας ἐγείρει πτωχόν, τοῦ καθίσει αὐτὸν μετὰ δυναστῶν λαοῦ, καὶ θρόνον δόξης κατακληρονομῶν αὐτόν.

Εἰς στίχους η'.

Διδοὺς εὐχὴν τῷ εὐχομένῳ, καὶ εὐλόγησεν ἔτη δικαίου.

Ὅτι οὐκ ἐνισχύει δυνατὸς ἀνὴρ ἐν τῇ ἰσχυρί αὐτοῦ· Κύριος ἀσθε-
νῆ ποιήσει τὸν ἀντίδικον αὐτοῦ, Κύριος Ἅγιος.

Εἰς στίχους ς'.

Μὴ καυχάσθω ὁ σοφὸς ἐν τῇ σοφίᾳ αὐτοῦ, καὶ μὴ καυχάσθω ὁ δυνατὸς ἐν τῇ δυνάμει αὐτοῦ, καὶ μὴ καυχάσθω ὁ πλούσιος ἐν τῷ πλούτῳ αὐτοῦ.

Ἀλλ' ἡ ἐν τούτῳ καυχάσθω ὁ καυχώμενος, ἐν τῷ συνιεῖν καὶ γινώσκειν τὸν Κύριον, καὶ ποιεῖν κρῖμα καὶ δικαιοσύνην ἐν μέσῳ τῆς γῆς.

Εἰς στίχους δ'.

Κύριος ἀνέβη εἰς οὐρανοὺς καὶ ἐβρόντησεν· Αὐτὸς κρινεῖ ἄκρα γῆς, δίκαιος ὢν.

Καὶ δώσει ἰσχύν τοῖς βασιλεῦσιν ἡμῶν, καὶ ὑψώσει κέρας χριστῶν Αὐτοῦ.

Δόξα. Καὶ νῦν.

Ὡδὴ Τετάρτη.

Προσευχὴ Ἀββακούμ τοῦ Προφήτου (γ' 1-19).
Τὴν τοῦ Λόγου κένωσιν, Ἀββακούμ, φράσον.

Εἰς στίχους ιδ'.

Ὁ Εἰρμός τοῦ α' κανόνος.

Εἶτα τροπάριον τοῦ κανόνος (ἄνευ στίχου).

Εἰς στίχους ιβ'.¹⁷⁷

Δόξα τῇ δυνάμει Σου, Κύριε.¹⁷⁸

Κύριε, εἰσακήκοα τὴν ἀκοήν Σου, καὶ ἐφοβήθην· Κύριε, κατενόησα τὰ ἔργα Σου καὶ ἐξέστην.

Ἐν μέσῳ δύο ζώων γνωσθήσῃ, ἐν τῷ ἐγγίζειν τὰ ἔτη ἐπιγνωσθήσῃ, ἐν τῷ παρεῖναι τὸν καιρὸν ἀναδειχθήσῃ, ἐν τῷ ταραχθῆναι τὴν ψυχὴν μου, ἐν ὀργῇ ἐλέους μνησθήσῃ.

Εἰς στίχους ι'.

Ὁ Θεὸς ἀπὸ Θαιμὰν ἤξει, καὶ ὁ Ἅγιος ἐξ ὄρους κατασκίου δασέος.

Ἐκάλυπεν οὐρανούς ἡ ἀρετὴ Αὐτοῦ, καὶ τῆς αἰνέσεως Αὐτοῦ πλήρης ἡ γῆ.

Καὶ φέγγος Αὐτοῦ ὡς φῶς ἔσται· κέρατα ἐν χερσὶν Αὐτοῦ, καὶ ἔθετο ἀγάπῃσιν κραταιὰν ἰσχύος αὐτοῦ.

Πρὸ προσώπου αὐτοῦ πορεύεται λόγος, καὶ ἐξελεύσεται εἰς παιδεῖαν κατὰ πόδας Αὐτοῦ.

Ἔστη, καὶ ἐσαλεύθη ἡ γῆ· ἐπέβλεψε, καὶ ἐτάκη ἔθνη.

Διεθρύβη τὰ ὄρη βία, ἐτάκησαν βουνοὶ αἰώνιοι, πορείας αἰωνίου Αὐτοῦ ἀντὶ κόπων εἶδον.

Σκηνώματα Αἰθιοπῶν πτοηθήσονται, καὶ σκηναὶ γῆς Μαδιάμ.

Μὴ ἐν ποταμοῖς ὠργίσθῃς, Κύριε; μὴ ἐν ποταμοῖς ὁ θυμὸς Σου, ἢ ἐν θαλάσῃ τὸ ὄρημά Σου; ὅτι ἐπιβήσῃ ἐπὶ τοὺς ἵππους Σου, καὶ ἡ ἵππασία Σου σωτηρία.

Ἐντείνων ἐντενεῖς τὸ τόξον Σου ἐπὶ σκῆπτρα, λέγει Κύριος· ποταμῶν ῥαγήσεται γῆ.

Ὅψονται Σε καὶ ὠδινήσουσι λαοί, σκορπίζων ὕδατα πορείας· ἔδωκεν ἡ ἄβυσσος φωνὴν αὐτῆς, ὕψος φαντασίας αὐτῆς.

Ἐπήρθη ὁ ἥλιος, καὶ ἡ σελήνη ἔστη ἐν τῇ τάξει αὐτῆς· εἰς φῶς βολίδες Σου πορεύονται, εἰς φέγγος ἀστραπῆς ὄπλων Σου.

Ἐν ἀπειλῇ ὀλιγόσεις γῆν, καὶ ἐν θυμῷ καταξείεις ἔθνη.

Ἐξῆλθες εἰς σωτηρίαν λαοῦ Σου, τοῦ σῶσαι τοὺς χριστοὺς Σου ἐλήλυθας, ἔβαλες εἰς κεφαλὰς ἀνόμων θάνατον, ἐξήγειρας δεσμοὺς ἕως τραχήλου εἰς τέλος.

Διέκοψας ἐν ἐκστάσει κεφαλὰς δυναστῶν· σεισθήσονται ἐν αὐτοῖς, διανοίξουσι χαλινοὺς αὐτῶν, ὡς ὁ ἐσθίων πτωχὸς λάθρα.

Καὶ ἐπεβίβασας εἰς θάλασσαν τοὺς ἵππους Σου, ταράσσοντας ὕδατα πολλά.

Ἐφυλαξάμην, καὶ ἐπτοήθη ἡ καρδία μου, ἀπὸ φωνῆς προσευχῆς χειλέων μου.

Καὶ εἰσῆλθε τρόμος εἰς τὰ ὀστά μου, καὶ ἐν ἐμοὶ ἐταράχθη ἡ ἰσχύς μου.

Ἀναπαύσομαι ἐν ἡμέρᾳ θλίψεώς μου, τοῦ ἀναβῆναί με εἰς λαὸν παροικίας μου.

Εἰς στίχους η΄.

Διότι συκῆ οὐ καρποφορήσει, καὶ οὐκ ἔσται γεννήματα ἐν ταῖς ἀμπέλαις.

Ψεύσεται ἔργον ἐλαίας, καὶ τὰ πεδία οὐ ποιήσει βρωσιν.

Εἰς στίχους ζ΄.

Ἐξέλιπον ἀπὸ βρώσεως πρόβατα, καὶ οὐχ ὑπάρξουσι βόες ἐπὶ φάτναις.

Ἐγὼ δὲ ἐν τῷ Κυρίῳ ἀγαλλιάσομαι, χαρήσομαι ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ Σωτήρῳ μου.

Εἰς στίχους δ΄.

Κύριος ὁ Θεός μου, δύναμίς μου, καὶ τάξει τοὺς πόδας μου εἰς συντέλειαν.

Καὶ ἐπὶ τὰ ὑψηλὰ ἐπιβιβᾶ με, τοῦ νικῆσαί με ἐν τῇ ᾠδῇ Αὐτοῦ.

Δόξα. Καὶ νῦν.

Ὑδὴ Πέμπτη.

Προσευχὴ Ἡσαΐου τοῦ Προφήτου (κς' 9-20).

Ἡσαΐου πρόρρησις, εὐχὴ τὸ πλεόν.

Εἰς στίχους ιδ'.

Ὁ Εἰρμός τοῦ α' κανόνος.

Εἶτα τροπάριον τοῦ κανόνος (ἄνευ στίχου).

*Εἰς στίχους ιβ'.*¹⁷⁷

Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, εἰρήνην δὸς ἡμῖν.¹⁷⁸

Ἐκ νυκτὸς ὀρθρίζει τὸ πνεῦμά μου πρὸς Σέ, ὁ Θεός, διότι φῶς τὰ προστάγματά Σου ἐπὶ τῆς γῆς.

Δικαιοσύνην μάθετε οἱ ἐνοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς.

Εἰς στίχους ι'.

Πέπανται γὰρ ὁ ἀσεβής· πᾶς δὲ οὐ μὴ μάθη δικαιοσύνην ἐπὶ τῆς γῆς, ἀλήθειαν οὐ μὴ ποιήσῃ· ἀρθήτω ὁ ἀσεβής, ἵνα μὴ ἴδῃ τὴν δόξαν Κυρίου.

Κύριε, ὑψηλὸς Σου ὁ βραχίων, καὶ οὐκ ἤδεισαν· γνόντες δὲ αἰσχυνθήτωσαν.

Ζῆλος λήψεται λαὸν ἀπαίδευτον, καὶ νῦν πῦρ τοὺς ὑπεναντίους ἔδεται.

Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, εἰρήνην δὸς ἡμῖν· πάντα γὰρ ἀπέδωκας ἡμῖν.

Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, κτῆσαι ἡμᾶς· Κύριε, ἐκτός Σου ἄλλον οὐκ οἶδαμεν, τὸ ὄνομά Σου ὀνομάζομεν.

Οἱ δὲ νεκροὶ ζῶν οὐ μὴ ἴδωσιν, οὐδὲ ἰατροὶ οὐ μὴ ἀναστήσουσι· διὰ τοῦτο ἐπήγαγες καὶ ἀπώλεσας, καὶ ἦρας πᾶν ἄρσεν αὐτῶν.

Εἰς στίχους η'.

Πρόσθεσ ἀυτοῖς κακά, Κύριε, πρόσθεσ ἀυτοῖς κακὰ τοῖς ἐνδόξοις τῆς γῆς.

Κύριε, ἐν θλίψει ἐμνήσθημέν Σου· ἐν θλίψει μικρᾷ ἢ παιδεία Σου ἡμῖν.

Εἰς στίχους ζ'.

Καὶ ὡς ἡ ὠδίνουσα ἐγγίζει τοῦ τεκεῖν, καὶ ἐπὶ τῇ ὠδίνι αὐτῆς ἐκέκραγεν, οὕτως ἐγενήθημεν τῷ ἀγαπητῷ Σου.

Διὰ τὸν φόβον Σου Κύριε, ἐν γαστρὶ ἐλάβομεν, καὶ ὠδινήσαμεν, καὶ ἐτέκομεν πνεῦμα σωτηρίας, ὃ ἐποίησαμεν ἐπὶ τῆς γῆς. Οὐ πεσοῦμεθα, ἀλλὰ πεσοῦνται οἱ ἐνοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς.

Εἰς στίχους δ'.

Ἀναστήσονται οἱ νεκροί, καὶ ἐγερθήσονται οἱ ἐν τοῖς μνημείοις, καὶ εὐφρανθήσονται οἱ ἐν τῇ γῆ. Ἡ γὰρ δρόσος ἡ παρὰ Σοῦ ἴαμα αὐτοῖς ἐστίν, ἡ δὲ γῆ τῶν ἀσεβῶν πεσεῖται.

Βάδιζε λαός μου, εἴσελθε εἰς τὸ ταμεῖόν σου, ἀπόκλεισον τὴν θύραν σου, ἀποκρύβηθι μικρὸν ὅσον ὅσον, ἕως ἂν παρέλθῃ ἡ ὄργη Κυρίου.

Δόξα. Καὶ νῦν.

ᾠδὴ Ἑκτη.

Προσευχὴ Ἰωνᾶ τοῦ Προφήτου (β' 3-10).

Ἐκ θηρὸς ἐκραύγαζεν Ἰωνᾶς, λέγων.

Εἰς στίχους ιδ'.

Ὁ Εἰρμός τοῦ α' κανόνος.

Εἶτα τροπάριον τοῦ κανόνος (ἄνευ στίχου).

*Εἰς στίχους ιβ'.*¹⁷⁷

Ὡς τὸν προφήτην Ἰωνᾶν, σῶσον ἡμᾶς, Κύριε.¹⁷⁸

Ἐβόησα ἐν θλίψει μου πρὸς Κύριον τὸν Θεόν μου, καὶ εἰσήκουσέ μου· ἐκ κοιτίας Ἄδου κραυγῆς μου, ἤκουσας φωνῆς μου.

Ἀπερρῖψάς με εἰς βάθη καρδίας θαλάσσης, καὶ ποταμοὶ ἐκύκλωσάν με.

Εἰς στίχους ι'.

Πάντες οἱ μετεωρισμοὶ Σου καὶ τὰ κύματά Σου ἐπ' ἐμέ διήλθον.

Κἀγὼ εἶπον· Ἀπῶσμαι ἐξ ὀφθαλμῶν Σου· ἄρα προσθήσω τοῦ ἐπιβλέψαι με πρὸς ναὸν τὸν ἅγιόν Σου;

Εἰς στίχους η'.

Περιεχύθη μοι ὕδωρ ἕως ψυχῆς μου, ἄβυσσος ἐκύκλωσέ με ἐσχάτη, ἔδω ἡ κεφαλὴ μου εἰς σχισμὰς ὀρέων, κατέβην εἰς γῆν, ἦς οἱ μογλοὶ αὐτῆς κάτοχοι αἰώνιοι.

Καὶ ἀναβήτω ἐκ φθορᾶς ἡ ζωὴ μου πρὸς Σέ, Κύριε, ὁ Θεός μου.

Εἰς στίχους ς'.

Ἐν τῷ ἐκλείπειν ἐξ ἐμοῦ τὴν ψυχὴν μου, τοῦ Κυρίου ἐμνήσθην.

Καὶ ἔλθοι πρὸς Σέ ἡ προσευχή μου πρὸς ναὸν τὸν ἅγιόν Σου.

Εἰς στίχους δ'.

Φυλασσόμενοι μάταια καὶ ψευδῆ, ἔλεον αὐτοῖς ἐγκατέλιπον.

Ἐγὼ δὲ μετὰ φωνῆς αἰνέσεως καὶ ἐξομολογήσεως θύσω Σοι· ὅσα ηὐξάμην ἀποδώσω Σοι εἰς σωτηρίαν μου τῷ Κυρίῳ.

Δόξα. Καὶ νῦν.**Ὡδὴ Ἑβδόμη.**

Προσευχὴ τῶν Ἁγίων Τριῶν Παίδων (Δαν. κεφ. γ').

Αἶνος φλόγα σβέννυσι τῶν τριῶν Νέων.

Εἰς στίχους ιδ'.

Ὁ Εἰρμός τοῦ α' κανόνος.

Εἶτα τροπάριον τοῦ κανόνος (ἄνευ στίχου).

Εἰς στίχους ιβ΄.¹⁷⁷

Τῶν Πατέρων καὶ ἡμῶν Θεὸς, εὐλογητὸς εἶ.¹⁷⁸

Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε, ὁ Θεὸς τῶν Πατέρων ἡμῶν, καὶ αἰνετὸν καὶ δεδοξασμένον τὸ ὄνομά Σου εἰς τοὺς αἰῶνας.

Ὅτι δίκαιος εἶ ἐπὶ πᾶσιν, οἷς ἐποίησας ἡμῖν· καὶ πάντα τὰ ἔργα Σου ἀληθινά, καὶ εὐθεῖαι αἱ ὁδοί Σου, καὶ πᾶσαι αἱ κρίσεις Σου ἀληθεῖς.

Εἰς στίχους ι΄.

Καὶ κρίματα ἀληθείας ἐποίησας κατὰ πάντα, ἃ ἐπήγαγες ἡμῖν, καὶ ἐπὶ τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν τὴν τῶν Πατέρων ἡμῶν Ἱερουσαλήμ· ὅτι ἐν ἀληθείᾳ καὶ κρίσει ἐπήγαγες ταῦτα πάντα ἐφ' ἡμᾶς, διὰ τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν.

Ὅτι ἡμάρτομεν καὶ ἠνομήσαμεν ἀποστῆναι ἀπὸ Σοῦ, καὶ ἐξημάρτομεν ἐν πᾶσι, καὶ τῶν ἐντολῶν Σου οὐκ ἠκούσαμεν, οὐδὲ συνετηρήσαμεν, οὐδὲ ἐποιήσαμεν, καθὼς ἐνετείλω ἡμῖν, ἵνα εὖ ἡμῖν γένηται.

Καὶ πάντα ὅσα ἐποίησας ἡμῖν, καὶ πάντα ὅσα ἐπήγαγες ἡμῖν, ἐν ἀληθινῇ κρίσει ἐποίησας· καὶ παρέδωκας ἡμᾶς εἰς χεῖρας ἐχθρῶν ἀνόμων, ἐχθίστων ἀποστατῶν, καὶ βασιλεῖ ἀδίκῳ καὶ πονηροτάτῳ παρὰ πᾶσαν τὴν γῆν.

Καὶ νῦν οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἀνοιξαι τὸ στόμα ἡμῶν· αἰσχύνη καὶ ὄνειδος ἐγενήθημεν τοῖς δούλοις Σου καὶ τοῖς σεβομένοις Σε.

Μὴ δὴ παραδόξης ἡμᾶς εἰς τέλος διὰ τὸ ὄνομά Σου τὸ ἅγιον, καὶ μὴ διασκεδάσης τὴν διαθήκην Σου, καὶ μὴ ἀποστήσης τὸ ἔλεός Σου ἀφ' ἡμῶν, διὰ Ἀβραάμ τὸν ἠγαπημένον ὑπὸ Σοῦ, καὶ διὰ Ἰσαὰκ τὸν δούλόν Σου, καὶ Ἰσραὴλ τὸν ἅγιόν Σου.

Οἷς ἐλάλησας πληθῆναι τὸ σπέρμα αὐτῶν, ὡς τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ὡς τὴν ἄμμον τὴν παρὰ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης.

Ὅτι, Δέσποτα, ἐσμικρύνθημεν παρὰ πάντα τὰ ἔθνη, καὶ ἐσμὲν ταπεινοὶ ἐν πάσῃ τῇ γῇ σήμερον διὰ τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν.

Καὶ οὐκ ἔστιν ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ ἄρχων, καὶ προφήτης, καὶ ἡγούμενος· οὐδὲ ὀλοκαύτως, οὐδὲ θυσία, οὐδὲ προσφορά, οὐδὲ θυμίαμα· οὐ τόπος τοῦ καρπῶσαι ἐνώπιόν Σου, καὶ εὐρεῖν ἔλεος.

Ἄλλ' ἐν ψυχῇ συντετριμμένη, καὶ πνεύματι ταπεινώσεως προσδεχθείημεν.

Ὡς ἐν ὀλοκαυτώμασι κριῶν καὶ ταύρων, καὶ ὡς ἐν μυριάσιν ἀρνῶν πίωνων, οὕτω γενέσθω ἡ θυσία ἡμῶν εὐπρόσδεκτος ἐνώπιόν Σου σήμερον, καὶ ἐκτελείσθω ὀπισθέν Σου· ὅτι οὐκ ἔστιν αἰσχύνῃ τοῖς πεποιθόσιν ἐπὶ Σέ.

Καὶ νῦν ἐξακολουθοῦμεν ἐν ὄλῃ καρδίᾳ, καὶ φοβούμεθά Σε, καὶ ζητοῦμεν τὸ πρόσωπόν Σου· μὴ κατασχύνῃς ἡμᾶς.

Ἀλλὰ ποίησον μεθ' ἡμῶν κατὰ τὴν ἐπιείκειάν Σου, καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τοῦ ἐλέους Σου.

Ἐξελοῦ ἡμᾶς κατὰ τὰ θαυμάσιά Σου, καὶ δὸς δόξαν τῷ ὀνόματί Σου, Κύριε.

Καὶ ἐντραπήσαν πάντες οἱ ἐνδεικνύμενοι τοῖς δούλοις Σου κακά, καὶ κατασχυνθείησαν ἀπὸ πάσης δυναστείας, καὶ ἡ ἰσχὺς αὐτῶν συντριβείη.

Καὶ γνώτωσαν, ὅτι Σὺ εἶ Κύριος, Θεὸς μόνος, καὶ ἔνδοξος ἐφ' ὅλην τὴν οἰκουμένην.

Καὶ οὐ διέλιπον οἱ ἐμβαλόντες αὐτοὺς ὑπηρεταὶ τοῦ Βασιλέως καίοντες τὴν κάμινον νάφθῃ, καὶ πίσσῃ, καὶ στυππίῳ, καὶ κληματίδι.

Καὶ διεχεῖτο ἡ φλόξ ἐπάνω τῆς καμίνου ἐπὶ πήχεις τεσσαράκοντα ἐννέα· καὶ διώδευσε, καὶ ἐνεπύρισεν, οὓς εὔρε περὶ τὴν κάμινον τῶν Χαλδαίων.

Ὁ δὲ Ἄγγελος Κυρίου συγκατέβη ἅμα τοῖς περὶ τὸν Ἀζαρίαν εἰς τὴν κάμινον, καὶ ἐξετίναξε τὴν φλόγα τοῦ πυρὸς ἐκ τῆς καμίνου.

Καὶ ἐποίησε τὸ μέσον τῆς καμίνου, ὡς πνεῦμα δρόσου διασυρίζον· καὶ οὐκ ἦψατο αὐτῶν τὸ καθόλου τὸ πῦρ, οὐδὲ ἐλύπησεν, οὐδὲ παρηνώχλησεν αὐτούς.

Τότε οἱ Τρεῖς, ὡς ἐξ ἐνὸς στόματος, ὕμνουν, καὶ εὐλόγουν, καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεὸν ἐν τῇ καμίνῳ, λέγοντες·

Ἡ τῶν τριῶν ὕμνησις, ἣν ᾄδον Νέοι.

Εἰς στίχους η'.

Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε ὁ Θεὸς τῶν Πατέρων ἡμῶν, καὶ ὑπερύμνητος καὶ ὑπερυψούμενος εἰς τοὺς αἰῶνας.

Καὶ εὐλογημένον τὸ ὄνομα τῆς δόξης Σου τὸ ἅγιον, τὸ ὑπερύμνητον καὶ ὑπερυψούμενον εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εἰς στίχους ς'.

Εὐλογημένος εἶ ἐν τῷ ναῷ τῆς ἁγίας δόξης Σου, ὁ ὑπερύμνητος καὶ ὑπερυψούμενος εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εὐλογημένος εἶ ὁ βλέπων ἀβύσσους, ὁ καθήμενος ἐπὶ τῶν Χερουβεὶμ, ὁ ὑπερύμνητος καὶ ὑπερυψούμενος εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εἰς στίχους δ΄.

Εὐλογημένος εἶ ὁ ἐπὶ θρόνου δόξης τῆς Βασιλείας Σου, ὁ ὑπερύμνητος καὶ ὑπερυψούμενος εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εὐλογημένος εἶ ἐν τῷ στερεώματι τοῦ οὐρανοῦ, ὁ ὑπερύμνητος καὶ ὑπερυψούμενος εἰς τοὺς αἰῶνας.

Δόξα. Καὶ νῦν.

ᾠδὴ Ὁγδόη.

Προσευχὴ τῶν Ἁγίων Τριῶν Παίδων.
Τὸν Δεσπότην ὕμνησον ἢ κτιστῶν φύσις.

Εἰς στίχους 1δ΄.

Ὁ Εἰρμός τοῦ α΄ κανόνος.

Εἶτα τροπάριον τοῦ κανόνος (ἄνευ στίχου).

Εἰς στίχους ιβ΄.¹⁷⁷

Τὸν Κύριον ὑμνεῖτε τὰ ἔργα, καὶ ὑπερυψοῦτε εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.¹⁷⁸

Εὐλογεῖτε, πάντα τὰ ἔργα Κυρίου, τὸν Κύριον· ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε Αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εὐλογεῖτε, Ἄγγελοι Κυρίου, οὐρανοὶ Κυρίου, τὸν Κύριον· ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε Αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εἰς στίχους ι΄.

Εὐλογεῖτε ὕδατα πάντα τὰ ὑπεράνω τῶν οὐρανῶν, πᾶσαι αἱ Δυνάμεις Κυρίου, τὸν Κύριον· ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε Αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εὐλογεῖτε, ἥλιος καὶ σελήνη, ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ, τὸν Κύριον· ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε Αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εὐλογεῖτε, πᾶς ὄμβρος καὶ δρόσος, πάντα τὰ πνεύματα, τὸν Κύριον· ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε Αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εὐλογεῖτε, πῦρ καὶ καῦμα, ψῦχος καὶ καύσων, τὸν Κύριον· ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε Αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εὐλογεῖτε, δρόσοι καὶ νιφετοί, πάγοι καὶ ψῦχος, τὸν Κύριον· ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε Αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εὐλογεῖτε, πάχαι καὶ χιόνες, ἀστραπαὶ καὶ νεφέλαι, τὸν Κύριον· ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε Αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εὐλογεῖτε, φῶς καὶ σκότος, νύκτες καὶ ἡμέραι, τὸν Κύριον· ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε Αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εὐλογεῖτε, γῆ, ὄρη καὶ βουνοί, καὶ πάντα τὰ φυόμενα ἐν αὐτῇ, τὸν Κύριον· ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε Αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εὐλογεῖτε, πηγαί, θάλασσα, καὶ ποταμοί, κήτη καὶ πάντα τὰ κινούμενα ἐν τοῖς ὕδασι, τὸν Κύριον· ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε Αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εἰς στίχους η'.

Εὐλογεῖτε, πάντα τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, τὰ θηρία καὶ πάντα τὰ κτήνη, τὸν Κύριον· ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε Αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εὐλογεῖτε, υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων, εὐλογεῖτω Ἰσραὴλ, τὸν Κύριον· ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε Αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εἰς στίχους ζ'.

Εὐλογεῖτε, ἱερεῖς Κυρίου, δοῦλοι Κυρίου, τὸν Κύριον· ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε Αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εὐλογεῖτε, πνεύματα καὶ ψυχαὶ Δικαίων, ὅσοι καὶ ταπεινοὶ τῇ καρδίᾳ, τὸν Κύριον· ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε Αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εἰς στίχους δ'.

Εὐλογεῖτε, Ἀνανία, Ἀζαρία καὶ Μισαήλ, τὸν Κύριον· ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε Αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εὐλογεῖτε, Ἀπόστολοι, Προφῆται καὶ Μάρτυρες Κυρίου, τὸν Κύριον· ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε Αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εὐλογοῦμεν Πατέρα, Υἱὸν καὶ Ἅγιον Πνεῦμα, τὸν Κύριον· ὑμνοῦμεν καὶ ὑπερυψοῦμεν Αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Καὶ νῦν.

Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν, καὶ προσκυνοῦμεν τὸν Κύριον, ὑμνοῦντες καὶ ὑπερυψοῦντες Αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

ᾠδὴ Ἐνάτη.

ᾠδὴ τῆς Θεοτόκου (Λουκᾶ α' 46-55).
Τὸν Υἱὸν ὑμνεῖ καὶ Θεὸν Μήτηρ Κόρη.

Τὴν Θεοτόκον ἐν ὕμνοις μεγαλύνομεν¹⁸⁰

Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον, καὶ ἠγαλλίασε τὸ πνεῦμά μου ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ σωτήρῳ μου.

Ὅτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπεινωσιν τῆς δούλης Αὐτοῦ· ἰδοὺ γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν μακαριοῦσί με πᾶσαι αἱ γενεαί.

Ὅτι ἐποίησέ μοι μεγαλεῖα ὁ δυνατός, καὶ ἅγιον τὸ ὄνομα Αὐτοῦ· καὶ το ἔλεος Αὐτοῦ εἰς γενεὰν καὶ γενεὰν τοῖς φοβουμένοις Αὐτόν.

Ἐποίησε κράτος ἐν βραχίονι Αὐτοῦ, διεσκόρπισεν ὑπερηφάνους διανοία καρδίας αὐτῶν.

Καθεῖλε δυνάστας ἀπὸ θρόνων, καὶ ὕψωσε ταπεινούς· πεινῶντας ἐνέπλησεν ἀγαθῶν, καὶ πλουτοῦντας ἐξαπέστειλε κενούς.

Ἀντελάβετο Ἰσραὴλ παιδὸς Αὐτοῦ, μνησθῆναι ἐλέους, καθὼς ἐλάλησε πρὸς τοὺς Πατέρας ἡμῶν, τῷ Ἀβραάμ, καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ ἕως αἰῶνος.

(συνέχεια ᾠδῆς Ἐνάτης)

¹⁸⁰ Ἡ ἐνάτη ᾠδὴ τῆς Θεοτόκου, ψάλλεται εἰς τὴν «Τιμιωτέραν». Μετὰ τὸ τέλος τῆς «Τιμιωτέρας», ἐὰν ψάλλουμε τὴν θ' ᾠδὴν τῶν κανόνων καὶ βάλλουμε στίχους ἀπὸ τῆς βιβλικῆς ᾠδῆς, τότε συνεχίζουμε μὲ τὴν Προσευχὴν Ζαχαρίου.

Προσευχὴ Ζαχαρίου,
τοῦ Πατρὸς τοῦ Προδρόμου (Λουκᾶ α' 68-79).

Εἰς στίχους ιδ'.

Ὁ Εἰρμός τοῦ α' κανόνος.

Εἶτα τροπάριον τοῦ κανόνος (ἄνευ στίχου).

Εἰς στίχους ιβ' .¹⁷⁷

Ὁ Ζαχαρίας εὐλογεῖ παιδὸς τόκον.¹⁷⁸

Εὐλογητὸς Κύριος, ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραήλ, ὅτι ἐπεσκέψατο, καὶ ἐποίησε λύτρωσιν τῷ λαῷ αὐτοῦ. Καὶ ἤγειρε κέρας σωτηρίας ἡμῖν, ἐν τῷ οἴκῳ Δαυὶδ τοῦ παιδὸς Αὐτοῦ.

Καθὼς ἐλάλησε διὰ στόματος τῶν ἁγίων, τῶν ἀπ' αἰῶνος Προφητῶν Αὐτοῦ.

Εἰς στίχους ι'.

Σωτηρίαν ἐξ ἐχθρῶν ἡμῶν, καὶ ἐκ χειρὸς πάντων τῶν μισούτων ἡμᾶς.

Ποιῆσαι ἔλεος μετὰ τῶν Πατέρων ἡμῶν, καὶ μνησθῆναι διαθήκης ἁγίας Αὐτοῦ.

Εἰς στίχους η'.

Ὅρκον, ὃν ὤμοσε πρὸς Ἀβραάμ τὸν πατέρα ἡμῶν, τοῦ δοῦναι ἡμῖν ἀφόβως ἐκ χειρὸς τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν ῥυσθέντας.

Λατρεύειν Αὐτῷ ἐν ὁσιότητι καὶ δικαιοσύνῃ ἐνώπιον Αὐτοῦ, πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν.

Εἰς στίχους ς'.

Καὶ σύ, παιδίον, Προφήτης Ὑψίστου κληθήσῃ· προπορεύσῃ γὰρ πρὸ προσώπου Κυρίου ἐτοιμάσαι ὁδοὺς Αὐτοῦ.

Τοῦ δοῦναι γινῶσιν σωτηρίας τῷ λαῷ Αὐτοῦ, ἐν ἀφέσει ἁμαρτιῶν αὐτῶν, διὰ σπλάγχνα ἐλέους Θεοῦ ἡμῶν.

Εἰς στίχους δ'.

Ἐν οἷς ἐπεσκέψατο ἡμᾶς Ἀνατολὴ ἐξ ὕψους, ἐπιφᾶναι τοῖς ἐν σκότει, καὶ σκιᾷ θανάτου καθημένοις.

Τοῦ κατευθῆναι τοὺς πόδας ἡμῶν εἰς ὁδὸν εἰρήνης.

Δόξα. Καὶ νῦν.

Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος

«Εὔξασθαι μὲν γὰρ καὶ ἐπὶ τῆς οἰκίας δυνατόν, οὕτω δὲ εὔξασθαι ὡς ἐπὶ τῆς Ἐκκλησίας ἀδύνατον, ὅπου Πατέρων πλῆθος τοσοῦτον, ὅπου βοή πρὸς τὸν Θεὸν ὁμοθυμαδὸν ἀναπέμπεται. Οὐχ οὕτως εἰσακούη κατὰ σαυτὸν τὸν Δεσπότην παρακαλῶν, ὡς μετὰ τῶν ἀδελφῶν τῶν σῶν. Ἐνταῦθα γὰρ ἐστὶ τι πλεόν, οἷον ἡ ὁμόνοια καὶ ἡ συμφωνία, καὶ τῆς ἀγάπης ὁ σύνδεσμος, καὶ αἱ τῶν ἱερέων εὐχαί. Διὰ γὰρ τοῦτο οἱ ἱερεῖς προεστήκασιν, ἵνα αἱ τοῦ πλήθους εὐχαὶ ἀσθενέστεραι οὔσαι, τῶν δυνατωτέρων τούτων ἐπιλαβόμεναι, ὁμοῦ συνανέλθωσιν αὐταῖς εἰς τὸν οὐρανόν»

PG 48,725

Ἐκφωνήσεις Ἱερέων

Ἡ ἐνότητα αὕτη ἀφορᾷ ὅλες τὶς τυπικὲς περιπτώσεις τοῦ βιβλίου, μετὰ τὸν Ἐξάψαλμον.

Μετὰ τὸν Ἐξάψαλμον, ἡ Μεγάλῃ Συναπτῇ (τὰ Εἰρηνικά), μὲ ἐκφώνησιν·

Ὅτι πρέπει Σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Μετὰ τὰ Ἀπολυτικά (καὶ τὴν α΄ Στιχολογίαν τοῦ Ψαλτηρίου), ἡ μικρὰ Συναπτῇ (ἢ Αἵτησις), μὲ ἐκφώνησιν·

Ὅτι Σὸν τὸ κράτος, καὶ Σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία, καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Μετὰ τὴν β΄ Στιχολογίαν τοῦ Ψαλτηρίου, ἡ μικρὰ Συναπτῇ (ἢ Αἵτησις), μὲ ἐκφώνησιν·

Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλόθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Μετὰ τὴν γ΄ Στιχολογίαν τοῦ Ψαλτηρίου, ἡ μικρὰ Συναπτῇ (ἢ Αἵτησις), μὲ ἐκφώνησιν·

Ὅτι ἠὐλόγηταί Σου τὸ ὄνομα, καὶ δεδόξασταί Σου ἡ Βασιλεία, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ἐὰν εἶναι Σάββατον μετ' Ἀλληλοῦια, μετὰ τὰ Καθίσματα, καὶ τὰ Νεκρώσιμα Εὐλογητάρια·

Ἡ Δέησις ὑπὲρ τῶν Κεκοιμημένων (ὑπὲρ ἀναπαύσεως πάντων τῶν ἐπ' ἐλπίδι ἀναστάσεως ζωῆς αἰωνίου κεκοιμημένων εὐσεβῶς ὀρθοδόξων χριστιανῶν,...), καὶ μετὰ τὴν εὐχήν, **Ὁ Θεὸς τῶν πνευμάτων καὶ πάσης σαρκός...**, τὴν ἐκφώνησιν·

Ὅτι Σὺ εἶ ἡ ἀνάστασις ἡ ζωὴ καὶ ἡ ἀνάπαυσις τῶν κεκοιμημένων δούλων Σου, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ Σου Πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ Σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ἐὰν τύχει ἐντὸς Μ. Τεσσαρακοστῆς, μετὰ τὸν Ν' Ψαλμὸν·

Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν Σου...

Καὶ μετὰ τὰ ἱβ' Κύριε ἐλέησον·

Ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς...

Μετὰ τὸν Εἱρμὸν τῆς γ' ᾠδῆς, ἡ μικρὰ Συναπτὴ (ἡ Αἴτησις), μετ' ἐκφώνησιν·

Ὅτι Σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Μετὰ τὸν Εἱρμὸν τῆς στ' ᾠδῆς, ἡ μικρὰ Συναπτὴ (ἡ Αἴτησις), μετ' ἐκφώνησιν·

Σὺ γὰρ εἶ ὁ Βασιλεὺς τῆς εἰρήνης, καὶ Σωτὴρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Μετὰ τὸν Εἱρμὸν τῆς η' ᾠδῆς (μετὰ τοῦ «Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν, ...»)

Τὴν Θεοτόκον καὶ Μητέρα τοῦ Φωτός, ἐν ὕμνοις τιμῶντες, μεγαλύνωμεν.

Μετὰ τὸν Εἰρμὸν τῆς θ' ᾠδῆς καὶ τὸ σύντομον Ἄξιόν ἐστιν, ἡ μικρὰ Συναπτή (ἢ Αἵτησις), με ἐκφώνησιν·

Ὅτι Σὲ αἰνοῦσι πᾶσαι αἱ Δυνάμεις τῶν οὐρανῶν, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπουσι, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς Μικρᾶς Δοξολογίας, ἡ Δέησις (τὰ Πληρωτικά), με ἐκφώνησιν·

Σὸν γάρ ἐστι τὸ ἐλεεῖν καὶ σφῆζειν ἡμᾶς, ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Μετὰ τὰ Δοξαστικά τῶν Ἀποστίχων τῶν Αἰνῶν·

Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι τῷ Κυρίῳ καὶ ψάλλειν τῷ ὀνόματι Σου, Ὑψιστε· τοῦ ἀναγγελεῖν τὸ πρῶτὸ τὸ ἐλεός Σου καὶ τὴν ἀλήθειάν Σου κατὰ νύκτα.

**Τέλος, καὶ
τῷ μόνῳ σοφῷ Θεῷ σωτῆρι ἡμῶν,
δόξα καὶ μεγαλωσύνη, κράτος καὶ ἐξουσία
καὶ νῦν καὶ εἰς πάντα τοὺς αἰῶνας.
Ἀμήν.**

«μίαν ἡτησάμην παρὰ Κυρίου, ταύτην ἐκζητήσω·
τοῦ κατοικεῖν με ἐν οἴκῳ Κυρίου
πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς μου»

ISBN: 978-618-84650-0-8

«μίαν ἡτησάμην παρὰ Κυρίου, ταύτην ἐκζητήσω·
τοῦ κατοικεῖν με ἐν οἴκῳ Κυρίου
πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς μου»

ISBN: 978-618-84650-0-8